

ร่าง
พระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญ
ว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต
พ.ศ. ....

.....
.....
.....

.....

.....

โดยที่เป็นการสมควรมีกฎหมายปรับปรุงพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต

พระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญนี้มีบทบัญญัติบางประการเกี่ยวกับการจำกัดสิทธิและเสรีภาพของบุคคล ซึ่งมาตรา ๒๖ ประกอบกับมาตรา .. มาตรา .. มาตรา .. และมาตรา .. ของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย บัญญัติให้กระทำได้โดยอาศัยอำนาจตามบทบัญญัติแห่งกฎหมาย

เหตุผลและความจำเป็นในการจำกัดสิทธิและเสรีภาพของบุคคลตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญนี้ เพื่อให้การปฏิบัติหน้าที่ของคณะกรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตแห่งชาติสามารถดำเนินการได้อย่างมีประสิทธิภาพอันจะเป็นประโยชน์ต่อสาธารณะ ซึ่งการตราพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญนี้สอดคล้องกับเงื่อนไขที่บัญญัติไว้ในมาตรา ๒๖ ของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทยแล้ว

.....

.....

มาตรา ๑ พระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญนี้เรียกว่า “พระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต พ.ศ. ....”

มาตรา ๒ พระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญนี้ให้ใช้บังคับตั้งแต่วันถัดจากวันประกาศในราชกิจจานุเบกษาเป็นต้นไป

มาตรา ๓ ให้ยกเลิก

(๑) พระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต พ.ศ. ๒๕๕๒

(๑/๑) ประกาศคณะปฏิรูปการปกครองในระบอบประชาธิปไตย อันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุข ฉบับที่ ๑๙ เรื่อง ให้พระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญบางฉบับมีผลใช้บังคับต่อไป ลงวันที่ ๒๒ กันยายน ๒๕๕๙

(๑/๒) ประกาศคณะปฏิรูปการปกครองในระบอบประชาธิปไตย อันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุข ฉบับที่ ๓๑ เรื่อง การดำเนินการตามอำนาจหน้าที่ของคณะกรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตแห่งชาติ ลงวันที่ ๓๐ กันยายน ๒๕๕๙

(๒) พระราชบัญญัติแก้ไขเพิ่มเติมพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต พ.ศ. ๒๕๕๒ พ.ศ. ๒๕๕๐

(๓) พระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๕๔

(๔) พระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต (ฉบับที่ ๓) พ.ศ. ๒๕๕๘

(๕) พระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต (ฉบับที่ ๔) พ.ศ. ๒๕๕๙

(๕/๑) ประกาศคณะรักษาความสงบแห่งชาติ ฉบับที่ ๒๔/๒๕๕๗ เรื่อง ให้พระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญมีผลบังคับใช้ต่อไป ลงวันที่ ๒๓ พฤษภาคม ๒๕๕๗ เฉพาะในส่วนที่เกี่ยวกับพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต

(๕/๒) ประกาศคณะรักษาความสงบแห่งชาติ ฉบับที่ ๗๒/๒๕๕๗ เรื่อง การดำเนินการตามกฎหมายประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต ลงวันที่ ๒๗ มิถุนายน ๒๕๕๗

(๖) คำสั่งหัวหน้าคณะรักษาความสงบแห่งชาติ ที่ ๑๓/๒๕๕๘ เรื่อง การสรรหากรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตแห่งชาติ ลงวันที่ ๘ พฤษภาคม ๒๕๕๘

(๗) คำสั่งหัวหน้าคณะรักษาความสงบแห่งชาติ ที่ ๔๕/๒๕๕๘ เรื่อง การเลือกประธานกรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตแห่งชาติ ลงวันที่ ๙ ธันวาคม ๒๕๕๘

มาตรา ๔ ในพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญนี้

“เจ้าหน้าที่ของรัฐ” หมายความว่า ผู้ดำรงตำแหน่งทางราชการเมือง ข้าราชการหรือพนักงานส่วนท้องถิ่นซึ่งมีตำแหน่งหรือเงินเดือนประจำ พนักงานหรือบุคคลผู้ปฏิบัติงานในหน่วยงานอื่นของรัฐ หรือในรัฐวิสาหกิจหรือหน่วยงานของรัฐ ผู้บริหารท้องถิ่น รองผู้บริหารท้องถิ่น ผู้ช่วยผู้บริหารท้องถิ่น และสมาชิกสภาท้องถิ่นขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ซึ่งมีใช้ผู้ดำรงตำแหน่งทางราชการเมือง เจ้าพนักงานตามกฎหมายว่าด้วยลักษณะปกครองท้องที่ หรือเจ้าพนักงานอื่นตามที่กฎหมายบัญญัติ และให้หมายความรวมถึงกรรมการ อนุกรรมการ ลูกจ้างของส่วนราชการ รัฐวิสาหกิจ หรือหน่วยงานของรัฐ และบุคคลหรือคณะบุคคล บรรดาซึ่งใช้อำนาจหรือได้รับมอบให้ใช้อำนาจทางการปกครองของรัฐในการดำเนินการอย่างใดอย่างหนึ่งตามกฎหมาย ไม่ว่าจะเป็นการจัดตั้งขึ้นในระบบ

ราชการ รัฐวิสาหกิจ หรือกิจการอื่นของรัฐ แต่ไม่รวมถึงผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมือง ตุลาการศาลรัฐธรรมนูญ ผู้ดำรงตำแหน่งในองค์กรอิสระ และผู้ว่าการตรวจเงินแผ่นดิน (ดู วรรค ๒๓๔ และ ๒๓๕ ในส่วนที่เป็นการตรวจสอบเจ้าหน้าที่ทั้งหมด โดยคำว่า เจ้าหน้าที่ของรัฐ นี้ ม. ๒๓๔ (๒) (๓) กำหนดใช้กับความผิด ร่ำรวย ทุจริต ๓ ฐาน และยื่นบัญชี)

“เจ้าหน้าที่ของรัฐต่างประเทศ” หมายความว่า ผู้ซึ่งดำรงตำแหน่งด้านนิติบัญญัติ บริหารปกครอง หรือตุลาการของรัฐต่างประเทศ และบุคคลใดๆ ซึ่งปฏิบัติงานเกี่ยวกับหน้าที่ราชการให้แก่รัฐต่างประเทศ รวมทั้งการปฏิบัติหน้าที่สำหรับหน่วยงานของรัฐหรือหน่วยงานรัฐวิสาหกิจ ไม่ว่าโดยการแต่งตั้งหรือเลือกตั้งมีตำแหน่งประจำหรือชั่วคราวและได้รับเงินเดือนหรือค่าตอบแทนอื่นหรือไม่ก็ตาม(มีไว้ทำไม) (อ้างอนุสัญญาว่าเป็นการกำหนดให้เหมือนกันทุกประเทศ) ความมุ่งหมายก็เพื่อให้เป็นฐานความผิดและให้ ปปช.มีอำนาจในการดำเนินการ ถ้าต้องการเช่นนั้นก็ต้องเขียนอีกอย่างหนึ่งในลักษณะที่ให้ความร่วมมือเมื่อได้รับการร้องขอ โดยให้อำนาจ ปปช.ทำได้ (ย้ายไปเขียนไว้ร่าง ม. ๑๙ ว. ๒) (รอไว้ก่อน)

“เจ้าหน้าที่ขององค์การระหว่างประเทศ” หมายความว่า ผู้ซึ่งปฏิบัติหน้าที่ในองค์การระหว่างประเทศหรือผู้ได้รับมอบหมายจากองค์การระหว่างประเทศให้ปฏิบัติหน้าที่ในนามขององค์การระหว่างประเทศนั้น (มีทำไม)รอไว้ก่อน

“ผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมือง” หมายความว่า

(๑) นายกรัฐมนตรี

(๒) รัฐมนตรี

(๓) สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร

(๔) สมาชิกวุฒิสภา

(๕) ข้าราชการการเมืองอื่นนอกจาก (๑) และ (๒) ตามกฎหมายว่าด้วยระเบียบ

ข้าราชการการเมือง

(๖) ข้าราชการรัฐสภาฝ่ายการเมืองตามกฎหมายว่าด้วยระเบียบข้าราชการฝ่าย

รัฐสภา

(๗) ผู้บริหารท้องถิ่น รองผู้บริหารท้องถิ่น ผู้ช่วยผู้บริหารท้องถิ่นและสมาชิกสภา

ท้องถิ่นขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น (แต่ใน ม. ๑๐ (๑) ของร่าง วั นักการเมือง กำหนดให้ผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมืองตาม กฎหมาย ปปช. ต้องขึ้นศาลฎีกาแผนกนักการเมือง)

(ผู้ดำรงตำแหน่งอื่น ๆ เช่นที่ปรึกษา เลขานุการของท้องถิ่น?)

“ผู้ดำรงตำแหน่งในองค์กรอิสระ” หมายความว่า ผู้ดำรงตำแหน่งในองค์กรอิสระตามที่รัฐธรรมนูญบัญญัติ ยกเว้นคณะกรรมการ ป.ป.ช. (รอดูว่ามาตราข้างในใช้อย่างไร)

(คำนี้ ม. ๒๓๕ กำหนดเกี่ยวกับการตรวจ ๔ ฐานร้ายแรง)

“ผู้ดำรงตำแหน่งระดับสูง” หมายความว่า ผู้ดำรงตำแหน่งหัวหน้าส่วนราชการระดับกระทรวง ทบวง กรมหรือส่วนราชการที่มีฐานะเป็นนิติบุคคล ซึ่งมีใช้ผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมือง และหมายความรวมถึงหัวหน้าหน่วยงานของรัฐที่มีฐานะเป็นนิติบุคคลแต่ไม่รวมถึงองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น (รอดูมาตรา ๙๔ อีกที) สำหรับข้าราชการพลเรือนปลัดกระทรวงกลาโหม ผู้บัญชาการทหารสูงสุด ผู้บัญชาการเหล่าทัพสำหรับข้าราชการทหารผู้บัญชาการตำรวจแห่งชาติ ปลัดกรุงเทพมหานคร กรรมการและผู้บริหารสูงสุดของรัฐวิสาหกิจ หัวหน้าหน่วยงานขององค์กรอิสระตามรัฐธรรมนูญที่มีฐานะเป็นนิติบุคคล(?) กรรมการ(มีความหมายแคไหน) และผู้บริหารสูงสุดของ

หน่วยงานอื่นของรัฐ หรือผู้ซึ่งดำรงตำแหน่งเทียบเท่าตามที่คณะกรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตแห่งชาติกำหนดโดยประกาศในราชกิจจานุเบกษา (เวลาเขียน ม ๙๔ ให้ย้อนกลับมาดู) และผู้ดำรงตำแหน่งอื่นตามที่มีกฎหมายบัญญัติ

“ผู้บริหารระดับสูง” หมายความว่า ผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมือง ผู้ดำรงตำแหน่งระดับสูง กรรมการในองค์กรอิสระตามรัฐธรรมนูญ กรรมการผู้ช่วยรัฐมนตรี (เป็นตำแหน่งทางการ? ตำแหน่งตามระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรี) ผู้ดำรงตำแหน่งตั้งแต่ผู้อำนวยการระดับต้นหรือเทียบเท่าของส่วนราชการ รัฐวิสาหกิจ หน่วยงานอื่นของรัฐ หน่วยงานที่ใช้อำนาจหรือได้รับมอบหมายให้ใช้อำนาจทางปกครอง และให้หมายความรวมถึงบุคคลหรือคณะบุคคลที่มีอำนาจหน้าที่ควบคุมกำกับดูแลหน่วยงานดังกล่าว และเจ้าหน้าที่ของรัฐอื่นตามที่คณะกรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตแห่งชาติกำหนดโดยประกาศในราชกิจจานุเบกษา (เมื่อถึง ม.๓๘ ให้ย้อนกลับมาดู)

“ผู้อำนวยการกอง” หมายความว่า ข้าราชการซึ่งดำรงตำแหน่งตั้งแต่ผู้อำนวยการระดับต้นหรือเทียบเท่าขึ้นไป ตามกฎหมายว่าด้วยระเบียบข้าราชการพลเรือนหรือข้าราชการตามกฎหมายอื่น หรือเจ้าหน้าที่ของรัฐอื่นที่มีตำแหน่งหรือการบริหารที่เทียบเท่า ทั้งนี้ ตามที่คณะกรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตแห่งชาติกำหนด โดยประกาศในราชกิจจานุเบกษา

“ผู้เสียหาย” หมายความว่า ผู้เสียหายจากการกระทำอันเป็นเหตุให้เจ้าหน้าที่ของรัฐ ร่ำรวยผิดปกติ กระทำความผิดต่อตำแหน่งหน้าที่ราชการตามประมวลกฎหมายอาญา หรือกระทำความผิดต่อตำแหน่งหน้าที่หรือทุจริตต่อหน้าที่ตามกฎหมายอื่น (รวมคนให้สินบน เป็น ผู้เสียหายด้วย?) (นิยามทำไม)

“ผู้ถูกกล่าวหา” หมายความว่า ผู้ซึ่งถูกกล่าวหาว่ากระทำความผิดอันอยู่ในหน้าที่และอำนาจของคณะกรรมการ ป.ป.ช. ที่จะดำเนินการตามกฎหมาย ไม่ว่าจะในฐานะเป็นตัวการ ผู้ใช้หรือผู้สนับสนุนในการกระทำความผิดดังกล่าว

(นิยามทำไม) (หรือมีพฤติการณ์ปรากฏแก่คณะกรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตแห่งชาติว่าได้กระทำการอันเป็นมูลที่จะนำไปสู่การดำเนินคดีอาญา การดำเนินการทางวินัย (ควรหรือที่ ป.ป.ช. จะเข้าไปเกี่ยวข้อง) การขอให้ทรัพย์สินตกเป็นของแผ่นดิน การดำเนินคดีเกี่ยวกับการจงใจไม่ยื่นบัญชีแสดงรายการทรัพย์สินและหนี้สินและเอกสารประกอบ หรือจงใจยื่นบัญชีและเอกสารดังกล่าวด้วยข้อความอันเป็นเท็จ หรือปกปิดข้อเท็จจริงที่ควรแจ้งให้ทราบ การดำเนินคดีที่กระทำฝ่าฝืนหรือไม่ปฏิบัติตามมาตรฐานทางจริยธรรมอย่างร้ายแรง หรือการกระทำที่ฝ่าฝืนบทบัญญัติแห่งรัฐธรรมนูญมาตรา ๑๔๔ แล้วแต่กรณี ตามที่บัญญัติในพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญนี้ และให้หมายความรวมถึงตัวการ ผู้ใช้หรือผู้สนับสนุนในการกระทำความผิดดังกล่าวด้วย)

“คณะกรรมการ ป.ป.ช.” หมายความว่า คณะกรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตแห่งชาติ

“ประธานกรรมการ ป.ป.ช.” หมายความว่า ประธานกรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตแห่งชาติ

“กรรมการ ป.ป.ช.” หมายความว่า ประธานหรือกรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตแห่งชาติ และให้หมายความรวมถึงประธานกรรมการด้วย

“เลขาธิการคณะกรรมการ ป.ป.ช.” หมายความว่า เลขาธิการคณะกรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตแห่งชาติ

“สำนักงาน” หมายความว่า สำนักงานคณะกรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตแห่งชาติ

“พนักงานเจ้าหน้าที่” หมายความว่า เลขาธิการคณะกรรมการ ป.ป.ช. และข้าราชการในสังกัดสำนักงานคณะกรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตแห่งชาติ และให้หมายความรวมถึงข้าราชการหรือพนักงานซึ่งมาช่วยราชการในสำนักงานซึ่งคณะกรรมการ ป.ป.ช. ได้แต่งตั้งให้ปฏิบัติการตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญนี้

“คณะกรรมการไต่สวน” หมายความว่า ผู้ซึ่งคณะกรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตแห่งชาติได้แต่งตั้งให้ดำเนินการไต่สวนข้อเท็จจริงตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญนี้ (?) (ยังติดแหงกอยู่ที่ ๐๐๐.๐๐๐๐๔)

“พนักงานไต่สวน” หมายความว่า ผู้ซึ่งคณะกรรมการ ป.ป.ช. ป้องกันและปราบปรามการทุจริตแห่งชาติแต่งตั้งจากพนักงานเจ้าหน้าที่ผู้มีตำแหน่งหน้าที่ประจำหรือโดยตำแหน่งเพื่อช่วยเหลือหัวหน้าพนักงานไต่สวนในการปฏิบัติหน้าที่ ดำเนินการไต่สวนเบื้องต้น ข้อเท็จจริงหรือแสวงหาข้อเท็จจริง หรือปฏิบัติการอื่นตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญนี้หรือตามที่กฎหมายอื่นกำหนด และให้หมายความรวมถึงหัวหน้าพนักงานไต่สวนด้วย

“หัวหน้าพนักงานไต่สวน” หมายความว่า พนักงานไต่สวนซึ่งคณะกรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตแห่งชาติแต่งตั้งให้เป็นผู้ไต่สวนเบื้องต้นหรือแสวงหาข้อเท็จจริง หัวหน้าพนักงานไต่สวนเพื่อกำกับดูแลการปฏิบัติหน้าที่ของพนักงานไต่สวนและปฏิบัติหน้าที่อื่นตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญนี้ หรือตามที่กฎหมายอื่นกำหนด (นำไปเขียนเป็นหน้าที่ของหัวหน้าพนักงานไต่สวน)

“ผู้ว่าคดี ป.ป.ช.” หมายความว่า พนักงานไต่สวนผู้ซึ่งได้รับแต่งตั้งให้ มีอำนาจหน้าที่ในการดำเนินคดี แก่ต่าง ว่าต่าง ในคดีอาญา คดีแพ่ง คดีปกครอง และคดีอื่นๆ ในศาล ที่มีเขตอำนาจพิจารณาพิพากษาคดีตามที่คณะกรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตแห่งชาติ มอบหมายตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญนี้ (???) (มีใช้ใน ม. ๑๓๔ และ ม. ๑๒๖) ย้อนกลับมาดูเมื่อถึงสองมาตรานี้ (ตัดออก เพราะตัดในมาตราที่เกี่ยวข้องหมดแล้ว)

“สอบสวนเบื้องต้น” หมายความว่า การดำเนินใดๆ เพื่อให้ทราบข้อมูล ข้อเท็จจริงและพยานหลักฐานในเบื้องต้น ซึ่งพนักงานไต่สวนหรือพนักงานเจ้าหน้าที่ที่ได้รับมอบหมาย ได้ปฏิบัติไปตามอำนาจและหน้าที่ เพื่อที่จะทราบรายละเอียดแห่งพฤติการณ์แห่งการกระทำที่อยู่ในหน้าที่และอำนาจของคณะกรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตแห่งชาติ(?) (รอพิจารณาประกอบเนื้อหาภายในร่าง)

“ไต่สวน” หมายความว่า แสวงหา รวบรวม และการดำเนินการอื่นใด เพื่อให้ได้มาซึ่งข้อเท็จจริงและพยานหลักฐาน ในการที่จะทราบรายละเอียดและพิสูจน์เกี่ยวกับการร่ำรวยผิดปกติ หรือทรัพย์สินเพิ่มขึ้นผิดปกติหรือทุจริตต่อหน้าที่ หรือกระทำความผิดต่อตำแหน่งหน้าที่ราชการ หรือกระทำความผิดต่อตำแหน่งหน้าที่ในการยุติธรรม หรือกระทำความผิดต่อตำแหน่งหน้าที่ตามกฎหมายอื่น หรือประพฤตินิยมชอบ หรือกระทำฝ่าฝืนหรือไม่ปฏิบัติตามมาตรฐานทางจริยธรรมอย่างร้ายแรง หรือดำเนินคดีกับเจ้าหน้าที่ของรัฐต่างประเทศ หรือเจ้าหน้าที่ขององค์การระหว่างประเทศ หรือบุคคลใด ตามที่พระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญนี้บัญญัติไว้เป็นความผิด (?)

“ได้ส่วนเบื้องต้น” หมายความว่า การได้ส่วนที่พนักงานได้ส่วนค่าเงินการแทน
คณะกรรมการ ป.ป.ช. ตามที่ได้รับมอบหมาย เพื่อจัดทำสำนวนเสนอคณะกรรมการ ป.ป.ช. พิจารณา
ต่อไป

“ทุจริตต่อหน้าที่” หมายความว่า ปฏิบัติหรือละเว้นการปฏิบัติอย่างใดในตำแหน่ง
หรือหน้าที่ หรือปฏิบัติหรือละเว้นการปฏิบัติอย่างใดในพฤติการณ์ที่อาจทำให้ผู้อื่นเชื่อว่ามีตำแหน่ง
หรือหน้าที่ทั้งที่ตนมิได้มีตำแหน่งหรือหน้าที่นั้น หรือใช้อำนาจในตำแหน่งหรือหน้าที่ ทั้งนี้ เพื่อ
แสวงหาประโยชน์ที่มีควรได้โดยชอบสำหรับตนเองหรือผู้อื่น (ควรรวมถึงการทุจริตเชิงนโยบายด้วย)

“ประพฤติมิชอบ” หมายความว่า การกระทำที่ไม่ใช่ทุจริตต่อหน้าที่ แต่เป็นการ
ปฏิบัติหรือละเว้นการปฏิบัติอย่างใดโดยอาศัยเหตุที่มีตำแหน่งหรือหน้าที่ อันเป็นการฝ่าฝืนกฎหมาย
ระเบียบ ข้อบังคับ คำสั่ง หรือมติของคณะรัฐมนตรี ที่มุ่งหมายจะควบคุมดูแลการรับ การเก็บรักษา
หรือการใช้เงินหรือทรัพย์สินของแผ่นดิน (กำหนดใช้เพียงเป็นหน้าที่เสริมเพื่อแจ้งผู้บังคับบัญชา
เท่านั้น กำหนดไว้ในร่าง ม. ๕๐ ว. (๒)) (จะซ้อนกับ สตง. และเกิน รธน.) (ตัดออกเพราะตัดม. ๕๐ ว.
๒ ออกแล้ว)

“ทรัพย์สินเพิ่มขึ้นผิดปกติ” หมายความว่า การที่ทรัพย์สินหรือหนี้สินในบัญชีแสดง
รายการทรัพย์สินและหนี้สินที่ผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมืองหรือเจ้าหน้าที่ของรัฐมีการเปลี่ยนแปลง
ในลักษณะที่ทรัพย์สินเพิ่มขึ้นผิดปกติหรือหนี้สินลดลงผิดปกติ (อยู่ ๆ ถูกหวยหรือมีคนยกมรดกให้
จำนวนมากก็อาจเข้าข่ายผิดปกติได้)

“ร่ำรวยผิดปกติ” หมายความว่า

(๑) การมีทรัพย์สินมากผิดปกติ หรือ

(๒) การมีทรัพย์สินเพิ่มขึ้นมากผิดปกติ หรือ

(๓) การมีหนี้สินลดลงมากผิดปกติ หรือ

(๔) การได้ทรัพย์สินมาโดยไม่มีมูลอันจะอ้างได้ตามกฎหมายสมควรสืบเนื่องมาจาก
การปฏิบัติตามหน้าที่หรือใช้อำนาจในตำแหน่งหน้าที่

อย่างไรจึงเรียกว่า “ผิดปกติ” (ต้องเขียนว่า “ผิดปกติ” คือ สิ่งที่ชี้แจงไม่ได้โดยชอบ

มาตรา ๔/๑ ในกรณีที่พระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญนี้มิได้กำหนดไว้เป็น
ประการอื่น การใดที่กำหนดให้แจ้ง ยื่น หรือส่งหนังสือหรือเอกสารให้บุคคลใดเป็นการเฉพาะ
ถ้าได้แจ้ง ยื่น หรือส่งหนังสือหรือเอกสารให้บุคคลนั้น ณ ภูมิลำเนาหรือที่อยู่ที่ปรากฏตามหลักฐาน
ทางทะเบียนตามกฎหมายว่าด้วยการทะเบียนราษฎร ให้ถือว่าได้แจ้ง ยื่น หรือส่งโดยชอบด้วย
พระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญนี้แล้ว และในกรณีที่พระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญนี้
กำหนดให้ประกาศหรือเผยแพร่ให้ประชาชนทราบเป็นการทั่วไป ให้ถือว่าการประกาศหรือเผยแพร่
ในระบบเทคโนโลยีสารสนเทศหรือระบบหรือวิธีการอื่นใดที่ประชาชนทั่วไปสามารถเข้าถึงได้
โดยสะดวก เป็นการดำเนินการโดยชอบด้วยพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญนี้แล้ว

ในกรณีที่พระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญนี้กำหนดให้คณะกรรมการ ป.ป.ช.
หรือเลขาธิการมีอำนาจกำหนดหรือมีคำสั่งเรื่องใด ถ้ามิได้กำหนดวิธีการไว้เป็นการเฉพาะ
ให้คณะกรรมการ ป.ป.ช. หรือเลขาธิการกำหนดโดยทำเป็นประกาศ ระเบียบ ข้อบังคับ
หรือคำสั่ง แล้วแต่กรณี และถ้าประกาศ ระเบียบ ข้อบังคับ หรือคำสั่งนั้นใช้บังคับแก่บุคคลทั่วไป
ให้ประกาศในราชกิจจานุเบกษาและให้ดำเนินการประกาศตามวรรคหนึ่งด้วย ทั้งนี้ ถ้าประกาศ

ระเบียบ ข้อบังคับ หรือคำสั่งใดมีการกำหนดขั้นตอนการดำเนินงานไว้ คณะกรรมการ ป.ป.ช. หรือ
เลขาธิการต้องกำหนดระยะเวลาการดำเนินงานในแต่ละขั้นตอนให้ชัดเจนด้วย

(มีหลักการเดียวกับ ร่าง ม. ๑๙ ว. ๔ ที่ตัดออก)

มาตรา ๔/๒ ในการปฏิบัติหน้าที่ คณะกรรมการ ป.ป.ช. ต้องให้ความร่วมมือและ
ความช่วยเหลือองค์กรอิสระทุกองค์กร ในกรณีที่คณะกรรมการ ป.ป.ช. เห็นว่ามีผู้กระทำการ
อันไม่ชอบด้วยกฎหมายอันอยู่ในหน้าที่และอำนาจขององค์กรอิสระอื่น ให้คณะกรรมการ ป.ป.ช.
มีหนังสือแจ้งองค์กรอิสระที่เกี่ยวข้องเพื่อดำเนินการตามหน้าที่และอำนาจต่อไปโดยไม่ชักช้า

ในกรณีที่คณะกรรมการ ป.ป.ช. เห็นว่า การดำเนินการเรื่องใดที่อยู่ในหน้าที่และ
อำนาจของคณะกรรมการ ป.ป.ช. อาจเข้าลักษณะเป็นการกระทำความผิดที่อยู่ในหน้าที่และอำนาจ
ขององค์กรอิสระอื่นด้วย ให้คณะกรรมการ ป.ป.ช. ปกษาหารือร่วมกับองค์กรอิสระอื่นที่เกี่ยวข้อง
เพื่อกำหนดแนวทางในการดำเนินงานร่วมกันเพื่อให้การปฏิบัติหน้าที่ของแต่ละองค์กรเป็นไปอย่างมี
ประสิทธิภาพและไม่ซ้ำซ้อนกัน

เพื่อประโยชน์ในการดำเนินการตามวรรคสอง ให้ประธานกรรมการมีอำนาจเชิญ
ประธานองค์กรอิสระอื่นมาร่วมประชุมเพื่อหารือและกำหนดแนวทางร่วมกันได้ และให้องค์กรอิสระ
ทุกองค์กรปฏิบัติตามแนวทางดังกล่าว

มาตรา ๕ ให้ประธานกรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตแห่งชาติรักษาการ
ตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญนี้

ให้ประธานกรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตแห่งชาติมีอำนาจออกระเบียบ
ข้อบังคับ หรือประกาศ กับแต่งตั้งพนักงานเจ้าหน้าที่ โดยความเห็นชอบของคณะกรรมการป้องกัน
และปราบปรามการทุจริตแห่งชาติเพื่อปฏิบัติการตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญนี้(ต้องระวาง
ให้ออกได้เฉพาะที่ระบุไว้ในมาตราต่าง ๆ) อย่าลืมหาเอาค่านิยามมาใช้

ระเบียบ ข้อบังคับ หรือประกาศตามวรรคสองที่มีผลเป็นการทั่วไปเมื่อได้ประกาศ
ในราชกิจจานุเบกษาแล้วให้ใช้บังคับได้

หมวด ๑

คณะกรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตแห่งชาติ

ส่วนที่ ๑

คณะกรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตแห่งชาติ

องค์ประกอบ คุณสมบัติ การสรรหา การดำรงตำแหน่ง และการตรวจสอบ

มาตรา ๖ ให้มีคณะกรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตแห่งชาติ เรียกโดย
ย่อว่า “คณะกรรมการ ป.ป.ช.” ประกอบด้วยกรรมการจำนวนเก้าคน ซึ่งพระมหากษัตริย์ทรงแต่งตั้ง
ตามคำแนะนำของวุฒิสภาจากผู้ซึ่งได้รับการสรรหาโดยคณะกรรมการสรรหา

ผู้ซึ่งได้รับการสรรหาเป็นกรรมการ ๒-๒-๕. ต้องเป็นผู้มีความซื่อสัตย์สุจริตเป็นที่ประจักษ์(ย้ายไป ม. ๗ (๔)) ผู้มีความรู้ ความเชี่ยวชาญ และประสบการณ์ด้านกฎหมาย บัญชี เศรษฐศาสตร์ การบริหารราชการแผ่นดิน หรือการอื่นใดอันเป็นประโยชน์ต่อการป้องกันและปราบปรามการทุจริต อย่างน้อยด้านละหนึ่งคน^๗ และต้องมีคุณสมบัติอย่างหนึ่งอย่างใด ดังต่อไปนี้ ด้วย เพิ่ม ให้อย่างน้อยต้องมีประเภทละ ๑ คน (ถ้าทำได้?) (ถ้อยคำตาม มาตรา ๒๓๒ ว. ๒)

(๑) รับราชการหรือเคยรับราชการในตำแหน่งไม่ต่ำกว่าอธิบดีผู้พิพากษา อธิบดี ศาลปกครองชั้นต้น ตุลาการพระธรรมนูญหัวหน้าศาลทหารกลาง หรืออธิบดีอัยการมาแล้วไม่น้อยกว่าห้าปี

(๒) รับราชการหรือเคยรับราชการในตำแหน่งไม่ต่ำกว่าอธิบดีหรือหัวหน้าส่วนราชการที่เทียบเท่ามาแล้วไม่น้อยกว่าห้าปี

(๓) เป็นหรือเคยเป็นผู้ดำรงตำแหน่งผู้บริหารสูงสุดของรัฐวิสาหกิจ หรือหน่วยงานอื่นของรัฐที่ไม่เป็นส่วนราชการหรือรัฐวิสาหกิจมาแล้วไม่น้อยกว่าห้าปี

(๔) ดำรงตำแหน่งหรือเคยดำรงตำแหน่งศาสตราจารย์ของมหาวิทยาลัยในประเทศไทยมาแล้วไม่น้อยกว่าห้าปี และยังมีผลงานทางวิชาการเป็นที่ประจักษ์

(๕) เป็นหรือเคยเป็นผู้ประกอบวิชาชีพที่มีกฎหมายรับรองการประกอบวิชาชีพโดยประกอบวิชาชีพอย่างสม่ำเสมอและต่อเนื่องมาเป็นเวลาไม่น้อยกว่ายี่สิบปีนับถึงวันที่ได้รับการเสนอชื่อ และได้รับการรับรองการประกอบวิชาชีพจากองค์กรวิชาชีพนั้น

(๖) เป็นผู้มีความรู้ความชำนาญและประสบการณ์ทางด้านการบริหาร การเงิน การคลัง การบัญชี หรือการบริหารกิจการวิสาหกิจในระดับไม่ต่ำกว่าผู้บริหารระดับสูงของบริษัทมหาชนจำกัดมาแล้วไม่น้อยกว่าสิบปี

(๗) เคยเป็นผู้ดำรงตำแหน่งตาม (๑) (๒) (๓) (๔) หรือ (๖) รวมกันไม่น้อยกว่าสิบปี การนับระยะเวลาตามวรรคสอง ให้นับถึงวันที่ได้รับการเสนอชื่อหรือวันสมัครเข้ารับ การสรรหา แล้วแต่กรณี

มาตรา ๗ นอกจากคุณสมบัติตามมาตรา ๖ แล้ว ผู้ได้รับการเสนอชื่อเป็นกรรมการ ต้องมีคุณสมบัติ ดังต่อไปนี้ด้วย (ปรับตาม ร่าง กกต. ม. ๙ และร่าง คตง. ม. ๑๓)

(๑) มีสัญชาติไทยโดยการเกิด

(๒) มีอายุไม่ต่ำกว่าสี่สิบห้าปี แต่ไม่เกินเจ็ดสิบปี

(๓) สำเร็จการศึกษาไม่ต่ำกว่าปริญญาตรีหรือเทียบเท่า

(๔) มีความซื่อสัตย์สุจริตเป็นที่ประจักษ์

(๕) มีสุขภาพที่สามารถปฏิบัติหน้าที่ได้อย่างมีประสิทธิภาพ

มาตรา ๘ กรรมการ ๒-๒-๕. ต้องไม่มีลักษณะต้องห้าม ดังต่อไปนี้ (ปรับตามร่าง กกต. ม. ๑๐ ร่าง คตง. ม. ๑๕)

(๑) เป็นหรือเคยเป็นตุลาการศาลรัฐธรรมนูญหรือผู้ดำรงตำแหน่งในองค์กรอิสระใด

(๒) ติดยาเสพติดให้โทษ

^๗ คณะอนุกรรมาฯ มีข้อสังเกตว่า การเพิ่มถ้อยคำว่า “อย่างน้อยด้านละหนึ่งคน” เป็นการกำหนดเกินกว่าที่ ม. ๒๓๒ ว. ๒ กำหนดไว้

- (๓) เป็นบุคคลล้มละลายหรือเคยเป็นบุคคลล้มละลายทุจริต
- (๔) เป็นเจ้าของหรือผู้ถือหุ้นในกิจการหนังสือพิมพ์หรือสื่อมวลชนใด ๆ
- (๕) เป็นภิกษุ สามเณร นักพรต หรือนักบวช
- (๖) อยู่ในระหว่างถูกเพิกถอนสิทธิเลือกตั้งไม่ว่าคดีนั้นจะถึงที่สุดแล้วหรือไม่
- (๗) วิกลจริตหรือจิตฟั่นเฟือนไม่สมประกอบ
- (๘) อยู่ระหว่างถูกระงับการใช้สิทธิสมัครรับเลือกตั้งเป็นการชั่วคราวหรือถูกเพิกถอนสิทธิสมัครรับเลือกตั้ง
- (๙) ต้องคำพิพากษาให้จำคุกและถูกคุมขังอยู่โดยหมายของศาล
- (๑๐) เคยถูกสั่งให้พ้นจากราชการ หน่วยงานของรัฐ หรือรัฐวิสาหกิจเพราะทุจริตต่อหน้าที่ หรือถือว่ากระทำการทุจริตหรือประพฤติมิชอบในวงราชการ
- (๑๑) เคยต้องคำพิพากษาหรือคำสั่งของศาลอันถึงที่สุดให้ทรัพย์สินตกเป็นของแผ่นดินเพราะร่ำรวยผิดปกติ หรือเคยต้องคำพิพากษาอันถึงที่สุดให้ลงโทษจำคุกเพราะกระทำความผิดตามกฎหมายว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต
- (๑๒) เคยต้องคำพิพากษาอันถึงที่สุดว่ากระทำความผิดต่อตำแหน่งหน้าที่ราชการ หรือต่อตำแหน่งหน้าที่ในการยุติธรรม หรือกระทำความผิดตามกฎหมายว่าด้วยความผิดของพนักงานในองค์การหรือหน่วยงานของรัฐ หรือความผิดเกี่ยวกับทรัพย์สินที่กระทำโดยทุจริตตามประมวลกฎหมายอาญา ความผิดตามกฎหมายว่าด้วยการกู้ยืมเงินที่เป็นการฉ้อโกงประชาชน กฎหมายว่าด้วยยาเสพติดในความผิดฐานเป็นผู้ผลิต นำเข้า ส่งออก หรือผู้ค้า กฎหมายว่าด้วยการพนันในความผิดฐานเป็นเจ้ามือหรือเจ้าสำนัก กฎหมายว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการค้ามนุษย์ หรือกฎหมายว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการฟอกเงินในความผิดฐานฟอกเงิน
- (๑๓) เคยต้องคำพิพากษาอันถึงที่สุดว่ากระทำการอันเป็นการทุจริตในการเลือกตั้ง
- (๑๔) อยู่ในระหว่างต้องห้ามมิให้ดำรงตำแหน่งทางการเมือง
- (๑๕) เคยพ้นจากตำแหน่งเพราะศาลรัฐธรรมนูญวินิจฉัยว่ามีการเสนอ การแปรญัตติ หรือการกระทำด้วยประการใด ๆ ที่มีผลให้สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร สมาชิกวุฒิสภา หรือกรรมการมีส่วนไม่ว่าโดยทางตรงหรือทางอ้อมในการใช้งบประมาณรายจ่าย
- (๑๖) เคยพ้นจากตำแหน่งเพราะศาลฎีกาหรือศาลฎีกาแผนกคดีอาญาของผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมืองมีคำพิพากษาว่าฝ่าฝืนหรือไม่ปฏิบัติตามมาตรฐานทางจริยธรรมอย่างร้ายแรง หรือเป็นผู้มีพฤติการณ์ร่ำรวยผิดปกติ หรือกระทำความผิดฐานทุจริตต่อหน้าที่ หรือจงใจปฏิบัติหน้าที่ หรือใช้อำนาจขัดต่อบัญญัติแห่งรัฐธรรมนูญหรือกฎหมาย
- (๑๗) เคยได้รับโทษจำคุกโดยคำพิพากษาถึงที่สุดให้จำคุก เว้นแต่ในความผิดอันได้กระทำโดยประมาทหรือความผิดลหุโทษ
- (๑๘) เป็นหรือเคยเป็นสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร สมาชิกวุฒิสภา ข้าราชการการเมือง หรือสมาชิกสภาท้องถิ่นหรือผู้บริหารท้องถิ่นในระยะสิบปีก่อนเข้ารับการสรรหา
- (๑๙) เป็นหรือเคยเป็นสมาชิกหรือผู้ดำรงตำแหน่งอื่นของพรรคการเมืองในระยะสิบปีก่อนเข้ารับการสรรหา
- (๒๐) เป็นข้าราชการซึ่งมีตำแหน่งหรือเงินเดือนประจำ
- (๒๑) เป็นพนักงานหรือลูกจ้างของหน่วยงานของรัฐ รัฐวิสาหกิจ หรือราชการส่วนท้องถิ่น หรือกรรมการหรือที่ปรึกษาของหน่วยงานของรัฐหรือรัฐวิสาหกิจ

(๒๒) เป็นผู้ดำรงตำแหน่งใดในห้างหุ้นส่วนบริษัท หรือองค์กรที่ดำเนินธุรกิจ โดยมุ่งหาผลกำไรหรือรายได้มาแบ่งปันกัน หรือเป็นลูกจ้างของบุคคลใด

(๒๓) เป็นผู้ประกอบวิชาชีพอิสระ

(๒๔) มีพฤติกรรมอันเป็นการฝ่าฝืนหรือไม่ปฏิบัติตามมาตรฐานทางจริยธรรมอย่าง

ร้ายแรง

(๑) เป็นหรือเคยเป็นตุลาการศาลรัฐธรรมนูญหรือผู้ดำรงตำแหน่งในองค์กรอิสระใด

(๒) ตัดยาเสพติดให้โทษ

(๓) เป็นบุคคลล้มละลายหรือเคยเป็นบุคคลล้มละลายทุจริต

(๔) เป็นเจ้าของหรือผู้ถือหุ้นในกิจการหนังสือพิมพ์หรือสื่อมวลชนใด ๆ

(๕) เป็นบุคคลผู้มีลักษณะต้องห้ามมิให้ใช้สิทธิเลือกตั้ง ดังนี้

(ก) เป็นภิกษุ สามเณร นักพรต หรือนักบวช

(ข) อยู่ในระหว่างถูกเพิกถอนสิทธิเลือกตั้งไม่ว่าคดีนั้นจะถึงที่สุดแล้วหรือไม่

(ค) วิกลจริตหรือจิตฟั่นเฟือนไม่สมประกอบ

(๖) อยู่ระหว่างถูกระงับการใช้สิทธิสมัครรับเลือกตั้งเป็นการชั่วคราวหรือถูกเพิกถอนสิทธิสมัครรับเลือกตั้ง

(๗) ต้องคำพิพากษาให้จำคุกและถูกคุมขังอยู่โดยหมายของศาล

(๘) เคยได้รับโทษจำคุกโดยได้พ้นโทษมายังไม่ถึงสิบปีนับถึงวันที่ได้รับการเสนอชื่อหรือวันสมัครเข้ารับการสรรหา แล้วแต่กรณี เว้นแต่ในความผิดอันได้กระทำโดยประมาทหรือความผิดลหุโทษ

(๙) เคยถูกสั่งให้พ้นจากราชการ หน่วยงานของรัฐ หรือรัฐวิสาหกิจเพราะทุจริตต่อหน้าที่ หรือถือว่ากระทำการทุจริตหรือประพฤติมิชอบในวงราชการ

(๑๐) เคยต้องคำพิพากษาหรือคำสั่งของศาลอันถึงที่สุดให้ทรัพย์สินตกเป็นของแผ่นดินเพราะร่ำรวยผิดปกติ หรือเคยต้องคำพิพากษาอันถึงที่สุดให้ลงโทษจำคุกเพราะกระทำความผิดตามกฎหมายว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต

(๑๑) เคยต้องคำพิพากษาอันถึงที่สุดว่ากระทำความผิดต่อตำแหน่งหน้าที่ราชการ หรือต่อตำแหน่งหน้าที่ในการยุติธรรม หรือกระทำความผิดตามกฎหมายว่าด้วยความผิดของพนักงานในองค์การหรือหน่วยงานของรัฐ หรือความผิดเกี่ยวกับทรัพย์สินที่กระทำโดยทุจริตตามกฎหมายอาญา ความผิดตามกฎหมายว่าด้วยการกู้ยืมเงินที่เป็นการฉ้อโกงประชาชน กฎหมายว่าด้วยยาเสพติดในความผิดฐานเป็นผู้ผลิต นำเข้า ส่งออก หรือผู้ค้า กฎหมายว่าด้วยการพนัน ในความผิดฐานเป็นเจ้ามือหรือเจ้าสำนัก กฎหมายว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการค้ามนุษย์ หรือกฎหมายว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการฟอกเงินในความผิดฐานฟอกเงิน

(๑๒) เคยต้องคำพิพากษาอันถึงที่สุดว่ากระทำการอันเป็นการทุจริตในการเลือกตั้ง

(๑๓) อยู่ในระหว่างต้องห้ามมิให้ดำรงตำแหน่งทางการเมือง

(๑๔) เคยพ้นจากตำแหน่งเพราะเหตุตามมาตรา ๑๔๔ หรือมาตรา ๒๓๕ วรรคสามของรัฐธรรมนูญ

(๑๕) เคยได้รับโทษจำคุกโดยคำพิพากษาถึงที่สุดให้จำคุก เว้นแต่ในความผิดอันได้กระทำโดยประมาทหรือความผิดลหุโทษ

- (๑๖) เป็นหรือเคยเป็นสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร สมาชิกวุฒิสภา ข้าราชการ
การเมืองหรือสมาชิกสภาท้องถิ่นหรือผู้บริหารท้องถิ่นในระยะสิบปีก่อนเข้ารับการคัดเลือกหรือสรรหา
- (๑๗) เป็นหรือเคยเป็นสมาชิกหรือผู้ดำรงตำแหน่งอื่นของพรรคการเมืองในระยะสิบ
ปีก่อนเข้ารับการคัดเลือกหรือสรรหา
- (๑๘) เป็นข้าราชการซึ่งมีตำแหน่งหรือเงินเดือนประจำ
- (๑๙) เป็นพนักงานหรือลูกจ้างของหน่วยงานของรัฐ รัฐวิสาหกิจ หรือราชการ
ส่วนท้องถิ่น หรือกรรมการหรือที่ปรึกษาของหน่วยงานของรัฐหรือรัฐวิสาหกิจ
- (๒๐) เป็นผู้ดำรงตำแหน่งใดในห้างหุ้นส่วนบริษัท หรือองค์กรที่ดำเนินธุรกิจ
โดยมุ่งหาผลกำไรหรือรายได้มาแบ่งปันกัน หรือเป็นลูกจ้างของบุคคลใด
- (๒๑) เป็นผู้ประกอบวิชาชีพอิสระ
- (๒๒) มีพฤติการณ์อันเป็นการฝ่าฝืนหรือไม่ปฏิบัติตามมาตรฐานทางจริยธรรม
อย่างร้ายแรง

มาตรา ๙ เมื่อมีกรณีที่จะต้องสรรหาผู้สมควรได้รับการแต่งตั้งเป็นกรรมการตาม
มาตรา ๖ ให้เป็นหน้าที่และอำนาจของคณะกรรมการสรรหา ซึ่งประกอบด้วย

- (๑) ประธานศาลฎีกา เป็นประธานกรรมการ
- (๒) ประธานสภาผู้แทนราษฎร และผู้นำฝ่ายค้านในสภาผู้แทนราษฎร เป็นกรรมการ
- (๓) ประธานศาลปกครองสูงสุด เป็นกรรมการ
- (๔) บุคคลซึ่งศาลรัฐธรรมนูญและองค์กรอิสระที่มีใช้คณะกรรมการ ป.ป.ช. แต่งตั้ง

จากผู้มีคุณสมบัติตามมาตรา ๖ และมาตรา ๗ และไม่มีลักษณะต้องห้ามตามมาตรา ๘ และไม่เคย
ปฏิบัติหน้าที่ใด ๆ ในศาลรัฐธรรมนูญหรือองค์กรอิสระ องค์กรละหนึ่งคน เป็นกรรมการ

ให้เลขาธิการวุฒิสภาเป็นเลขานุการของคณะกรรมการสรรหา และให้สำนักงาน
เลขาธิการวุฒิสภาปฏิบัติหน้าที่เป็นหน่วยธุรการของคณะกรรมการสรรหา

ในการดำเนินการแต่งตั้งบุคคลตาม (๔) ให้ศาลรัฐธรรมนูญและองค์กรอิสระที่มีใช้
คณะกรรมการ ป.ป.ช. ดำเนินการเสนอชื่อบุคคลซึ่งองค์กรนั้นแต่งตั้งเป็นกรรมการสรรหาภายใน
ยี่สิบวันนับแต่วันที่ได้รับแจ้งจากเลขาธิการวุฒิสภา โดยให้คัดเลือกจากบุคคลซึ่งมีความเป็นกลาง
ซื่อสัตย์สุจริต และมีความเข้าใจในภารกิจของคณะกรรมการ ป.ป.ช. และไม่มีพฤติการณ์ยอมตนอยู่ใต้
อาณัติของพรรคการเมืองใด ๆ และผู้จะได้รับการคัดเลือกเป็นกรรมการสรรหาต้องได้รับคะแนนเสียง
เกินกึ่งหนึ่งของจำนวนทั้งหมดเท่าที่มีอยู่ของตุลาการศาลรัฐธรรมนูญหรือกรรมการองค์กรอิสระ
แล้วแต่กรณี ในกรณีที่ไม่มีบุคคลใดได้รับคะแนนเสียงเกินกึ่งหนึ่ง ให้ลงคะแนนใหม่อีกครั้งหนึ่ง ในการ
ลงคะแนนครั้งนี้ ถ้ามีผู้เข้ารับการคัดเลือกเกินสองคนให้นำเฉพาะคนที่ได้คะแนนสูงสุดสองลำดับแรก
มาลงคะแนนใหม่ ในกรณีที่มิได้คะแนนสูงสุดเท่ากันจนเป็นเหตุให้มีผู้ได้คะแนนสูงสุดสองลำดับแรก
เกินสองคน ให้ผู้เข้ารับการสรรหาซึ่งได้คะแนนเท่ากันนั้นจับสลากเพื่อให้เหลือผู้ที่ได้คะแนนสูงสุดสอง
ลำดับแรกเพียงสองคน ในการลงคะแนนครั้งหลังนี้ ถ้ายังไม่มีผู้ใดได้รับคะแนนเสียงเกินกึ่งหนึ่งของ
จำนวนทั้งหมดเท่าที่มีอยู่ของตุลาการศาลรัฐธรรมนูญหรือกรรมการองค์กรอิสระ แล้วแต่กรณี
ให้ดำเนินการเพื่อคัดเลือกใหม่ โดยจะคัดเลือกผู้เข้ารับการคัดเลือกที่มีชื่ออยู่ในการคัดเลือกครั้งแรก
มิได้

ให้เลขาธิการวุฒิสภาประกาศรายชื่อกรรมการสรรหาตาม (๔) ให้ประชาชนทราบเป็นการทั่วไป

ในกรณีที่ไม่มีผู้ดำรงตำแหน่งกรรมการสรรหาตาม (๒) หรือกรรมการสรรหาตาม (๔) มีไม่ครบไม่ว่าด้วยเหตุใด หรือพ้นกำหนดเวลาการสรรหาตามวรรคสามแล้วมิได้มีการเสนอชื่อให้คณะกรรมการสรรหาเท่าที่มีอยู่ปฏิบัติหน้าที่และใช้อำนาจไปพลางก่อนได้ โดยในระหว่างนั้นให้ถือว่าคณะกรรมการสรรหาประกอบด้วยกรรมการสรรหาเท่าที่มีอยู่

ให้กรรมการสรรหาตาม (๔) อยู่ในวาระการดำรงตำแหน่งจนถึงวันก่อนวันที่มีกรณีที่ต้องสรรหากรรมการใหม่ แต่ไม่รวมถึงการสรรหาใหม่หรือสรรหาเพิ่มเติมตามมาตรา ๑๐ วรรคสี่ และมาตรา ๑๐/๑ วรรคสองและวรรคสาม และมาตรา ๑๑ และให้กรรมการสรรหาดังกล่าวพ้นจากตำแหน่งก่อนวาระเมื่อตาย ลาออก ขาดคุณสมบัติ หรือมีลักษณะต้องห้าม

ผู้ซึ่งได้รับแต่งตั้งให้เป็นกรรมการสรรหาตาม (๔) แล้ว จะเป็นกรรมการสรรหาในคณะกรรมการสรรหาสำหรับศาลรัฐธรรมนูญหรือองค์กรอิสระอื่นในขณะเดียวกันมิได้

ให้ประธานกรรมการสรรหา และกรรมการสรรหาเป็นเจ้าพนักงานตามประมวลกฎหมายอาญา

(ปรับตามกฎหมายขององค์กรอิสระ ร่าง คตง. ม. ๑๖ ร่าง ผู้ว่าการ ม. ๑๑)

เมื่อมีกรณีที่จะต้องสรรหาผู้สมควรได้รับการแต่งตั้งเป็นกรรมการ-ป.ป.ช. ให้เป็นหน้าที่และอำนาจของคณะกรรมการสรรหา ซึ่งประกอบด้วย

- (๑) ประธานศาลฎีกา เป็นประธานกรรมการ
- (๒) ประธานสภาผู้แทนราษฎร และผู้นำฝ่ายค้านในสภาผู้แทนราษฎร เป็นกรรมการ
- (๓) ประธานศาลปกครองสูงสุด เป็นกรรมการ
- (๔) บุคคลผู้มีคุณสมบัติตามมาตรา ๗ (๑) (๓) (๔) และ (๕) โดยมีอายุไม่ต่ำกว่าสี่สิบ

ห้าปี แต่ไม่ถึงหกสิบแปดปีในวันที่ได้รับการคัดเลือกหรือวันสมัครเข้ารับการสรรหา และไม่มีลักษณะต้องห้ามตามมาตรา ๘ และไม่เคยปฏิบัติหน้าที่ใด ๆ ในศาลรัฐธรรมนูญหรือองค์กรอิสระตามรัฐธรรมนูญ ซึ่งแต่งตั้งโดยศาลรัฐธรรมนูญหนึ่งคน และองค์กรอิสระองค์กรละหนึ่งคน เป็นกรรมการดังนี้

- (ก) คณะกรรมการการเลือกตั้ง
- (ข) ผู้ตรวจการแผ่นดิน
- (ค) คณะกรรมการตรวจเงินแผ่นดิน
- (ง) คณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ

ในกรณีที่ไม่มีผู้ดำรงตำแหน่งกรรมการสรรหาตาม (๒) หรือกรรมการสรรหาตาม (๔) มีไม่ครบไม่ว่าด้วยเหตุใด ให้คณะกรรมการสรรหาประกอบด้วยกรรมการสรรหาเท่าที่มีอยู่

ให้สำนักงานเลขาธิการวุฒิสภาปฏิบัติหน้าที่เป็นหน่วยธุรการของคณะกรรมการสรรหา

ให้คณะกรรมการสรรหาดำเนินการสรรหาผู้สมควรได้รับการแต่งตั้งเป็นกรรมการ-ป.ป.ช. ตามหลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขที่บัญญัติไว้ในรัฐธรรมนูญและกฎหมาย

ในกรณีที่มีปัญหาเกี่ยวกับคุณสมบัติของผู้สมัคร ผู้ได้รับการคัดเลือกหรือได้รับการสรรหา ให้เป็นหน้าที่และอำนาจของคณะกรรมการสรรหาเป็นผู้วินิจฉัย คำวินิจฉัยของคณะกรรมการสรรหาให้เป็นที่สุด

ในการสรรหา ให้คณะกรรมการสรรหาปรึกษาหารือเพื่อคัดสรรให้ได้บุคคลซึ่งมีความรับผิดชอบสูง มีความกล้าหาญในการปฏิบัติหน้าที่ และมีพฤติกรรมทางจริยธรรมเป็นตัวอย่างที่ดีของสังคม โดยนอกจากการประกาศรับสมัครแล้ว ให้คณะกรรมการสรรหาคำเนินการสรรหาจากบุคคลที่มีความเหมาะสมทั่วไปได้ด้วย แต่ต้องได้รับความยินยอมของบุคคลนั้น

(ม. ๑๐ - ๑๔ เขียนให้เหมือน กกต.)

มาตรา ๑๐ ในการสรรหากรรมการ ให้คณะกรรมการสรรหาปรึกษาหารือเพื่อคัดสรรให้ได้บุคคลซึ่งมีความรับผิดชอบสูง มีความกล้าหาญในการปฏิบัติหน้าที่ มีพฤติกรรมทางจริยธรรมเป็นตัวอย่างที่ดีของสังคม และไม่มีพฤติกรรมขมขื่นอยู่ใต้อาณัติของพรรคการเมืองใดๆ รวมตลอดทั้งมีทัศนคติที่เหมาะสมในการปฏิบัติหน้าที่ให้เกิดผลสำเร็จ โดยนอกจากการประกาศรับสมัครแล้ว ให้คณะกรรมการสรรหาคำเนินการสรรหาจากบุคคลซึ่งมีความเหมาะสมทั่วไปได้ด้วย แต่ต้องได้รับความยินยอมของบุคคลนั้น ทั้งนี้ โดยคำนึงถึงความหลากหลายของประสบการณ์ที่แตกต่างกันในแต่ละด้านประกอบด้วย และเพื่อประโยชน์แห่งการนี้ ให้คณะกรรมการสรรหาใช้วิธีการสัมภาษณ์ หรือให้แสดงความคิดเห็นในเรื่องที่เกี่ยวกับหน้าที่และอำนาจของคณะกรรมการ ป.ป.ช. หรือวิธีการอื่นใดที่เหมาะสม เพื่อประกอบการพิจารณาด้วย

ในการสรรหา ให้ใช้วิธีลงคะแนนโดยเปิดเผย และให้กรรมการสรรหาแต่ละคนบันทึกเหตุผลในการเลือกไว้ด้วย

ผู้ซึ่งจะได้รับการสรรหาต้องได้รับคะแนนเสียงถึงสองในสามของจำนวนทั้งหมดเท่าที่มีอยู่ของคณะกรรมการสรรหา

ถ้าไม่มีบุคคลใดได้รับคะแนนเสียงตามวรรคสาม หรือมีแต่ยังไม่ครบจำนวนที่จะต้องสรรหา ให้มีการลงคะแนนใหม่สำหรับผู้ใดคะแนนไม่ถึงสองในสาม ถ้ายังได้ไม่ครบตามจำนวน ให้มีการลงคะแนนอีกครั้งหนึ่ง ในกรณีที่การลงคะแนนครั้งหลังนี้ยังได้บุคคลไม่ครบตามจำนวนที่จะต้องสรรหา ให้ดำเนินการสรรหาใหม่สำหรับจำนวนที่ยังขาดอยู่

ภายในสามวันนับแต่วันปิดรับสมัครให้เลขาธิการวุฒิสภาประกาศรายชื่อผู้ได้รับการสรรหาให้ประชาชนทราบเป็นการทั่วไป ประกาศดังกล่าวให้ระบุรายละเอียดเกี่ยวกับคุณสมบัติและประวัติการทำงานตามที่คณะกรรมการสรรหากำหนดด้วย

มาตรา ๑๐/๑ ผู้ได้รับการสรรหาเพื่อแต่งตั้งให้ดำรงตำแหน่งกรรมการต้องได้รับความเห็นชอบจากวุฒิสภาด้วยคะแนนเสียงไม่น้อยกว่ากึ่งหนึ่งของจำนวนสมาชิกทั้งหมดเท่าที่มีอยู่ของวุฒิสภา

ในกรณีที่วุฒิสภาไม่ให้ความเห็นชอบผู้ได้รับการสรรหารายใด ให้ดำเนินการสรรหาบุคคลใหม่แทนผู้นั้น แล้วเสนอต่อวุฒิสภาเพื่อให้ความเห็นชอบต่อไป โดยผู้ซึ่งไม่ได้รับความเห็นชอบจากวุฒิสภาในครั้งนี้จะได้รับการสรรหาในครั้งใหม่ไม่ได้

เมื่อมีผู้ได้รับความเห็นชอบจากวุฒิสภาแล้ว หากเป็นกรณีที่ประธานกรรมการพ้นจากตำแหน่งด้วย ให้ผู้ได้รับความเห็นชอบประชุมร่วมกับกรรมการซึ่งยังดำรงตำแหน่งอยู่ ถ้ามีเพื่อเลือกกันเองให้คนหนึ่งเป็นประธานกรรมการแล้วแจ้งผลให้ประธานวุฒิสภาทราบ ในกรณีที่ผู้ซึ่งวุฒิสภาให้ความเห็นชอบยังได้ไม่ครบจำนวนที่ต้องสรรหา แต่เมื่อรวมกับกรรมการซึ่งยังดำรงตำแหน่งอยู่ ถ้ามี มีจำนวนถึงเจ็ดคน ก็ให้ดำเนินการประชุมเพื่อเลือกประธานกรรมการได้

และเมื่อโปรดเกล้าโปรดกระหม่อมแต่งตั้งแล้ว ให้คณะกรรมการ ป.ป.ช. ดำเนินการตามหน้าที่และอำนาจต่อไปพลางก่อนได้ โดยในระหว่างนั้นให้ถือว่าคณะกรรมการ ป.ป.ช. ประกอบด้วยกรรมการเท่าที่มีอยู่ และให้ดำเนินการสรรหาเพิ่มเติมให้ครบตามจำนวนที่ต้องสรรหาต่อไปโดยเร็ว

ผู้ได้รับการคัดเลือกหรือสรรหาเพื่อแต่งตั้งให้ดำรงตำแหน่ง กรรมการ ป.ป.ช. ต้องได้รับความเห็นชอบจากวุฒิสภาด้วยคะแนนเสียงไม่น้อยกว่ากึ่งหนึ่งของจำนวนสมาชิกทั้งหมดเท่าที่มีอยู่ของวุฒิสภา

ในกรณีที่วุฒิสภาไม่ให้ความเห็นชอบผู้ได้รับการสรรหาหรือคัดเลือกรายใด ให้ดำเนินการสรรหาหรือคัดเลือกบุคคลใหม่แทนผู้นั้น แล้วเสนอต่อวุฒิสภาเพื่อให้ความเห็นชอบต่อไป

เมื่อผู้ได้รับการสรรหาหรือคัดเลือกได้รับความเห็นชอบจากวุฒิสภาแล้ว ให้เลือกกันเองให้คนหนึ่งเป็นประธานกรรมการ ป.ป.ช. แล้วแจ้งผลให้ประธานวุฒิสภาทราบ

ให้ประธานวุฒิสภานำความกราบบังคมทูลเพื่อทรงแต่งตั้งประธานกรรมการ ป.ป.ช. และกรรมการ ป.ป.ช. และเป็นผู้ลงนามรับสนองพระบรมราชโองการ

จป ๒๑ ส.ค. ๖๐

มาตรา ๑๑ ผู้ได้รับความเห็นชอบจากวุฒิสภาให้เป็นกรรมการ ป.ป.ช. โดยที่ยังมิได้พ้นจากตำแหน่งตามมาตรา ๘ (๒๐) (๒๑) หรือ (๒๒) (๒๘) (๒๙) หรือ (๒๐) หรือยังประกอบวิชาชีพตามมาตรา ๘ (๒๓) (๒๓) อยู่ ต้องแสดงหลักฐานว่าได้ลาออกหรือเลิกประกอบวิชาชีพดังกล่าวแล้ว ตามมาตรา ๘ (๒๘) (๒๙) (๒๐) หรือ (๒๓) ต่อประธานวุฒิสภาภายในเวลาที่ประธานวุฒิสภากำหนด ซึ่งต้องเป็นเวลาก่อนที่ประธานวุฒิสภานำความกราบบังคมทูลเพื่อทรงแต่งตั้งกรรมการตามมาตรา ๓๐-วรรคสี่ ในกรณีที่มิได้แสดงหลักฐานภายในกำหนดเวลาดังกล่าว ให้ถือว่าผู้นั้นสละสิทธิ และให้ดำเนินการคัดเลือกหรือสรรหาใหม่ (รธน. ม. ๒๐๕ ปรับตาม ร่าง ผู้ตรวจการฯ ม. ๑๔ ร่าง คตง. ม. ๑๙)

มาตรา ๑๑/๑ ในกรณีที่มีปัญหาเกี่ยวกับคุณสมบัติหรือลักษณะต้องห้ามของผู้สมัครหรือผู้ได้รับการสรรหา ให้เป็นหน้าที่และอำนาจของคณะกรรมการสรรหาเป็นผู้วินิจฉัย คำวินิจฉัยของคณะกรรมการสรรหาให้เป็นที่สุด

การเสนอเรื่องเพื่อให้คณะกรรมการสรรหาวินิจฉัยตามวรรคหนึ่ง ให้เป็นไปตามหลักเกณฑ์และวิธีการที่คณะกรรมการสรรหากำหนด

การวินิจฉัย ให้ใช้วิธีลงคะแนนโดยเปิดเผย

ให้นำความในวรรคหนึ่ง วรรคสอง และวรรคสาม มาใช้บังคับแก่กรณีที่มีปัญหาเกี่ยวกับคุณสมบัติและลักษณะต้องห้ามของกรรมการสรรหาด้วยโดยอนุโลม แต่กรรมการสรรหาที่ถูกกล่าวหาว่าขาดคุณสมบัติหรือมีลักษณะต้องห้ามจะอยู่ในที่ประชุมในขณะที่พิจารณาและวินิจฉัยมิได้

(ปรับตาม ร่าง กกต. ม. ๒๔ ร่าง คตง. ม. ๒๐)

มาตรา ๑๑/๒ ให้ประธานกรรมการสรรหาและกรรมการสรรหาได้รับเบี้ยประชุมและค่าตอบแทนอื่นตามที่ประธานวุฒิสภากำหนด แต่สำหรับเบี้ยประชุมให้กำหนดให้ได้รับเป็นราย

คำสั่งฎีกาประชุมในอัตราไม่น้อยกว่าครึ่งหนึ่งของประธานกรรมการหรือกรรมการใน ก.ร. ตามกฎหมายว่าด้วยระเบียบข้าราชการรัฐสภาได้รับในแต่ละเดือน แล้วแต่กรณี

(ปรับตาม ร่าง กลสม. ม. ๑๗ ร่าง พรป. คตง. ม. ๒๑)

มาตรา ๑๒ ในกรณีสภาราชการที่ควรมีเห็นชอบตามมาตรา ๑๐ ถ้ามีผู้ได้รับพิจารณาเห็นชอบจากจุติสภาจำนวนไม่น้อยกว่าเจ็ดคน ให้ผู้ได้รับพิจารณาเห็นชอบเลือกกันเองให้คนหนึ่งเป็นประธานกรรมการ ป.ป.ช. แล้วแจ้งผลให้ประธานจุติสภาทราบโดยผู้ต้องระงับให้มิผู้รับพิจารณาเห็นชอบให้ทราบแก่คณะ และเมื่อโปรดเกล้าฯโปรดกระหม่อมแต่งตั้งแล้ว ให้กรรมการ ป.ป.ช. ดำเนินการตามหน้าที่และอำนาจต่อไปหลังจากนั้นได้ โดยในระหว่างนี้มีให้ถือว่ากรรมการ ป.ป.ช. ประกอบด้วยกรรมการทั้งหมดที่มีชื่ออยู่ (มีหลักการนี้แล้วใน ร่าง ม. ๑๐/๑)

มาตรา ๑๓ กรรมการ ป.ป.ช. มีวาระการดำรงตำแหน่งเจ็ดปีนับแต่วันที่พระมหากษัตริย์ทรงแต่งตั้ง และให้ดำรงตำแหน่งได้เพียงวาระเดียว (รธน. ม. ๒๓๓ ๖.๑)

ในกรณีที่กรรมการพ้นจากตำแหน่งตามวาระ ให้กรรมการที่พ้นจากตำแหน่งปฏิบัติหน้าที่ต่อไปจนกว่าจะมีกรรมการใหม่แทน (เพิ่มเติมร่าง พรป. กตต. ม. ๒๕ ๖. ๒)

ในระหว่างที่กรรมการ ป.ป.ช. พ้นจากตำแหน่งก่อนวาระและยังไม่มีกรรมการแต่งตั้ง กรรมการ ป.ป.ช. แทนตำแหน่งที่ว่าง ให้กรรมการ ป.ป.ช. ที่เหลืออยู่ปฏิบัติหน้าที่ต่อไปได้ เว้นแต่จะมีกรรมการ ป.ป.ช. เหลืออยู่ไม่ถึงหกคน (รธน. ๒๓๓ ๖. ๒ ย้ายไป ม. ๑๔ วรคห้า)

มาตรา ๑๔ นอกจากการพ้นจากตำแหน่งตามวาระตามมาตรา ๑๓ กรรมการ

ป.ป.ช. พ้นจากตำแหน่งเมื่อ

- (๑) ตาย
- (๒) ลาออก

(๓) ขาดคุณสมบัติหรือมีลักษณะต้องห้ามเฉพาะตามมาตรา ๖ หรือขาดคุณสมบัติตามมาตรา ๗ หรือมีลักษณะต้องห้ามทั่วไปตามมาตรา ๘

(๔) พ้นจากตำแหน่งด้วยเหตุอื่นตามรัฐธรรมนูญ

เมื่อประธานกรรมการ ป.ป.ช. ซึ่งลาออกพ้นจากตำแหน่งประธานกรรมการ ให้พ้นจากตำแหน่งกรรมการ ป.ป.ช. ด้วย

ในกรณีที่กรรมการ ป.ป.ช. พ้นจากตำแหน่งตามวาระ ให้กรรมการ ป.ป.ช. ที่พ้นจากตำแหน่งปฏิบัติหน้าที่ต่อไปจนกว่าจะมีกรรมการแต่งตั้งกรรมการ ป.ป.ช. ใหม่แทน

ในกรณีที่มิมีปัญหาว่ากรรมการ ป.ป.ช. ผู้ใดพ้นจากตำแหน่งตาม (๒) หรือ (๓) หรือไม่ให้พ้นหน้าที่และอำนาจของคณะกรรมการสรรหาตามมาตรา ๙ เป็นผู้นิฉัย คำวินิจฉัยของคณะกรรมการสรรหาให้เป็นที่สุด

ในกรณีที่มิมีผู้ดำรงตำแหน่งประธานกรรมการหรือมีแต่เองปฏิบัติหน้าที่ได้ ให้กรรมการเลือกกรรมการคนใหม่ทำที่แทนประธานกรรมการ

ในระหว่างที่กรรมการพ้นจากตำแหน่งก่อนวาระ และยังไม่มีการแต่งตั้งกรรมการแทนตำแหน่งที่ว่าง ให้กรรมการที่เหลืออยู่ปฏิบัติหน้าที่ต่อไปได้ เว้นแต่จะมีกรรมการเหลืออยู่ไม่ถึงห้าคน (ตาม รธน. ๒๓๓ ๖. ๒)

ในกรณีที่กรรมการจะพ้นจากตำแหน่งตามวาระ ให้ดำเนินการสรรหากรรมการใหม่ภายในหนึ่งร้อยสี่สิบวันก่อนวันที่กรรมการครบวาระ แต่ถ้ากรรมการพ้นจากตำแหน่งด้วยเหตุอื่นนอกจากการพ้นจากตำแหน่งตามวาระ ให้ดำเนินการสรรหากรรมการภายในเก้าสิบวันนับแต่วันที่ตำแหน่งว่างลง

ในกรณีที่กรรมการ ป.ป.ช. ผู้ใดพ้นจากตำแหน่งตามวรรคสี่ ย่อมไม่กระทบกระเทือนกิจการที่กรรมการ ป.ป.ช. ผู้นั้นได้กระทำไปในหน้าที่ รวมทั้งการได้รับเงินเดือนและเงินประจำตำแหน่งหรือประโยชน์ตอบแทนอย่างอื่นก่อนที่กรรมการ ป.ป.ช. ผู้นั้นพ้นจากตำแหน่ง

การร้องขอ ผู้มีสิทธิร้องขอ การพิจารณา และการวินิจฉัยตามวรรคสี่ ให้เป็นไปตามหลักเกณฑ์และวิธีการที่บัญญัติไว้ในรัฐธรรมนูญและกฎหมาย

ในกรณีที่กรรมการ ป.ป.ช. ต้องหยุดปฏิบัติหน้าที่ตามมาตรา ๑๗ (๒) และ (๓) และมีกรรมการ ป.ป.ช. เหลืออยู่ไม่ถึงกึ่งหนึ่ง ให้ประธานศาลฎีกาและประธานศาลปกครองสูงสุดร่วมกันแต่งตั้งบุคคลซึ่งมีคุณสมบัติและไม่มีลักษณะต้องห้ามเช่นเดียวกับกรรมการ ป.ป.ช. ทำหน้าที่เป็นกรรมการ ป.ป.ช. เป็นการชั่วคราว ให้ครบเก้าคน โดยให้ผู้ซึ่งได้รับแต่งตั้งทำหน้าที่ในฐานะกรรมการ ป.ป.ช. ได้จนกว่ากรรมการ ป.ป.ช. ที่ตนทำหน้าที่แทนจะปฏิบัติหน้าที่ได้ หรือจนกว่าจะมีการแต่งตั้งผู้ดำรงตำแหน่งแทน (ย้ายไป ม. ๑๔/๒)

มาตรา ๑๔/๑ เมื่อมีผู้ร้องขอโดยมีหลักฐานตามสมควรว่ากรรมการผู้ใดพ้นจากตำแหน่งตามมาตรา ๑๔ (๒) หรือ (๓) ให้เลขาธิการวุฒิสภาเสนอเรื่องต่อประธานกรรมการสรรหาภายในห้าวันนับแต่วันที่ได้รับการร้องขอ และให้คณะกรรมการสรรหาวินิจฉัยให้แล้วเสร็จโดยเร็วในการวินิจฉัยให้ถือเสียงข้างมาก ในกรณีที่มิเสียงเท่ากัน ให้ประธานกรรมการสรรหาออกเสียงเพิ่มขึ้นอีกเสียงหนึ่งเป็นเสียงชี้ขาด

หลักฐานตามวรรคหนึ่ง ให้เป็นไปตามที่คณะกรรมการสรรหากำหนด
(ปรับตาม ร่าง พรป. คตง ม. ๒๔)

มาตรา ๑๔/๒ ในกรณีที่กรรมการ ป.ป.ช. ต้องหยุดปฏิบัติหน้าที่เพราะถูกกล่าวหาและศาลฎีกาหรือศาลฎีกาแผนกคดีอาญาของผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมืองประทับฟ้องตามมาตรา ๑๗ (๒) และ (๓) และมีกรรมการ ป.ป.ช. เหลืออยู่ไม่ถึงกึ่งหนึ่ง ให้ประธานศาลฎีกาและประธานศาลปกครองสูงสุดร่วมกันแต่งตั้งบุคคลซึ่งมีคุณสมบัติและไม่มีลักษณะต้องห้ามเช่นเดียวกับกรรมการ ป.ป.ช. ทำหน้าที่เป็นกรรมการ ป.ป.ช. เป็นการชั่วคราว ให้ครบเก้าคน โดยให้ผู้ซึ่งได้รับแต่งตั้งทำหน้าที่ในฐานะกรรมการ ป.ป.ช. ได้จนกว่ากรรมการ ป.ป.ช. ที่ตนทำหน้าที่แทนจะปฏิบัติหน้าที่ได้ หรือจนกว่าจะมีการแต่งตั้งผู้ดำรงตำแหน่งแทน (ย้ายมาจาก ว. ท้าย ของร่าง ม. ๑๓)

มาตรา ๑๔/๓ ภายใต้บังคับมาตรา ๑๔ วรรคห้า การประชุมของคณะกรรมการ ป.ป.ช. ต้องมีกรรมการมาประชุมไม่น้อยกว่าห้าคน จึงจะเป็นองค์ประชุม ในกรณีที่กรรมการคนใดไม่อาจมาประชุมได้ ให้จัดแจ้งเหตุนั้นไว้ในรายงานการประชุม

การลงมติในการประชุมของคณะกรรมการ ป.ป.ช. ให้ใช้คะแนนเสียงข้างมาก เว้นแต่พระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญนี้กำหนดไว้เป็นอย่างอื่น โดยประธานในที่ประชุมและกรรมการที่มาประชุมต้องลงคะแนนเสียงเพื่อมีมติ และให้กรรมการคนหนึ่งมีเสียงหนึ่งในการ

ลงคะแนน ในกรณีมีคะแนนเสียงเท่ากัน ให้ประธานในที่ประชุมมีสิทธิออกเสียงเพิ่มขึ้นอีกเสียงหนึ่ง เป็นเสียงชี้ขาด

การไม่เข้าประชุมหรือไม่อยู่ในที่ประชุมหรือไม่ออกเสียงลงมติตามวรรคสองโดยไม่มีเหตุอันสมควร ให้ถือว่าเป็นการจงใจฝ่าฝืนหรือไม่ปฏิบัติตามมาตรฐานทางจริยธรรม แต่ไม่เป็นการตัดสิทธิที่จะลาออกจากตำแหน่งก่อนมีการลงมติ

ให้ประธานกรรมการเป็นประธานในที่ประชุม ถ้าประธานกรรมการไม่มาประชุม ให้กรรมการที่มาประชุมเลือกกรรมการคนหนึ่งเป็นประธานในที่ประชุม ทั้งนี้ ตามหลักเกณฑ์และวิธีการประชุมที่คณะกรรมการ ป.ป.ช. กำหนด

ให้ประธานกรรมการและกรรมการได้รับเบี้ยประชุมเป็นรายครั้งเท่ากับกรรมการตามพระราชกฤษฎีกาว่าด้วยเบี้ยประชุมกรรมการ

(ย้าย เรื่องการประชุมมาจากร่าง ม. ๒๐ ม. ๒๑ ม. ๒๒ และปรับตาม ร่าง พรป. คตง. ม. ๒๕ และร่าง พรป. กตต. ม. ๑๘- ม. ๒๐)

มาตรา ๑๔/๔ การลงมติในการประชุมของคณะกรรมการ ป.ป.ช. เพื่อมีความเห็นวินิจฉัยว่าผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมืองตำแหน่งนายกรัฐมนตรี รัฐมนตรี สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร สมาชิกวุฒิสภา หรือข้าราชการการเมืองอื่น ตุลาการศาลรัฐธรรมนูญ ผู้ดำรงตำแหน่งในองค์กรอิสระ หรือผู้ว่าการตรวจเงินแผ่นดิน มีพฤติการณ์กระทำความผิดฐานร่ำรวยผิดปกติหรือทรัพย์สินเพิ่มขึ้นผิดปกติ ทูจริตต่อหน้าที่ หรือประพฤตินิยมชอบ หรือจงใจปฏิบัติหน้าที่หรือใช้อำนาจขัดต่อบัญญัติแห่งรัฐธรรมนูญหรือกฎหมาย หรือฝ่าฝืนหรือไม่ปฏิบัติตามมาตรฐานทางจริยธรรมอย่างร้ายแรง ต้องมีมติด้วยคะแนนเสียงไม่น้อยกว่ากึ่งหนึ่งของกรรมการ ป.ป.ช. ทั้งหมดเท่าที่มีอยู่ (ย้ายมาจาก ร่าง ม. ๒๒ ว. ๒ และเป็นไปตาม รธน. ม. ๒๓๕ ว. ๑ ท้าย)

ให้นำความในวรรคหนึ่งมาใช้บังคับแก่การลงมติในการวินิจฉัยว่าเจ้าหน้าที่ของรัฐ ร่ำรวยผิดปกติ กระทำความผิดฐานทูจริตต่อหน้าที่ หรือกระทำความผิดต่อตำแหน่งหน้าที่ราชการ หรือความผิดต่อตำแหน่งหน้าที่ในการยุติธรรมด้วยโดยอนุโลม (รธน. ไม่ได้เรื่องการลงมติกรณีนี้ไว้ ควรใช้มาตรฐานเดียวกัน หรือไม่)

ความในวรรคหนึ่งให้ใช้บังคับกับการลงมติเพื่อมีความเห็นว่าผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมือง ตุลาการศาลรัฐธรรมนูญ ผู้ดำรงตำแหน่งในองค์กรอิสระ ผู้ว่าการตรวจเงินแผ่นดิน และเจ้าหน้าที่ของรัฐจงใจไม่ยื่นบัญชีแสดงรายการทรัพย์สินและหนี้สิน หรือจงใจยื่นบัญชีแสดงรายการทรัพย์สินหรือหนี้สินอันเป็นเท็จหรือปกปิดข้อเท็จจริงที่ควรแจ้งให้ทราบและมีพฤติการณ์อันควรเชื่อได้ว่ามีเจตนาไม่แสดงที่มาแห่งทรัพย์สินหรือหนี้สินนั้นด้วยโดยอนุโลม

(ย้ายร่าง ม. ๑๕ และ ม. ๑๖ ไปหมวดว่าด้วยการตรวจสอบคณะกรรมการ ป.ป.ช.)

มาตรา ๑๕ ให้กรรมการ ป.ป.ช. มีหน้าที่ยื่นบัญชีรายการทรัพย์สินและหนี้สินของตน คู่สมรส และบุตรที่ยังไม่บรรลุนิติภาวะ รวมทั้งทรัพย์สินที่มอบหมายให้อยู่ในความครอบครองหรือดูแลของบุคคลอื่นไม่ว่าโดยทางตรงหรือทางอ้อมต่อคณะกรรมการตรวจเงินแผ่นดินประธานวุฒิสภา เมื่อรับเข้าตำแหน่งและพ้นจากตำแหน่ง ตามหลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขการยื่นบัญชีทรัพย์สินและหนี้สินและการเปิดเผยบัญชีทรัพย์สินและหนี้สินที่คณะกรรมการ ป.ป.ช. ใช้บังคับกับผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมือง ตุลาการศาลรัฐธรรมนูญ ผู้ดำรงตำแหน่งในองค์กรอิสระ และผู้ว่าการตรวจเงิน

แผ่นดิน และให้นำบทบัญญัติมาตรา ๙๔ มาตรา ๙๕ มาตรา ๙๘ มาตรา ๑๐๐ และมาตรา ๑๙๙ มาให้บังคับด้วยโดยอนุโลม โดยให้อำนาจของคณะกรรมการ ป.ป.ช. ในส่วนที่เกี่ยวกับการตรวจสอบทรัพย์สินและหนี้สินตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญนี้ เป็นอำนาจของคณะกรรมการตรวจเงินแผ่นดิน ทั้งนี้ คณะกรรมการตรวจเงินแผ่นดินอาจมอบหมายให้ผู้ว่าการตรวจเงินแผ่นดินดำเนินการเป็นการเบื้องต้นก่อนเสนอคณะกรรมการตรวจเงินแผ่นดินพิจารณาก็ได้

บัญชีรายการทรัพย์สินและหนี้สินตามวรรคหนึ่ง จะเปิดเผยได้แต่เฉพาะกรณีที่ต้องดำเนินการตามวรรคสาม หรือเพื่อประโยชน์ต่อการพิจารณาพิพากษาคดีหรือการวินิจฉัยชี้ขาดและได้รับการร้องขอจากศาล หรือคณะกรรมการตรวจเงินแผ่นดิน หรือกรณีที่เจ้าของบัญชีทรัพย์สินและหนี้สินนั้นยินยอมให้มีการเปิดเผย ซึ่งในกรณีนี้ ให้ประธานวุฒิสภาประกาศในราชกิจจานุเบกษาเป็นการเลือกปฏิบัติ เพราะกรณีคนอื่นบังคับให้เปิดเผย การเปิดเผยควรทำ แต่ทำในลักษณะสรุป หรือทำอย่างเดียวกับที่กำหนดให้คนอื่นทำ

ให้คณะกรรมการตรวจเงินแผ่นดิน ประธานวุฒิสภาจัดให้มีการตรวจสอบบัญชีของบุคคลตามวรรคหนึ่ง และให้นำบทบัญญัติมาตรา ๒๔ มาให้บังคับกับการปฏิบัติหน้าที่ของประธานวุฒิสภาประธานกรรมการตรวจเงินแผ่นดินในกรณีนี้ด้วยโดยอนุโลม

มาตรา ๑๕/๑ ในกรณีที่ปรากฏว่ามีการกระทำความผิดเกี่ยวกับการที่กรรมการผู้ใดจงใจไม่ยื่นบัญชีทรัพย์สินและหนี้สินต่อคณะกรรมการ ป.ป.ช. หรือจงใจยื่นบัญชีแสดงรายการทรัพย์สินหรือหนี้สินอันเป็นเท็จ หรือปกปิดข้อเท็จจริงที่ควรแจ้งให้ทราบและมีพฤติการณ์อันควรเชื่อได้ว่ามีเจตนาไม่แสดงที่มาแห่งทรัพย์สินหรือหนี้สิน ให้คณะกรรมการการตรวจเงินแผ่นดินมีอำนาจยื่นคำร้องต่อศาลฎีกาแผนกคดีอาญาของผู้ดำรงตำแหน่งเช่นเดียวกับคณะกรรมการ ป.ป.ช. (เชื่อมโยงกับ ม. ๑๐ (๔) และ ม. ๕๗ ร่าง พรป. วิ คดีผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมือง)

มาตรา ๑๖ สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร สมาชิกวุฒิสภา หรือสมาชิกของทั้งสองสภา จำนวนไม่น้อยกว่าหนึ่งในห้าของจำนวนสมาชิกทั้งหมดเท่าที่มีอยู่ของทั้งสองสภาหรือประชาชนผู้มีสิทธิเลือกตั้งจำนวนไม่น้อยกว่าสองหมื่นคน มีสิทธิเข้าชื่อกล่าวหาว่ากรรมการ ป.ป.ช. ผู้ใดมีพฤติการณ์ร่ำรวยผิดปกติ ทุจริตต่อหน้าที่ หรือจงใจปฏิบัติหน้าที่และหรือใช้อำนาจขัดต่อบทบัญญัติแห่งรัฐธรรมนูญหรือกฎหมาย หรือฝ่าฝืนหรือไม่ปฏิบัติตามมาตรฐานทางจริยธรรมอย่างร้ายแรง โดยยื่นต่อประธานรัฐสภาพร้อมด้วยหลักฐานตามสมควร เมื่อหากประธานรัฐสภาเห็นว่ามีเหตุอันควรสงสัยว่ามีการกระทำตามที่ถูกกล่าวหา ให้ประธานรัฐสภาส่งเสนอเรื่องไปยังประธานศาลฎีกาเพื่อตั้งคณะผู้ไต่สวนอิสระตามกฎหมายประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยวิธีพิจารณาคดีอาญาของผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมือง (เชื่อมโยงกับ ม. ๕๐ ร่าง พรป. วิ คดีผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมือง) จากผู้ซึ่งมีความเป็นกลางทางการเมือง และมีความซื่อสัตย์สุจริตเป็นที่ประจักษ์เพื่อไต่สวนหาข้อเท็จจริง (เขียนให้เหมือนกับ ธรณ)

การกล่าวหาตามวรรคหนึ่ง ให้รวมถึงการเข้าชื่อกล่าวหากรรมการ ป.ป.ช. ในฐานะกรรมการไต่สวน และบุคคลอื่นเป็นตุลาการ ผู้ใช้ หรือผู้สนับสนุนในการกระทำความผิดทางอาญารวมทั้งผู้ให้ ผู้ขอให้ หรือรับว่าจะให้ทรัพย์สินหรือประโยชน์อื่นใดแก่กรรมการ ป.ป.ช. เพื่อจงใจให้กระทำการ ไม่กระทำการ หรือประวิงการกระทำอันมิชอบด้วยหน้าที่ด้วย(แปลว่าอะไร จะทำอะไร)

คุณสมบัติ ลักษณะต้องห้าม หน้าที่และอำนาจ วิธีการไต่สวน ระยะเวลาการไต่สวน และการดำเนินการอื่นที่จำเป็นของคณะผู้ไต่สวนอิสระ ให้เป็นไปตามที่กฎหมายบัญญัติ(วรรคนี้ไม่ต้องมีอยู่ใน กม.วิธีพิจารณาแล้ว)

มาตรา ๑๗ เมื่อดำเนินการไต่สวนแล้วเสร็จ ให้คณะผู้ไต่สวนอิสระดำเนินการดังต่อไปนี้

- (๑) ถ้าเห็นว่าข้อกล่าวหาไม่มีมูลให้ตั้งยุติเรื่อง และให้คำสั่งดังกล่าวเป็นที่สุด
- (๒) ถ้าเห็นว่าผู้ถูกกล่าวหาฝ่าฝืนหรือไม่ปฏิบัติตามมาตรฐานจริยธรรมอย่างร้ายแรง ให้เสนอเรื่องต่อศาลฎีกาเพื่อวินิจฉัย โดยให้นำความในมาตรา ๑๑๕ วรรคหนึ่ง วรรคสอง และวรรคสามมาใช้บังคับโดยอนุโลม
- (๓) ถ้าเห็นว่าผู้ถูกกล่าวหาผิดการณตามที่ถูกกล่าวหา และมีใช้กรณีตาม (๒) ให้ส่งสำนวนการไต่สวนไปยังอัยการสูงสุดเพื่อดำเนินการฟ้องคดีต่อศาลฎีกาแผนกคดีอาญาของผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมือง และให้นำความในมาตรา ๑๑๕ วรรคหนึ่งและวรรคสอง และมาตรา ๑๒๒ วรรคสอง มาใช้บังคับโดยอนุโลม(มาตรานี้ไม่ต้องมี เนื่องจากกำหนดไว้ในร่าง พรบ. วิ นัการเมือง ม. ๕๕ แล้ว)

(ลองดู กกต. ที่เขียนว่าจะต้องลงมติ และต้องมีใบปะหน้าว่าได้อ่านสำนวนแล้วมีความเห็นสรุปว่าอย่างไร) (ร่าง กกต. กำหนดไว้ในร่าง ม. ๒๐)

มาตรา ๑๗/๑ ในการลงมติของกรรมการตามมาตรา ๑๔/๔ หรือในเรื่องอื่นใดที่คณะกรรมการ ป.ป.ช. กำหนด ให้กรรมการลงมติเป็นหนังสือตามแบบที่คณะกรรมการ ป.ป.ช. กำหนด ซึ่งอย่างน้อยต้องมีชื่อเรื่อง และประเด็นที่ลงมติ มติที่ลง และลายมือชื่อของกรรมการที่ลงมติ และให้เลขาธิการเก็บรวบรวมไว้เป็นหลักฐาน

มติที่ได้ดำเนินการตามวรรคหนึ่งแล้ว ให้ดำเนินการต่อไปได้โดยไม่ต้องรอรับรองรายงานการประชุมของคณะกรรมการ ป.ป.ช. และในกรณีที่ต้องทำคำวินิจฉัย เมื่อคณะกรรมการ ป.ป.ช. ให้ความเห็นชอบร่างคำวินิจฉัยนั้นและประธานกรรมการหรือผู้ทำหน้าที่แทนประธานกรรมการได้ลงนามในคำวินิจฉัยนั้นแล้ว ให้ถือว่าเป็นคำวินิจฉัยของคณะกรรมการ ป.ป.ช.

การให้ความเห็นชอบตามวรรคสอง คณะกรรมการ ป.ป.ช. จะมอบหมายให้กรรมการคนหนึ่งหรือหลายคนเป็นผู้พิจารณาให้ความเห็นชอบแทนคณะกรรมการก็ได้

คำวินิจฉัยตามวรรคสองให้เผยแพร่ให้ประชาชนทราบเป็นการทั่วไป

ในกรณีที่คณะกรรมการ ป.ป.ช. การพ้นจากตำแหน่งหรือไม่อาจปฏิบัติหน้าที่ได้ ทั้งคณะก่อนลงนามในคำวินิจฉัย ให้เลขาธิการบันทึกเหตุดังกล่าวไว้ในคำวินิจฉัยและให้เลขาธิการเป็นผู้ลงนามในคำวินิจฉัยนั้นแทน เมื่อเลขาธิการลงนามในคำวินิจฉัยดังกล่าวแล้ว ให้คำวินิจฉัยนั้นเป็นอันใช้บังคับได้

มาตรา ๑๗/๒ กรรมการต้องปฏิบัติหน้าที่เต็มเวลา และการปฏิบัติหน้าที่และการใช้อำนาจของคณะกรรมการ ป.ป.ช. ต้องเป็นไปโดยสุจริต เทียงธรรม กล้าหาญ และปราศจากอคติ ทั้งปวงในการใช้ดุลพินิจ และปฏิบัติตนให้ถูกต้องตามมาตรฐานทางจริยธรรม ในระหว่างการดำรง

ตำแหน่ง กรรมการจะเข้ารับการศึกษาหรืออบรมในหลักสูตรหรือโครงการใด ๆ มิได้ เว้นแต่เป็นหลักสูตรหรือโครงการที่คณะกรรมการ ป.ป.ช. เป็นผู้จัดขึ้นโดยเฉพาะสำหรับกรรมการ
(ปรับตาม ร่าง พรป. คตง. ม. ๒๖ ร่าง พรป. กกต. ม. ๒๑)

มาตรา ๑๘ เงินเดือน เงินประจำตำแหน่ง และประโยชน์ตอบแทนอื่นของประธานกรรมการ ป.ป.ช. และกรรมการ ป.ป.ช. ให้เป็นไปตามกฎหมายว่าด้วยการนั้น
ให้ประธานกรรมการและกรรมการได้รับเงินค่ารับรองเหมาจ่ายเป็นรายเดือนตามอัตราที่กระทรวงการคลังกำหนดซึ่งต้องไม่น้อยกว่าเงินประจำตำแหน่งของประธานกรรมการหรือกรรมการ (ปรับตามร่าง กกต. ม. ๓๙) (แก้ไขเหมือน กกต.)

มาตรา ๑๘/๑ ประธานกรรมการและกรรมการซึ่งดำรงตำแหน่งไม่น้อยกว่าหนึ่งปี มีสิทธิได้รับบำเหน็จตอบแทนเป็นเงินซึ่งจ่ายครั้งเดียวเมื่อพ้นจากตำแหน่งด้วยเหตุอย่างใดอย่างหนึ่งดังต่อไปนี้

- (๑) ครบวาระ
- (๒) ตาย
- (๓) ลาออก
- (๔) มีอายุครบเจ็ดสิบปี

ในการคำนวณบำเหน็จตอบแทนนั้นให้นำอัตราเงินเดือนตามมาตรา ๑๘ คูณด้วยจำนวนปีที่ดำรงตำแหน่ง เศษของปีให้นับเป็นหนึ่งปี

สิทธิในบำเหน็จตอบแทนนั้น เป็นสิทธิเฉพาะตัว จะโอนไม่ได้ เว้นแต่กรณีตายให้ตกให้แก่คู่สมรสและทายาทที่ได้แจ้งไว้ และถ้าการตายนั้นเกิดขึ้นเพราะเหตุปฏิบัติหน้าที่หรือในการปฏิบัติหน้าที่ ให้ได้รับเป็นสองเท่าของบำเหน็จตอบแทนที่กำหนดไว้ตามวรรคสอง

(มาจาก ม. ๔๐ ร่าง พรป. กกต.)

ส่วนที่ ๒

หน้าที่และอำนาจของคณะกรรมการ ป.ป.ช.

มาตรา ๑๙ คณะกรรมการ ป.ป.ช. มีหน้าที่และอำนาจ ดังต่อไปนี้

(๑) ใ้สวนและมีความเห็นกรณีมีการกล่าวหาว่าผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมือง ตุลาการศาลรัฐธรรมนูญ ผู้ดำรงตำแหน่งในองค์กรอิสระ หรือผู้ว่าการตรวจเงินแผ่นดิน ผู้ใดมีพฤติการณ์ร่ำรวยผิดปกติ หรือทรัพย์สินเพิ่มขึ้นผิดปกติหรือทุจริตต่อหน้าที่ หรือจงใจปฏิบัติหน้าที่หรือใช้อำนาจขัดต่อทบัญญัติแห่งรัฐธรรมนูญหรือกฎหมาย หรือประพฤติมิชอบ หรือฝ่าฝืนหรือไม่ปฏิบัติตามมาตรฐานทางจริยธรรมอย่างร้ายแรงเพื่อดำเนินการต่อไปตามรัฐธรรมนูญ หรือตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญนี้ (ม. ๒๓๔ (๑) รธน.)

(๒) ใ้สวนและวินิจฉัยว่าเจ้าหน้าที่ของรัฐร่ำรวยผิดปกติ หรือมีทรัพย์สินเพิ่มขึ้นผิดปกติ หรือกระทำความผิดฐานทุจริตต่อหน้าที่ หรือกระทำความผิดต่อตำแหน่งหน้าที่ราชการ หรือความผิดต่อตำแหน่งหน้าที่ในการยุติธรรม (ม. ๒๓๔ (๒) รธน.) หรือกระทำความผิดต่อตำแหน่งหน้าที่

ตามกฎหมายอื่นหรือประเพณีที่ชอบ (มาอย่างไร) เพื่อดำเนินการต่อไปตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญนี้

(๓) ไต่สวนและวินิจฉัยว่าเจ้าหน้าที่ของรัฐ เจ้าหน้าที่ของรัฐต่างประเทศ เจ้าหน้าที่ขององค์การระหว่างประเทศหรือบุคคลใดกระทำความผิดตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญนี้ หรือการกระทำความผิดที่อยู่ในอำนาจของคณะกรรมการ ป.ป.ช. ซึ่งได้กระทำลงนอกราชอาณาจักรไทย ทั้งนี้ การประสานความร่วมมือเพื่อประโยชน์แห่งการไต่สวนและวินิจฉัยให้เป็นไปตามกฎหมายว่าด้วยकरणัน (มีอำนาจได้หรือ) (UNCAC กำหนดไว้ในข้อไหน) (รธน. ไม่ได้กำหนดอำนาจนี้ไว้โดยตรง)

เอาไปเขียนเป็นอีกมาตรา ในลักษณะให้ความร่วมมือ

(๓/๑) ไต่สวนและวินิจฉัยเมื่อได้รับแจ้งจากผู้ว่าการตรวจเงินแผ่นดินตามมาตรา ๒๔๔ ของรัฐธรรมนูญ ว่ามีหลักฐานอันควรเชื่อได้ว่าการใช้จ่ายเงินแผ่นดินมีพฤติการณ์อันเป็นการทุจริตต่อหน้าที่ จึงไปปฏิบัติหน้าที่หรือใช้อำนาจขัดต่อบทบัญญัติแห่งรัฐธรรมนูญหรือกฎหมาย โดยให้ถือว่าเอกสารและหลักฐานที่ผู้ว่าการตรวจเงินแผ่นดินตรวจสอบหรือจัดทำขึ้นเป็นส่วนหนึ่งของการสอบสวน (ม. ๒๔๔ รธน. และสอดคล้องกับ ร่าง พรบ. คตง. ม. ๗) (เป็นหน้าที่ปกติ ที่

ส่งต่อมาจาก สตง.)

(๓/๒) กำหนดให้ผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมือง ตุลาการศาลรัฐธรรมนูญ ผู้ดำรงตำแหน่งในองค์กรอิสระ ผู้ว่าการตรวจเงินแผ่นดิน และเจ้าหน้าที่ของรัฐยื่นบัญชีทรัพย์สินและหนี้สินของตน คู่สมรส และบุตรที่ยังไม่บรรลุนิติภาวะ การยื่นบัญชีทรัพย์สินและหนี้สิน รวมทั้งการตรวจสอบความถูกต้องและควมมีอยู่จริง รวมทั้งความเปลี่ยนแปลงของทรัพย์สินและหนี้สิน การเปิดเผยบัญชีและเปิดเผยผลการตรวจสอบทรัพย์สินและหนี้สินของบุคคลดังกล่าวหรือดำเนินคดีตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญนี้ตามหลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขที่คณะกรรมการ ป.ป.ช. กำหนด (ม. ๒๓๔ (๓) รธน.) (ให้ ปปช. ทำอย่างเดียวกัน (ย้ายมาจาก (๖))

(๔) กำหนดให้มีการไต่สวนสาธารณะ (คืออะไร) ในการไต่สวนข้อเท็จจริงเรื่องที่มีลักษณะความผิดร้ายแรงและกระทบต่อประโยชน์สาธารณะ ทั้งนี้ ตามหลักเกณฑ์และวิธีการที่คณะกรรมการ ป.ป.ช. กำหนด (UNCAC กำหนดไว้ในข้อไหน)

(๕) ดำเนินการสอบสวนเป็นทางลับโดยพลันในกรณีที่เมื่อได้รับแจ้งจากเจ้าหน้าที่ของรัฐผู้จัดทำโครงการหรืออนุมัติหรือจัดสรรเงินงบประมาณโดยรู้ว่าสภาผู้แทนราษฎร วุฒิสภา คณะกรรมการ หรือคณะรัฐมนตรี มีการดำเนินการอันเป็นการฝ่าฝืนบทบัญญัติมาตรา ๑๔๔ วรรค

หนึ่งหรือวรรคสอง ของรัฐธรรมนูญ (ดู ม.๑๔๔ วรร. ๖ รธน. แล้วเขียนให้สอดคล้องกัน) (เป็น

วิธีการ ไม่ใช่หน้าที่พิเศษ)

(๕/๑) จัดให้มีมาตรการและกลไกที่มีประสิทธิภาพเพื่อป้องกันและขจัดการทุจริตและประพฤติมิชอบทั้งในภาครัฐและภาคเอกชนอย่างเข้มงวด รวมทั้งกลไกในการส่งเสริมให้ประชาชนรวมตัวกันเพื่อมีส่วนร่วมในการรณรงค์ให้ความรู้ ต่อต้าน หรือชี้เบาะแส โดยได้รับความ

คุ้มครอง (ดู รธน. ม.๖๓ ว่าครบถ้วนไหม) (ย้ายมาจาก (๑๑)) (ดู ๖๓ และ ๒๕๘ (ค)

(๑) ม.๗๖ ๗๘ เอาไปรวมเขียนให้ได้ความกระชับ แต่ต้องไม่มีลักษณะที่เป็นข้อเสนอที่เด็ดขาดไม่เปิดโอกาสให้คนอื่น

พิจารณา

(๖) กำหนดให้ผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมือง ตุลาการศาลรัฐธรรมนูญ ผู้ดำรงตำแหน่งในองค์กรอิสระ ผู้ว่าการตรวจเงินแผ่นดิน และเจ้าหน้าที่ของรัฐชั้นบัญชีทรัพย์สินและหนี้สินของตนคู่สมรส และบุตรที่ยังไม่บรรลุนิติภาวะ การยื่นบัญชีทรัพย์สินและหนี้สิน การตรวจสอบความถูกต้องและความมีอยู่จริง รวมทั้งความเปลี่ยนแปลงของทรัพย์สินและหนี้สินการเปิดเผยบัญชีและเปิดเผยผลการตรวจสอบทรัพย์สินและหนี้สินของบุคคลดังกล่าวหรือดำเนินคดีตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญนี้ตามหลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขที่คณะกรรมการ ป.ป.ช. กำหนด (ให้ ป.ป.ช. ทำอย่างเดียวกัน (ย้ายไปกำหนดไว้ใน (๓/๒))

(๗) กำหนดให้สำนักงานป้องกันและปราบปรามการฟอกเงิน ธนาคารแห่งประเทศไทย หรือธนาคารพาณิชย์ตามกฎหมายว่าด้วยการธนาคารพาณิชย์ หรือสถาบันการเงินอื่นหรือหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง รวมถึงผู้ประกอบการรายงานธุรกรรมทางการเงินของผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมืองหรือเจ้าหน้าที่ของรัฐ รวมถึงบุคคลที่เกี่ยวข้อง ตามหลักเกณฑ์ วิธีการ ระยะเวลา และเงื่อนไขที่คณะกรรมการ ป.ป.ช. กำหนด (กว้างไป?) (มีหน้าที่และอำนาจเรียกเอกสาร/บุคคลอยู่แล้ว ในร่าง ม. ๒๔)

(๘) เสนอมาตรการ ความเห็น และข้อเสนอแนะต่อคณะรัฐมนตรี รัฐสภา ศาลหรือคณะกรรมการตรวจเงินแผ่นดิน เพื่อให้มีการปรับปรุงการปฏิบัติราชการ หรือวางแผนงานโครงการของส่วนราชการ รัฐวิสาหกิจ หรือหน่วยงานของรัฐ เพื่อป้องกันหรือปราบปรามการทุจริตต่อหน้าที่การกระทำความผิดต่อตำแหน่งหน้าที่ราชการหรือการกระทำความผิดต่อตำแหน่งหน้าที่ในการ

ยุติธรรม ดู ข้อสังเกตใน (๕/๑)

(๙) ดำเนินการส่งเรื่องให้หน่วยงานที่เกี่ยวข้องเพื่อขอให้ศาลมีคำสั่งหรือคำพิพากษาให้ยกเลิกหรือเพิกถอนสิทธิหรือเอกสารสิทธิที่เจ้าหน้าที่ของรัฐได้อนุมัติหรืออนุญาตให้สิทธิประโยชน์หรือออกเอกสารสิทธิแก่บุคคลไปโดยมิชอบด้วยกฎหมายหรือระเบียบของทางราชการอันเป็นเหตุให้เสียหายแก่ทางราชการ (จะกว้างไปไหม?)

(๑๐) จัดทำแผนยุทธศาสตร์ชาติว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต ควบคู่มา และกำกับติดตามการขับเคลื่อนยุทธศาสตร์ชาติว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต รวมทั้งบูรณาการงบประมาณและแผนงานในการป้องกันและปราบปรามการทุจริต ให้หน่วยงานของรัฐนำไปปฏิบัติเพื่อป้องกันการทุจริตเกี่ยวกับการกำหนดหลักสูตรการศึกษา (อำนาจเด็ดขาด ก้าวถอยองค์กรอื่น) (ตัดออกได้ เนื่องจาก (๘) การเสนอข้อเสนอ ครม. เพียงพอแล้ว)

(๑๑) ดำเนินการ (ดู ธรณ. ม.๖๓ ว่าครบถ้วนไหม) เพื่อป้องกันการทุจริตและเสริมสร้างทัศนคติและค่านิยมเกี่ยวกับความซื่อสัตย์สุจริต รวมทั้งดำเนินการให้ประชาชนหรือกลุ่มบุคคลมีส่วนร่วมในการป้องกันและปราบปรามการทุจริต (ย้ายไป (๕/๑))

(๑๒) ดำเนินการเกี่ยวกับด้านการต่างประเทศโดยเป็นศูนย์กลางความร่วมมือระหว่างประเทศเพื่อประโยชน์ในการป้องกันและปราบปรามการทุจริต หรือดำเนินการตามคำร้องขอ

ความช่วยเหลือจากต่างประเทศในคดีทุจริตตามกฎหมายว่าด้วยความร่วมมือระหว่างประเทศในเรื่อง
ทางอาญา(ประเทศไทยเป็นภาคีแล้วหรือ)หรือพิจารณาให้ความช่วยเหลือกับต่างประเทศในคดีทุจริต
 ทั้งนี้ เพื่อให้เป็นไปตามพันธกรณีและข้อตกลงระหว่างประเทศในการต่อต้านการทุจริต(เอาไป
 เขียนเป็นมาตราต่างหากในลักษณะความร่วมมือ มากกว่าที่
 จะกำหนดให้เป็นหน้าที่หลัก

(๑๓) ให้ความเห็นชอบ(แต่งตั้ง?)ในการแต่งตั้งเลขาธิการคณะกรรมการ ป.ป.ช. และ
 ข้าราชการสำนักงาน ป.ป.ช. ซึ่งดำรงตำแหน่งประเภทอำนวยการระดับสูงหรือตำแหน่งเทียบเท่าขึ้นไป
 (ควรหรือไม่จะลงไปอยู่กับตำแหน่งที่ต่ำกว่าเลขาธิการ) ไปเขียนตอนจะตั้งเลขาธิการ

(๑๔) แต่งตั้งหัวหน้าพนักงานไต่สวนหรือพนักงานไต่สวนเพื่อปฏิบัติหน้าที่
 โดยประกาศในราชกิจจานุเบกษา หรือมอบหมายไว้เป็นการเฉพาะหรือเป็นการทั่วไปให้หัวหน้า
 พนักงานไต่สวนหรือพนักงานไต่สวน ปฏิบัติหน้าที่ตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญนี้ ไป
 เขียนตอนจะตั้ง

(๑๕) แต่งตั้งบุคคลหรือคณะบุคคลเพื่อปฏิบัติหน้าที่ตามที่ได้รับมอบหมาย

(๑๖) รายงานผลการตรวจสอบและผลการปฏิบัติหน้าที่พร้อมข้อสังเกตต่อ
 คณะรัฐมนตรีสภาผู้แทนราษฎรและวุฒิสภาทุกปี ทั้งนี้ ให้ประกาศรายงานดังกล่าวในราชกิจจา
 นุเบกษาและเปิดเผยต่อสาธารณะด้วย

(๑๗) หน้าที่และอำนาจอื่นดำเนินการอื่นตามที่บัญญัติไว้ในพระราชบัญญัติประกอบ
 รัฐธรรมนูญนี้บัญญัติหรือกฎหมายอื่นกำหนดให้เป็นอำนาจหน้าที่ของคณะกรรมการ ป.ป.ช. ทั้งนี้ ใน
 กรณีที่กฎหมายกำหนดให้เป็นอำนาจหน้าที่ของคณะกรรมการ ป.ป.ช. ไม่เป็นการตัดอำนาจ
 คณะกรรมการ ป.ป.ช. ที่จะดำเนินการตามที่เห็นสมควรหรืออาจส่งเรื่องให้หน่วยงานที่รับผิดชอบรับไป
 ดำเนินการก็ได้? (ถ้อยคำที่ตัด มีระบุไว้ ม. ๑๔ (๑๗) ใน พรป. ปปช. ปัจจุบัน)

การปฏิบัติหน้าที่ตาม (๓) ให้กระทำได้ก็ต่อเมื่อคณะกรรมการ ป.ป.ช. เห็นว่าเป็น
 กรณีที่มีความเกี่ยวข้องกับการกระทำความผิดของบุคคลตาม (๑) และ (๒) หรือมีการร้องขอความ
ช่วยเหลือจากต่างประเทศตามกฎหมายว่าด้วยความร่วมมือระหว่างประเทศในเรื่องทางอาญา
 (อ้างอนุสัญญาว่าเป็นการกำหนดให้เหมือนกันทุกประเทศ) ความมุ่งหมายก็เพื่อให้เป็นฐาน
 ความผิดและให้ ปปช. มีอำนาจในการดำเนินการ ถ้าต้องการเช่นนั้นก็ต้องเขียนอีกอย่างหนึ่งใน
 ลักษณะที่ให้ความร่วมมือเมื่อได้รับการร้องขอ โดยให้อำนาจ ปปช.ทำได้(ย้ายมาจากข้อสังเกตใน
 นิยาม “เจ้าหน้าที่ของรัฐต่างประเทศ”)

ในการปฏิบัติหน้าที่ตาม (๑) และ (๒) และ (๓) ให้หมายรวมถึงการดำเนินการกับ
 บุคคลอื่นซึ่งเป็นตัวการ ผู้ใช้ หรือผู้สนับสนุน รวมทั้งผู้ให้ ผู้ขอให้ หรือรับว่าจะให้ทรัพย์สินหรือ
 ประโยชน์อื่นใดแก่บุคคลตาม (๑) (๒) และ (๓) เพื่อจูงใจให้กระทำการ ไม่กระทำการ หรือประวิงการ
 กระทำอันมิชอบด้วยกฎหมายด้วย รวมทั้งการดำเนินการในคดีที่มีการกระทำความผิดเป็นกรรมเดียวผิดต่อ
 กฎหมายหลายบทและบทใดบทหนึ่งจะต้องดำเนินการตาม (๑) และ (๒) โดยคณะกรรมการ ป.ป.ช.
 หรือคดีที่มีการกระทำความผิดเกี่ยวข้องกันและความผิดเรื่องใดเรื่องหนึ่งที่จะต้องดำเนินการในคราว
 เดียวกันให้คณะกรรมการ ป.ป.ช. มีอำนาจมอบหมายให้หัวหน้าพนักงานไต่สวน พนักงานไต่สวน หรือ

พนักงานเจ้าหน้าที่ตรวจสอบ สอดสวนเบื้องต้น แสวงหาข้อเท็จจริงและรวบรวมพยานหลักฐาน หรือ ใต่สวน สำหรับความผิดบ่อนหรือเรื่องอื่นด้วย ทั้งนี้ รวมถึงบุคคลที่เป็นตัวการ ผู้ใช้หรือผู้สนับสนุน หรือผู้ให้ ผู้ขอให้หรือรับว่าจะให้ทรัพย์สินหรือประโยชน์อื่นใดสำหรับตนเองหรือผู้อื่นเพื่อกระทำการ หรือไม่กระทำการอย่างใดในตำแหน่งหรือหน้าที่ด้วย-แยกไปเขียนต่างหาก

ในกรใต่สวนและวินิจฉัยตาม (๑) (๒) และ (๓) ให้คณะกรรมการ ป.ป.ช. มีอำนาจวินิจฉัยความผิดทางอาญา ทางวินัย หรือทั้งทางอาญาและทางวินัย ได้ในทุกฐานความผิดหรือบท มาตรการที่เกี่ยวข้อง (อำนาจมากกว่าศาลอีก) (คำพิพากษาศาลปกครองสูงสุด ที่ อ. ๑๐๓๗/๒๕๕๘

และเรื่องเสรีที่ ๑๒๒๒/๒๕๕๘ การชี้มูลทางวินัยได้เฉพาะในฐานทุจริตต่อหน้าที่ราชการ) เอาออก

ในการปฏิบัติหน้าที่ตาม (๑) (๒) (๓) และ (๓/๒) ให้เป็นหน้าที่ของคณะกรรมการ ป.ป.ช. ที่จะต้องจัดให้มีมาตรการหรือแนวทางที่จะทำให้การปฏิบัติหน้าที่ที่มีประสิทธิภาพ เกิดความ รวดเร็ว สุจริต และเที่ยงธรรม ในกรณีจำเป็นจะมอบหมายให้หน่วยงานของรัฐที่มีหน้าที่และอำนาจ เกี่ยวข้องกับการป้องกันและปราบปรามการทุจริตดำเนินการแทนในเรื่องที่มีใช่เป็นความผิดร้ายแรง หรือที่เป็นการกระทำของเจ้าหน้าที่ของรัฐบางระดับหรือกำหนดให้หัวหน้าพนักงานใต่สวนหรือ พนักงานใต่สวน หรือพนักงานเจ้าหน้าที่เป็นผู้ดำเนินการตรวจสอบสอดสวนหรือใต่สวนเบื้องต้นตาม หลักเกณฑ์ วิธีการและเงื่อนไขที่คณะกรรมการ ป.ป.ช. กำหนดก็ได้ เขียนแยกเป็นมาตรา ต่างหาก

กรมมอบหมายให้หน่วยงานของรัฐที่มีหน้าที่และอำนาจเกี่ยวข้องกับการป้องกันและ ปราบปรามการทุจริตดำเนินการแทนตามวรรคห้า ไม่เป็นการตัดอำนาจคณะกรรมการป้องกันและ ปราบปรามการทุจริตในภาครัฐที่จะดำเนินการตามหน้าที่และอำนาจตามกฎหมายในเรื่องอื่นนอกจาก ที่ได้รับมอบหมาย เว้นแต่เป็นเรื่องที่คณะกรรมการ ป.ป.ช. กำหนดหลักเกณฑ์และเงื่อนไขให้ส่งมาให้ คณะกรรมการ ป.ป.ช. พิจารณาดำเนินการ (กรมมอบหมายให้ ปปท ดำเนินการ อยู่ในร่าง ม. ๘๘/๒)

(ปรับตาม ข้อสังเกต ร่าง ม. ๘๕ ควรวางหลักการเสียใหม่ว่าเรื่องที่อยู่ในอำนาจ ปปช. ถ้ามีหน่วยงานอื่นทำ ปปช.อาจกำหนดให้แจ้งให้ ปปช.ทราบ แล้ว ปปช.จะเรียกเรื่องนั้นมาทำ เองหรือจะปล่อยให้หน่วยงานนั้นทำก็ได้ นอกจากนั้น ปปช.อาจมอบอำนาจหน้าที่บางส่วนให้ หน่วยงานที่มีหน้าที่โดยตรง เช่น ปปท.ไปดำเนินการแทนแล้วรายงาน ภายใต้เงื่อนไขที่ ปปช. กำหนด แต่ก็ไม่ตัดอำนาจที่ ปปท.จะทำเรื่องอื่นนอกจากที่ได้รับมอบอำนาจ เว้นแต่จะอยู่ในข่ายที่ ปปช. กำหนดเงื่อนไขให้ส่งมาให้ ปปช.พิจารณา)

ระเบียบ ข้อบังคับ หรือประกาศที่คณะกรรมการ ป.ป.ช. ได้ออกใช้บังคับตาม พระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญนี้มีผลเป็นการทั่วไป ให้ประธานกรรมการ ป.ป.ช. เป็นผู้ลงนาม และเมื่อได้ประกาศในราชกิจจานุเบกษาแล้วให้ใช้บังคับได้ (กำหนดไว้ใน ร่าง ม. ๘/๑)

เขียนเรื่องที่กำหนดไว้ใน รธน.ก่อน แล้วเขียนให้เหมือนเป๊ะ แล้วจึงค่อยตามด้วย อำนาจอื่น เรื่องต่างประเทศดูให้ถี่ไมใช่ตั้งตัวเองเป็นศูนย์ และไม่ใช่งานหลักของ ปปช.

เมื่อวันที่ ๒๑ ส.ค. ๖๐ ยังกังการพิจารณาอยู่ที่มาตรา ๑๙

มาตรา ๑๙ ๑. ให้คณะกรรมการ ป.ป.ช. มีอำนาจ (๑) และ (๒) ให้รวมถึงการ ตั้ง ใต่สวน บุคคลอื่น ซึ่งเป็นผู้ให้ หรือผู้สนับสนุน รวมทั้งผู้ให้ ผู้ขอให้ หรือรับว่าจะให้

ทรัพย์สินหรือประโยชน์อื่นใดแก่บุคคลตามมาตรา ๑๙ (๑) และ (๒) เพื่อจงใจให้กระทำการ ไม่กระทำการ หรือประวิงการกระทำอันมิชอบด้วยกฎหมายด้วย รวมทั้งการดำเนินการในคดี ที่มีการกระทำอันเป็นกรรมเดียวผิดต่อกฎหมายหลายบทและบทใดบทหนึ่งจะต้องดำเนินการตาม มาตรา ๑๙ (๑) และ (๒) โดยคณะกรรมการ ป.ป.ช. หรือคดีที่มีการกระทำความผิดเกี่ยวข้อกันและ ความผิดเรื่องใดเรื่องหนึ่งที่จะต้องดำเนินการในคราวเดียวกัน (สอดคล้องกับ ร่าง ม. ๑๐ (๓) พรป. คดีนักการเมือง)

มาตรา ๑๙/๒ ในการปฏิบัติหน้าที่ตามมาตรา ๑๙ (๑) (๒) และ (๓/๒) ของ คณะกรรมการ ป.ป.ช. หรือผู้ที่คณะกรรมการ ป.ป.ช. มอบหมาย ให้เป็นหน้าที่ของคณะกรรมการ ป.ป.ช. ที่จะต้องจัดให้มีมาตรการหรือแนวทางที่จะทำให้การปฏิบัติหน้าที่ที่มีประสิทธิภาพ เกิดความ รวดเร็ว สุจริต และเที่ยงธรรม (ม. ๒๓๔ วรรค ๒ รธน.)

มาตรา ๑๙/๓ คณะกรรมการ ป.ป.ช. มีหน้าที่และอำนาจเสนอมาตรการ ความเห็น และข้อเสนอแนะต่อคณะรัฐมนตรี รัฐสภา ศาลหรือคณะกรรมการตรวจเงินแผ่นดิน เพื่อให้ส่วนราชการ รัฐวิสาหกิจ หรือหน่วยงานของรัฐดำเนินการในเรื่องดังต่อไปนี้

(๑) ปรับปรุงการปฏิบัติราชการ หรือวางแผนงานโครงการของส่วนราชการ รัฐวิสาหกิจ หรือหน่วยงานของรัฐ เพื่อป้องกันหรือปราบปรามการทุจริตต่อหน้าที่การกระทำความผิด ต่อตำแหน่งหน้าที่ราชการหรือการกระทำความผิดต่อตำแหน่งหน้าที่ในการยุติธรรม

(๒) จัดให้มีมาตรการและกลไกที่มีประสิทธิภาพเพื่อป้องกันและขจัดการทุจริตและ ประพฤติมิชอบทั้งในภาครัฐและภาคเอกชนอย่างเข้มงวด รวมทั้งกลไกในการส่งเสริมให้ประชาชน รวมตัวกันเพื่อมีส่วนร่วมในการรณรงค์ให้ความรู้ ต่อต้าน หรือชี้เบาะแส โดยได้รับความคุ้มครอง (ม. ๖๓ รธน.)

(๓) ส่งเสริมให้ประชาชนและชุมชนมีความรู้ความเข้าใจที่ถูกต้องเกี่ยวกับการต่อต้าน การทุจริตและประพฤติมิชอบ (ม. ๗๘ รธน.)

(๔) ปรับปรุงกฎหมาย กฎ ระเบียบ ข้อบังคับ หรือมาตรการใดที่เป็นช่องทางให้มี การทุจริตหรือประพฤติมิชอบ หรือเป็นเหตุให้เจ้าหน้าที่ของรัฐไม่อาจปฏิบัติหน้าที่ให้เกิดผลดีต่อ ราชการได้ (ม. ๒๕๘ (ค) (๑) รธน.)

เมื่อองค์กรตามวรรคหนึ่งได้รับแจ้งมาตรการ ความเห็น และข้อเสนอแนะของ คณะกรรมการ ป.ป.ช. แล้ว หากเป็นกรณีที่ไม่อาจดำเนินการได้ ให้แจ้งปัญหาและอุปสรรคต่อ คณะกรรมการ ป.ป.ช. ทราบต่อไป ทั้งนี้ ไม่เกินหกเดือนนับแต่ได้รับแจ้งจากคณะกรรมการ ป.ป.ช.

(ดู รธน. ม.๖๓ วรรคสามใหม่) (ย้ายมาจาก มาตรา ๑๙ (๑๑)) (ดู ๖๓ และ

๒๕๘ (ค) (๑) ม.๗๖ ๗๘ เอาไปรวมเขียนให้ได้ความกระชับ แต่ต้องไม่มีลักษณะที่เป็นข้อเสนอที่เด็ดขาดไม่เปิดโอกาสให้ คนอื่นพิจารณา

เมื่อวันที่ ๒๑ ส.ค. ๖๐ ยังค้างการพิจารณาอยู่ที่มาตรา ๑๙

มาตรา ๒๐—การประชุมของคณะกรรมการ ป.ป.ช. ต้องมีกรรมการ ป.ป.ช. มาประชุมไม่น้อยกว่ากึ่งหนึ่งของจำนวนกรรมการ ป.ป.ช. ทั้งหมดเท่าที่มีอยู่ จึงจะเป็นองค์ประชุม ในการประชุมให้จัดแจ้งรายงานการประชุมไว้เป็นหนังสือถ้ามีความเห็นแย้งให้บันทึกความเห็นแย้งพร้อมทั้งเหตุผลไว้ในรายงานการประชุม และถ้ากรรมการ ป.ป.ช. ฝ่ายข้างน้อยเสนอความเห็นแย้งเป็นหนังสือก็ให้บันทึกไว้ด้วย

การประชุมให้เป็นไปตามระเบียบการที่คณะกรรมการ ป.ป.ช. กำหนด (ย้ายใน ม. ๑๔/๒ และปรับปรุงถ้อยคำตามร่าง พรป. คตง. ม. ๒๕)

มาตรา ๒๑—ประธานกรรมการ ป.ป.ช. มีอำนาจหน้าที่ดำเนินการประชุมและเพื่อรักษาความเรียบร้อยในการประชุม ให้ประธานกรรมการ ป.ป.ช. มีอำนาจออกคำสั่งใดๆ ตามความจำเป็นได้(เป็นอำนาจเกินไปหรือเปล่า)

ถ้าประธานกรรมการ ป.ป.ช. ไม่อยู่ในที่ประชุมหรือไม่สามารถปฏิบัติหน้าที่ได้ให้กรรมการ ป.ป.ช. ที่มาประชุมเลือกกรรมการ ป.ป.ช. คนหนึ่งทำหน้าที่เป็นประธานในที่ประชุม (ย้ายไป ร่าง ม. ๑๔/๓)

มาตรา ๒๒— การลงมติของที่ประชุมให้ถือเสียงข้างมากของจำนวนกรรมการ ป.ป.ช. ทั้งหมดเท่าที่มีอยู่ ไม่ว่าจะเป็นการลงมติในการวินิจฉัย หรือให้ความเห็นชอบตามบทบัญญัติแห่งพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญนี้ (ทำไมต้องใช้ absolute majority)

การลงมติในการวินิจฉัยว่าผู้ดำรงตำแหน่งนายกรัฐมนตรี รัฐมนตรี สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร สมาชิกวุฒิสภา หรือข้าราชการการเมืองอื่น ตุลาการศาลรัฐธรรมนูญ ผู้ดำรงตำแหน่งในองค์กรอิสระหรือผู้ว่าการตรวจเงินแผ่นดิน กระทำความผิดฐานร้ายผิดปกติหรือทรัพย์สินเพิ่มขึ้นผิดปกติ ทุจริตต่อหน้าที่ หรือประพฤติมิชอบ หรือจงใจปฏิบัติหน้าที่หรือใช้อำนาจขัดต่อบทบัญญัติแห่งรัฐธรรมนูญหรือกฎหมาย หรือฝ่าฝืนหรือไม่ปฏิบัติตามมาตรฐานทางจริยธรรมอย่างร้ายแรง ต้องมีมติด้วยคะแนนเสียงไม่น้อยกว่ากึ่งหนึ่งของกรรมการ ป.ป.ช. ทั้งหมดเท่าที่มีอยู่ กรรมการ ป.ป.ช. คนหนึ่งให้มีเสียงหนึ่งในการลงคะแนน ถ้าคะแนนเสียงเท่ากันให้ประธานในที่ประชุมออกเสียงเพิ่มขึ้นอีกเสียงหนึ่งเป็นเสียงชี้ขาด(ส่วนนี้ต้องเอาไว้) (นำไปปรับรวมกับร่าง ม. ๑๔/๔ แล้ว)

มาตรา ๒๓— ในกรณีที่ไม่มีประธานกรรมการ ป.ป.ช. หรือประธานกรรมการ ป.ป.ช. ไม่สามารถปฏิบัติหน้าที่ได้ให้กรรมการ ป.ป.ช. ที่เหลืออยู่เลือกกรรมการ ป.ป.ช. คนหนึ่งทำหน้าที่ประธานกรรมการ ป.ป.ช. แทน

ให้ผู้ทำหน้าที่ประธานกรรมการ ป.ป.ช. แทนตามวรรคหนึ่งมีอำนาจและหน้าที่เช่นเดียวกับประธานกรรมการ ป.ป.ช. (ย้ายไปไว้ ร่าง ม. ๑๔/๓)

มาตรา ๒๔— ในการปฏิบัติหน้าที่ตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญนี้ให้คณะกรรมการ ป.ป.ช. มีหน้าที่และอำนาจดังต่อไปนี้

(๑) มีคำสั่งให้ข้าราชการ พนักงาน หรือลูกจ้างของหน่วยราชการ หน่วยงานของรัฐ รัฐวิสาหกิจหรือราชการส่วนท้องถิ่นมาให้ถ้อยคำปฏิบัติภารกิจหลายอันจำเป็นแก่การปฏิบัติหน้าที่ของคณะกรรมการ ป.ป.ช. หรือเรียกหรือส่งมอบเอกสารหรือหลักฐานที่เกี่ยวข้องจากบุคคลใด หรือเรียก

บุคคลใดมาให้ถ้อยคำหรือให้ให้ถ้อยคำมาเพื่อประโยชน์ในการไต่สวนตรวจสอบ สอบสวน แสวงหาข้อเท็จจริงและรวบรวมพยานหลักฐานหรือไต่สวน

(๒) ให้บุคคลใดมาให้ถ้อยคำ มีหนังสือสอบถามหรือเรียกให้สถาบันการเงิน

ส่วนราชการ องค์กร หน่วยงานของรัฐ รัฐวิสาหกิจ ราชการส่วนท้องถิ่น หรือหน่วยงานเอกชน แล้วแต่กรณี ส่งเจ้าหน้าที่ที่เกี่ยวข้องมาเพื่อให้ถ้อยคำ ส่งคำชี้แจงเป็นหนังสือ หรือส่งบัญชี เอกสาร หรือหลักฐานใดๆ มาเพื่อประโยชน์ในการไต่สวนตรวจสอบ สอบสวน แสวงหาข้อเท็จจริงและรวบรวมพยานหลักฐาน หรือไต่สวน เพื่อประกอบการพิจารณา

(๓) ดำเนินการขอให้ศาลที่มีเขตอำนาจออกหมายเพื่อเข้าไปในเคหสถานสถานที่ทำการหรือสถานที่อื่นใด รวมทั้งยานพาหนะของบุคคลใดๆ ในเวลาระหว่างพระอาทิตย์ขึ้นและพระอาทิตย์ตกหรือในระหว่างเวลาที่มีการประกอบกิจการ เพื่อตรวจสอบ ค้น ยึด หรืออายัด เอกสาร ทรัพย์สิน หรือพยานหลักฐานอื่นใดซึ่งเกี่ยวข้องกับเรื่องที่ตรวจสอบ สอบสวน แสวงหาข้อเท็จจริง และรวบรวมพยานหลักฐาน หรือไต่สวน และหากยังดำเนินการไม่แล้วเสร็จในเวลาดังกล่าวให้สามารถดำเนินการต่อไปได้จนกว่าจะแล้วเสร็จ

(๔) มีหนังสือขอให้หน่วยราชการ หน่วยงานของรัฐ รัฐวิสาหกิจ ราชการส่วนท้องถิ่น หรือหน่วยงานเอกชน อำนวยความสะดวก หรือให้ความช่วยเหลือในการปฏิบัติหน้าที่ของ คณะกรรมการ ป.ป.ช. หรือพนักงานไต่สวนดำเนินการเพื่อประโยชน์แห่งการปฏิบัติหน้าที่ การตรวจสอบ การสอบสวน การแสวงหาข้อเท็จจริงและรวบรวมพยานหลักฐาน การไต่สวนหรือการวินิจฉัยชี้ขาดของคณะกรรมการ ป.ป.ช.

(๕) ดำเนินการจ้างที่ปรึกษาหรือผู้เชี่ยวชาญ หรือสำนักงานเอกชนที่เป็นที่ยอมรับแห่งวิชาชีพ (ให้เอกชนมาใช้อำนาจรัฐ?) ให้ดำเนินการตรวจสอบข้อมูลเกี่ยวกับทรัพย์สินและหนี้สิน การเคลื่อนไหวทางการเงินหรือธุรกรรมทางการเงิน รวมทั้งดำเนินคดีแพ่งที่อยู่ในเขตอำนาจของศาลต่างประเทศเพื่อประโยชน์(ทำได้อย่างไร กฎหมายของต่างประเทศจะยอมหรือ)ในการติดตามทรัพย์สินคืน ทั้งนี้ ตามระเบียบที่คณะกรรมการ ป.ป.ช. กำหนด (นำไปเขียนเป็นอีก มาตราว่าถ้าจะต้องติดตามทรัพย์สินก็อาจจ้างคนได้)

ให้พนักงานไต่สวนที่ดำเนินการแสวงหาข้อเท็จจริงหรือดำเนินการไต่สวนเบื้องต้น มีหน้าที่และอำนาจตาม (๑) (๒) (๓) ด้วย ทั้งนี้ ตามหลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขที่คณะกรรมการ ป.ป.ช. กำหนด

บรรดาข้อมูลที่ได้จากกรให้ถ้อยคำ คำชี้แจงเป็นหนังสือ บัญชี เอกสาร หรือหลักฐานใดๆ ที่มีลักษณะเป็นข้อมูลเฉพาะของบุคคล สถาบันการเงิน หรือส่วนราชการ องค์กรหรือหน่วยงานของรัฐ หรือรัฐวิสาหกิจ ให้สำนักงาน ป.ป.ช. จัดเก็บ รักษา และใช้ประโยชน์จากข้อมูลนั้น ตามหลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขที่คณะกรรมการ ป.ป.ช. กำหนด (ต้องไม่เอาเผยแพร่) (ย้ายไปกำหนดไว้ในมาตราว่าด้วยการรักษาข้อมูล ร่าง ม. ๒๗ ว. ๑)

(สองสอบถามวิธีปฏิบัติว่า ปปช.เริ่มต้นทำงานกันอย่างไร จะกำหนดขั้นตอนและระยะเวลาอย่างไร)

คำว่า “สอบสวนเบื้องต้น” ใช้คู่ขนานกับ ไต่สวน ใน รธน.มีคำเดียว คือ ไต่สวน และ ไต่สวนเบื้องต้น

มาตรา ๒๔/๑ ในกรณีที่ความปรากฏต่อคณะกรรมการ ป.ป.ช.ว่าหน่วยงานของรัฐดำเนินการอย่างใดอันอาจนำไปสู่การทุจริตหรือสื่อว่าอาจมีการทุจริต ให้คณะกรรมการ ป.ป.ช.ดำเนินการไต่สวนเบื้องต้นโดยเร็ว ถ้าผลการสอบสวนปรากฏว่ากรณีมีมูลดังกล่าว คณะกรรมการ ป.ป.ช.อาจมีมติด้วยคะแนนเสียงไม่น้อยกว่าสองในสามของจำนวนคณะกรรมการ ป.ป.ช.ทั้งหมดเท่าที่มีอยู่ แจ้งให้หน่วยงานของรัฐดังกล่าวและคณะรัฐมนตรีทราบ พร้อมด้วยข้อเสนอแนะแนวทางแก้ไขหน่วยงานของรัฐและคณะรัฐมนตรีมีหน้าที่ต้องดำเนินการตามควรแก่กรณีเพื่อป้องกันมิให้เกิดการทุจริตหรือเกิดความเสียหายต่อประโยชน์ของรัฐหรือประชาชนโดยเร็ว

มาตรา ๒๕ เพื่อประโยชน์ในการประสานการปฏิบัติงานป้องกันและปราบปรามการทุจริต ให้สำนักงานตำรวจแห่งชาติ กรมสอบสวนคดีพิเศษ สำนักงานป้องกันและปราบปรามการฟอกเงิน สำนักงานคณะกรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตในภาครัฐ และ คณะกรรมการ ป.ป.ช. มีอำนาจออกข้อบังคับการปฏิบัติหน้าที่ในการตรวจสอบ การสอบสวน การแสวงหาข้อเท็จจริง และรวบรวมพยานหลักฐาน หรือการไต่สวน ระหว่างหน่วยงานของรัฐที่มีหน้าที่และอำนาจเกี่ยวข้องกับ การป้องกันและปราบปรามการทุจริต ต้องให้ความช่วยเหลือคณะกรรมการ ป.ป.ช. ในกรณีที่หน่วยงานของรัฐดังกล่าวมีข้อเท็จจริง เอกสารหรือหลักฐานที่เกี่ยวข้องกับผู้กระทำความผิดอันอยู่ในหน้าที่และอำนาจของคณะกรรมการ ป.ป.ช. ให้หน่วยงานของรัฐดังกล่าวมีหนังสือแจ้งข้อมูลดังกล่าวต่อคณะกรรมการ ป.ป.ช. เพื่อดำเนินการตามหน้าที่และอำนาจต่อไปโดยไม่ชักช้าดังต่อไปนี้

ในกรณีที่คณะกรรมการ ป.ป.ช. เห็นว่า การดำเนินการเรื่องใดที่อยู่ในหน้าที่และอำนาจของคณะกรรมการ ป.ป.ช. อาจเข้าลักษณะเป็นการกระทำความผิดที่อยู่ในหน้าที่และอำนาจของหน่วยงานของรัฐตามวรรคหนึ่งด้วย ให้คณะกรรมการ ป.ป.ช. ประึกษาหารือร่วมกับหน่วยงานของรัฐดังกล่าว เพื่อกำหนดแนวทางในการดำเนินงานร่วมกันเพื่อให้การปฏิบัติหน้าที่ของแต่ละองค์กรเป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพและไม่ซ้ำซ้อนกัน

เพื่อประโยชน์ในการดำเนินการตามวรรคสอง ให้ประธานกรรมการมีอำนาจเชิญประธานของคณะกรรมการตามกฎหมายที่มีหน่วยราชการเป็นหน่วยงานของรัฐตามวรรคหนึ่ง มาร่วมประชุมเพื่อหารือและกำหนดแนวทางร่วมกันได้ และให้หน่วยงานของรัฐตามวรรคหนึ่งปฏิบัติตามแนวทางดังกล่าว (ไปดู องค์กรอิสระอื่นในเรื่องความร่วมมือและการส่งต่อกัน ว่าเขียนอย่างไร/ปรับปรุงถ้อยคำจากร่าง ม. ๔/๒)

(ให้ปรับลักษณะการทำงานเหมือนกับทำให้ความร่วมมือระหว่างองค์กรอิสระในร่าง ม. ๔/๒ โดยก่อนให้ความร่วมมือต้องได้ข้อมูลเพียงพอว่ามีการทุจริต อาจดูใน DSI หรือ บปง.)

(๑) วิธีปฏิบัติระหว่างหน่วยงานเกี่ยวกับการรับคำร้องทุกข์หรือคำกล่าวโทษการดำเนินการเกี่ยวกับหมายเรียกและหมายอาญา การจับ การควบคุม การขัง การกัก หรือการปล่อยชั่วคราว การตรวจสอบ การสอบสวน การแสวงหาข้อเท็จจริงและรวบรวมพยานหลักฐานไต่สวนการส่งมอบคดี และการดำเนินการอื่นเกี่ยวกับคดีในระหว่างหน่วยงานของรัฐที่มีหน้าที่และอำนาจเกี่ยวข้องกับ การป้องกันและปราบปรามการทุจริต(ก้าวก้าวอำนาจของหน่วยงานอื่น และอาจไปไกลถึงก้าวก้าวอำนาจตุลาการ)

(๒) การแลกเปลี่ยนข้อมูลเกี่ยวข้องกับ การป้องกันและปราบปรามการทุจริต

(๓) การสนับสนุนของหน่วยงานของรัฐและเจ้าหน้าที่ของรัฐในการปฏิบัติหน้าที่ที่เกี่ยวข้องกับการตรวจสอบ การสอบสวนเบื้องต้น การแสวงหาข้อเท็จจริงและรวบรวมพยานหลักฐานหรือไต่สวน

เมื่อมีข้อบังคับตามวรรคหนึ่งแล้ว ให้หน่วยงานของรัฐที่เกี่ยวข้องปฏิบัติตาม ข้อบังคับที่กำหนดนั้น ถ้าข้อบังคับดังกล่าวเป็นการกำหนดหน้าที่ในระหว่างเจ้าหน้าที่ของรัฐ ที่เป็นเจ้าพนักงานฝ่ายปกครองหรือตำรวจ หรือพนักงานสอบสวนในการปฏิบัติหน้าที่ให้เป็นไปตาม ประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา ให้ถือว่า การดำเนินการของเจ้าหน้าที่ของรัฐดังกล่าวในส่วน ที่เกี่ยวข้องเป็นการดำเนินการของผู้มีอำนาจหน้าที่สืบสวนและสอบสวนตามประมวลกฎหมาย วิธีพิจารณาความอาญา หรือดำเนินการตามกฎหมายว่าด้วยกรณีนั้น (แปลว่าอะไร ต้องการอะไร จะออกข้อบังคับไปเปลี่ยนแปลงกฎหมายได้หรือ)

ให้หน่วยงานของรัฐหรือเจ้าหน้าที่ของรัฐตามวรรคหนึ่งให้ความช่วยเหลือ สนับสนุน หรือเข้าร่วมปฏิบัติหน้าที่ตามสมควรแก่กรณี โดยได้รับค่าใช้จ่ายหรือค่าตอบแทนอื่นใดที่จำเป็นในการ ช่วยเหลือสนับสนุน หรือเข้าร่วมปฏิบัติหน้าที่ เพื่อให้การปฏิบัติตามพระราชบัญญัติประกอบ รัฐธรรมนูญนี้เป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพ (ช่วยใครให้ทำอะไร)

มาตรา ๒๖ เพื่อประโยชน์ในการปฏิบัติหน้าที่ตามพระราชบัญญัติประกอบ รัฐธรรมนูญนี้ ให้คณะกรรมการ ป.ป.ช. มีอำนาจออกระเบียบเกี่ยวกับการปฏิบัติหน้าที่ ดังต่อไปนี้ (แยกกันอยู่หลายมาตรา ดูว่าจะรวมกันได้อย่างไร)

(๑) ระเบียบเกี่ยวกับหลักเกณฑ์และวิธีการจ่ายค่าเบี้ยเลี้ยง ค่าที่พัก ค่าเดินทาง ค่าใช้จ่ายอื่นและค่าตอบแทนของพยานบุคคลหรือผู้ซึ่งช่วยปฏิบัติหน้าที่ และเกี่ยวกับการปฏิบัติหน้าที่ ของพนักงานเจ้าหน้าที่หรือเรื่องอื่นใดเพื่อปฏิบัติการตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญนี้

(๒) ระเบียบเกี่ยวกับการจ่ายเงินสินบนตามมาตรา ๑๔๕ (ระวางเรื่องสินบนให้ตี)

(๓) ระเบียบเกี่ยวกับการกำหนดค่าตอบแทนในการสอบสวนของพนักงานสอบสวน หรือเจ้าหน้าที่ในหน่วยงานของรัฐที่มีหน้าที่และอำนาจเกี่ยวข้องกับการป้องกันและปราบปรามการ หุจริตในการปฏิบัติตามที่ได้รับมอบหมายจากคณะกรรมการ ป.ป.ช. ให้ไปดำเนินการตาม พระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญนี้หรือตามที่กฎหมายอื่นกำหนด (กำลังคิดทำอะไร? จะเอาเงิน ป.ป.ช.ไปเพิ่มให้ตำรวจอย่างนั้นรี)

(๔) ระเบียบเกี่ยวกับค่าใช้จ่ายการจ้างที่ปรึกษา ผู้เชี่ยวชาญ หรือสำนักงานเอกชนที่ เป็นที่ยอมรับแห่งวิชาชีพให้ดำเนินการตามมาตรา ๒๔ (๕) ตัดออก เอาไปรวมไว้กับมาตราที่จะ เพิ่มขึ้นเกี่ยวกับการจ้างผู้เชี่ยวชาญ

(๕) ระเบียบอื่น ๆ ที่จำเป็นเกี่ยวกับการปฏิบัติหน้าที่ของคณะกรรมการ ป.ป.ช. (ควรกำหนดให้ออกได้เฉพาะที่กฎหมายระบุ)

มาตรา ๒๗ คณะกรรมการ ป.ป.ช. เจ้าหน้าที่ของสำนักงาน พนักงานเจ้าหน้าที่ และบุคคลซึ่งผู้ปฏิบัติงานที่คณะกรรมการ ป.ป.ช. แต่งตั้งหรือมอบหมายให้ปฏิบัติหน้าที่อย่างใด งาม จะเปิดเผยมีหน้าที่ในการรักษาบรรดาข้อมูลซึ่งมีลักษณะเป็นข้อมูลเฉพาะของบุคคล หรือข้อมูลที่เป็น ความลับของทางราชการ บรรดาที่ได้มาจากการปฏิบัติหน้าที่มิได้ ไม่ว่าโดยการให้คำชี้แจง เป็นหนังสือ บัญชี เอกสารหรือหลักฐานใด ๆ ทั้งจากหน่วยงานของรัฐหรือเอกชน ซึ่งมีลักษณะเป็น ข้อมูลเฉพาะของบุคคล หรือข้อมูลที่เป็นความลับของทางราชการ ทั้งนี้ หลักเกณฑ์ วิธีการ และ เงื่อนไขในการเก็บ รักษาและใช้ประโยชน์ข้อมูลดังกล่าวให้เป็นไปตามระเบียบที่คณะกรรมการ ป.ป.ช. กำหนด (ปรับและย้ายมาจาก ร่าง ม. ๒๔ ว. ท้าย) (เติมมาตราอีกมาตราหนึ่ง ในลักษณะที่ว่าถ้า

ปรากฏว่ามีการเผยแพร่ข้อมูลดังกล่าวต่อสาธารณะ ให้ ป.ป.ช.ดำเนินการตรวจสอบเพื่อหาตัวผู้รับผิดชอบโดยเร็วให้แล้วเสร็จภายในหกเดือน ถ้าไม่ปรากฏตัวผู้เปิดเผย ให้ถือเป็นความบกพร่องของหัวหน้าหน่วยงานที่ดูแลหรือรักษาข้อมูลนั้น และให้ ป.ป.ช.ลงโทษตามควรแก่กรณี) นำไปกำหนดไว้ในมาตรา ๒๗/๑

การเปิดเผยข้อมูลการดำเนินการของคณะกรรมการ ป.ป.ช. ในแต่ละขั้นตอน เพื่อให้สาธารณชนทราบ ให้ดำเนินการดังนี้ (ย้ายมาจากข้อสังเกตในร่าง ม. ๔๖) เพื่อให้ถูกสังคมเข้าใจผิด ในขั้นรับคำร้อง หรือเริ่มกระบวนการสอบสวน หรือการเข้าร้องเรียน ต้องไม่เปิดเผยชื่อและคำร้องเรียน (มีโทษด้วย) แต่เมื่อสอบสวนแล้วเห็นว่ามีความพยานหลักฐานพอสมควรที่เห็นว่ามีมูลเบื้องต้น (ก่อนชี้ว่าผิดหรือไม่) ให้เปิดเผยพฤติกรรมแห่งการกล่าวหาได้โดยยังไม่เปิดเผยชื่อ เมื่อชี้ว่ากรณีมีมูล จะเปิดเผยชื่อก็ได้ แต่ต้องไม่เปิดเผยชื่อ ที่อยู่ พยาน หรือรายละเอียดอะไรที่จะทำให้รู้ว่าพยานคือใครแล้วมีโทษด้วย)

(๑) ในขั้นก่อนการไต่สวน ห้ามเปิดเผยชื่อผู้กล่าวหา ผู้ถูกกล่าวหา และคำกล่าวหา

(๒) เมื่อได้ดำเนินการไต่สวนเบื้องต้นหรือไต่สวนแล้วมีความพยานหลักฐานพอสมควร ก่อนที่คณะกรรมการ ป.ป.ช. จะพิจารณาวินิจฉัย ให้เปิดเผยข้อมูลได้เฉพาะพฤติการณ์ที่มีการกล่าวหาว่ากระทำความผิด แต่มิให้เปิดเผยชื่อผู้กล่าวหา และผู้ถูกกล่าวหา

(๓) เมื่อคณะกรรมการ ป.ป.ช. มีความเห็นหรือวินิจฉัยมติว่าผู้ถูกกล่าวหา มีพฤติการณ์การกระทำความผิด ให้สามารถเปิดเผยชื่อผู้ถูกกล่าวหาได้

ในการเปิดเผยข้อมูลการดำเนินการของคณะกรรมการ ป.ป.ช. ตามวรรคสอง ห้ามกรรมการ เจ้าหน้าที่ของสำนักงาน พนักงานเจ้าหน้าที่ และผู้ปฏิบัติงานที่คณะกรรมการ ป.ป.ช. แต่งตั้งหรือมอบหมายงาน เปิดเผยข้อมูลที่เป็นรายละเอียดของผู้กล่าวหา ผู้แจ้งเบาะแส และผู้ซึ่งเป็นพยาน หรือกระทำการใดอันจะทำให้ทราบรายละเอียดเกี่ยวกับบุคคลดังกล่าว

ให้ห้ามมิให้มีการเปิดเผยหรือเผยแพร่ข้อมูลรายงานและสำนวนการตรวจสอบ การสอบสวน การไต่สวนข้อเท็จจริง หรือการไต่สวนเบื้องต้น รวมทั้งบรรดาสารพเอกสารที่เกี่ยวข้องกับการตรวจสอบ สอบสวน ไต่สวน หรือไต่สวนเบื้องต้นที่อยู่ระหว่างการดำเนินการ ให้สาธารณชนทราบ จนกว่าคณะกรรมการ ป.ป.ช. จะได้พิจารณาและมีมติในเรื่องดังกล่าวแล้ว เช่น ข้อมูลข่าวสารลับของทางราชการ ซึ่งการเปิดเผยข้อมูลข่าวสารดังกล่าว ให้เป็นไปตามหลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขที่คณะกรรมการ ป.ป.ช. กำหนด และให้ถือว่าคำวินิจฉัยของคณะกรรมการ ป.ป.ช. เป็นที่สุด? (ควรกำหนดกรอบในการเปิดเผย ควรกำหนดด้วยหรือไม่ว่าในระหว่างสอบสวน ป.ป.ช.ต้องไม่เปิดเผยผลการดำเนินการจนกว่าจะแล้วเสร็จ หรือพยานหลักฐาน)

มาตรา ๒๗/๑ ในกรณีที่มีการเปิดเผยข้อมูลตามมาตรา ๒๗ ให้เลขาธิการดำเนินการตรวจสอบเพื่อหาตัวผู้เปิดเผยข้อมูลโดยเร็ว หากตรวจสอบพบให้ผู้ที่เปิดเผยข้อมูลนั้นพ้นจากราชการ แต่หากตรวจสอบไม่พบให้ถือว่าเป็นความบกพร่องของเลขาธิการ ให้คณะกรรมการ ป.ป.ช. พิจารณาลงโทษตามควรแก่กรณี

จบวันที่ ๒๓ ส.ค.๖๐

มาตรา ๒๘ ในกรณีที่คณะกรรมการ ป.ป.ช. ดำเนินการไต่สวนเพื่อมีความเห็นหรือวินิจฉัยเกี่ยวกับการกระทำของบุคคลใด และมีความจำเป็นต้องได้ข้อมูลเกี่ยวกับธุรกรรมทางการเงินของบุคคลนั้นหรือบุคคลที่เกี่ยวข้อง ให้คณะกรรมการ ป.ป.ช. มีอำนาจขอข้อมูลดังกล่าวจากสำนักงานป้องกันและปราบปรามการฟอกเงินได้ตามที่จำเป็น และให้สำนักงานคณะกรรมการป้องกันและปราบปรามการฟอกเงินส่งมอบข้อมูลดังกล่าวให้คณะกรรมการ ป.ป.ช. และให้ถือว่าการส่งมอบดังกล่าวเป็นการดำเนินการที่ชอบด้วยกฎหมายว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการฟอกเงินแล้ว

เพื่อประโยชน์ในการดำเนินการตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญนี้ ให้คณะกรรมการ ป.ป.ช. มีอำนาจประกาศกำหนดมูลค่าการทำธุรกรรมที่ใช้เงินสด หรือ ที่เกี่ยวกับทรัพย์สิน ในการทำธุรกรรมทางการเงินของผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมืองหรือเจ้าหน้าที่ของรัฐ รวมถึงบุคคลที่เกี่ยวข้อง ที่สำนักงานป้องกันและปราบปรามการฟอกเงิน ธนาคารแห่งประเทศไทย หรือ ธนาคารพาณิชย์ รวมถึงผู้ประกอบการอาชีพ ต้องส่งข้อมูลรายงานการทำธุรกรรมของผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมืองหรือเจ้าหน้าที่ของรัฐ รวมถึงบุคคลที่เกี่ยวข้อง ที่ได้รับจากสถาบันการเงินตามกฎหมายว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการฟอกเงิน ต่อคณะกรรมการ ป.ป.ช. ทั้งนี้ ตามที่คณะกรรมการ ป.ป.ช. ประกาศกำหนด ให้แตกต่างจากที่คณะกรรมการป้องกันและปราบปรามการฟอกเงินหรือคณะกรรมการธุรกรรมกำหนดก็ได้ (อำนาจจำกัดกับ ปปง. กระทบเสรีภาพประชาชนเกินสมควรหรือไม่) (อาจไม่จำเป็น เพราะร่าง ม. ๒๕ กำหนดการประสานงานระหว่างหน่วยงานไว้แล้ว)

มาตรา ๒๙ ให้คณะกรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตในภาครัฐ คณะกรรมการป้องกันและปราบปรามการฟอกเงิน คณะกรรมการธุรกรรม และเลขาธิการ คณะกรรมการป้องกันและปราบปรามการฟอกเงิน หรือหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง ดำเนินการและปฏิบัติการทั้งหลายอันจำเป็นหรือสนับสนุนการปฏิบัติงานของคณะกรรมการ ป.ป.ช. หรือสำนักงาน ป.ป.ช. รวมถึงการดำเนินการตามคำร้องขอความช่วยเหลือจากต่างประเทศ และแจ้งผลการดำเนินการ ให้คณะกรรมการ ป.ป.ช. หรือสำนักงาน ป.ป.ช. ทราบในโอกาสแรก (ก้าวผ่านหน่วยงานอื่นเกินไปหรือไม่ เป็น super power)

มาตรา ๓๐ ในกรณีที่มีเหตุอันควรเชื่อได้ว่าเอกสารหรือข้อมูลข่าวสารอื่นใดที่ส่งทางไปรษณีย์ โทรเลข โทรศัพท์ โทรสาร คอมพิวเตอร์ เครื่องมือ หรืออุปกรณ์ในการสื่อสาร สื่ออิเล็กทรอนิกส์ หรือสื่อทางเทคโนโลยีสารสนเทศถูกใช้หรืออาจถูกใช้เพื่อประโยชน์ในการกระทำความผิดที่เป็นความผิดฐานรั่วรัยผิดปกติหรือทรัพย์สินเพิ่มขึ้นผิดปกติ ทุจริตต่อหน้าที่ ความผิดต่อตำแหน่งหน้าที่ราชการ ความผิดต่อตำแหน่งหน้าที่ในการยุติธรรม หรือประพฤตินิยมชอบหรือความผิดท้ายพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญนี้ พนักงานเจ้าหน้าที่ผู้ซึ่งได้รับอนุมัติจากคณะกรรมการ ป.ป.ช. เป็นหนังสือจะยื่นคำขอฝ่ายเดียวต่ออธิบดีผู้พิพากษาศาลอาญาคดีทุจริตและประพฤตินิยมชอบเพื่อมีคำสั่งอนุญาตให้พนักงานเจ้าหน้าที่ได้มาซึ่งข้อมูลข่าวสารดังกล่าวก็ได้

การอนุญาตตามวรรคหนึ่ง ให้อธิบดีผู้พิพากษาศาลอาญาคดีทุจริตและประพฤตินิยมชอบพิจารณาถึงผลกระทบต่อสิทธิส่วนบุคคลหรือสิทธิอื่นใดประกอบกับเหตุผลและความจำเป็นดังต่อไปนี้

(๑) มีเหตุอันควรเชื่อว่าจะมีการกระทำความผิดหรือจะมีการกระทำความผิดที่เป็นความผิดตามวรรคหนึ่ง

(๒) มีเหตุอันควรเชื่อได้ว่าจะได้ข้อมูลข่าวสารเกี่ยวกับการกระทำความผิดตามวรรคหนึ่งจากการเข้าถึงข้อมูลข่าวสารดังกล่าว

(๓) ไม่อาจใช้วิธีการอื่นใดที่เหมาะสมหรือมีประสิทธิภาพมากกว่าได้

การอนุญาตตามวรรคหนึ่งให้อธิบดีผู้พิพากษาศาลอาญาคดีทุจริตและประพฤติมิชอบสั่งอนุญาตได้คราวละไม่เกินเก้าสิบวันโดยกำหนดเงื่อนไขใดๆ ก็ได้ และให้ผู้เกี่ยวข้องกับข้อมูลข่าวสารในสิ่งสื่อสารตามคำสั่งดังกล่าวให้ความร่วมมือเพื่อให้เป็นไปตามความในมาตรานี้ ทั้งนี้ หากปรากฏข้อเท็จจริงภายหลังที่มีคำสั่งอนุญาตว่าเหตุผลความจำเป็นไม่เป็นไปตามที่ระบุหรือพฤติการณ์เปลี่ยนแปลงไปอธิบดีผู้พิพากษาศาลอาญาคดีทุจริตและประพฤติมิชอบอาจเปลี่ยนแปลงคำสั่งอนุญาตได้ตามที่เห็นสมควร

เมื่อพนักงานเจ้าหน้าที่ได้ดำเนินการตามที่ได้รับอนุญาตแล้ว ให้อย่างราชการดำเนินการ ให้อธิบดีผู้พิพากษาศาลอาญาคดีทุจริตและประพฤติมิชอบทราบ

บรรดาข้อมูลข่าวสารที่ได้มาตามวรรคหนึ่ง ให้เก็บรักษาเฉพาะข้อมูลข่าวสารเกี่ยวกับการกระทำความผิดตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญนี้ซึ่งได้รับอนุญาตตามวรรคหนึ่ง และให้ใช้ประโยชน์ในการตรวจสอบ สืบสวนสอบสวนแสวงหาข้อเท็จจริงและรวบรวมพยานหลักฐาน ใต่สวน หรือใช้เป็นพยานหลักฐานเฉพาะในการดำเนินคดีดังกล่าวเท่านั้น ส่วนข้อมูลข่าวสารอื่นให้ทำลายเสียทั้งสิ้น ทั้งนี้ ตามระเบียบที่คณะกรรมการ ป.ป.ช. กำหนด (คุณภาพสิทธิเสรีภาพเกินไปไหม ถ้ามีหน่วยงานอื่นทำได้อยู่แล้ว ใช้ให้เขาทำตามมาตรา ๒๔ ได้ไหม (ร่างนี้ มีเนื้อหาเหมือนกับ ม. ๒๕ พรบ. การสอบสวนคดีพิเศษฯ /มีการกำหนดการเรียกเอกสารไว้แล้ว ในร่าง ม. ๒๔ (๒)) ถ้าจะเขียนต้องมีหลักฐานตามสมควรเพื่อจะได้ไม่ใช้อำนาจเหวี่ยงแห (ทำ footnote อ้างข้อเสนอแนะของ คณะกรรมาธิการชุดรองสุรชัย)

มาตรา ๓๑ เพื่อประโยชน์ในการดำเนินการตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญนี้ ให้คณะกรรมการ ป.ป.ช. หรือเลขาธิการคณะกรรมการ ป.ป.ช. มีอำนาจให้บุคคลใดหรือหน่วยงานของรัฐ จัดทำเอกสารหรือหลักฐานใดขึ้นหรือเข้าไปแฝงตัวในองค์กรหรือกลุ่มคนใดหรือปฏิบัติการอำพราง เพื่อประโยชน์ในการตรวจสอบ สืบสวนสอบสวนแสวงหาข้อเท็จจริงและรวบรวมพยานหลักฐาน หรือใต่สวน ทั้งนี้ ให้เป็นไปตามหลักเกณฑ์และวิธีการที่คณะกรรมการ ป.ป.ช. กำหนด(เรื่องราชการ ไม่ใช่จะไปแฝงตัวได้)

การจัดทำเอกสารหรือหลักฐานใดหรือการเข้าไปแฝงตัวในองค์กรหรือกลุ่มคนใดหรือปฏิบัติการอำพราง เพื่อประโยชน์ในการตรวจสอบ สืบสวนสอบสวน แสวงหาข้อเท็จจริงและรวบรวมพยานหลักฐาน หรือใต่สวนตามวรรคหนึ่ง ให้ถือว่าเป็นการกระทำโดยชอบ (ไปทำอะไรบ้าง) (ตัดตามข้อเสนอของชุดรองสุรชัย)

มาตรา ๓๒ พนักงานเจ้าหน้าที่อาจใช้เครื่องมือสื่อสารโทรคมนาคมเครื่องมืออิเล็กทรอนิกส์หรือตัววิธีการอื่นใดในการสะกดรอยผู้ต้องสงสัยว่ากระทำความผิด หรือจะกระทำความผิดฐานร้ายแรงผิดปกติ (ทำขังเง) หรือทรัพย์สินเพิ่มขึ้นผิดปกติ หรือทุจริตต่อหน้าที่ หรือกระทำความผิดต่อตำแหน่งหน้าที่ราชการ หรือความผิดต่อตำแหน่งหน้าที่ในการยุติธรรม หรือกระทำความผิดต่อตำแหน่งหน้าที่ตามกฎหมายอื่น หรือประพฤติมิชอบ หรือความผิดทำขย พระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญนี้ เพื่อประโยชน์ในการดำเนินการตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญนี้ ทั้งนี้ ให้เป็นไปตามหลักเกณฑ์และวิธีการที่คณะกรรมการ ป.ป.ช. กำหนด (ไม่มีอะไร

ห้าม เว้นแต่จะไปละเมิดคนอื่น มาตรา ๓๐ ก็ให้อำนาจดักฟัง) (ร่างนี้ มีเนื้อหาเหมือนกับ ม. ๒๑ พรบ. ป้องกันและปราบปรามการมีส่วนร่วมในองค์กรอาชญากรรมข้ามชาติฯ) (ถ้าไม่มีกฎหมายอะไร ห้ามก็ทำได้อยู่แล้วตราบเท่าที่ไม่ไปละเมิดคนอื่น ดัดออกตามข้อเสนอของชุดรองสุรชัย)

มาตรา ๓๓ เพื่อประโยชน์ในการป้องกันและปราบปรามการทุจริต คณะกรรมการ ป.ป.ช. จะแจ้งให้หน่วยงานหรือสถาบันการเงินใดดำเนินการจัดให้กรรมการ ป.ป.ช. เลขานุการ คณะกรรมการ ป.ป.ช. กรรมการไต่สวน หัวหน้าพนักงานไต่สวน พนักงานไต่สวน หรือพนักงาน เจ้าหน้าที่เข้าถึงข้อมูลเกี่ยวกับผู้ถูกกล่าวหาหรือบุคคลอื่นที่มีเหตุอันควรเชื่อได้ว่าจะเกี่ยวข้องในเรื่องที่ กล่าวหาเพื่อประโยชน์ในการไต่สวนข้อเท็จจริงหรือเพื่อประโยชน์ในการพิจารณาของคณะกรรมการ ป.ป.ช. เลขานุการคณะกรรมการ ป.ป.ช. กรรมการไต่สวน หัวหน้าพนักงานไต่สวน พนักงานไต่สวนหรือ พนักงานเจ้าหน้าที่(ซ้ำกับมาตรา ๒๔ และเป็นกรให้อำนาจแก่เจ้าหน้าที่อย่างกว้างขวางเกินไป หรือไม่) (พรบ. ป.ป.ช. ปัจจุบัน กำหนดไว้ใน ม. ๒๕/๓)

หลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขที่จะขอเข้าถึงข้อมูลของหน่วยงาน หรือสถาบัน การเงินใดตามวรรคหนึ่งให้เป็นไปตามระเบียบที่คณะกรรมการ ป.ป.ช. กำหนด ทั้งนี้ ภายใต้บังคับ ของกฎหมายระเบียบ หรือข้อบังคับเกี่ยวกับการคุ้มครองข้อมูลข่าวสารของหน่วยงานนั้น

ข้อมูลของหน่วยงานหรือสถาบันการเงินใดที่ไม่สามารถเข้าถึงข้อมูลได้ ให้เลขานุการ คณะกรรมการ ป.ป.ช. หรือผู้ที่เลขานุการคณะกรรมการ ป.ป.ช. มอบหมาย ยื่นคำร้องต่อศาลที่มีเขต อำนาจเพื่อขอให้ศาลมีคำสั่งให้มีการเข้าถึงข้อมูลดังกล่าวได้

(มีอำนาจตามมาตรา ๒๔ อยู่แล้ว)

จป ๒๔ ส.ค. ๖๐

มาตรา ๓๔ ในการดำเนินการไต่สวนหรือไต่สวนเบื้องต้น คณะกรรมการ ป.ป.ช. หรือ พนักงานไต่สวนแล้วแต่กรณี ต้องดำเนินการเพื่อให้ได้ข้อเท็จจริงที่ถูกต้องตรงตามความจริงที่เกิดขึ้น โดยต้องค้นหาและรวบรวมข้อเท็จจริงทุกด้านไม่ว่าจะเป็นคุณหรือเป็นโทษต่อผู้ถูกกล่าวหา

พยานหลักฐานใดที่ผู้ถูกกล่าวหาอ้าง คณะกรรมการ ป.ป.ช. หรือพนักงานไต่สวนจะ ไม่รับด้วยเหตุล่วงเลยเวลาหรือผิดขั้นตอนมิได้—(ใส่โทษไว้ด้วย)

ในกรณีที่ผู้ถูกกล่าวหาขอให้คณะกรรมการ ป.ป.ช. หรือพนักงานไต่สวนใช้อำนาจ ตามมาตรา ๒๔ เรียกบุคคลหรือเรียกเอกสารจากบุคคลใด ให้คณะกรรมการ ป.ป.ช. หรือพนักงานไต่ สวนดำเนินการตามที่ร้องขอ และหากมีเหตุขัดข้องประการใดต้องแจ้งให้ผู้ถูกกล่าวหาทราบ

(ย้ายไป ม. ๓๗)

มาตรา ๓๔/๑ เมื่อคณะกรรมการ ป.ป.ช. ซ้ำมูลว่าผู้ใดกระทำความผิดและความผิด นั้นมีโทษทางอาญา หากมีเหตุอันควรเชื่อได้ว่าผู้ถูกกล่าวหาจะหลบหนี ให้คณะกรรมการ ป.ป.ช. มี อำนาจดังต่อไปนี้(วัตถุประสงค์ คืออะไร) ซ้ำกับอำนาจหลักที่ให้อำนาจไต่สวนหรือไม่)

(๑) ดำเนินการแสวงหาข้อเท็จจริงและรวบรวมพยานหลักฐานเพื่อที่จะทราบ ข้อเท็จจริงหรือพิสูจน์ความผิดและเพื่อจะเอาตัวผู้กระทำความผิดมาฟ้องลงโทษ

ความอาญาเช่นเดียวกับพนักงานสอบสวนด้วย (ตัวเองก็มีอำนาจตาม พรบ.นี้แล้ว จะต้องไปอาศัย วิ
อาญาทำไมอีก) อำนาจที่อยากได้มีครบแล้ว ถ้าขาดอะไรก็บอกมาจะเติมให้

(ที่ประชุมให้ร่างมาตรานี้ไว้ตาม มติ 14 ก.ย. 60 เนื่องจากต้องมีอำนาจในการ
ควบคุมตัวด้วย)

(ย้ายมาจาก ม. ๓๖)

มาตรา ๓๖ ในการพิจารณา การทำความเห็น การวินิจฉัยคดี หรือการปฏิบัติหน้าที่
ตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญนี้ ซึ่งในกรณีที่คณะกรรมการ ป.ป.ช. กรรมการ ๒-๒-๒
คณะกรรมการไต่สวน กรรมการไต่สวน อนุกรรมการ หัวหน้าพนักงานไต่สวน พนักงานไต่สวน และ
พนักงานเจ้าหน้าที่ ได้แสดงเหตุผลอันสมควรประกอบแล้วย่อมได้รับความคุ้มครอง และไม่ต้องรับผิดชอบ
ทางแพ่งหรือทางอาญาเนื่องจากกรที่ตนได้ปฏิบัติตามอำนาจหน้าที่โดยสุจริตตามพระราชบัญญัติ
ประกอบรัฐธรรมนูญนี้ ผู้ใดถูกดำเนินคดีไม่ว่าเป็นคดีแพ่ง คดีอาญา หรือคดีปกครอง และไม่ว่าจะถูก
ฟ้องในขณะที่ดำรงตำแหน่งหรือเมื่อพ้นจากตำแหน่งแล้ว ถ้าการถูกดำเนินคดีดังกล่าวเป็นเพราะเหตุ
ที่ได้มีมติ คำสั่ง หรือปฏิบัติหน้าที่ และมีให้พนักงานอัยการเป็นผู้ฟ้อง ให้คณะกรรมการ ป.ป.ช./
สำนักงาน (น่าจะเป็นสำนักงาน? ร่าง พรบ/กต. กำหนดให้ กต.) มีอำนาจให้ความช่วยเหลือในการ
ต่อสู้คดีแก่บุคคลดังกล่าวได้ และให้พนักงานอัยการเข้าแก้ต่างให้แก่บุคคลเหล่านั้นตามที่
คณะกรรมการ ป.ป.ช. ร้องขอ การให้ความช่วยเหลือดังกล่าวให้รวมถึงค่าฤชาธรรมเนียม
และค่าทนายความด้วย ทั้งนี้ ตามหลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขให้เป็นไปตามที่คณะกรรมการ
ป.ป.ช. กำหนด

(ปรับ ตาม ม. ๔๕ ว. ๓ พรบ. กต) (น่าจะมีเพียงว่าถ้าทำตามหน้าที่ ใครจะฟ้อง
หมิ่นประมาทมิได้) (ดูข้อ ๑๑, ๓๖ ของ UN๓)

(ต้องมีมาตรา เมื่อมีคนมาแจ้งเบาะแส ให้เป็นหน้าที่ของ ปปช.พนักงานไต่สวน และ
สำนักงานที่จะเก็บเป็นความลับ ถ้าข้อมูลเผยแพร่ออกไปต้องลงโทษอย่างรุนแรง) (กำหนดไว้ใน ร่าง ม.

๒๗ แล้ว) (เวลาลงโทษเพราะฝ่าฝืนมาตรา ๒๗ ให้เขียนเป็น ๒
ระดับ ถ้าเปิดเผยความลับทั่วไประดับหนึ่ง ถ้าเปิดเผยชื่อผู้
ร้องเรียนหรือผู้แจ้งเบาะแส ต้องลงโทษอีกระดับหนึ่ง และ
ถ้าหาตัวไม่ได้ให้ถือว่าหัวหน้าฯบกพร่อง)

(มาตราที่คุ้มครองพยาน ควรเพิ่มว่าถ้าพยานถูกกลั่นแกล้งจากหัวหน้า ให้ ปปช.มี
อำนาจเข้าช่วยเหลือได้ จะช่วยอย่างไรลองคิดดู ให้ตรวจสอบจากกฎหมายข้าราชการพลเรือน) กำหนดไว้
แล้วใน ร่าง ม. ๑๔๔

ผู้ปฏิบัติหน้าที่หรือผู้ช่วยเหลือผู้ปฏิบัติหน้าที่โดยชอบซึ่งถูกฟ้องหรือถูกดำเนินคดี
อันเนื่องมาจากการปฏิบัติกรตามอำนาจหน้าที่ตามกฎหมาย มีสิทธิได้รับความช่วยเหลือตามระเบียบ
ที่คณะกรรมการ ป.ป.ช. กำหนด แม้ผู้นั้นจะพ้นจากตำแหน่งหรือหน้าที่ไปแล้วก็ตาม (เขียนให้
เหมือนกับ กต.) (ปรับปรุงไว้ในวรรคหนึ่งแล้ว)

บทบัญญัติตามมาตรานี้ ให้รวมถึงเจ้าหน้าที่ของรัฐที่มีหน้าที่และอำนาจเกี่ยวข้องกับ การป้องกันและปราบปรามการทุจริตที่ดำเนินการแทนคณะกรรมการ ป.ป.ช. ด้วย(ใคร?) และ ผู้ช่วยเหลือผู้ปฏิบัติหน้าที่ตามที่คณะกรรมการ ป.ป.ช. ประกาศกำหนด (นำมาจาก วรรคสอง ที่ตัด ออก) (ปรับตาม ร่าง ม. ๔๕ พรบ. กคค.) (รวมอยู่ในคำว่า “พนักงานเจ้าหน้าที่” แล้ว

(ย้ายมาจาก ม. ๓๗)

จบวันที่ ๒๕ สค ๖๐

หลักการไตสวน (เมื่อวันที่ ๒๕ ส.ค. ๖๐)

๑. วางหลักการไตสวน ว่าหากสอบก็ต้องสอบ ทำเลย ไม่มีเงื่อนไขหรือขั้นตอน

๒. เมื่อมีกรณีที่ต้องมีการดำเนินการไตสวนตามหน้าที่และอำนาจของคณะกรรมการ ป.ป.ช. คณะกรรมการ ป.ป.ช. อาจมอบหมายให้พนักงานไตสวนดำเนินการไตสวนเบื้องต้น

๒.๑ ในการไตสวนเบื้องต้น หากมาจากคำกล่าวหาหรือร้องเรียน แล้วเป็นกรณีที่ไม่มี รายละเอียดเพียงพอ ให้ดำเนินการเสนอเพื่อยุติเรื่อง โดยคณะกรรมการ ป.ป.ช. อาจมอบหมายให้ เลขานุการเป็นผู้ส่งยุติเรื่องก็ได้ แต่ทั้งนี้ ไม่ตัดอำนาจในการที่คณะกรรมการ ป.ป.ช. ตั้งกรรมการ ป.ป.ช. จำนวน ๓ คน เพื่อดำเนินการคุ้มครองเรื่องที่ยุตินั้นก็

๒.๒ ส่วนใดที่ต้องดำเนินการไตสวนเบื้องต้นต่อไป ให้เลขานุการตั้งคณะเจ้าพนักงาน ไตสวนประกอบด้วย หัวหน้าพนักงานไตสวน พนักงานไตสวน และพนักงานเจ้าหน้าที่ เพื่อดำเนินการ ไตสวนเบื้องต้นและทำสำนวนเสนอคณะกรรมการ ป.ป.ช. ต่อไป ทั้งนี้ คณะกรรมการ ป.ป.ช. อาจตั้ง กรรมการตรวจสำนวนนี้ก็ได้

๓. ทุกการดำเนินการต้องระบุนระยะเวลาดำเนินการ ไตสวนเบื้องต้นนี้ ใช้ระยะเวลา ๖๐ วัน ต่อได้ ๒ ครั้ง ครั้งละ ๖๐ วัน หากไม่สามารถดำเนินการไตสวนได้ตามเวลา ให้แจ้งอุปสรรค และปัญหาให้ ป.ป.ช. ทราบ พร้อมเสนอแนวทางแก้ไขปัญหาและระยะเวลาแล้วเสร็จเสนอ คณะกรรมการ ป.ป.ช. พิจารณาขยายระยะเวลา

หากขยายเวลาแล้วอายุความขาด ให้ยุติเรื่องแล้วลงโทษเจ้าหน้าที่ ป.ป.ช. ได้ทันที เว้นแต่พิสูจน์ได้ว่ามิได้เป็นความผิดของตน

๔. แล้วถึงกล่าวถึงกระบวนการไตสวนว่าต้องดำเนินการอย่างไร

ไตสวนเบื้องต้นนี้ เป็นการแสวงหาข้อเท็จจริงว่าผิดหรือไม่ มีหลักฐานเพียงพอ หรือไม่ หากไม่ก็ให้ยุติเรื่อง แต่ถ้ามีเพียงพอก็เดินหน้าต่อ

กระบวนการต้องง่าย ทำอย่างไรก็ไม่ผิดขั้นตอน ไม่กีดกันพยานหลักฐานที่เสนอ สอบก็สอบได้หมด การไตสวนคือการพิสูจน์ความจริง เพื่อป้องกันการลงโทษผู้บริสุทธิ์

ส่วนที่ ๓

การตรวจสอบการปฏิบัติหน้าที่ของคณะกรรมการ ป.ป.ช.

มาตรา ๓๖/๑ ให้กรรมการ ป.ป.ช. มีอำนาจเรียกผู้ปฏิบัติหน้าที่ของรัฐที่มีหน้าที่และอำนาจเกี่ยวข้องกับ ตนบุคคลอื่นและบุตรที่มิใช่บรรดาบิดาและ มารดาทั้งที่หรือมิใช่บุตรที่ตนเคยให้อุปการะหรืออุปถัมภ์หรือดูแลของ บุคคลอื่นไม่ผิดโดยพลการหรือทมิฬต่อคณะกรรมการตรวจเงินแผ่นดิน ประธานวุฒิสภา

เมื่อรับเข้าตำแหน่งและพ้นจากตำแหน่ง ตามหลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขการยื่นบัญชีทรัพย์สิน และหนี้สินและการเปิดเผยบัญชีทรัพย์สินและหนี้สินที่คณะกรรมการ ป.ป.ช. ใช้บังคับกับผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมือง ตุลาการศาลรัฐธรรมนูญ ผู้ดำรงตำแหน่งในองค์กรอิสระ และผู้ว่าการตรวจเงินแผ่นดิน และให้นำบทบัญญัติมาตรา ๙๔ มาตรา ๙๕ มาตรา ๙๘ มาตรา ๑๐๐ และมาตรา ๑๙๙ มาใช้บังคับด้วยโดยอนุโลม โดยให้อำนาจของคณะกรรมการ ป.ป.ช. ในส่วนที่เกี่ยวกับการตรวจสอบทรัพย์สินและหนี้สินตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญนี้ เป็นอำนาจของคณะกรรมการตรวจเงินแผ่นดิน ทั้งนี้ คณะกรรมการตรวจเงินแผ่นดินอาจมอบหมายให้ผู้ว่าการตรวจเงินแผ่นดิน ดำเนินการเป็นการเบื้องต้นก่อนเสนอคณะกรรมการตรวจเงินแผ่นดินพิจารณาก็ได้

บัญชีรายการทรัพย์สินและหนี้สินตามวรรคหนึ่ง จะเปิดเผยได้แต่เฉพาะกรณีที่ต้องดำเนินการตามวรรคสาม หรือเพื่อประโยชน์ต่อการพิจารณาพิพากษาคดีหรือการวินิจฉัยชี้ขาดและได้รับการร้องขอจากศาล หรือคณะกรรมการตรวจเงินแผ่นดิน หรือกรณีที่เจ้าของบัญชีทรัพย์สินและหนี้สินนั้นยินยอมให้มีการเปิดเผย ซึ่งในกรณีนี้ ให้ประธานวุฒิสภาประกาศในราชกิจจานุเบกษาเป็นการเลือกปฏิบัติ เพราะกรณีคนอื่นบังคับให้เปิดเผย การเปิดเผยควรทำ แต่ทำในลักษณะสรุป หรือทำอย่างเดียวกับที่กำหนดให้คนอื่นทำ

ให้คณะกรรมการตรวจเงินแผ่นดิน ประธานวุฒิสภาจัดให้มีการตรวจสอบบัญชีของบุคคลตามวรรคหนึ่ง และให้นำบทบัญญัติมาตรา ๒๔ มาใช้บังคับกับการปฏิบัติหน้าที่ของประธานวุฒิสภาประธานกรรมการตรวจเงินแผ่นดินในกรณีนี้ด้วยโดยอนุโลม (ย้ายมาจาก ม. ๑๕)

มาตรา ๓๖/๒ ในกรณีที่ปรากฏว่ามีการกระทำความผิดเกี่ยวกับการที่กรรมการผู้ใดจงใจไม่ยื่นบัญชีทรัพย์สินและหนี้สินต่อคณะกรรมการ ป.ป.ช. หรือจงใจยื่นบัญชีแสดงรายการทรัพย์สินหรือหนี้สินอันเป็นเท็จ หรือปกปิดข้อเท็จจริงที่ควรแจ้งให้ทราบและมีพฤติการณ์อันควรเชื่อได้ว่ามีเจตนาไม่แสดงที่มาแห่งทรัพย์สินหรือหนี้สิน ให้คณะกรรมการการตรวจเงินแผ่นดินมีอำนาจยื่นคำร้องต่อศาลฎีกาแผนกคดีอาญาของผู้ดำรงตำแหน่งเช่นเดียวกับคณะกรรมการ ป.ป.ช. (เชื่อมโยงกับ ม. ๑๐ (๔) และ ม. ๕๗ ร่าง พรป วิ คดีผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมือง)

มาตรา ๓๖/๓ สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร สมาชิกวุฒิสภา หรือสมาชิกของทั้งสองสภาจำนวนไม่น้อยกว่าหนึ่งในห้าของจำนวนสมาชิกทั้งหมดเท่าที่มีอยู่ของทั้งสองสภาหรือประชาชนผู้มีสิทธิเลือกตั้งจำนวนไม่น้อยกว่าสองหมื่นคน มีสิทธิเข้าชื่อกล่าวหาว่ากรรมการ ป.ป.ช. ผู้ใดมีพฤติการณ์ร้ายผิดปกติ ทุจริตต่อหน้าที่ หรือจงใจปฏิบัติหน้าที่และหรือใช้อำนาจขัดต่อบทบัญญัติแห่งรัฐธรรมนูญหรือกฎหมาย หรือฝ่าฝืนหรือไม่ปฏิบัติตามมาตรฐานทางจริยธรรมอย่างร้ายแรง โดยยื่นต่อประธานรัฐสภาพร้อมด้วยหลักฐานตามสมควร เมื่อหากประธานรัฐสภาเห็นว่ามีเหตุอันควรสงสัยว่ามีการกระทำตามที่กล่าวหา ให้ประธานรัฐสภาส่งเสนอเรื่องไปยังประธานศาลฎีกาเพื่อตั้งคณะผู้ไต่สวนอิสระตามกฎหมายประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยวิธีพิจารณาคดีอาญาของผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมือง (เชื่อมโยงกับ ม. ๕๐ ร่าง พรป วิ คดีผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมือง) จากผู้ซึ่งมีความเป็นกลางทางการเมือง และมีความซื่อสัตย์สุจริตเป็นที่ประจักษ์เพื่อไต่สวนหาข้อเท็จจริง (เขียนให้เหมือนกับ รธน)

การกล่าวหาตามวรรคหนึ่ง ให้รวมถึงการเข้าชื่อกล่าวหากรรมการ ป.ป.ช. ในฐานะกรรมการไต่สวน และบุคคลอื่นเป็นตุลาการ ผู้ใช้ หรือผู้สนับสนุนในการกระทำความผิดทางอาญา

รวมทั้งผู้ให้ ผู้ขอให้ หรือรับว่าจะให้ทรัพย์สินหรือประโยชน์อื่นใดแก่กรรมการ ป.ป.ช. เพื่อจูงใจให้
 กระทำการ ไม่กระทำการ หรือประจักษ์กรกระทำอันมิชอบด้วยหน้าที่โดย (แปลว่าจะอะไร จะทำอะไร)
 คุณสมบัติ ลักษณะต้องห้าม หน้าที่และอำนาจ วิธีการไต่สวน ระยะเวลาการไต่สวน
 และการดำเนินการอื่นที่จำเป็นของคณะผู้ไต่สวนอิสระ ให้เป็นไปตามที่กฎหมายบัญญัติ(วรรคนี้ไม่ต้อง
 มี อยู่ใน กม.วิธีพิจารณาแล้ว) (ย้ายมาจาก ม. ๑๖)

หมวด ๒ การไต่สวนข้อเท็จจริง

ส่วนที่ ๑ บททั่วไป

มาตรา ๓๗ ในการดำเนินการไต่สวนหรือไต่สวนเบื้องต้น คณะกรรมการ ป.ป.ช.
 หรือพนักงานไต่สวน แล้วแต่กรณี ต้องดำเนินการเพื่อให้ได้ข้อเท็จจริงที่ถูกต้องตรงตามความจริงที่
 เกิดขึ้น โดยต้องค้นหาและรวบรวมข้อเท็จจริงทุกด้านไม่ว่าจะเป็นคุณหรือเป็นโทษต่อผู้ถูกกล่าวหา
 พยานหลักฐานใดที่ผู้ถูกกล่าวหาอ้างส่ง คณะกรรมการ ป.ป.ช.หรือพนักงานไต่สวนจะ
 ไม่รับด้วยเหตุล่วงเลยเวลาหรือผิดขั้นตอนมิได้ เว้นแต่คณะกรรมการ ป.ป.ช.จะมีมติข้มูลแล้ว (ใส่
 โทษไว้ด้วย)

ในกรณีที่ผู้ถูกกล่าวหาขอให้คณะกรรมการ ป.ป.ช.หรือพนักงานไต่สวนใช้อำนาจ
 ตามมาตรา ๒๔ เรียกบุคคลหรือเรียกเอกสารจากบุคคลใด ให้คณะกรรมการ ป.ป.ช. หรือพนักงาน
 ไต่สวนดำเนินการตามที่ร้องขอ และหากมีเหตุขัดข้องประการใดต้องแจ้งให้ผู้ถูกกล่าวหาทราบ
 (ย้ายมาจาก ม. ๓๔)

มาตรา ๓๘ ภายใต้บังคับบทบัญญัติแห่งกฎหมายว่าด้วยอายุความ เมื่อความ
 ปรากฏต่อคณะกรรมการ ป.ป.ช. ไม่ว่าจะมีการกล่าวหาหรือไม่ว่า ทราบหรือพบว่ามีเหตุอันควรสงสัย
 ว่ามีการกระทำความผิดที่อยู่ในหน้าที่และอำนาจของคณะกรรมการ ป.ป.ช. ให้คณะกรรมการ ป.ป.ช.
 ดำเนินการไต่สวนโดยพลัน โดยต้องไต่สวนให้แล้วเสร็จภายในกำหนดเวลาที่คณะกรรมการ ป.ป.ช.
 กำหนด ซึ่งต้องไม่เกินหนึ่งปีนับแต่วันเริ่มดำเนินการไต่สวน

ในการกำหนดเวลาตามวรรคหนึ่ง ให้คณะกรรมการ ป.ป.ช.คำนึงถึงความรวดเร็ว
 ความยากง่ายของการไต่สวน และอายุความของการดำเนินการในเรื่องนั้น โดยจะระบุระยะเวลาของ
 การไต่สวนข้อกล่าวหาแต่ละประเภทที่แตกต่างกันก็ได้

ในกรณีที่มีเหตุจำเป็นอันไม่อาจไต่สวนให้แล้วเสร็จตามระยะเวลาตามวรรคหนึ่งหรือ
 วรรคสอง คณะกรรมการ ป.ป.ช.จะอนุญาตให้ขยายระยะเวลาออกไปตามที่จำเป็นก็ได้แต่รวมแล้ว
 ต้องไม่เกินสองปี เว้นแต่เป็นเรื่องที่จำเป็นต้องเดินทางไปไต่สวนในต่างประเทศ หรือขอให้หน่วยงาน

ของต่างประเทศดำเนินการได้ส่วนให้ หรือขอรับเอกสารหลักฐานจากต่างประเทศ จะขยายเวลาให้ เท่าที่จำเป็นก็ได้

(ควรเริ่มต้นว่า เมื่อมีเหตุอันควรสงสัยว่ามีการกระทำความผิดที่อยู่ในเขตอำนาจของ ป.ป.ช. จะต้องได้ส่วน ก็ต้องลงมือทำงานเลย ไม่ว่าจะมิใคร่ร้องเรียนหรือไม่ โดยให้เขียนรวมด้วยว่า ถ้า ป.ป.ช. คนใดคนหนึ่งทราบหรือมีเหตุอันควรสงสัย ก็มีหน้าที่ต้องนำมาคุยกันใน ป.ป.ช.)ภายใต้บังคับข้อมมาตรา ๑๙ และมาตรา ๓๙ ให้คณะกรรมการ ป.ป.ช. ดำเนินการได้ส่วน ในกรณีดังต่อไปนี้

(ตรวจสอบมาตรานี้ว่าสอดคล้องกับ ม.๑๙ ว่าด้วยหน้าที่และอำนาจหรือไม่ และ สอดคล้องกับรัฐธรรมนูญหรือไม่ ถ้ามาตรา ๑๙ ยังขาดอะไร ก็นำไปใส่ไว้ที่นั่น ส่วนมาตรานี้ไม่ควร ต้องจารณัยรายละเอียดอีก)

————— (๑) เรื่องที่มีข้อกล่าวหาและพฤติการณ์เกี่ยวกับการกระทำของเจ้าหน้าที่ของรัฐว่า ทุจริตต่อหน้าที่ กระทำความผิดต่อตำแหน่งหน้าที่ราชการ หรือกระทำความผิดต่อตำแหน่งหน้าที่ในการยุติธรรม หรือกระทำความผิดต่อตำแหน่งหน้าที่ตามกฎหมายอื่นหรือประพฤตินิยมชอบ

————— (๒) เรื่องที่มีข้อกล่าวหาและพฤติการณ์เกี่ยวกับการกระทำของเจ้าหน้าที่ของรัฐ ต่างประเทศ เจ้าหน้าที่ขององค์การระหว่างประเทศหรือบุคคลใด ว่ากระทำความผิดตามมาตรา ๒๐๔ มาตรา ๒๐๕ มาตรา ๒๐๖ มาตรา ๒๐๗ และมาตรา ๒๐๘

————— (๓) เรื่องที่มีข้อกล่าวหาและพฤติการณ์เกี่ยวกับการกระทำของเจ้าหน้าที่ของรัฐ ว่าร้ายรุมพิศปคติหรือทรัพย์สินเพิ่มขึ้นผิดปกติ

————— (๔) เรื่องที่สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร สมาชิกวุฒิสภา หรือสมาชิกของทั้งสองสภา จำนวนไม่น้อยกว่าหนึ่งในห้าของจำนวนสมาชิกทั้งหมดเท่าที่มีอยู่ของทั้งสองสภา หรือประชาชนผู้มี สิทธิเลือกตั้งจำนวนไม่น้อยกว่าสองหมื่นคน เข้าชื่อกล่าวหาว่าผู้ดำรงตำแหน่งตามมาตรา ๕๖ ว่า กระทำฝ่าฝืนหรือไม่ปฏิบัติตามมาตรฐานทางจริยธรรมอย่างร้ายแรง

————— ในกรณีผู้ดำรงตำแหน่งอื่นนอกจากวรรคหนึ่ง กระทำฝ่าฝืนหรือไม่ปฏิบัติตาม มาตรฐานทางจริยธรรมอย่างร้ายแรง ให้ดำเนินการตามกฎหมายว่าด้วยการนั้นหรือตาม พระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญนี้ แล้วแต่กรณี

บทบัญญัติตามวรรคหนึ่ง (๑) และ (๒) ให้ใช้บังคับกับบุคคลซึ่งเป็นตัวการ ผู้ใช้หรือ ผู้สนับสนุน หรือผู้ให้ ขอให้ หรือรับว่าจะให้ทรัพย์สินหรือประโยชน์อื่นใดแก่บุคคลดังกล่าว เพื่อจูงใจ ให้กระทำการ ไม่กระทำการหรือประวิงการกระทำอันมิชอบด้วยหน้าที่ด้วย (กำหนดไว้ในร่าง ม. ๑๙ ว. ๔)

ในกรณีที่มีการกระทำความผิดทางอาญาอื่นที่มีใช้การกระทำตามวรรคหนึ่งรวมอยู่ ด้วย และคณะกรรมการ ป.ป.ช. เห็นว่าหากให้พนักงานสอบสวนหรือหน่วยงานที่มีหน้าที่และอำนาจ เกี่ยวข้องกับการป้องกันและปราบปรามการทุจริตดำเนินคดีไปตามอำนาจหน้าที่จะเป็นประโยชน์กว่า จะส่งเรื่องให้พนักงานสอบสวนหรือหน่วยงานนั้นไปดำเนินการตามอำนาจหน้าที่ต่อไปก็ได้

(เฉพาะว. ท้าย ย้ายไปในส่วนที่เกี่ยวกับการส่งเรื่อง)

มาตรา ๓๘/๑ ในการได้ส่วนของคณะกรรมการ ป.ป.ช. หากเป็นกรณีที่มีการ กล่าวหา ให้เลขาธิการตรวจสอบคำกล่าวหาดังกล่าว หากตรวจสอบแล้วพบว่าคำกล่าวหาไม่มีข้อมูล หรือรายละเอียดไม่เพียงพอที่จะดำเนินการต่อไป หรือความผิดที่กล่าวหาไม่ได้อยู่ในหน้าที่และ

อำนาจของคณะกรรมการ ป.ป.ช. ให้เสนอคณะกรรมการ ป.ป.ช. เพื่อพิจารณาไม่รับเรื่องดังกล่าวไว้พิจารณา ทั้งนี้ ให้ดำเนินการให้แล้วเสร็จภายในสิบห้าวันนับแต่วันที่รับคำกล่าวหา

ในการดำเนินการตามวรรคหนึ่ง คณะกรรมการ ป.ป.ช. จะมอบหมายให้กรรมการอย่างน้อยสามคนเป็นผู้พิจารณาแทนคณะกรรมการ ป.ป.ช.ก็ได้

คำกล่าวหาใดที่ไม่มีเหตุที่ไม่รับไว้พิจารณาตามวรรคหนึ่ง ให้ดำเนินการได้สวนต่อไป

จบวันที่ ๒๘ สค ๖๐ (ค้างพิจารณามาตรา ๓๘/๒)

มาตรา ๓๘/๒ ในการได้สวน คณะกรรมการ ป.ป.ช. อาจมอบหมายเลขาธิการหรือหัวหน้าพนักงานได้สวนเป็นผู้ได้สวนเบื้องต้นได้

ในการปฏิบัติหน้าที่ตามที่ได้รับมอบหมายตามวรรคหนึ่ง ให้เลขาธิการหรือหัวหน้าพนักงานได้สวนดำเนินการเป็นคณะ ประกอบด้วย เลขาธิการหรือหัวหน้าพนักงานได้สวนเป็นหัวหน้า และมีพนักงานได้สวนอย่างน้อยหนึ่งคนและพนักงานเจ้าหน้าที่อีกอย่างน้อยหนึ่งคนร่วมเป็นคณะ ทั้งนี้ ตามหลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขที่คณะกรรมการ ป.ป.ช. กำหนด

การได้สวนเบื้องต้นตามวรรคหนึ่งต้องดำเนินการให้เสร็จและจัดทำรายงานการได้สวนเบื้องต้นเสนอคณะกรรมการ ป.ป.ช. ภายในหกสิบวันนับแต่วันที่ได้รับมอบหมาย

ภายใต้ระยะเวลาตามมาตรา ๓๘ ในกรณีที่ไม้อาจดำเนินการได้สวนเบื้องต้นตามระยะเวลาที่กำหนดในวรรคสามให้เลขาธิการหรือหัวหน้าพนักงานได้สวนแจ้งอุปสรรคและปัญหาในการดำเนินการ พร้อมทั้งเสนอแนวทางแก้ไขปัญหาละระยะเวลาดำเนินการ เพื่อให้คณะกรรมการ ป.ป.ช. พิจารณาสั่งขยายระยะเวลา โดยให้ขยายระยะเวลาได้ไม่เกินสองครั้ง ครั้งละไม่เกินหกสิบวัน ในการนี้คณะกรรมการ ป.ป.ช. จะมอบหมายให้กรรมการคนหนึ่งหรือหลายคนเป็นผู้มีอำนาจขยายระยะเวลาแทนคณะกรรมการ ป.ป.ช.ก็ได้

ในระหว่างการขยายระยะเวลาการได้สวนเบื้องต้น หากเป็นกรณีที่ไม้อาจดำเนินการต่อไปได้เนื่องจากขาดอายุความ ให้คณะกรรมการ ป.ป.ช. สั่งยุติเรื่องในการดำเนินคดีอาญา และให้ถือว่าเลขาธิการ หัวหน้าพนักงานได้สวน พนักงานได้สวน หรือพนักงานเจ้าหน้าที่ซึ่งใจไม่ปฏิบัติหน้าที่ตามกฎหมาย เว้นแต่จะพิสูจน์ได้ว่ากรณีดังกล่าวมิได้เกิดขึ้นจากความผิดของตน

ในการได้สวนเบื้องต้นให้เลขาธิการและหัวหน้าพนักงานได้สวน มีอำนาจตามมาตรา ๒๔ ด้วย

เพื่อประโยชน์ในการกำกับการได้สวนเบื้องต้นให้เกิดความรอบคอบและเป็นธรรม คณะกรรมการ ป.ป.ช. จะมอบหมายให้กรรมการแต่ละคนกำกับดูแลการได้สวนเบื้องต้นในแต่ละด้านตามที่คณะกรรมการ ป.ป.ช. กำหนดก็ได้

(ข้อสังเกตจากร่าง ม. ๕๙ ถ้าเรื่องมาถึง ปปช. แล้วขาดอายุความให้ถือว่าเจ้าหน้าที่และ ปปช. ที่เกี่ยวข้องจงใจไม่ปฏิบัติตามกฎหมาย)

ควรวางลำดับการดำเนินการได้สวนดังนี้ ข้อสังเกตจากร่าง ม. ๖๐

๑. เมื่อเรื่องอยู่ในหน้าที่และอำนาจของ ปปช. แล้ว ให้เลขาฯมอบให้คณะเจ้าพนักงาน ๓ คน ประกอบด้วย หัวหน้าพนักงาน ๑ คน ผู้ช่วย ๑ คน เจ้าหน้าที่ ๑ คน ร่วมกันสืบเสาะหาพยานหลักฐาน
๒. คณะตาม (๑) รายงานสรุปข้อเท็จจริงเท่าที่หามาได้ แล้วส่งให้ ปปช. ทานใดท่านหนึ่งที่ ปปช. ตั้งไว้พิจารณาวินิจฉัยเบื้องต้นว่ามีมูลหรือไม่ ถ้ามีมูลก็เสนอให้

ปปช.วินิจฉัย ถ้าเห็นว่าไม่มีมูลให้รายงานให้ ปปช.ทราบ (ภายใต้การสุ่มตรวจ ตามขั้นตอนตามมาตรา ๕๙

๓. ไม่ตัดอำนาจที่ ปปช.จะตั้งคณะกรรมการที่ประกอบด้วย ปปช.และ ผู้ทรงคุณวุฒิอื่นมาดำเนินการในเรื่องที่สำคัญ หรือเรื่องตาม รธน ม.๒๓๕ หรือ ทำงานด้วยวิธีอื่น
๔. ถ้ามีเหตุอันควรสงสัยว่าเจ้าหน้าที่ผู้ใดไม่สุจริต (ไม่ต้องมีการสอบสวนเหมือน ข้าราชการ) ให้ ปปช.สั่งให้พ้นจากราชการได้ โดยให้ถือเสมือนว่าตำแหน่งถูกยุบ แต่อาจต้องได้คะแนนมติสูงหน่อย เช่น สองในสาม

มาตรา ๓๘/๓ เมื่อคณะกรรมการ ป.ป.ช. ได้รับรายงานการไต่สวนเบื้องต้นตาม มาตรา ๓๘/๒ แล้ว คณะกรรมการ ป.ป.ช. อาจมอบหมายให้กรรมการคนใดคนหนึ่ง พิจารณารายงาน การไต่สวนเบื้องต้นว่าเป็นกรณีที่มีมูลความผิดหรือไม่ และเสนอความเห็นต่อคณะกรรมการ ป.ป.ช. ก็ได้ โดยให้กรรมการผู้นั้นเสนอความเห็นภายในสามสัปดาห์นับแต่วันที่ได้รับมอบหมาย

หากกรรมการตามวรรคหนึ่งมีความเห็นว่าคำกล่าวหาได้มีมูลความผิดก็ให้เสนอ คณะกรรมการ ป.ป.ช. เพื่อพิจารณาต่อไป แต่หากเห็นว่าไม่มีมูลความผิดให้เสนอเรื่องต่อ คณะกรรมการ ป.ป.ช. เพื่อสั่งยุติเรื่องต่อไป โดยให้นำความในมาตรา ๓๘/๑ วรรคสองมาใช้บังคับโดย อนุโลมในการสั่งยุติเรื่องดังกล่าว คณะกรรมการ ป.ป.ช. จะมอบหมายให้กรรมการอย่างน้อยสามคน เป็นผู้พิจารณาแทนคณะกรรมการ ป.ป.ช. ก็ได้

มาตรา ๓๘/๓ ก.ให้นำความในมาตรา ๓๘/๑ มาตรา ๓๘/๒ และมาตรา ๓๘/๓ มาใช้บังคับกับกรณีที่คณะกรรมการ ป.ป.ช.ดำเนินการไต่สวนโดยมิได้มีคำกล่าวหาด้วยโดยอนุโลม

มาตรา ๓๘/๔ ในการไต่สวนเรื่องใดที่เป็นเรื่องสำคัญมีผลกระทบอย่างกว้างขวาง หรือเป็นกรณีที่มีการไต่สวนผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมือง ตุลาการศาลรัฐธรรมนูญ ผู้ดำรงตำแหน่งใน องค์การอิสระ หรือผู้ว่าการตรวจเงินแผ่นดิน ให้คณะกรรมการ ป.ป.ช. ดำเนินการไต่สวนเอง หรือจะ แต่งตั้งกรรมการไม่น้อยกว่าสามคนเป็นคณะกรรมการไต่สวนก็ได้

คณะกรรมการไต่สวนตามวรรคหนึ่งมีอำนาจแต่งตั้งหัวหน้าพนักงานไต่สวนหรือ พนักงานไต่สวน และพนักงานเจ้าหน้าที่ให้ช่วยเหลือคณะกรรมการไต่สวนในการดำเนินการตาม หน้าที่ได้ตามที่เห็นสมควร

ในกรณีมีความจำเป็นต้องมีผู้ทรงคุณวุฒิที่มีความรู้ความเชี่ยวชาญในสาขาที่ เกี่ยวข้องกับเรื่องที่ทำการไต่สวน ให้คณะกรรมการไต่สวนตามวรรคหนึ่งมีอำนาจแต่งตั้งผู้ทรงคุณวุฒิ ดังกล่าวที่ไม่มีลักษณะตามมาตรา ๔๑ ให้เป็นที่ปรึกษาได้

ให้ที่ปรึกษาดตามวรรคสามมีสิทธิได้รับเบี้ยประชุมเช่นเดียวกับกรรมการ

การไต่สวนของคณะกรรมการไต่สวนตามวรรคหนึ่งต้องดำเนินการให้เสร็จและจัดทำ สำนวนการไต่สวนเบื้องต้นเสนอคณะกรรมการ ป.ป.ช. พิจารณา ภายในหกสัปดาห์นับแต่วันที่ได้รับ มอบหมาย โดยให้คณะกรรมการ ป.ป.ช. พิจารณาสั่งขยายระยะเวลาได้ไม่เกินสองครั้ง ครั้งละไม่เกิน หกสัปดาห์ (ดูว่าจะเขียนอนุโลมจากมาตราอื่นได้ไหม)

(ข้อสังเกตตาม ร่าง ม. ๕๙) ขั้นตอนควรเป็นดังต่อไปนี้

- (๑) เมื่อเรื่องเข้ามา ไม่ว่าจะมีคนร้องเรียน หรือ ปช.สงสัย หรือปรากฏแพร่หลาย ว่ามีการทุจริต ให้ ปช.รับเป็นธุระดำเนินการทันที ไม่ต้องมีมติว่าจะรับหรือไม่รับไว้พิจารณา
- (๒) ในส่วนที่เกี่ยวกับคำร้องเรียนกล่าวหา ให้เลขาธิการตรวจสอบเบื้องต้นว่ามีข้อมูลเพียงพอที่จะดำเนินการต่อไปได้หรือไม่ และคำกล่าวหานั้นเป็นคำกล่าวหาเป็นความผิดหรือไม่ และอยู่ในอำนาจหน้าที่ของ ปช.หรือไม่ ถ้าไม่มีข้อมูลเพียงพอ หรือไม่เป็นความผิด เช่นกล่าวหาว่าไม่เลี้ยงดูลูกเมีย หรือไม่อยู่ในอำนาจของ ปช. เช่น เป็นเรื่องประพฤติมิชอบ ให้ทำสารบาญ แล้วยุติเรื่องแล้วแจ้งให้ ปช.ทราบ ให้ ปช.มีคณะกรรมการ สุ่มตรวจคำร้องเรียนเหล่านี้ ถ้าพบว่า เลขาธิการหรือเจ้าหน้าที่ผู้ใด จงใจสั่งยุติเรื่องโดยมิเคยจิต ให้ไล่อคนนั้นออก
- (๓) เมื่อผ่านขั้นตอนที่ ๒ แล้ว ให้เข้าชบวนการดำเนินการไต่สวนต่อไป (ให้เจ้าหน้าที่ ไต่สวนเบื้องต้นแทน ปช. โดยไม่ให้ตั้งอนุกรรมการไต่สวนวันแต่เป็นเรื่องที่สำคัญ)
- (๔) ต้องกำหนดระยะเวลาในการทำงานแต่ละขั้นตอน

มาตรา ๓๘/๕ ในการพิจารณารายงานการไต่สวนเบื้องต้นหรือสำนวนการไต่สวนเบื้องต้น ให้คณะกรรมการ ป.ป.ช. มีอำนาจดำเนินการไต่สวนเพิ่มเติมหรือสั่งให้ผู้ไต่สวนเบื้องต้น (ดูด้วยว่าที่อื่นใช้คำนี้หรือไม่)ดำเนินการไต่สวนเพิ่มเติมได้ตามที่เห็นสมควร

ในกรณีที่คณะกรรมการ ป.ป.ช.เห็นชอบด้วยกับรายงานการไต่สวนเบื้องต้นหรือสำนวนการไต่สวนเบื้องต้นหรือที่ไต่สวนเพิ่มเติมแล้ว ให้พิจารณาเพื่อมีมติว่ากรณีมีมูลตามที่กล่าวหาหรือไม่ภายในสามสิบวันนับแต่วันที่ให้ความเห็นชอบดังกล่าว

ก่อนมีมติตามวรรคสอง คณะกรรมการ ป.ป.ช. ผู้ไต่สวนเบื้องต้น หรือคณะกรรมการไต่สวนต้องแจ้งให้ผู้ถูกกล่าวหาชี้แจงแสดงพยานหลักฐานภายในเวลาที่กำหนด ซึ่งต้องมีระยะเวลาตามสมควร (รอไว้ก่อน)

ในกรณีตามวรรคสองให้ถือว่ารายงานการไต่สวนเบื้องต้นหรือสำนวนการไต่สวนเบื้องต้นหรือที่ไต่สวนเพิ่มเติม เป็นสำนวนการไต่สวนของคณะกรรมการ ป.ป.ช. และให้ถือว่าให้พิจารณาไต่สวนบรรดาสิ่งของหรือบันทึกรวมถึงเอกสารหลักฐานต่าง ๆ ที่ได้มาจากการไต่สวนดังกล่าวเป็นอันใช้ได้และสามารถนำมาใช้เป็นพยานหลักฐานได้ ประกอบสำนวนคดีในชั้นการไต่สวนของคณะกรรมการ ป.ป.ช. ข้อเท็จจริงได้ (มาจากมาตรา ๕๙ วรรคท้าย)

จบ ๒๙ ส.ค. ๖๐

มาตรา ๓๘/๖ นอกจากหลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขเกี่ยวกับการไต่สวนและการไต่สวนเบื้องต้นตามที่พระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญนี้บัญญัติแล้ว ให้คณะกรรมการ ป.ป.ช. มีอำนาจออกระเบียบกำหนดรายละเอียดเพิ่มเติมเกี่ยวกับการไต่สวนและการไต่สวนเบื้องต้นได้ แต่ต้องไม่เป็นการเพิ่มขั้นตอนที่ไม่จำเป็นหรือเป็นอุปสรรคต่อการได้ข้อเท็จจริงที่ถูกต้องตรงตามความจริงที่เกิดขึ้น โดยอย่างน้อยต้องกำหนดระยะเวลาในการดำเนินการ และขอบเขตหน้าที่และความ

รับผิดชอบของผู้ปฏิบัติหน้าที่แต่ละระดับให้ชัดเจน เพื่อให้การปฏิบัติหน้าที่มีประสิทธิภาพ เกิดความรวดเร็ว สุจริต และเที่ยงธรรม

มาตรา ๓๙ ห้ามมิให้คณะกรรมการ ป.ป.ช. รับหรือยกคำกล่าวหาตามมาตรา ๓๘ ที่มีลักษณะดังต่อไปนี้ขึ้นพิจารณา

(๑/๑) เรื่องที่ไม่อยู่ในหน้าที่และอำนาจของ คณะกรรมการ ป.ป.ช. เว้นแต่เป็นกรณี การดำเนินการตามมาตรา ๔/๒

(๑) เรื่องที่มีข้อกล่าวหาหรือประเด็นเกี่ยวกับเรื่องที่คณะกรรมการ ป.ป.ช. ได้วินิจฉัยเสร็จเด็ดขาดแล้ว เว้นแต่จะได้พยานหลักฐานใหม่อันเป็นสาระสำคัญแก่คดี ซึ่งอาจทำให้ผลของคำวินิจฉัยของคณะกรรมการ ป.ป.ช. เปลี่ยนแปลงไป (จะทำให้ตัดอำนาจในการสืบสวน สอบสวน หรือ ไล่สวนใหม่ไปหรือไม่)

(๒) เรื่องที่เป็นคดีอาญาในประเด็นเดียวกันและศาลประทับฟ้องหรือพิพากษาหรือ มีคำสั่งเสร็จเด็ดขาดแล้ว เว้นแต่คดีนั้นได้มีการถอนฟ้องหรือตั้งฟ้อง หรือเป็นกรณีที่ศาลยังมีได้วินิจฉัย ในเนื้อหาแห่งคดี คณะกรรมการ ป.ป.ช. จะรับหรือยกคำกล่าวหาขึ้นพิจารณาก็ได้ (ถ้าเขาฮั้วกัน ไปฟ้องคดีอาญาแล้วทำให้ศาลยกฟ้อง จะทำให้ทำอะไรไม่ได้ ความจริงในกรณีนั้น ป.ป.ช. ควรพิจารณา ในแง่มุมของการดำเนินการทางวินัยได้)

มาตรา ๔๐ มิให้คณะกรรมการ ป.ป.ช. อาจไม่รับหรือยกเรื่องที่มีลักษณะดังต่อไปนี้ ขึ้นพิจารณา เว้นแต่มีหลักฐานปรากฏชัดแจ้งและเป็นกรณีที่เป็นการกระทำที่ก่อให้เกิดความเสียหาย อย่างร้ายแรง

(๑) เรื่องที่ไม่ระบุพยานหลักฐานหรือไม่ปรากฏพฤติการณ์แห่งการกระทำชัดเจน เพียงพอที่จะดำเนินการไล่สวนข้อเท็จจริงได้(จะนั่งรอให้คนอื่นป้อนเข้าปากอย่างเดียว?)

(๒) เรื่องที่ล่วงเลยมาแล้วเกินห้าสิบปีนับแต่วันเกิดเหตุจนถึงวันที่มีการกล่าวหา และเป็นเรื่องที่ไม่อาจหาพยานหลักฐานเพียงพอที่จะดำเนินการไล่สวนข้อเท็จจริงต่อไปได้

(๓) เรื่องที่คณะกรรมการ ป.ป.ช. เห็นว่ามีการดำเนินการต่อผู้ถูกกล่าวหาตามกฎหมายอื่นเสร็จสิ้นและเป็นไปโดยชอบแล้ว และไม่มีเหตุอันควรสงสัยว่าการดำเนินการนั้นไม่เที่ยงธรรม

(๔) ผู้ถูกกล่าวหาพ้นจากการเป็นเจ้าหน้าที่ของรัฐหรือพ้นจากตำแหน่งที่ถูกกล่าวหาไปแล้วเกินห้าปี ในกรณีที่มีการพิจารณาเรื่องดังกล่าวภายในกำหนดเวลา แม้จะพ้นกำหนดเวลาดังกล่าวแล้วก็ให้มีอำนาจดำเนินการต่อไปได้ ที่จะยกคำกล่าวหาที่ได้มีการกล่าวหาไว้แล้วหรือกรณีที่มีเหตุอันควรสงสัยขึ้นไล่สวนได้ ทั้งนี้ ต้องไม่เกินสิบปีนับแต่วันที่ผู้ถูกกล่าวหาพ้นจากการเป็นเจ้าหน้าที่ของรัฐแล้วแต่กรณี

มาตรา ๔๑ ห้ามมิให้กรรมการ ป.ป.ช. อนุกรรมการไล่สวน หัวหน้าพนักงานไล่สวน พนักงานไล่สวน หรือพนักงานเจ้าหน้าที่ ซึ่งมีเหตุดังต่อไปนี้ เข้าร่วมดำเนินการไล่สวนข้อเท็จจริงพิจารณา หรือวินิจฉัยคดี (เขียนอย่างนี้แล้วจะลงโทษคนเหล่านี้ด้วยไหม)

(๑) รู้เห็นเหตุการณ์หรือเคยสอบสวนหรือพิจารณาเกี่ยวกับเรื่องที่ถูกกล่าวหาในฐานะอื่นที่มีไว้ในฐานะของบุคคลตามวรรคหนึ่งมาก่อน

(๒) มีส่วนได้เสียในเรื่องที่ถูกกล่าวหา

(๓) มีสาเหตุโกรธเคืองกับผู้กล่าวหาหรือผู้ถูกกล่าวหา

(๔) เป็นผู้กล่าวหาหรือเป็นคู่สมรส บุพการี ผู้สืบสันดาน หรือพี่น้องร่วมบิดามารดา หรือร่วมบิดาหรือมารดากับผู้กล่าวหาหรือผู้ถูกกล่าวหา

(๕) มีความสัมพันธ์ใกล้ชิดในฐานะญาติหรือเป็นหุ้นส่วนหรือมีผลประโยชน์ร่วมกัน หรือขัดแย้งกันทางธุรกิจกับผู้กล่าวหาหรือผู้ถูกกล่าวหา

ในการดำเนินการในเรื่องใดในกรณีที่ปรากฏว่ามีการแต่งตั้งหรือมอบหมายกรรมการ ป.ป.ช. อนุกรรมการไต่สวน หัวหน้าพนักงานไต่สวน พนักงานไต่สวน หรือพนักงานเจ้าหน้าที่ ผู้ใดมีเหตุตามวรรคหนึ่งในเรื่องนั้น เข้ายุ่งเกี่ยวกับคดี-ให้ผู้บุคคลตามวรรคหนึ่งนั้นแจ้งต่อคณะกรรมการ ป.ป.ช. หรือผู้ที่คณะกรรมการ ป.ป.ช. มอบหมายเพื่อพิจารณาดำเนินการโดยเร็ว และระหว่างนั้นห้ามมิให้บุคคลดังกล่าวยุ่งเกี่ยวกับการดำเนินใด ๆ เกี่ยวกับเรื่องนั้นจนกว่าคณะกรรมการ ป.ป.ช. หรือผู้ที่คณะกรรมการ ป.ป.ช. มอบหมายจะวินิจฉัย ซึ่งต้องวินิจฉัยให้แล้วเสร็จภายในเจ็ดวันนับแต่วันที่รับแจ้ง (การไต่สวน สอบสวน?) จะให้เจ้าตัวที่รู้สึกว่าจะเกิดความไม่เที่ยงธรรม ถอนตัวได้นอกเหนือจากกรณีตามวรรคหนึ่ง

ผู้ถูกกล่าวหาหรือผู้มีส่วนได้เสียจะคัดค้านกรรมการ ป.ป.ช. อนุกรรมการไต่สวน หัวหน้าพนักงานไต่สวน พนักงานไต่สวน หรือพนักงานเจ้าหน้าที่ ผู้ได้รับแต่งตั้งหรือมอบหมาย ซึ่งมีเหตุตามวรรคหนึ่งก็ได้ โดยยื่นคำร้องต่อคณะกรรมการ ป.ป.ช. หรือผู้ที่คณะกรรมการ ป.ป.ช. มอบหมาย เพื่อพิจารณาวินิจฉัย ในระหว่างที่รอการวินิจฉัย ให้กรรมการ ป.ป.ช. อนุกรรมการไต่สวน พนักงานไต่สวน หรือพนักงานเจ้าหน้าที่ ซึ่งถูกคัดค้านระงับการปฏิบัติหน้าที่ไว้พลางก่อน

การยื่นคำคัดค้าน การพิจารณาคัดค้าน และการแต่งตั้งหรือมอบหมายบุคคลตามวรรคสอง ให้เป็นไปตามหลักเกณฑ์ ระยะเวลาดำเนินการ วิธีการ และเงื่อนไขที่คณะกรรมการ ป.ป.ช. กำหนด

(ควรกำหนดเวลาทุกขั้นตอน และทางที่สมควรให้ประธานนั้นแหละชี้ขาด)

มาตรา ๔๒ ในการวินิจฉัยชี้ขาดของคณะกรรมการ ป.ป.ช. ตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญนี้มาตรา ๑๔ (๑) (๒) และ (๓) เป็นการใช้อำนาจโดยตรงตามรัฐธรรมนูญ และเป็นการดำเนินงานตามกระบวนการยุติธรรมทางอาญาทางแพ่ง หรือทางอาญาเกี่ยวเนื่องวินัย โดยไม่อยู่ในอำนาจการพิจารณาตีปกครองของเงื่อนไขการฟ้องคดีต่อศาลปกครอง(ดูว่าเขียนเหมือน-รธน หรือไม่/ดู-รธน. ม. ๑๔๗ ว. ๓) ดูร่าง ม. ๑๓๒ ประกอบด้วยว่าจะขัดกันหรือไม่ (ควรย้ายไปหมวดหน้าที่และอำนาจ)

มาตรา ๔๓ ในระหว่างการไต่สวนข้อเท็จจริง หากปรากฏว่าผู้ถูกกล่าวหาพ้นจากตำแหน่งหรือพ้นจากราชการเพราะเหตุใดๆ นอกจากถึงแก่ความตาย ให้คณะกรรมการ ป.ป.ช. มีอำนาจดำเนินการไต่สวนข้อเท็จจริงเพื่อดำเนินคดีอาญา ดำเนินการทางวินัย หรือขอให้ทรัพย์สินตกเป็นของแผ่นดิน แล้วแต่กรณี ต่อไปได้

ในกรณีที่ผู้ถูกกล่าวหาพ้นจากตำแหน่งหรือพ้นจากราชการอันเนื่องมาจากความตาย ให้คณะกรรมการ ป.ป.ช. มีอำนาจดำเนินการไต่สวนในข้อกล่าวหาว่าร่ำรวยผิดปกติเพื่อขอให้ทรัพย์สินตกเป็นของแผ่นดินต่อไปได้

มาตรา ๔๔ ในระหว่างไต่สวนข้อเท็จจริงเพื่อกำหนดคดีอาญา ถ้ามีเหตุควรเชื่อว่าผู้ถูกกล่าวหาเป็นผู้วิกลจริตและไม่สามารถต่อสู้คดีได้ให้คณะกรรมการ ป.ป.ช. งดการไต่สวนจนกว่าผู้ถูกกล่าวหาผู้นั้นหายวิกลจริตหรือสามารถต่อสู้คดีได้ ทั้งนี้ ตามหลักเกณฑ์และวิธีการที่คณะกรรมการ ป.ป.ช. กำหนด (ปัญหาว่าเกิดขึ้นในขั้นตอนใด ถ้าเป็นขั้นตอนการไต่สวน ก็ไม่มีเหตุจะหยุด แต่ถ้าเป็นขั้นตอนการดำเนินคดี ก็อาจต้องหยุด และไม่ควรถูกหยุดเพราะวิกลจริต แต่เหตุอื่นที่ทำให้เขาไม่สามารถต่อสู้คดีได้ เช่นเจ็บป่วยจนไม่รู้ตัว) (มีอยู่ใน ม. ๑๔ ของ ปวิอ.)

กรณีที่คณะกรรมการ ป.ป.ช. งดการไต่สวนตามวรรคหนึ่ง คณะกรรมการ ป.ป.ช. จะสั่งจำหน่ายเรื่องชั่วคราวก็ได้

กรณีผู้ถูกกล่าวหาตาย ให้การดำเนินคดีอาญาเป็นอันระงับไป (ต้องเขียนด้วยหรือ มีหลักอยู่ใน วិอาญา อยู่แล้ว) (มีอยู่ใน ม. ๓๙ (๑) ของ ปวิอ.)

มาตรา ๔๕ ในการดำเนินคดีอาญาตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญนี้ ถ้าผู้ถูกกล่าวหาหรือจำเลยหลบหนีไปในระหว่างถูกดำเนินคดี(ถ้าหนีไปก่อนละ) หรือระหว่างการพิจารณาของศาล มีให้ับระยะเวลาที่ผู้ถูกกล่าวหาหรือจำเลยหลบหนีรวมเป็นส่วนหนึ่งของอายุความ และเมื่อได้มีคำพิพากษาถึงที่สุดให้ลงโทษจำเลย ถ้าจำเลยหลบหนีไปในระหว่างต้องคำพิพากษาถึงที่สุดให้ลงโทษมีให้นำบทบัญญัติแห่งประมวลกฎหมายอาญามาตรา ๘๘ มาใช้บังคับ (ไม่ต้องกำหนดไว้อีก เพราะในร่าง ม. ๒๕ แห่ง พรป วิพิจารณาคดีนักการเมือง กำหนดไว้แล้ว)

มาตรา ๔๖ ในกรณีที่คณะกรรมการ ป.ป.ช. มีมติว่าข้อกล่าวหาใดไม่มีมูลให้สำนักงาน ป.ป.ช. แจ้งให้ผู้ถูกกล่าวหาทราบโดยเร็วซึ่งต้องไม่ช้ากว่าเจ็ดวันนับแต่วันที่ คณะกรรมการ ป.ป.ช. มีมติ และจัดให้บุคคลทั่วไปสามารถเข้าตรวจดูเหตุผลที่มีมติของคณะกรรมการ ป.ป.ช. ดังกล่าวได้ตามระเบียบที่คณะกรรมการ ป.ป.ช. กำหนด เว้นแต่เป็นกรณีการดำเนินการสอบสวนตามมาตรา ๑๓๗ มาตรา ๑๓๘ และมาตรา ๑๓๙ (แทนที่จะให้ประชาชนเข้าดู ควรต้องแจ้งให้คนที่ถูกกล่าวหาทราบ)

เพื่อมิให้ถูกสังคมนำใจผิด ในชั้นรับคำร้อง หรือเริ่มกระบวนการสอบสวน หรือการเข้าร้องเรียน ต้องไม่เปิดเผยชื่อและคำร้องเรียน (มีโทษด้วย) แต่เมื่อสอบสวนแล้วเห็นว่ามีพยานหลักฐานพอสมควรที่เห็นว่ามีมูลเบื้องต้น (ก่อนชี้ว่าผิดหรือไม่) ให้เปิดเผยพฤติกรรมแห่งการกล่าวหาได้โดยยังไม่เปิดเผยชื่อ เมื่อชี้ว่ากรณีมีมูล จะเปิดเผยชื่อก็ได้ แต่ต้องไม่เปิดเผยชื่อ ที่อยู่ พยาน หรือรายละเอียดอะไรที่จะทำให้รู้ว่าพยานคือใคร แล้วมีโทษด้วย (การเปิดเผยการดำเนินการย้ายไปเขียนในร่าง ม. ๒๗)

ส่วนที่ ๒ การกล่าวหา

มาตรา ๔๗ ในการกล่าวหาเจ้าหน้าที่ของรัฐ ผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมือง ตุลาการศาลรัฐธรรมนูญ ผู้ดำรงตำแหน่งในองค์กรอิสระ หรือผู้ว่าการตรวจเงินแผ่นดิน และผู้ร่วมกระทำ

ความผิดกับบุคคลดังกล่าว บรรดาที่อยู่ในหน้าที่และอำนาจของคณะกรรมการ ป.ป.ช. ต่อไปนี้ว่า
กระทำความผิดฐานทุจริตต่อหน้าที่ หรือกระทำความผิดต่อตำแหน่งหน้าที่ราชการ หรือกระทำ
ความผิดต่อตำแหน่งหน้าที่ในการยุติธรรม หรือกระทำความผิดต่อตำแหน่งหน้าที่ตามกฎหมายอื่น
หรือประพฤติดมิชอบ แล้วแต่กรณี ให้ยื่นคำกล่าวหาต่อคณะกรรมการ ป.ป.ช. หรือสำนักงาน

ภายใต้บังคับมาตรา ๔๐ การกล่าวหาเจ้าหน้าที่ของรัฐหรือผู้ดำรงตำแหน่งตามวรรค
หนึ่ง ให้กล่าวหาในขณะที่ผู้ถูกกล่าวหาเป็นเจ้าหน้าที่ของรัฐหรือหรือยังดำรงตำแหน่งตามวรรคหนึ่ง
หรือพ้นจากการเป็นเจ้าหน้าที่ของรัฐหรือพ้นจากตำแหน่งดังกล่าวไม่เกินห้าปี แต่ไม่ตัดอำนาจของ
คณะกรรมการ ป.ป.ช. ที่จะยกคำกล่าวหาที่ได้มีการกล่าวหาไว้แล้วหรือกรณีที่มีเหตุอันควรสงสัยขึ้น
ได้ส่วนได้ ทั้งนี้ ต้องไม่เกินสิบปีนับแต่วันที่ผู้ถูกกล่าวหาพ้นจากการเป็นเจ้าหน้าที่ของรัฐหรือพ้นจาก
ตำแหน่งดังกล่าวแล้วแต่กรณี

ภายใต้บังคับแห่งกฎหมายว่าด้วยอายุความ บทบัญญัติตามวรรคหนึ่งและวรรคสาม
ให้ใช้บังคับกับกรณีบุคคลดังกล่าวหรือบุคคลอื่นซึ่งเป็นตัวการ ผู้ใช้ หรือผู้สนับสนุน รวมทั้งผู้ให้
ผู้ขอให้ หรือรับว่าจะให้ทรัพย์สินหรือประโยชน์อื่นใดแก่บุคคลตามวรรคหนึ่งหรือวรรคสาม เพื่อจูงใจ
ให้กระทำการ ไม่กระทำการหรือประวิงการกระทำอันมิชอบด้วยหน้าที่ด้วยทั้งนี้ มิให้นำระยะเวลาการ
กล่าวหาหรือยกเหตุอันควรสงสัยตามวรรคห้ามาใช้บังคับกับบุคคลดังกล่าว

- (๑) ผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมือง
- _____ (๒) ตุลาการศาลรัฐธรรมนูญ
- _____ (๓) ผู้ดำรงตำแหน่งในองค์กรอิสระ
- _____ (๔) ผู้ว่าการตรวจเงินแผ่นดิน
- _____ (๕) ผู้บริหารระดับสูงซึ่งมิใช่ผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมืองตาม (๑)
- _____ (๖) ผู้พิพากษาและตุลาการ
- _____ (๗) พนักงานอัยการ
- _____ (๘) เจ้าหน้าที่ของรัฐในหน่วยงานของศาลและองค์กรตามรัฐธรรมนูญ
- _____ (๙) เจ้าหน้าที่ของรัฐในสำนักงานเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎรและสำนักงาน
เลขาธิการวุฒิสภา
- _____ (๑๐) เจ้าหน้าที่ของรัฐในหน่วยงานป้องกันและปราบปรามการทุจริตตามกฎหมาย
ว่าด้วยการนั้น
- _____ (๑๑) เจ้าหน้าที่ของรัฐตำแหน่งอื่นที่คณะกรรมการ ป.ป.ช. ประกาศกำหนด
- _____ (๑๒) เจ้าหน้าที่ของรัฐหรือบุคคลอื่นซึ่งร่วมกระทำผิดกับบุคคลตาม (๑) (๒) (๓) (๔)
(๕) (๖) (๗) (๘) (๙) (๑๐) และ (๑๑)

สำหรับผู้ดำรงตำแหน่งในองค์กรอิสระตาม (๓) ที่เป็นกรรมการ ป.ป.ช. ให้เป็นไป
ตามมาตรา ๑๖ และมาตรา ๑๗

ในการกล่าวหาบุคคลตาม (๑) (๒) (๓) และ (๔) ตามวรรคหนึ่ง ให้รวมถึงการ
กล่าวหาว่ามีพฤติการณ์จงใจปฏิบัติหน้าที่หรือใช้อำนาจหน้าที่ขัดต่อบทบัญญัติแห่งรัฐธรรมนูญหรือ
กฎหมายด้วย

การกล่าวหาบุคคลตามมาตรา นี้ ให้ใช้บังคับกับเจ้าหน้าที่ของรัฐต่างประเทศ
เจ้าหน้าที่ขององค์การระหว่างประเทศ หรือบุคคลใด ที่ถูกกล่าวหาว่ากระทำความผิดตามที่
พระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญนี้บัญญัติไว้เป็นความผิดด้วย

การกล่าวหาเจ้าหน้าที่ของรัฐตามวรรคหนึ่ง ซึ่งมีใช้บุคคลตามมาตรา ๕๖ (ตำแหน่งตาม รธน. กำหนดให้ ป.ช. ดำเนินการ) ให้กล่าวหาในขณะที่ผู้ถูกกล่าวหาเป็นเจ้าหน้าที่ของรัฐหรือพ้นจากการเป็นเจ้าหน้าที่ของรัฐไม่เกินห้าปี แต่ไม่ตัดอำนาจของคณะกรรมการ ป.ป.ช. ที่จะยกคำกล่าวหาที่ได้มีการกล่าวหาไว้แล้วหรือกรณีที่มีเหตุอันควรสงสัยขึ้นได้ส่วนได้ ทั้งนี้ ต้องไม่เกินสิบปีนับแต่วันที่ผู้ถูกกล่าวหาพ้นจากการเป็นเจ้าหน้าที่ของรัฐแล้วแต่กรณี (ย้ายไป ร่าง ม. ๓๘/๓)

ภายใต้บังคับแห่งกฎหมายว่าด้วยอายุความ บทบัญญัติตามวรรคหนึ่งและวรรคสาม ให้ใช้บังคับกับกรณีบุคคลดังกล่าวหรือบุคคลอื่นซึ่งเป็นตัวการ ผู้ใช้ หรือผู้สนับสนุน รวมทั้งผู้ให้ข้อมูลให้ หรือรับว่าจะให้ทรัพย์สินหรือประโยชน์อื่นใดแก่บุคคลตามวรรคหนึ่งหรือวรรคสาม เพื่อจูงใจให้กระทำการ ไม่กระทำการหรือประวิงการกระทำอันมิชอบด้วยหน้าที่ด้วยทั้งนี้ มิให้นำระยะเวลาการกล่าวหาหรือยกเหตุอันควรสงสัยตามวรรคห้ามาใช้บังคับกับบุคคลดังกล่าว (ย้ายไป ร่าง ม. ๓๘/๒)

ทำไมถึงต้องเขียนยืดยาว และมีขั้นตอนเยิ่นเย้ออย่างนี้ ดูให้สอดคล้องกับ รธน. ม. ๒๓๔ การกล่าวหา อาจเกิดขึ้นโดยมีผู้กล่าวหา หรือมีการกล่าวหาเป็นการทั่วไป

ข้อสังเกตของ กรธ. ว่า การไต่สวนและวินิจฉัยว่าเจ้าหน้าที่ของรัฐของรัฐต่างประเทศกระทำความผิดให้เขียนเป็นมาตราต่างหาก โดยเขียนในลักษณะการให้ความร่วมมือ (ดูข้อสังเกตมาตรา ๑๙ (๓) และวรรคสอง ประกอบ

มาตรา ๔๘ คำกล่าวหาตามมาตรา ๔๗ ว่ามีการกระทำความผิดที่อยู่ในอำนาจหน้าที่ของคณะกรรมการ ป.ป.ช. ตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญนี้ อย่างน้อยต้องมีรายละเอียด ดังต่อไปนี้

(๑) ชื่อและที่อยู่ของผู้กล่าวหา

(๒) ชื่อหรือตำแหน่งของผู้ถูกกล่าวหา

(๓) ข้อกล่าวหาและพฤติการณ์แห่งการกระทำผิดตามข้อกล่าวหา พร้อม

พยานหลักฐานหรืออ้างพยานหลักฐาน

(๔) ลายมือชื่อผู้กล่าวหา

ผู้กล่าวหาจะเป็นผู้เสียหายหรือมิใช่ผู้เสียหายก็ได้ และคำกล่าวหาไม่ระบุ

พยานหลักฐานเพียงพอที่จะดำเนินการไต่สวนข้อเท็จจริงต่อไปได้ คณะกรรมการ ป.ป.ช. อาจไม่รับดำเนินการไต่สวนข้อเท็จจริงก็ได้

การกล่าวหาตามวรรคหนึ่ง จะทำด้วยวาจาหรือทำเป็นหนังสือก็ได้ และจะส่งด้วยวิธีใด ๆ ที่จะให้คำกล่าวหานั้นถึงสำนักงานก็ได้ ในกรณีที่ทำด้วยวาจา ให้เป็นหน้าที่ของพนักงานเจ้าหน้าที่หรือพนักงานไต่สวนที่จะบันทึกรายละเอียดไว้ให้ครบถ้วนตามวรรคหนึ่ง

ให้สำนักงานจัดให้มีระบบในการจดแจ้งชื่อและที่อยู่ของผู้กล่าวหาไว้ในทะเบียนที่รักษาไว้เป็นความลับ และไม่ว่ากรณีใดจะเปิดเผยทะเบียนดังกล่าวมิได้ และให้ลบชื่อและที่อยู่ของผู้กล่าวหาออกจากหนังสือกล่าวหา

หนังสือกล่าวหาที่ไม่ปรากฏชื่อและที่อยู่ของผู้กล่าวหา ถ้ามีรายละเอียดตาม (๓) แล้ว คณะกรรมการ ป.ป.ช. จะปฏิเสธไม่รับไว้พิจารณาไม่ได้

มาตรา ๕๕ ๔๘/๑ ในกรณีที่ผู้เสียหายได้ร้องทุกข์หรือมีผู้กล่าวโทษต่อพนักงานสอบสวนให้ดำเนินคดีกับเจ้าหน้าที่ของรัฐหรือบุคคลอื่นใดในข้อหาใด ๆ บรรดาที่อยู่ในหน้าที่และอำนาจของคณะกรรมการ ป.ป.ช. ให้พนักงานสอบสวนส่งคำร้องทุกข์หรือคำกล่าวโทษนั้นให้คณะกรรมการ ป.ป.ช. ภายในเจ็ดวันนับแต่วันที่ได้รับการร้องทุกข์หรือกล่าวโทษ

ในกรณีที่คณะกรรมการ ป.ป.ช. พิจารณาแล้วเห็นว่าเรื่องที่ได้รับมาตามวรรคหนึ่งไม่อยู่ในหน้าที่และอำนาจของคณะกรรมการ ป.ป.ช. หรือแม้จะอยู่ในหน้าที่และอำนาจแต่เป็นเรื่องไม่ร้ายแรงที่เป็นการกล่าวหาเจ้าหน้าที่ของรัฐ และคณะกรรมการ ป.ป.ช. เห็นสมควรมอบหมายให้พนักงานสอบสวนเป็นผู้ดำเนินการ ก็ให้ส่งเรื่องคืนพนักงานสอบสวนภายในสามสิบวันนับแต่วันที่ได้รับเรื่องจากพนักงานสอบสวน

เพื่อประโยชน์ในการดำเนินการอย่างมีประสิทธิภาพและรวดเร็ว ให้คณะกรรมการ ป.ป.ช. จัดทำคู่มือแจกจ่ายให้พนักงานสอบสวนอย่างทั่วถึงเพื่อให้พนักงานสอบสวนทราบว่าเรื่องใดบ้างที่อยู่ในหน้าที่และอำนาจของคณะกรรมการ ป.ป.ช.

(ควรทำเพียง ให้ตำรวจแจ้งข้อมูลเกี่ยวกับข้อกล่าวหาให้ ป.ป.ช. ทราบ ถ้า ป.ป.ช. คิดว่าอยู่ในอำนาจของตนและอยากทำ ก็ให้สั่งให้ตำรวจส่งมาให้ ถ้าไม่ตอบให้ตำรวจทราบภายในสามสิบวันให้ถือว่า ป.ป.ช. ประสงค์จะให้ ตำรวจดำเนินการไป และถ้า ป.ป.ช. เห็นว่าควรเป็นเรื่องที่ ป.ป.ช. ควรดำเนินการ หรือเกิดความเสียหายขึ้น ให้ ป.ป.ช. มีอำนาจเรียกเรื่องคืนมาดำเนินการได้ แต่ต้องลงโทษเจ้าหน้าที่ ป.ป.ช. หรือกรรมการที่ไม่ตอบภายในกำหนดเวลาเสียก่อน)

ในกรณีที่มีเหตุจะต้องขอให้ศาลออกหมายจับบุคคลตามวรรคหนึ่ง ให้พนักงานสอบสวนหรือพนักงานฝ่ายปกครองหรือตำรวจที่ได้รับคำร้องทุกข์หรือกล่าวโทษมีอำนาจยื่นคำร้องต่อศาลที่มีเขตอำนาจ เพื่อให้ออกหมายจับบุคคลดังกล่าวได้ หรือในกรณีที่มีเหตุจำเป็นอย่างอื่นที่จะจับโดยไม่มีหมายจับได้ ให้พนักงานสอบสวน หรือพนักงานฝ่ายปกครองหรือตำรวจมีอำนาจจับบุคคลดังกล่าวได้

ให้พนักงานฝ่ายปกครองหรือตำรวจที่จับบุคคลดังกล่าวไว้ ส่งตัวผู้ถูกจับพร้อมทั้งบันทึกการจับมายังพนักงานสอบสวนหรือคณะกรรมการ ป.ป.ช. ภายในสี่สิบแปดชั่วโมง นับแต่เวลาที่ผู้ถูกจับมาถึงที่ทำการของพนักงานสอบสวน โดยมีให้ันระยะเวลาเดินทางตามปกติที่นำตัวผู้ถูกจับจากที่จับมายังที่ทำการของพนักงานสอบสวน รวมเข้าในกำหนดเวลาสี่สิบแปดชั่วโมงนั้นด้วย ในกรณีที่ไม่ว่าจำเป็นต้องมีการควบคุมตัวผู้ถูกจับไว้ คณะกรรมการ ป.ป.ช. อาจปล่อยตัวผู้ถูกจับไป โดยมีประกันหรือไม่มีประกันก็ได้

ในกรณีที่มีความจำเป็นต้องมีการควบคุมตัวผู้ถูกจับไว้ ให้คณะกรรมการ ป.ป.ช. ยื่นคำร้องต่อศาลเพื่อให้ศาลออกหมายขังผู้ถูกจับไว้ได้ ตามหลักเกณฑ์และระยะเวลาที่กำหนดไว้ในประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญาสำหรับความผิดที่มีการร้องทุกข์กล่าวโทษนั้น (๓ วรรคท้ายไม่จำเป็น เพราะมีอำนาจในเรื่องจับและควบคุมตัว ใน ร่าง ม. ๓๔/๑ ทั้งนี้ ส่วนนี้พนักงานสอบสวนต้องทำตามปกติ นั้น มีใน ป.วิ.อ แล้ว)

มาตรา ๕๓ ๔๘/๒ ในกรณีที่เจ้าหน้าที่ของรัฐซึ่งมิใช่บุคคลตามมาตรา ๔๗ ซึ่งดำรงตำแหน่งตั้งแต่อำนาจการระดับสูงหรือเทียบเท่าลงมา มีกรณีถูกกล่าวหาว่ากระทำความผิด หรือเจ้าหน้าที่ของรัฐถูกกล่าวหาว่ากระทำความผิดในเรื่องที่มีใช่เป็นความผิดร้ายแรง ทั้งนี้ บรรดาที่อยู่ในหน้าที่และ

อำนาจของคณะกรรมการ ป.ป.ช. คณะกรรมการ ป.ป.ช. จะมอบหมายให้ หรือประพฤตินิชอบ อยู่ในอำนาจของคณะกรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตในภาครัฐ เพื่อตามกฎหมายว่าด้วยมาตรการของฝ่ายบริหารในการป้องกันและปราบปรามการทุจริตดำเนินการแทนคณะกรรมการ ป.ป.ช. ก็ได้

ในกรณีที่คณะกรรมการ ป.ป.ช. ได้รับเรื่องตามวรรคหนึ่ง ให้สำนักงานดำเนินการส่งเรื่องที่ได้รับไว้ให้สำนักงานคณะกรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตในภาครัฐเพื่อดำเนินการต่อไปภายในสิบห้าวันนับแต่วันที่สำนักงานได้รับเรื่อง

การเทียบเท่าตำแหน่งตามวรรคหนึ่ง ให้เป็นไปตามที่คณะกรรมการ ป.ป.ช.กำหนด เพื่อประโยชน์ในการดำเนินการตามวรรคหนึ่งให้เกิดความรวดเร็วและมีประสิทธิภาพ คณะกรรมการ ป.ป.ช. จะวางหลักเกณฑ์การดำเนินการไต่สวนและการชี้มูลของคณะกรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตในภาครัฐและสำนักงานคณะกรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตในภาครัฐ ให้สอดคล้องกับการดำเนินการของคณะกรรมการ ป.ป.ช. ตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญนี้ก็ได้

ในการดำเนินการตามหน้าที่และอำนาจตามวรรคหนึ่ง ให้คณะกรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตในภาครัฐดำเนินการตามกำหนดระยะเวลาที่กำหนดให้คณะกรรมการ ป.ป.ช. ต้องปฏิบัติตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญนี้

มาตรา ๔๙ เรื่องที่กล่าวหาเจ้าหน้าที่ของรัฐเรื่องใดที่หน่วยงานที่มีอำนาจหน้าที่ในการป้องกันและปราบปรามการทุจริตตามกฎหมายว่าด้วยกรณีนั้นรับไว้พิจารณา ในกรณีที่สำนักงานคณะกรรมการ ป.ป.ช. เห็นว่า เรื่องที่พนักงานสอบสวน คณะกรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตในภาครัฐ หรือหน่วยงานของรัฐที่มีหน้าที่และอำนาจในการป้องกันและปราบปรามการทุจริตรับไว้พิจารณานั้นอยู่ในหน้าที่และอำนาจของคณะกรรมการ ป.ป.ช. และเป็นเรื่องสำคัญที่มีผลกระทบต่อส่วนรวม หรือเรื่องที่เป็นความผิดร้ายแรง หรือเป็นกรณีที่คณะกรรมการ ป.ป.ช. เห็นว่าเป็นกรณีที่อยู่ในอำนาจหน้าที่ของคณะกรรมการ ป.ป.ช. ซึ่งหากคณะกรรมการ ป.ป.ช. ดำเนินการเองแล้วจะมีประสิทธิภาพและรวดเร็วกว่า ให้คณะกรรมการ ป.ป.ช. มีอำนาจเรียกให้หน่วยงานของรัฐดังกล่าวนั้นโอนเรื่องและส่งเอกสารที่เกี่ยวข้องให้คณะกรรมการ ป.ป.ช. ดำเนินการต่อไปตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญนี้ได้ ในการนี้ ให้คณะกรรมการ ป.ป.ช. กำหนดระยะเวลาดำเนินการให้แล้วเสร็จและกำหนดกรรมการที่รับผิดชอบสำนวนดังกล่าว โดยหากดำเนินการไม่แล้วเสร็จตามระยะเวลาดังกล่าวให้กรรมการผู้รับผิดชอบสำนวนดังกล่าวพ้นจากตำแหน่ง

ข้อสังเกต ร่าง ม. ๔๙ ไปยุ่งกับคนอื่นทำไม ถ้า ปปช. ต้องการสอบ ก็สอบได้ เพียงแต่อย่าออกแซกนานจนเกินไปก็แล้วกัน ถ้าจะเขียน ควรเขียนในลักษณะที่ว่า เรื่องที่ไม่มีความสำคัญ ก็ควรส่งเรื่องไปให้คนอื่นเขาทำ ตัวเองจะได้มีเวลาทำเรื่องที่สำคัญ ๆ ให้แล้วเสร็จ นอกจากนั้น ถ้ามีคนอื่นทำอยู่แล้ว และ ปปช. อยากทำ ก็ควรต้องกำหนดเวลาแล้วเสร็จไว้ให้ชัดเจน ถ้าไม่เสร็จในเวลาที่กำหนด ให้ ปปช. คนที่รับผิดชอบเรื่องนั้นพ้นจากตำแหน่ง

เรื่องที่เป็นความผิดร้ายแรงตามวรรคหนึ่ง ได้แก่

(๑) ความผิดที่มีความสำคัญและกระทบต่อส่วนรวม

(๒) ความผิดที่ประชาชนให้ความสนใจ

มาตรา ๕๑ เพื่อประโยชน์ในการป้องกันและปราบปรามการทุจริต ให้คณะกรรมการ ป.ป.ช. ร่วมกับสำนักงานตำรวจแห่งชาติ กรมสอบสวนคดีพิเศษ สำนักงานป้องกันและปราบปรามการฟอกเงิน สำนักงานคณะกรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตในภาครัฐ หน่วยงานของรัฐที่มีหน้าที่และอำนาจเกี่ยวข้องกับการป้องกันและปราบปรามการทุจริตมีอำนาจติดตาม และในการบูรณาการและเชื่อมโยงในการจัดทำฐานข้อมูลสำหรับการปฏิบัติงานของหน่วยงานของรัฐที่มีหน้าที่และอำนาจเกี่ยวข้องกับการป้องกันและปราบปรามการทุจริตตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญนี้ (ตัดออก เว้นแต่จะหาหนทางไม่ให้ใครคนใดคนหนึ่งมีอำนาจกำหนด spec. ของหน่วยงานอื่น หรือกลายเป็นกำหนดให้หน่วยราชการอื่น)

(เขียนอย่างนี้เป็นการให้อำนาจ ปปช.ไปรวบอำนาจไว้ในมือ ซึ่งไม่ว่า ปปช.จะมีคนมีความรู้ดีกว่าหน่วยงานอื่น อย่างมากก็ควรเพียงแต่เป็นการเชื่อมข้อมูลกัน แต่แม้กระนั้นก็ต้องระวัง เพราะแต่ละหน่วยมีกฎหมายห้ามเปิดเผยข้อมูลเป็นการเฉพาะ)

มาตรา ๕๒ ในกรณีที่มีการกระทำความผิดทางอาญาอื่นที่เกี่ยวข้องกับการกระทำ ความผิดของเจ้าหน้าที่ของรัฐที่อยู่ในอำนาจและหน้าที่ของคณะกรรมการ ป.ป.ช. (กระทำความผิดฐานทุจริตต่อหน้าที่ กระทำความผิดต่อตำแหน่งหน้าที่ราชการ หรือความผิดต่อตำแหน่งหน้าที่ในการยุติธรรม หรือกระทำความผิดต่อตำแหน่งหน้าที่ตามกฎหมายอื่น) หรือประพฤติมิชอบ ซึ่งเป็นการกระทำความผิดที่ผิดกฎหมายหลายบท หรือหลายกรรมต่างกัน หากคณะกรรมการ ป.ป.ช. เห็นว่าการให้พนักงานสอบสวนหรือพนักงานสอบสวนคดีพิเศษ ดำเนินคดีไปตามอำนาจหน้าที่และอำนาจจะเป็นประโยชน์และรวดเร็วกว่า อาจส่งเรื่องให้พนักงานสอบสวนหรือพนักงานสอบสวนคดีพิเศษ รับผิดชอบดำเนินการตามอำนาจหน้าที่และอำนาจก็ได้ แล้วรายงานให้คณะกรรมการ ป.ป.ช. พิจารณาในเวลา ที่คณะกรรมการ ป.ป.ช. กำหนด (ไม่เห็นจะต้องกำหนดเงื่อนไขมากมาย ถ้า ปปช.เห็นว่าคนอื่นจะทำแล้วเกิดประโยชน์และรวดเร็วกว่า ก็ควรมอบได้ ไม่จำเป็นต้องกอดเอาไว้คนเดียว) ดูซิว่าจะเขียนค่านิยามความผิดต่อหน้าที่ให้รวมหมดได้ไหม) เอาออกเพราะเมื่อเป็นหน้าที่ของ ปปช.แล้ว ปปช.ก็ต้องทำเอง

๑ ก.ย. ๖๐

มาตรา ๕๓—(ย้ายไป ม. ๔๘/๒)-ในการกล่าวหาเจ้าหน้าที่ของรัฐซึ่งมิใช่บุคคลตาม มาตรา ๔๗ ในระดับต่ำกว่าผู้อำนวยการกอง ว่ากระทำความผิดฐานทุจริตต่อหน้าที่ หรือกระทำความผิดต่อตำแหน่งหน้าที่ราชการ หรือกระทำความผิดต่อตำแหน่งหน้าที่ในการยุติธรรม หรือกระทำความผิดต่อตำแหน่งหน้าที่ตามกฎหมายอื่น หรือประพฤติมิชอบ ให้อยู่ในอำนาจของคณะกรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตในภาครัฐ เพื่อดำเนินการตามกฎหมายว่าด้วยมาตรการของฝ่ายบริหารในการป้องกันและปราบปรามการทุจริตต่อไปแต่ไม่เป็นการตัดอำนาจของคณะกรรมการ ป.ป.ช. ที่จะดำเนินคดี (ทำไม่ถึงจะทำเฉพาะชั้นดำเนินคดี) ตามที่เห็นสมควรต่อไป (เชื่อมโยงกับอำนาจหน้าที่ในการมอบหมายให้หน่วยงานอื่นดำเนินการ)

มาตรา ๕๔ เพื่อประโยชน์และประสิทธิภาพในการดำเนินคดีตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญนี้ ในกรณีที่มีการกล่าวหาเจ้าหน้าที่ของรัฐต่างประเทศ หรือเจ้าหน้าที่ขององค์การระหว่างประเทศ หรือบุคคลใดว่ากระทำความผิดซึ่งผู้ถูกกล่าวหาจะต้องรับโทษตามกฎหมาย

ไทยและเป็นความผิดที่อยู่ในเขตอำนาจของศาลต่างประเทศ ให้คณะกรรมการ ป.ป.ช. มีอำนาจพิจารณาส่งเรื่องให้หน่วยงานต่างประเทศที่มีหน้าที่และอำนาจที่เกี่ยวข้อง รับผิดชอบต่อคำเนิมนคดีตามกฎหมายของประเทศนั้น ทั้งนี้ ในการประสานความร่วมมือระหว่างประเทศให้ดำเนินการตามกฎหมายว่าด้วยकरणนั้น (ต้องมีอำนาจอย่างอียู หรืออเมริกา ถึงจะทำอย่างนี้ได้) (ย้ายไปอำนาจหน้าที่ในการขอความร่วมมือ ดูประกอบกับมาตรา ๑๙ (๓))

มาตรา ๕๕ (ย้ายไป ม. ๔๘/๑ แล้ว) ในกรณีที่ผู้เสียหายได้ร้องทุกข์หรือมีผู้กล่าวโทษต่อพนักงานสอบสวนให้ดำเนินคดีกับผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมือง ตุลาการศาลรัฐธรรมนูญ ผู้ดำรงตำแหน่งในองค์กรอิสระ ผู้ว่าการตรวจเงินแผ่นดิน เจ้าหน้าที่ของรัฐ เจ้าหน้าที่ของรัฐต่างประเทศ เจ้าหน้าที่ขององค์การระหว่างประเทศ หรือบุคคลใด ว่ากระทำความผิดในฐานะซึ่งอยู่ในหน้าที่และอำนาจของคณะกรรมการ ป.ป.ช. ที่ต้องดำเนินการ ซึ่งเป็นบุคคลตามมาตรา ๔๗ ว่ากระทำการตามมาตรา ๓๘ (๑) หรือ (๒) ให้พนักงานสอบสวนดำเนินการตรวจสอบสอบสวนเบื้องต้นว่าเป็นเรื่องที่อยู่ในอำนาจของคณะกรรมการ ป.ป.ช. หรือไม่ แล้วดำเนินการแจ้งไปยังส่งเรื่องให้คณะกรรมการ ป.ป.ช. ทราบภายในสามสิบวันนับแต่วันที่มีการร้องทุกข์หรือกล่าวโทษ ในการนี้ หากคณะกรรมการ ป.ป.ช. มิได้มีหนังสือแจ้งไปยังพนักงานสอบสวนเพื่อเรียกให้ไต่สวนเรื่องตามมาตรา ๔๙ ภายในสามสิบวันนับแต่ได้รับแจ้งจากพนักงานสอบสวนพิจารณาแล้วเห็นว่า เรื่องดังกล่าวมิใช่เป็นความผิดที่อยู่ในอำนาจหน้าที่ของคณะกรรมการ ป.ป.ช. ให้ส่งเรื่องกลับไปยังให้ถือว่าคณะกรรมการ ป.ป.ช. ประสงค์ให้พนักงานสอบสวนเพื่อดำเนินการตามประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา หรือหน่วยงานที่มีอำนาจเกี่ยวข้องกับการปราบปรามการทุจริตต่อไป

ในกรณีที่คณะกรรมการ ป.ป.ช. เรียกให้ไต่สวนเรื่องมาเกินระยะเวลาสามสิบวันนับแต่ได้รับแจ้งตามวรรคหนึ่ง ให้ดำเนินการพิจารณาลงโทษกับเจ้าหน้าที่ของสำนักงานหรือกรรมการที่ไม่ดำเนินการจัดให้มีหนังสือแจ้งภายในกำหนดระยะเวลาดังกล่าว

(ควรทำเพียง ให้ตำรวจแจ้งข้อมูลเกี่ยวกับข้อกล่าวหาให้ ปปช.ทราบ ถ้า ปปช.คิดว่ายู่ในอำนาจของตนและอยากทำ ก็ให้สั่งให้ตำรวจส่งมาให้ ถ้าไม่ตอบให้ตำรวจทราบภายในสามสิบวันให้ถือว่า ปปช.ประสงค์จะให้ ตำรวจดำเนินการไป และถ้า ปปช.เห็นว่าควรเป็นเรื่องที่ ปปช.ควรดำเนินการ หรือเกิดความเสียหายขึ้น ให้ ปปช.มีอำนาจเรียกเรื่องคืนมาดำเนินการได้ แต่ต้องลงโทษเจ้าหน้าที่ ปปช. หรือกรรมการที่ไม่ตอบภายในกำหนดเวลาเสียก่อน) ย้ายไป ม. ๔๘/๑ แล้ว)

ในกรณีที่มีเหตุจะต้องขอให้ศาลออกหมายจับบุคคลตามวรรคหนึ่ง ให้พนักงานสอบสวนหรือพนักงานฝ่ายปกครองหรือตำรวจที่ได้รับคำร้องทุกข์หรือกล่าวโทษมีอำนาจยื่นคำร้องต่อศาลที่มีเขตอำนาจ เพื่อให้ออกหมายจับบุคคลดังกล่าวได้ หรือในกรณีที่มีเหตุจำเป็นอื่นให้จับโดยไม่มีหมาย ให้พนักงานสอบสวน หรือพนักงานฝ่ายปกครองหรือตำรวจมีอำนาจจับบุคคลดังกล่าวได้

ให้พนักงานฝ่ายปกครองหรือตำรวจที่จับบุคคลดังกล่าวไว้ ส่งตัวผู้ถูกจับพร้อมทั้งบันทึกการจับมายังพนักงานสอบสวนหรือคณะกรรมการ ป.ป.ช. ภายในสี่สิบแปดชั่วโมง นับแต่เวลาที่ผู้ถูกจับมาถึงที่ทำการของพนักงานสอบสวน โดยมีให้ันระยะเวลาเดินทางตามปกติที่นำตัวผู้ถูกจับจากที่จับมายังที่ทำการของพนักงานสอบสวน รวมเข้าในกำหนดเวลาสี่สิบแปดชั่วโมงนั้นด้วย ในกรณีที่ไม่มีจำต้องมีการควบคุมตัวผู้ถูกจับไว้ คณะกรรมการ ป.ป.ช. อาจปล่อยตัวผู้ถูกจับไป โดยมีประกันหรือไม่มีประกันก็ได้

ในกรณีที่มีความจำเป็นต้องการควบคุมตัวผู้ถูกจับไว้ ให้คณะกรรมการ ป.ป.ช. ยื่นคำร้องต่อศาลเพื่อให้ศาลออกหมายจับผู้ถูกจับไว้ได้ ตามหลักเกณฑ์และระยะเวลาที่กำหนดไว้ในประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญาสำหรับความผิดที่มีการร้องทุกข์กล่าวโทษนั้น

มาตรา ๕๖ สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร สมาชิกวุฒิสภา หรือสมาชิกของทั้งสองสภา จำนวนไม่น้อยกว่าหนึ่งในห้าของจำนวนสมาชิกทั้งหมดเท่าที่มีอยู่ของทั้งสองสภาหรือประชาชนผู้มีสิทธิเลือกตั้งจำนวนไม่น้อยกว่าสองหมื่นคน มีสิทธิเข้าชื่อกล่าวหาต่อคณะกรรมการ ป.ป.ช. ว่าผู้ดำรงตำแหน่งดังต่อไปนี้ กระทำฝ่าฝืนหรือไม่ปฏิบัติตามมาตรฐานทางจริยธรรมอย่างร้ายแรง(ไม่ตรงกับรัฐธรรมนูญ ๆ ให้ใครก็กล่าวหาได้) ดูว่าเขียนตรงตาม รธน.หรือไม่ (ม.๒๓๕ รธน)

(๑) นายกรัฐมนตรี

(๒) รัฐมนตรี

(๓) สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร

(๔) สมาชิกวุฒิสภา

(๕) ข้าราชการการเมืองอื่น นอกจาก (๑) และ (๒) ตามกฎหมายว่าด้วยระเบียบข้าราชการการเมือง(เขียนอย่างนี้ ไม่รวมถึง ข้าราชการการเมืองตามกฎหมายอื่น)

(๖) ตุลาการศาลรัฐธรรมนูญ

(๗) ผู้ดำรงตำแหน่งในองค์กรอิสระแต่ไม่รวมกรรมการ ป.ป.ช.

(๘) ผู้ว่าราชการจังหวัด

สำหรับผู้ดำรงตำแหน่งในองค์กรอิสระตาม (๗) ที่เป็นกรรมการ ป.ป.ช.

ให้เป็นไปตามมาตรา ๑๖ และมาตรา ๑๗ (แก้ (๗) แล้ว ก็ไม่ต้องมีวรรคนี้)

การกล่าวหาตามวรรคหนึ่ง ถ้าคำกล่าวหาเข้าหลักเกณฑ์และเงื่อนไขตามที่กฎหมายกำหนด และในเบื้องต้นคณะกรรมการ ป.ป.ช. เห็นว่ามีมูล ให้ดำเนินการไต่สวนตามส่วนที่ ๔ ในหมวดนี้ต่อไป(กำหนดขั้นต้นมากไป)

มาตรา ๕๗ ในกรณีที่มีผู้แจ้งเบาะแสหรือปรากฏข้อมูลอันเป็นประโยชน์ต่อการดำเนินการที่อยู่ในอำนาจหน้าที่ของคณะกรรมการ ป.ป.ช. ตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญนี้ หากมีกรณีจำเป็นเร่งด่วน หรือหากกล่าวหาพยานหลักฐานจะสูญหาย ถูกทำลายถูกยักย้าย ถูกแปรสภาพ ถูกชุกซ่อน ให้พนักงานไต่สวน หรือพนักงานเจ้าหน้าที่ที่ได้รับมอบหมาย มีอำนาจสอบสวนเบื้องต้น หรือดำเนินการใด ๆ เพื่อให้ได้มาซึ่งพยานหลักฐานนั้นโดยเร็ว แล้วนำเสนอคณะกรรมการ ป.ป.ช. เพื่อพิจารณาดำเนินการตามมาตรา ๕๙ ต่อไป

ในกรณีพนักงานเจ้าหน้าที่ที่ได้รับมอบหมายตามวรรคหนึ่งมิใช่พนักงานไต่สวน ให้พนักงานเจ้าหน้าที่ผู้นั้น มีฐานะเป็นพนักงานฝ่ายปกครองหรือตำรวจตามประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา(ทั้งวรรคหนึ่งและวรรคสอง สำนวนเงินเขาเรียกว่า "ถอดกางเกงผายลม")

หลักเกณฑ์และวิธีการมอบหมายตามวรรคหนึ่ง ให้เป็นไปตามที่คณะกรรมการ ป.ป.ช. กำหนด(ไม่จำเป็นต้องกำหนดเนื่องจากอำนาจในการแสวงหาข้อเท็จจริงของ กกก. ปปช. กำหนดไว้ในร่าง ม. ๓๔ (๑) และร่าง ม. ๗๒ แล้ว)

มาตรา ๕๘ ในกรณีที่คณะกรรมการ ป.ป.ช. มีเหตุอันควรสงสัยว่า เจ้าหน้าที่ของรัฐ กระทำความผิดตามมาตรา ๓๘ (๑) และ (๓) หรือเจ้าหน้าที่ของรัฐต่างประเทศ เจ้าหน้าที่ขององค์การระหว่างประเทศ หรือบุคคลใด กระทำความผิดตามมาตรา ๓๘ (๒) ให้คณะกรรมการ ป.ป.ช. มีอำนาจดำเนินการไต่สวนตามหมวดนี้ (ถ้าไม่ถึงต้องเขียน) หมวดนี้เป็นหมวดว่าด้วยการกล่าวหา (อยู่ในร่าง ม. ๓๘ แล้ว)

ส่วนที่ ๓ การไต่สวน

มาตรา ๕๙ ในการพิจารณาว่าจะรับหรือไม่รับคำกล่าวหาไว้พิจารณาตามมาตรา ๓๘ (๑) (๒) และ (๓) มาตรา ๓๙ มาตรา ๔๐ และมาตรา ๕๘ คณะกรรมการ ป.ป.ช. จะดำเนินการแสวงหาข้อเท็จจริงและรวบรวมพยานหลักฐานเพื่อให้ได้ข้อเท็จจริงเพียงพอต่อการสั่งให้ไต่สวนข้อเท็จจริงก็ได้ ในการนี้ คณะกรรมการ ป.ป.ช. อาจมอบหมายให้เลขาธิการคณะกรรมการ ป.ป.ช. หรือพนักงานไต่สวนดำเนินการแทนก็ได้ ในการมอบหมายดังกล่าวคณะกรรมการ ป.ป.ช. จะมอบหมายเป็นการเฉพาะเรื่องหรือมอบหมายไว้เป็นการทั่วไปก็ได้ ทั้งนี้ ตามหลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขที่คณะกรรมการ ป.ป.ช.

ในการแสวงหาข้อเท็จจริงและรวบรวมพยานหลักฐานตามวรรคหนึ่ง ให้ดำเนินการให้แล้วเสร็จภายในหกเดือนนับแต่วันที่ได้รับคำกล่าวหา ในกรณีมีเหตุผลความจำเป็น จะขยายระยะเวลาดังกล่าวโดยระบุเหตุผลความจำเป็นไว้ให้ชัดเจนตามหลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขที่คณะกรรมการ ป.ป.ช. กำหนดก็ได้ แต่ทั้งนี้ ให้ขยายระยะเวลาได้ไม่เกินสามเดือนต่อครั้ง

ในการแสวงหาข้อเท็จจริงและรวบรวมพยานหลักฐานตามวรรคหนึ่ง ให้ดำเนินการให้แล้วเสร็จภายในหกเดือนนับแต่วันที่ได้รับคำกล่าวหา ในกรณีมีเหตุผลความจำเป็น จะขยายระยะเวลาดังกล่าวโดยระบุเหตุผลความจำเป็นไว้ให้ชัดเจนตามหลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขที่คณะกรรมการ ป.ป.ช. กำหนดก็ได้ แต่ทั้งนี้ ให้ขยายระยะเวลาได้ไม่เกินสามเดือนต่อครั้ง

ในการแสวงหาข้อเท็จจริงและรวบรวมพยานหลักฐานตามวรรคหนึ่ง ให้เลขาธิการคณะกรรมการ ป.ป.ช. และหัวหน้าพนักงานไต่สวน มีอำนาจตามมาตรา ๒๔ (๑) เฉพาะในส่วนที่เกี่ยวข้องกับการเรียกเอกสารหรือหลักฐานหรือเรียกบุคคลใดมาให้ถ้อยคำ และมีอำนาจตามมาตรา ๒๔ (๒) (๓) และ (๔) และมาตรา ๓๔ ด้วย

เมื่อคณะกรรมการ ป.ป.ช. ได้รับเรื่องกล่าวหาใดไว้มีมติให้พิจารณาไต่สวนข้อเท็จจริง บรรดาสิ่งของหรือบันทึกรวมถึงเอกสารหลักฐานต่าง ๆ ที่ได้มาตามมาตรานี้ ให้ถือเป็นอันใช้ได้และสามารถนำมาใช้เป็นพยานหลักฐานประกอบสำนวนคดีในชั้นไต่สวนข้อเท็จจริงได้

ขั้นตอนควรเป็นดังต่อไปนี้ (กำหนดไว้ในร่าง ม. ๓๘/๑ แล้ว)

- (๑) เมื่อเรื่องเข้ามา ไม่ว่าจะมีคนร้องเรียน หรือ ปปช.สงสัย หรือปรากฏแพร่หลายว่ามีการทุจริต ให้ ปปช.รับเป็นธุระดำเนินการทันที ไม่ต้องมีมติว่าจะรับหรือไม่รับไว้พิจารณา
- (๒) ในส่วนที่เกี่ยวกับคำร้องเรียนกล่าวหา ให้เลขาธิการตรวจสอบเบื้องต้นว่ามีข้อมูลเพียงพอที่จะดำเนินการต่อไปได้หรือไม่ และคำกล่าวหานั้นเป็นคำ

หรือไม่ และถ้าพบว่ามีการผิดปกติดังกล่าว ก็ให้แจ้ง สตง. ให้ไปรวม รวมทั้งองค์กรอิสระอื่น ๆ (ที่ไม่ใช่ศาล)

๕. ถ้ามีเหตุอันควรสงสัยว่าเจ้าหน้าที่ผู้ใดไม่สุจริต (ไม่ต้องมีการสอบสวนเหมือนข้าราชการ) ให้ ป.ป.ช.สั่งให้พ้นจากราชการได้ โดยให้ถือเสมือนว่าตำแหน่งถูกยุบ แต่อาจต้องได้คะแนนเสียงพหุเสียง เช่น สองในสาม

มาตรา ๖๑ ในกรณีจำเป็น คณะกรรมการ ป.ป.ช. จะต้องดำเนินการแต่งตั้งคณะกรรมการสอบสวน เพื่อสอบสวนข้อเท็จจริงแทนคณะกรรมการ ป.ป.ช. ให้คณะกรรมการได้สวนประจักษ์ด้วยประการและกรรมการ ศาลปกครองและผู้ช่วยเลขานุการ ป.ป.ช. กำหนด โดยพิมพ์งานเจ้าหน้าที่เป็นกรรมการและเลขานุการ และกรรมการและผู้ช่วยเลขานุการ ทั้งนี้ การแต่งตั้งคณะกรรมการให้คำนึงถึงความเหมาะสมกับฐานะ ระดับของผู้ถูกกล่าวหา และกรรมการของผู้ถูกกล่าวหาตามสมควร

ให้คณะกรรมการสอบสวนมีอำนาจตามมาตรา ๒๔ (๖) (๓) และ (๔) และมาตรา

๓๔

(ถ้าใช้ขั้นตอนที่ตามมาใน ม.๕๕ - ๖๐ มาตรการนี้อาจต้องเขียนอีกอย่างหนึ่ง)

มาตรา ๖๒ ในการปฏิบัติหน้าที่ของคณะผู้สอบสวนเบื้องต้นเกี่ยวกับการได้สวนปากคำผู้ถูกกล่าวหาหรือพยาน ในกรณีที่ต้องสอบสวนเบื้องต้น อยู่น้อยต้องประกอบด้วยพนักงานได้สวนหนึ่งคนร่วมกับพนักงานเจ้าหน้าที่อีกหนึ่งคน กรรมการได้สวน หรือพนักงานได้สวนที่คณะกรรมการ ป.ป.ช. มอบหมายตามมาตรา ๖๐ (๒) และ (๓) แล้วแต่กรณี ร่วมคดีเป็นกรอย่างน้อยสองคน

ในการได้สวนหรือได้สวนเบื้องต้นข้อเท็จจริงให้คำนึงถึงสิทธิและเสรีภาพของบุคคลตามกฎหมายประกอบด้วย

ห้ามมิให้ทำหรือจำกัดทำกรใด ๆ ซึ่งเป็นกรให้คำมั่นสัญญา ขู่ข่ม หลอกลวง ทรมาน ใช้กำลังบังคับหรือกระทำโดยมิชอบด้วยประการใด ๆ เพื่อจูงใจให้ผู้นั้นให้ถ้อยคำใด ๆ ในเรื่องที่ได้สวนหรือได้สวนเบื้องต้น

กรได้สวนสอบปากคำพยานหรือผู้ให้ถ้อยคำ จะกระทำโดยใช้วิธีการบันทึกลงในวัสดุซึ่งถ่ายถอดออกเป็นภาพหรือเสียงหรือวิธีการอื่นใด ซึ่งพยานหรือผู้ให้ถ้อยคำนั้นได้ตรวจสอบถึงความถูกต้องของบันทึกการให้ปากคำนั้นแล้ว(ถ้าไม่ถึงถึงต้องให้ตรวจสอบ) การกรหรือพยานได้สวนอาจทำสำเนาข้อความดังกล่าวเป็นลายลักษณ์อักษรหรือสิ่งบันทึกอย่างอื่นก็ได้ (เมื่อเปลี่ยนระบบการได้สวนเบื้องต้นโดยใช้พนักงานได้สวนแล้ว ก็ต้องเขียนมาตราบนี้ใหม่ให้สอดคล้องกัน)

มาตรา ๖๓ กรได้สวนข้อเท็จจริง คณะกรรมการ ป.ป.ช. อาจกำหนดให้มีการได้สวนสาธารณะในคดีเรื่องหนึ่งใดเรื่องหนึ่งในการได้สวนข้อเท็จจริงทั้งหมดหรือส่วนหนึ่งส่วนใด โดยพิจารณาถึงเหตุผลและความจำเป็นดังต่อไปนี้

- (๑) ความร้ายแรงของลักษณะความผิดและผลกระทบต่อประโยชน์สาธารณะ
- (๒) ประโยชน์ของกรเปิดเผยสู่สาธารณะ

(๓) การคุ้มครองสิทธิของบุคคลและผลกระทบต่อรูปคดี
 ทั้งนี้ หลักเกณฑ์และวิธีการไต่สวนสาธารณะ และวิธีพิจารณาให้เป็นไปตามระเบียบ
 ที่คณะกรรมการ ป.ป.ช. ประกาศกำหนด
 (แล้วจะได้อะไรกับประสิทธิภาพของการไต่สวน เพียงแค่นี้ถึงสิทธิของบุคคลก็แย
 แล้ว)

มาตรา ๖๔ เมื่อคณะกรรมการ ป.ป.ช. มอบหมายให้คณะกรรมการไต่สวน
 ดำเนินการไต่สวนตามมาตรา ๓๘/๔ หรือมอบหมายให้คณะผู้ไต่สวนดำเนินการไต่สวนเบื้องต้นเรื่องใด
 แล้ว ให้คณะกรรมการไต่สวนและคณะผู้ไต่สวนมีหน้าที่และอำนาจดำเนินการไต่สวนบุคคลใด ๆ ที่
 เกี่ยวข้องกับเรื่องที่ไต่สวนได้ รวมทั้งตัวการ ผู้ใช้ หรือผู้สนับสนุนพฤติกรรมเกี่ยวกับการกระทำของผู้
 ถูกกล่าวหาหรือบุคคลอื่น
 ซึ่งเป็นความผิดเกี่ยวข้องกัน

ในระหว่างไต่สวนหรือไต่สวนเบื้องต้นข้อเท็จจริง หากปรากฏพฤติกรรมหรือ
 ข้อเท็จจริงเกี่ยวกับการกระทำของบุคคลที่เกี่ยวข้องกับเรื่องที่ดำเนินการไต่สวนอย่างหนึ่งอย่างใด
 ดังต่อไปนี้ ให้คณะกรรมการไต่สวน คณะอนุกรรมการไต่สวน องค์กรคณะหรือพนักงานไต่สวน ที่
 คณะกรรมการ ป.ป.ช. มอบหมายหรือพนักงานไต่สวนตามมาตรา ๖๐ แล้วแต่กรณี มีอำนาจไต่สวน หรือ
 ไต่สวนเบื้องต้นเกี่ยวกับการกระทำของบุคคลนั้นต่อไปได้ แล้วรายงานให้คณะกรรมการ ป.ป.ช. ทราบ(อาจ
 ไม่จำเป็นต้องเขียนอีก มีระบุไว้ในมาตราว่าด้วยหน้าที่และอำนาจแล้ว) (ไม่เห็นจะต้องตั้งเงื่อนไข
 มากมาย ถ้าวางหลักว่าเกิดทุจริตที่ไหน ไม่ว่าโดยใคร ป.ป.ช. ก็สอบได้แล้ว จะเขียนเงื่อนไข เพื่อรำไม่
 เลิกทำไม) (เพราะคนเหล่านั้นไม่ใช่ข้าราชการจึงต้องเขียน)

(๑) กรณีที่ปรากฏพฤติกรรมเกี่ยวกับการกระทำของบุคคลอื่น ไม่ว่าจะในฐานะ
 ตัวการ ผู้ใช้ หรือผู้สนับสนุน หรือบุคคลใดกระทำเกี่ยวกับการเรียกรับ ยอมจะรับหรือให้ ขอให้รับว่า
 จะให้ทรัพย์สินหรือประโยชน์อื่นใด หรือการใช้กำลังประทุษร้าย ชูเชิญว่าจะใช้กำลังประทุษร้าย หรือ
 ใช้อิทธิพลเพื่อจูงใจหรือข่มขืนใจให้เจ้าหน้าที่ของรัฐกระทำการ ไม่กระทำการ หรือประวิงการกระทำ
 ใดตามประมวลกฎหมายอาญาหรือกฎหมายอื่น (สอดคล้องกับ ร่าง ม. ๑๐ (๓) พรบ.ศ. แผนก คดี
 นักการเมือง)

(๒) กรณีที่ปรากฏพฤติกรรมเกี่ยวกับการกระทำของผู้ถูกกล่าวหาหรือบุคคลอื่น
 ซึ่งเป็นความผิดเกี่ยวข้องกัน และความผิดเรื่องใดเรื่องหนึ่งที่เกี่ยวข้องกันนั้น จะต้องดำเนินการตาม
 พระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญนี้

มาตรา ๖๕ เมื่อคณะกรรมการ ป.ป.ช. ชี้มูลว่าผู้ใดกระทำความผิดและความผิดนั้นมี
 โทษทางอาญา และในกรณีที่คณะกรรมการ ป.ป.ช. ตรวจสอบพบว่ามีพฤติกรรมน่าเชื่อว่าจะมีการ
 โอน ยักย้ายแปรสภาพ หรือชุกซ่อนทรัพย์สินที่ถูกกล่าวหาหรือบุคคลที่มีส่วนร่วมในการกระทำ
 ความผิด ได้ใช้หรือได้ทรัพย์สินมาโดยมิชอบ เนื่องจากการกระทำความผิดตามพระราชบัญญัติ
 ประกอบรัฐธรรมนูญนี้ ให้คณะกรรมการ ป.ป.ช. มีอำนาจร้องขอต่อศาลอาญาคดีทุจริตและประพฤติ
 มิชอบเพื่อออกคำสั่งยึดหรืออายัดทรัพย์สินนั้นไว้ชั่วคราว ทั้งนี้ไม่ตัดสิทธิผู้ถูกกล่าวหาหรือบุคคลที่มี
 ส่วนร่วมในการกระทำความผิดที่จะยื่นคำร้องต่อศาลดังกล่าวขอถอนคืนเพื่อขอรับทรัพย์สินนั้นไปใช้

ประโยชน์โดยมีหรือไม่มีประกันหรือหลักประกันก็ได้ (ควรให้ทำได้เมื่อข้อมูลเบื้องต้นแล้ว) (ควรเขียนเงื่อนไขให้ชัดว่ากรณีไหนจึงจะมีอำนาจยึดอายัดได้) (เสนอให้ย้ายไปเป็น ม. ๓๔/๒ ในหมวดหน้าที่และอำนาจ)

มาตรา ๖๖ ในการไต่สวนหากคณะกรรมการ ป.ป.ช. เห็นว่า(ใครเห็น?)มีพยานหลักฐานเพียงพอที่จะสนับสนุนข้อกล่าวหาว่ามีมูลความผิด ให้แจ้งให้เรียกผู้ถูกกล่าวหาทราบและมาพบเพื่อแจ้งข้อกล่าวหาให้ทราบและกำหนดระยะเวลาตามสมควรที่ผู้ถูกกล่าวหาจะมาชี้แจงข้อกล่าวหาและแสดงพยานหลักฐานหรือนำพยานบุคคลมาให้ปากคำประกอบการชี้แจง

การแจ้งข้อกล่าวหาตามวรรคหนึ่ง ให้แจ้งข้อเท็จจริงเกี่ยวกับการกระทำที่กล่าวหาว่า ผู้ถูกกล่าวหาได้กระทำความผิดและแจ้งข้อกล่าวหาเท่าที่จะทำให้ผู้ถูกกล่าวหาเข้าใจข้อกล่าวหาได้ดี

ในการแจ้งข้อกล่าวหาให้จัดทำบันทึกการแจ้งข้อกล่าวหาเป็นลายลักษณ์อักษร ตามหลักเกณฑ์และวิธีการที่คณะกรรมการ ป.ป.ช. กำหนด(ควรมีวิธีการแจ้ง) (มีบทบัญญัติทั่วไปว่าด้วยการแจ้งไว้ใน ม. ๔/๑ แล้ว)

บทบัญญัติมาตรานี้ให้นำไปใช้กับการไต่สวนเบื้องต้นด้วยโดยอนุโลม

มาตรา ๖๗ ถ้าผู้ถูกกล่าวหาที่มีหลักฐานแสดงว่าตนไม่ได้รับการแจ้งข้อกล่าวหา ให้คณะกรรมการ ป.ป.ช.เปิดโอกาสให้ผู้ถูกกล่าวหาชี้แจงข้อกล่าวหาและแสดงพยานหลักฐานหรือนำพยานบุคคลมาให้ปากคำประกอบการชี้แจงได้ภายในเวลาที่คณะกรรมการ ป.ป.ช.กำหนด แต่ต้องยื่นคำร้องขอก่อนที่จะมีการฟ้องคดีต่อศาล

การเปิดโอกาสให้ผู้ถูกกล่าวหาชี้แจงตามวรรคหนึ่ง ไม่มีผลกระทบต่อการไต่สวนที่ได้กระทำไปก่อนแล้ว

ในกรณีที่ผู้ถูกกล่าวหาไม่ประสงค์จะมารับทราบข้อกล่าวหา(ถ้าประสงค์จะมา แต่ไม่ว่างล่ะ) ด้วยตนเอง ผู้ถูกกล่าวหาจะมอบหมายให้ทนายความหรือบุคคลที่ไว้วางใจมารับบันทึกการแจ้งข้อกล่าวหาแทนก็ได้

ในกรณีที่ผู้ถูกกล่าวหาไม่มารับทราบข้อกล่าวหา ไม่ว่าจะด้วยเหตุใด ๆ ให้จัดส่งบันทึกการแจ้งข้อกล่าวหาไปยังภูมิลำเนาของผู้ถูกกล่าวหา หรือตามที่อยู่ที่ปรากฏจากหลักฐานการไต่สวน และให้ถือว่าผู้ถูกกล่าวหาได้รับทราบข้อกล่าวหาแล้ว

ในกรณีที่ไม่สามารถจัดส่งบันทึกการแจ้งข้อกล่าวหาได้ตามวรรคสอง ให้สามารถดำเนินการไต่สวนต่อไปได้ แต่ไม่ตัดสิทธิของผู้ถูกกล่าวหาที่จะมาชี้แจงแก่ข้อกล่าวหาก่อนที่คณะกรรมการ ป.ป.ช. จะพิจารณาวินิจฉัย (ถ้าเขามีพยานหลักฐานอันแสดงว่าเขาไม่ได้กระทำความผิดมาอื่น ควรให้ยื่นเมื่อไรก็ได้ แม้ทั้งที่ได้ส่งเรื่องไปให้ผู้บังคับบัญชาเพื่อลงโทษแล้ว ถ้าป.ป.ช. พิจารณาพยานหลักฐานนั้นแล้วเห็นว่าผู้ถูกกล่าวหาไม่ได้กระทำความผิดจริง ก็มีอำนาจกลับคำวินิจฉัยของตัวได้ ถ้าผู้บังคับบัญชาลงโทษไปแล้ว ก็ให้แจ้งผู้บังคับบัญชาแก้ไขคำสั่งใหม่ได้) (ป.ป.ช. ยอมรับว่าทำได้)(นำไปเขียนไว้ใน ร่าง ม. ๓๕/๑)

มาตรา ๖๘ เมื่อได้มีการแจ้งข้อกล่าวหาตามมาตรา ๖๖ แล้ว ในกรณีผู้ถูกกล่าวหาได้รับทราบข้อกล่าวหาแล้ว ก่อนชี้แจงแก้ข้อกล่าวหา ผู้ถูกกล่าวหาไม่มีสิทธิเข้าตรวจดูพยานหลักฐานในสำนวนการไต่สวนหรือสำนวนการไต่สวนเบื้องต้นได้ เพื่อประกอบกรชี้แจงแก้ข้อกล่าวหา เว้นแต่เป็นคำกล่าวหา บันทึกลงปากคำบุคคลหรือบันทึกความเห็นหรือพยานหลักฐานใดที่ไม่เกี่ยวข้องกับประเด็นตามข้อกล่าวหาของผู้ถูกกล่าวหา นั้น ผู้ถูกกล่าวหาจะเข้าตรวจดูไม่ได้

ในกรณีพยานหลักฐานใดถ้าเปิดเผยแล้วอาจทำให้มีผลกระทบต่อความปลอดภัยของบุคคลที่เกี่ยวข้อง ไม่ว่าจะในฐานะใดๆ หรือจะกระทบต่อสาระสำคัญของสำนวนการไต่สวน หรือจะทำให้การไต่สวนไม่มีประสิทธิภาพ หรือพยานหลักฐานนั้นปรากฏข้อมูลส่วนบุคคลหรือเป็นเอกสารลับของทางราชการ ผู้ถูกกล่าวหาจะเข้าตรวจดูพยานหลักฐานนั้นไม่ได้ แต่ไม่ตัดสิทธิผู้ถูกกล่าวหาที่จะขอให้พนักงานไต่สวนสรุปสาระสำคัญของพยานหลักฐานดังกล่าว ซึ่งต้องไม่เปิดเผยชื่อตำแหน่งและที่อยู่ของบุคคลหรือพยานบุคคลดังกล่าว

หลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขการเข้าตรวจดูหรือคัดสำเนาพยานหลักฐานให้เป็นไปตามระเบียบที่คณะกรรมการ ป.ป.ช. กำหนด (ควรชี้แจงนำหนักระหว่างสิทธิของผู้ถูกกล่าวหา กับสิทธิของพยานและผู้กล่าวหา จะหาวิธีใดทำให้เกิดสมดุล) (อาจต้องเขียนคุ้มครองว่าผู้กล่าวหาจะไม่ถูกฟ้องร้องดำเนินคดีเพราะเหตุที่ได้กล่าวหา เว้นแต่จะได้กล่าวหาโดยรู้ว่าเป็นเท็จ)

มาตรา ๖๙ ในการชี้แจงแก้ข้อกล่าวหาและการให้ปากคำของผู้ถูกกล่าวหาให้มีสิทธินำพยานหลักฐานหรือบุคคลซึ่งผู้ถูกกล่าวหาไว้วางใจเข้าฟังในการชี้แจงหรือให้ปากคำของตนได้

มาตรา ๗๐ ในกรณีที่คณะกรรมการ ป.ป.ช. มีความเห็นตามมาตรา ๖๖ และในการไต่สวน หากคณะกรรมการ ป.ป.ช. เห็นว่าการให้ผู้ถูกกล่าวหาเข้าถึงปฏิบัติหน้าที่ต่อไปอาจก่อความเสียหายให้แก่ทางราชการหรือเป็นอุปสรรคในการไต่สวนต่อไป ให้คณะกรรมการ ป.ป.ช. ส่งเรื่องให้ผู้บังคับบัญชาของผู้ถูกกล่าวหาเพื่อพิจารณาย้ายผู้ถูกกล่าวหาออกจากตำแหน่งเป็นการชั่วคราวหรือสั่งพักราชการหรือพักงานตามควรแก่กรณี เพื่อรอฟังผลการพิจารณาของคณะกรรมการ ป.ป.ช. และหากผู้บังคับบัญชาของผู้ถูกกล่าวหาได้ส่งย้ายผู้ถูกกล่าวหาออกจากตำแหน่งเป็นการชั่วคราว พักราชการหรือพักงาน แล้วต่อมาผลการไต่สวนปรากฏว่าข้อกล่าวหาไม่มีมูล ให้คณะกรรมการ ป.ป.ช. แจ้งให้ผู้บังคับบัญชาของผู้ถูกกล่าวหาทราบเพื่อดำเนินการสั่งให้ผู้ถูกกล่าวหา กลับเข้าดำรงตำแหน่ง กลับเข้ารับราชการหรือทำงานในตำแหน่งเดิม

ในกรณีตามวรรคหนึ่ง คณะกรรมการ ป.ป.ช. ต้องวินิจฉัยหรือมีความเห็นให้แล้วเสร็จภายในหกเดือนนับแต่วันที่ส่งเรื่องให้ผู้บังคับบัญชา เมื่อพ้นกำหนดเวลาดังกล่าวแล้วหากคณะกรรมการ ป.ป.ช. ยังไม่มีคำวินิจฉัยหรือมีความเห็น ให้ผู้บังคับบัญชายกเลิกคำสั่งพักราชการหรือพักงานนั้น

(รวมการไปชมชู้พยานด้วย ต้องมีเวลาจำกัด) ย้ายไปอยู่หมวด

เจ้าหน้าที่ของรัฐทั่วไป (ย้ายไป ม. ๗๕/๑๓)

มาตรา ๗๑ เพื่อประโยชน์ในการไต่สวน คณะกรรมการ ป.ป.ช. อาจนำพยานหลักฐานที่ได้จากการไต่สวน หรือพยานหลักฐานที่ได้มาจากคำพิพากษาของศาลต่างประเทศคดี

ใดคดีหนึ่ง มาใช้เป็นพยานหลักฐานประกอบสำนวนการไต่สวนที่เกี่ยวข้องได้ หากคณะกรรมการ ป.ป.ช. เห็นว่าการมิได้พยานหลักฐานดังกล่าวมาประกอบการพิจารณาจะไม่อาจทราบถึงข้อเท็จจริง เพื่อพิสูจน์การกระทำความผิดได้ ทั้งนี้ ตามหลักเกณฑ์และวิธีการที่คณะกรรมการ ป.ป.ช. กำหนด (ต้องมีกฎหมายหรือเงื่อนไข ไม่ใช่ไปเที่ยวได้หยิบอะโรมาใช้เป็นพยานได้หมด (อยากได้เพียงข้อมูล เพื่อเริ่มต้น) (หลักการนี้อาจขัดรัฐธรรมนูญ เพราะผู้ถูกกล่าวหาไม่มีโอกาสโต้แย้ง)

มาตรา ๗๒ ถ้าคณะกรรมการ ป.ป.ช. เห็นว่าพยานหลักฐานใดในสำนวน การไต่สวนซึ่งต้องอ้างอิงในภายหน้าจะสูญหายหรือยากแก่การนำมาสืบพยานในภายหลัง คณะกรรมการ ป.ป.ช. อาจยื่นคำร้องต่อศาลขอให้มีการสั่งให้สืบพยานหลักฐานนั้นไว้ทันทีได้ ตาม กฎหมายว่าด้วยวิธีพิจารณาคดีทุจริตและประพฤติมิชอบ^๖ หรือกฎหมายประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยวิธี พิจารณาคดีอาญาของผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมือง (ม. ๑๖ พรป. วิ. ผู้ดำรงตำแหน่ง) (ลองเอา กฎหมายที่เวลานั้นมาดูหน่อย)

มาตรา ๗๓ เมื่อดำเนินการไต่สวน รวบรวมพยานหลักฐานเสร็จแล้ว ให้จัดทำ สำนวนการไต่สวน เสนอคณะต่อประธานกรรมการ ป.ป.ช. ประกอบด้วยโดยมีสาระสำคัญ ดังต่อไปนี้

(๑) ชื่อและตำแหน่งหน้าที่ของผู้กล่าวหาและผู้ถูกกล่าวหา (จะรู้ตัวผู้กล่าวหาไป

หรือไม่)

(๒) เรื่องที่ถูกกล่าวหา

(๓) ข้อกล่าวหา คำแก้ข้อกล่าวหา สรุปข้อเท็จจริงและพยานหลักฐานที่เกี่ยวข้องที่ ได้จากการไต่สวน

(๔) เหตุผลในการพิจารณาวินิจฉัยทั้งในปัญหาข้อเท็จจริงและข้อกฎหมาย

(๕) บทบัญญัติของกฎหมายที่ยกขึ้นอ้างอิง

(๖) สรุปความเห็นเกี่ยวกับเรื่องที่ถูกกล่าวหา

ให้มีการเมื่อประธานกรรมการ ป.ป.ช. เรียกประชุมคณะกรรมการ ป.ป.ช. เพื่อ พิจารณาสำนวนการไต่สวนเพื่อมีมติโดยเร็ว ซึ่งต้องไม่ช้ากว่าเจ็ดวันนับแต่วันที่ได้รับสำนวนการไต่ สวน เว้นแต่จะได้มีการนัดหมายให้มีการประชุมทุกวันอยู่แล้วและมีเรื่องอื่นค้างพิจารณาอยู่ ตามวรรค หนึ่งแล้ว ให้จัดให้มีการประชุมคณะกรรมการ ป.ป.ช. เพื่อพิจารณาภายในสามสิบห้าวัน

ให้นำความในวรรคหนึ่งมาใช้ในการจัดทำรายงานการไต่สวนเบื้องต้นด้วยโดย อนุโลม

ให้คณะกรรมการ ป.ป.ช. พิจารณาสำนวนการไต่สวนตามลำดับที่ได้รับสำนวนนั้น แต่ในกรณีที่คณะกรรมการ ป.ป.ช. เห็นว่าเรื่องใดกระทบถึงประโยชน์ของรัฐหรือประชาชนอย่าง ร้ายแรง จะหยิบยกขึ้นพิจารณาก่อนก็ได้ (มีการกำหนดเวลาใน ม. ๓๘/๕ แล้ว)

^๖มาตรา ๒๗ แห่งพระราชบัญญัติวิธีพิจารณาคดีทุจริตและประพฤติมิชอบ พ.ศ. ๒๕๕๔

“มาตรา ๒๗ ถ้าอัยการสูงสุด พนักงานอัยการ ประธานกรรมการ ป.ป.ช. คณะกรรมการ ป.ป.ช. หรือ คณะกรรมการ ป.ป.ท. รวมทั้งบุคคลที่เกี่ยวข้องในคดีเกรงว่าพยานหลักฐานซึ่งอาจต้องอ้างอิงในภายหน้าจะสูญหายหรือยากแก่การ นำมาสืบพยานในภายหลัง บุคคลดังกล่าวอาจยื่นคำร้องต่อศาลขอให้มีการสั่งให้สืบพยานหลักฐานนั้นไว้ทันทีได้ โดยให้ปฏิบัติตาม ประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญาต่อไป พยานหลักฐานที่ได้จากการสืบพยานดังกล่าวให้รับฟังเป็นพยานหลักฐานได้ ไม่ว่า ภายหลังจะได้มีการฟ้องคดีต่อศาลที่ทำการสืบพยานหรือไม่ก็ตาม”

เพื่อประโยชน์แห่งความเป็นธรรม ในกรณีที่มีการแต่งตั้งคณะกรรมการไต่สวน หรือ องค์คณะพนักงานไต่สวน คณะกรรมการ ป.ป.ช. อาจมีมติให้คณะกรรมการไต่สวน หรือองค์คณะ พนักงานไต่สวนชุดเดิม แล้วแต่กรณี หรือแต่งตั้งคณะกรรมการไต่สวนหรือองค์คณะพนักงานไต่สวน ชุดใหม่ ทำการไต่สวนเพิ่มเติมแทนก็ได้

น่าจะแยกเป็น ๒ กรณี ๆ ไม่มีมูล ก็แจ้ง กรรมการแต่ละคนทราบ ใครติดใจก็ทียบ ยกไปทบทวนในคณะกรรมการได้ ส่วนกรณีมีมูล ป.ป.ช.จะพิจารณาทั้งคณะ หรือจะตั้งคณะย่อยเพื่อดู

มาตรา ๗๔ เมื่อคณะกรรมการ ป.ป.ช. พิจารณาสำนวนการไต่สวนแล้วมีมติว่า ข้อกล่าวหาใดไม่มีมูล ให้ข้อกล่าวหา นั้นเป็นอันตกไป ข้อกล่าวหาใดที่คณะกรรมการ ป.ป.ช. มีมติว่ามี มูลความผิด ให้ดำเนินการทางคดีและดำเนินการทางวินัยต่อไป ดังต่อไปนี้

(๑) ถ้ามีมูลความผิดทางอาญา ให้ดำเนินการตามตามมาตรา ๑๐๖(๑)

(๒) ถ้ามีมูลความผิดวินัย ให้ดำเนินการตามมาตรา ๑๐๖(๓)

(๓) ถ้าการกระทำของผู้ถูกกล่าวหาเป็นเหตุให้เกิดความเสียหายในทางทรัพย์สิน หรือเป็นการละเมิดต่อหน่วยงานของรัฐหรือบุคคลอื่น ให้ดำเนินการตามมาตรา ๑๑๖

มาตรา ๗๕ ในการไต่สวนเพื่อดำเนินคดีกับเจ้าหน้าที่ของรัฐต่างประเทศ เจ้าหน้าที่ ขององค์การระหว่างประเทศ หรือบุคคลใด ในความผิดที่อยู่ในอำนาจของคณะกรรมการ ป.ป.ช. ตาม พระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญนี้ ให้ดำเนินการตามบทบัญญัติในหมวดนี้ (เอาอำนาจจะอะไรไป ทำ) เอาไปรวมกับหมวดที่สร้างขึ้นใหม่เกี่ยวกับการร่วมมือกับต่างประเทศ โดยรวบรวมบทบัญญัติที่ เขาอยากได้เกี่ยวกับอำนาจนอกราชอาณาจักรไปไว้ในที่เดียวกัน)

5 กย 60

หมวด ๓

การดำเนินการกับผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมืองและผู้ดำรงตำแหน่งเฉพาะ

ส่วนที่ ๑

การดำเนินคดีทุจริตต่อหน้าที่

หรือจงใจปฏิบัติหน้าที่หรือใช้อำนาจขัดต่อบทบัญญัติแห่งรัฐธรรมนูญหรือกฎหมาย (ค้างไว้ก่อน)

ย้อนกลับไปดู ม. ๘๒ ด้วย

มาตรา ๗๕/๑ ในกรณีที่เมื่อคณะกรรมการ ป.ป.ช. มีมติลงความเห็นว่ข้อกล่าวหา หรือผลการสอบสวนหรือไต่สวนคดีใดมีมูลว่าผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมือง ตุลาการศาลรัฐธรรมนูญ ผู้ ดำรงตำแหน่งในองค์กรอิสระ หรือผู้ว่าการตรวจเงินแผ่นดิน มีพฤติการณ์ทุจริตต่อหน้าที่ หรือจงใจ ปฏิบัติหน้าที่หรือใช้อำนาจขัดต่อบทบัญญัติแห่งรัฐธรรมนูญหรือกฎหมาย ให้คณะกรรมการ ป.ป.ช.

“ข้อสังเกตของอธิบดีอัยการ : ความมีข้อกำหนดให้ส่วนราชการที่เกี่ยวข้องดำเนินการทางแพ่งฟ้องยึด ทรัพย์สินแก่ผู้กระทำความผิดด้วย

การยื่นฟ้องเมื่อล่วงพ้นระยะเวลาตามวรรคหนึ่งหรือวรรคเก่าย่อมกระทำมิได้ถ้าได้ฟ้องภายในอายุความ

ในกรณีที่อัยการสูงสุดเห็นว่าสำนวนการไต่สวนมีข้อไม่สมบูรณ์ที่จำเป็นต้องดำเนินการเพิ่มเติมหรือหารือกันให้แจ้งให้คณะกรรมการ ป.ป.ช.ทราบภายในเก้าสิบวันนับแต่วันที่ได้รับเรื่อง

ในกรณีที่ข้อไม่สมบูรณ์ตามวรรคสองเป็นเรื่องที่ต้องดำเนินการไต่สวนเพิ่มเติม ให้คณะกรรมการ ป.ป.ช.ดำเนินการตามข้อเสนอแนะของอัยการสูงสุดให้แล้วเสร็จภายในเก้าสิบวัน

ในกรณีที่ข้อไม่สมบูรณ์เป็นปัญหาเกี่ยวกับฐานความผิด หรือเป็นปัญหาว่าการกระทำนั้นเป็นความผิดหรือไม่ ให้อัยการสูงสุดและคณะกรรมการ ป.ป.ช.ตั้งคณะกรรมการพิจารณา ร่วมกันฝ่ายละห้าคนภายในสิบวันนับแต่วันที่ได้รับแจ้งจากอัยการสูงสุด เพื่อพิจารณาวินิจฉัยให้แล้วเสร็จภายในสามสิบวันนับแต่วันที่ได้รับแต่งตั้ง เมื่อคณะกรรมการร่วมกันดังกล่าววินิจฉัยด้วยเสียงข้างมากเป็นประการใด ให้คณะกรรมการ ป.ป.ช.และอัยการสูงสุดดำเนินการไปตามนั้น ในกรณีที่คณะกรรมการร่วมกันไม่อาจหาข้อยุติได้ ให้คณะกรรมการ ป.ป.ช.ดำเนินการต่อไปตามที่เห็นสมควร โดยจะยื่นฟ้องคดีเองก็ได้

ให้สำนักงานอำนวยการความสะดวกในการปฏิบัติหน้าที่ของคณะกรรมการร่วมกันตามวรรคสี่ และให้จัดให้มีเจ้าหน้าที่ของสำนักงานทำหน้าที่เลขานุการด้วย

ในกรณีที่คณะกรรมการ ป.ป.ช. ยื่นฟ้องคดีเอง ห้ามมิให้พนักงานอัยการรับแก้ต่างคดีให้แก่จำเลย

ระยะเวลาตามวรรคหนึ่ง มิให้นับรวมระยะเวลาที่ต้องดำเนินการตามวรรคสาม และวรรคสี่ด้วย

ระยะเวลาที่กำหนดไว้ตามมาตรานี้ ในกรณีมีเหตุอันจำเป็นอันไม่อาจหลีกเลี่ยงได้ อัยการสูงสุดหรือคณะกรรมการ ป.ป.ช.อาจขยายออกไปก็ได้แต่ต้องไม่เกินกึ่งหนึ่งของระยะเวลาที่กำหนดไว้ และเมื่ออัยการสูงสุดหรือคณะกรรมการ ป.ป.ช.ขยายเวลาแล้วให้แจ้งให้อีกฝ่ายหนึ่งทราบในการปฏิบัติหน้าที่และการขยายระยะเวลาต้องคำนึงถึงอายุความในการดำเนินคดีประกอบด้วย

เว้นแต่ภายในระยะเวลาดังกล่าวอัยการสูงสุดมีความเห็นว่าเรื่องที่ส่งมายังข้อไม่สมบูรณ์ และได้แจ้งข้อไม่สมบูรณ์นั้นไปยังคณะกรรมการ ป.ป.ช. (หลักการและกำหนดเวลา ๖๐ วัน นำมาจาก ม. ๑๑ วรร. ๒ ในร่าง พรป. วิธีพิจารณาคดีอาญาของผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมืองฯ ที่สำนักงานศาลา เสนอและ กรธ. ตัดออกเพื่อนำมา กำหนดไว้ในร่าง พรป. ปปช. แทน เนื่องจากเป็นกระบวนการก่อนถึงขั้นการพิจารณาของศาลา แต่ใน ม. ๑๐ วรร. ๒ แห่ง พรป. วิธีพิจารณาคดีอาญาของผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมืองฯ กำหนดเวลาไว้ ๓๐ วัน)

(๑) ในกรณีที่เป็นการดำเนินคดีกับบุคคลตามมาตรา ๕๖ ให้อัยการสูงสุดดำเนินการฟ้องคดีตามกฎหมายประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยวิธีพิจารณาคดีอาญาของผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมือง

(๒) ในกรณีที่เป็นการดำเนินคดีกับบุคคลอื่นนอกจาก (๑) ให้อัยการสูงสุดดำเนินการฟ้องคดีตามกฎหมายว่าด้วยวิธีพิจารณาคดีทุจริตและประพฤติมิชอบ โดยให้ถือว่าสำนวนการไต่สวนของคณะกรรมการ ป.ป.ช. เป็นสำนวนการสอบสวนตามกฎหมายวิธีพิจารณาคดีอาญา (ต้องไม่ตัดสิทธิอัยการที่จะสั่งไต่สวนเพิ่มเติม หรือสอบเองก็ได้

ให้อัยการสูงสุดดำเนินการฟ้องคดีต่อศาลที่มีเขตอำนาจพิจารณาพิพากษาคดีตาม

วรรคหนึ่ง (๒) ภายในเก้าสิบวันนับแต่วันที่ได้รับสำนวนคดีดังกล่าวและหากพ้นระยะเวลาเก้าสิบวันแล้วให้คณะกรรมการ ป.ป.ช. มีอำนาจเรียกสำนวนคืนเพื่อฟ้องคดีเองได้ เว้นแต่ภายในระยะเวลาดังกล่าวอัยการสูงสุดมีความเห็นว่าสำนวนคดียังมีข้อไม่สมบูรณ์ก็ให้ดำเนินการตามมาตรา ๑๑๒ ต่อไป (เวลาส่งให้อัยการบังคับต้องฟ้องภายใน ๙๐ วัน แต่กรณีของตัวไม่กำหนด จึงควรกำหนดบ้าง) ถ้าอัยการสูงสุดขอให้ไต่สวนหรือสอบสวนเพิ่มเติม ต้องระบุให้ชัดว่าในประเด็นใด หรือสอบบุคคลหรือหาเอกสารหลักฐานใด ป.ป.ช. มีหน้าที่ต้องปฏิบัติ ในระหว่างเวลาที่สอบเพิ่มเติม ถ้าอายุความจะหมดลงภายในหกเดือน ให้หยุดนับอายุความนั้น

(ย้ายมาจาก ม. ๑๑๑)

จบ ๗ ก.ย. ๖๐

มาตรา ๗๕/๓ ในการยื่นฟ้องคดีต่อศาลฎีกาแผนกคดีอาญาของผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมือง ให้อัยการสูงสุดหรือคณะกรรมการ ป.ป.ช. แจ้งให้ผู้ถูกกล่าวหาศาลฎีกาแผนกคดีอาญาของผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมืองในวันฟ้องคดี เว้นแต่ในกรณีที่ผู้ถูกกล่าวหาถูกควบคุมตัวอยู่ก่อนแล้ว ตามมาตรา ๓๔/๑ ให้อัยการสูงสุดหรือคณะกรรมการ ป.ป.ช. แจ้งให้พนักงานสอบสวนนำตัวบุคคลดังกล่าวมาไปที่ศาลฎีกาแผนกคดีอาญาของผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมืองในวันฟ้องคดี

ในกรณีที่อัยการสูงสุดหรือคณะกรรมการ ป.ป.ช. แจ้งผู้ถูกกล่าวหาตามวรรคหนึ่งแล้ว แต่ผู้ถูกกล่าวหาไม่มาศาลโดยไม่แจ้งเหตุต่อศาลฎีกาแผนกคดีอาญาของผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมือง ในกรณีที่เห็นสมควร ให้อัยการสูงสุดหรือคณะกรรมการ ป.ป.ช. มีอำนาจขอให้ศาลฎีกาแผนกคดีอาญาของผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมืองออกหมายจับได้ (กำหนดให้สอดคล้องกับ ม. ๒๖ และ ม. ๒๗ ของ ร่าง พรป. วิถีพิจารณาคดีอาญาของผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมืองฯ)

มาตรา ๗๕/๔ ในคดีที่อัยการสูงสุดเป็นโจทก์ เมื่อในกรณีที่ศาลฎีกาแผนกคดีอาญาของผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมืองมีคำพิพากษาแล้ว ถ้าอัยการสูงสุดเห็นควรอุทธรณ์ต่อที่ประชุมใหญ่ของศาลฎีกาต่อไป ให้ดำเนินการได้ แต่ในกรณีที่อัยการสูงสุดเห็นควรไม่อุทธรณ์ ให้แจ้งให้คณะกรรมการ ป.ป.ช. ทราบและรับฟังความคิดเห็นของคณะกรรมการ ป.ป.ช. ประกอบการพิจารณาด้วย ในคดีที่คณะกรรมการ ป.ป.ช. เป็นโจทก์ การจะอุทธรณ์หรือไม่ให้เป็นไปตามมติของคณะกรรมการ ป.ป.ช.

ยกฟ้องในคดีที่อัยการสูงสุดเป็นโจทก์ หากอัยการสูงสุดมีคำสั่งไม่อุทธรณ์หรือไม่ฎีกา ให้อัยการสูงสุดมีหนังสือแจ้งให้คณะกรรมการ ป.ป.ช. ทราบก่อนครบกำหนดระยะเวลาอุทธรณ์หรือฎีกาไม่น้อยกว่าสิบห้าวัน ในการนี้ ให้คณะกรรมการ ป.ป.ช. มีอำนาจใช้สิทธิอุทธรณ์หรือฎีกาได้ตามที่เห็นสมควร โดยในการพิจารณาของคณะกรรมการ ป.ป.ช. ต้องรับฟังความคิดเห็นของอัยการสูงสุดประกอบด้วย

มติของคณะกรรมการ ป.ป.ช. ในการใช้สิทธิอุทธรณ์ตามวรรคหนึ่งต้องมีคะแนนเสียงไม่น้อยกว่าสองในสามของกรรมการทั้งหมดเท่าที่มีอยู่

(ควรให้อัยการ อุทธรณ์หรือฎีกาตามมติของ ป.ป.ช. (เปลี่ยนเป็นให้ ป.ป.ช. ยื่นเอง ๓ ส.ค) แต่ก่อนมีมติ ต้องรับฟังความคิดเห็นของอัยการสูงสุดประกอบด้วย มติของ ป.ป.ช. ต้องมีคะแนนเสียงสองในสาม)

(ย้ายมาจาก ม. ๑๑๓)

มาตรา ๗๕/๕ ในกรณีที่พระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญหรือกฎหมายอื่นบัญญัติให้คณะกรรมการ ป.ป.ช. หรือประธานกรรมการ ป.ป.ช. ต้องยื่นคำร้องต่อศาลหรือมีอำนาจฟ้องคดีเอง คณะกรรมการ ป.ป.ช. หรือประธานกรรมการ ป.ป.ช. แล้วแต่กรณี จะพิจารณาขอหมายให้พนักงานเจ้าหน้าที่ดำเนินคดีคร่ำครวญหรือดำเนินกระบวนการพิจารณาในชั้นศาลแทน คณะกรรมการ ป.ป.ช. หรือประธานกรรมการ ป.ป.ช. ตามมาตรา ๑๐๘ ก็ได้ หรือจะพิจารณาแต่งตั้งทนายความเพื่อดำเนินคดีแทนก็ได้ ทั้งนี้ ตามระเบียบที่คณะกรรมการ ป.ป.ช. กำหนด (เอาทั้งสองทางเลย)

ให้ผู้ว่าคดี ป.ป.ช. ที่ได้รับมอบหมายและแต่งตั้งตามวรรคหนึ่ง มีอำนาจว่าความหรือดำเนินกระบวนการพิจารณาในชั้นศาลได้

(ย้ายมาจาก ม. ๑๑๔)

มาตรา ๗๕/๖ ในกรณีศาลฎีกาแผนกคดีอาญาของผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมืองประทับรับฟ้องตามมาตรา ๗๕/๒ ให้ผู้ถูกกล่าวหาหยุดปฏิบัติหน้าที่จนกว่าจะมีคำพิพากษา เว้นแต่ศาลฎีกาแผนกคดีอาญาของผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมืองจะมีคำสั่งเป็นอย่างอื่น ในกรณีที่ศาลฎีกาแผนกคดีอาญาของผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมืองมีคำพิพากษาว่าผู้ถูกกล่าวหาไม่ผิดหรือกระทำผิดตามที่ถูกกล่าวหา แล้วแต่กรณี ให้ผู้ต้องคำพิพากษานั้นพ้นจากตำแหน่งนับแต่วันหยุดปฏิบัติหน้าที่ และให้เพิกถอนสิทธิสมัครรับเลือกตั้งของผู้นั้น และจะเพิกถอนสิทธิเลือกตั้งมีกำหนดเวลาไม่เกินสิบปีด้วยหรือไม่ก็ได้

ผู้ใดถูกเพิกถอนสิทธิสมัครรับเลือกตั้งไม่ว่าในกรณีใด ผู้นั้นไม่มีสิทธิสมัครรับเลือกตั้งหรือสมัครรับเลือกเป็นสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร สมาชิกวุฒิสภา สมาชิกสภาท้องถิ่นหรือผู้บริหารท้องถิ่นตลอดไป และไม่มีสิทธิดำรงตำแหน่งทางการเมืองใด ๆ (เหมือน ม. ๒๓๕ ว. ๓ ว. ๔ ของ รธน.)

การพิจารณาของศาลฎีกาแผนกคดีอาญาของผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมืองให้นำจำนวนการไต่สวนของคณะกรรมการ ป.ป.ช. เป็นหลักในการพิจารณาโดยใช้ระบบไต่สวน และเพื่อประโยชน์แห่งความยุติธรรม ให้ศาลมีอำนาจไต่สวนข้อเท็จจริงและพยานหลักฐานเพิ่มเติมได้ (ตัดออกเนื่องจากกำหนดไว้ใน ม. ๖ ว.๒ ของร่าง พรป. วิธีพิจารณาคดีอาญาของผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมืองฯ แล้ว)

การพ้นจากตำแหน่งตามวรรคหนึ่ง ไม่กระทบกระเทือนกิจการที่ผู้นั้นได้กระทำให้ไป ในตำแหน่งดังกล่าว รวมทั้งการได้รับเงินเดือน เงินประจำตำแหน่งหรือประโยชน์ตอบแทนอย่างอื่น

การดำเนินคดีตามมาตรา นี้ ให้นำมาใช้บังคับกับการดำเนินคดีกับเจ้าหน้าที่ของรัฐอื่นในศาลอาญาคดีทุจริตและประพฤติมิชอบตามมาตรา ๓๑๑ (๒) ด้วย และให้นำมาใช้บังคับกับการพิจารณาพิพากษาคดีของศาลทหารด้วยโดยอนุโลม

(ย้ายมาจาก ม. ๑๑๕)

มาตรา ๗๕/๗ ในการฟ้องคดีอาญาต่อศาลฎีกาแผนกคดีอาญาของผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมืองที่มีเขตอำนาจพิจารณาพิพากษาคดี หากการกระทำของผู้ถูกกล่าวหาเป็นเหตุให้เกิดความเสียหายในทางทรัพย์สินหรือเป็นการละเมิดต่อหน่วยงานของรัฐ หรือบุคคลอื่น อัยการสูงสุดหรือคณะกรรมการ ป.ป.ช. แล้วแต่กรณี อาจยื่นคำร้องขอให้ศาลฎีกาแผนกคดีอาญาของผู้ดำรง

ตำแหน่งทางการเมืองมีคำพิพากษาเพิกถอนการกระทำหรือคำสั่งอันมิชอบที่เป็นการละเมิดนั้นก็ได้

สำหรับความเสียหายตามวรรคหนึ่ง คณะกรรมการ ป.ป.ช. อาจแจ้งให้หน่วยงานของรัฐที่เกี่ยวข้องดำเนินการให้ผู้ถูกกล่าวหาหรือผู้ซึ่งเกี่ยวข้องกับความเสียหายนั้นชดเชยค่าเสียหายตามกฎหมายว่าด้วยการนั้นต่อไป (ย้อนกลับไปดู ม.๗๔ ด้วย)

(ย้ายมาจาก ม. ๑๑๖)

มาตรา ๗๕/๘ ในการฟ้องคดีต่อศาลฎีกาแผนกคดีอาญาของผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมือง ถ้าเมื่อความปรากฏจากการไต่สวนว่า ผู้ถูกกล่าวหาหรือบุคคลที่มีส่วนร่วมในการกระทำ ความผิดได้ใช้หรือได้ทรัพย์สินมาโดยมิชอบ เนื่องจากการทำความผิดฐานทุจริตต่อหน้าที่ หรือจงใจปฏิบัติหน้าที่หรือใช้อำนาจขัดต่อบัญญัติแห่งรัฐธรรมนูญหรือกฎหมายตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญนี้ (ใคร) อัยการสูงสุดหรือคณะกรรมการ ป.ป.ช. อาจร้องขอให้ศาลฎีกาแผนกคดีอาญาของผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมืองรับทรัพย์สินดังต่อไปนี้ เว้นแต่เป็นทรัพย์สินของผู้อื่นซึ่งมิได้รู้เห็นเป็นใจด้วยในการทำความผิด (ภาษาชาวบ้าน)

- (๑) ทรัพย์สินที่บุคคลได้ใช้หรือมีไว้เพื่อใช้ในการทำความผิด (เกินวรรคหนึ่ง)
- (๒) ทรัพย์สินหรือประโยชน์อันอาจคำนวณเป็นราคาเงินได้ที่บุคคลได้มาจากการทำความผิด หรือจากการเป็นผู้ใช้ ผู้สนับสนุน หรือผู้โฆษณาหรือประกาศให้ผู้อื่นทำความผิด
- (๓) ทรัพย์สินหรือประโยชน์อันอาจคำนวณเป็นราคาเงินได้ที่บุคคลได้มาจากการจำหน่าย จ่ายโอนด้วยประการใดๆ ซึ่งทรัพย์สินหรือประโยชน์ตาม (๑) หรือ (๒)
- (๔) ดอกผลหรือประโยชน์อื่นใดอันเกิดจากทรัพย์สินหรือประโยชน์ตาม (๑) (๒) หรือ (๓) (ควรเน้นเฉพาะที่ได้มาจากการทุจริต หรือที่ร้ายแรงผิดปกติ)

(ย้ายมาจาก ม. ๑๑๗)

มาตรา ๗๕/๙ ในการร้องขอให้ศาลฎีกาแผนกคดีอาญาของผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมืองรับทรัพย์สินตามมาตรา ๗๕/๘ คณะกรรมการ ป.ป.ช. อาจคำนวณมูลค่าของทรัพย์สินนั้นในขณะที่ถูกกล่าวหาได้ทรัพย์สินนั้นมา หรือมูลค่าของทรัพย์สินนั้นในขณะที่ยังดำรงตำแหน่ง ป.ป.ช. มีมติว่าผู้ถูกกล่าวหาทำความผิดแล้วแต่ว่ามูลค่าในขณะใดจะมากกว่ากัน และขอให้ศาลฎีกาแผนกคดีอาญาของผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมืองสั่งให้ชำระเงินหรือสั่งให้รับทรัพย์สินอื่นของผู้กระทำความผิดแทนตามมูลค่าดังกล่าวภายในเวลาที่ศาลฎีกาแผนกคดีอาญาของผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมืองกำหนด (เดิมเป็นอำนาจศาล ทำไมจึงเอามาให้ ปปช)

ในกรณีที่ศาลฎีกาแผนกคดีอาญาของผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมืองมีคำสั่งรับทรัพย์สินเนื่องจากการทำความผิดตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญนี้ แต่คำพิพากษายังไม่ถึงที่สุดให้เลขาธิการคณะกรรมการ ป.ป.ช. มีอำนาจเก็บรักษาและจัดการทรัพย์สินดังกล่าวจนกว่าคดีถึงที่สุด หรือศาลฎีกาแผนกคดีอาญาของผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมืองมีคำสั่งเป็นอย่างอื่นทั้งนี้ หลักเกณฑ์ และวิธีการในการเก็บรักษาและจัดการทรัพย์สินให้เป็นไปตามระเบียบที่คณะกรรมการ ป.ป.ช. กำหนด (เลขาธิการเอาทรัพย์สินนั้นมาจากไหน)

(ลอก ม. ๔๔ พรป.วิอาญานักการเมืองมาเทียบเคียง)

(ย้ายมาจาก ม. ๑๑๙)

ส่วนที่ ๒

การดำเนินคดีกรณีฝ่าฝืนหรือไม่ปฏิบัติตามมาตรฐานทางจริยธรรมอย่างร้ายแรง^๖

มาตรา ๗๕/๑๐ ในกรณีที่มีการเข้าชื่อกล่าวหาบุคคลตามมาตรา ๕๖ ว่ามีการกระทำ เมื่อคณะกรรมการ ป.ป.ช. ได้สวนและมีความเห็นว่า มติว่าข้อกล่าวหาหรือผลการไต่สวนคดีใดมีมูลว่าผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมือง ตุลาการศาลรัฐธรรมนูญ ผู้ดำรงตำแหน่งในองค์กรอิสระ หรือผู้ว่าการตรวจเงินแผ่นดิน ฝ่าฝืนหรือไม่ปฏิบัติตามมาตรฐานทางจริยธรรมอย่างร้ายแรงและเมื่อคณะกรรมการ ป.ป.ช. ดำเนินการไต่สวนข้อเท็จจริงแล้ว หากมีมติด้วยคะแนนเสียงไม่น้อยกว่ากึ่งหนึ่งของกรรมการทั้งหมดเท่าที่มีอยู่เห็นว่าผู้นั้นมีพฤติการณ์หรือกระทำความผิดตามที่ไต่สวน ให้คณะกรรมการ ป.ป.ช. เสนอเรื่องต่อศาลฎีกาเพื่อวินิจฉัย

การเสนอเรื่องต่อศาลฎีกาตามวรรคหนึ่ง และการพิจารณาพิพากษาของศาลฎีกาให้เป็นไปตามระเบียบของที่ประชุมใหญ่ของศาลฎีกาซึ่งต้องกำหนดให้ใช้ระบบไต่สวนและให้ดำเนินการโดยรวดเร็ว (ตัดเรื่องการลงมติออก เพราะมีใน ม. ๑๔/๔ แล้ว)

เมื่อศาลฎีกาประทับเรื่องไว้พิจารณาฟ้องตามวรรคหนึ่งให้นำบทบัญญัติมาตรา ๗๕/๖ มาใช้บังคับโดยอนุโลม

การเสนอเรื่องต่อศาลฎีกาตามวรรคหนึ่ง คณะกรรมการ ป.ป.ช. มีอำนาจมอบหมายให้พนักงานเจ้าหน้าที่ผู้ว่าคดี ป.ป.ช. ดำเนินการในศาลแทนได้ และให้นำมาตรา ๑๓๔ และมาตรา ๑๓๕/๑ มาใช้บังคับ (ใช้บังคับที่เขียนมาแล้วใน ม.๑๓๔) (ย้ายมาจาก ม. ๑๓๖ และนำหลักการมาจาก ม. ๒๓๕ ๖. ๑ (๑) ๖.๓ และ ๖.๔ ของ รธน.)

(ย้ายมาจาก ม. ๑๓๖)

จบ ๘ ก.ย. ๖๐

ส่วนที่ ๓

การดำเนินการกรณีฝ่าฝืนมาตรา ๑๔๔ ของรัฐธรรมนูญ

มาตรา ๗๕/๑๑ ในกรณีที่คณะกรรมการ ป.ป.ช. ได้รับแจ้งจากเจ้าหน้าที่ของรัฐตามผู้จัดทำโครงการหรืออนุมัติหรือจัดสรรเงินงบประมาณโดยรู้ว่ามี การดำเนินการอันเป็นการฝ่าฝืนบทบัญญัติแห่งรัฐธรรมนูญมาตรา ๑๔๔ วรรคสี่ ให้คณะกรรมการ ป.ป.ช. ดำเนินการสอบสวนเป็นทางลับโดยพลัน และไม่ว่าในกรณีใด ผู้ใดจะเปิดเผยข้อมูลเกี่ยวกับผู้แจ้งมิได้

เจ้าหน้าที่ของรัฐซึ่งจัดทำโครงการหรืออนุมัติหรือจัดสรรเงินงบประมาณโดยรู้ว่ามี การดำเนินการอันเป็นการฝ่าฝืนบทบัญญัติของรัฐธรรมนูญมาตรา ๑๔๔ วรรคหนึ่งหรือวรรคสอง จะพ้นจากความรับผิดตามรัฐธรรมนูญเฉพาะเมื่อได้แจ้งต่อคณะกรรมการ ป.ป.ช. ก่อนที่คณะกรรมการ ป.ป.ช. จะได้ดำเนินการสอบสวน

^๖ ข้อสังเกตของอธิบดีอัยการ : ควรมิข้อกำหนดให้ส่วนราชการที่เกี่ยวข้องดำเนินการทางแพ่งฟ้องยึดทรัพย์สินแก่ผู้กระทำความผิดด้วย

การสอบสวนตามวรรคหนึ่ง ให้เป็นไปตามหลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขที่
คณะกรรมการ ป.ป.ช. กำหนด

เมื่อคณะกรรมการ ป.ป.ช. สอบสวนแล้วเห็นว่ามิมูล ให้เสนอความเห็นต่อศาล
รัฐธรรมนูญโดยเร็ว และให้ศาลรัฐธรรมนูญดำเนินการต่อไปตามบทบัญญัติแห่งรัฐธรรมนูญมาตรา
๑๔๔ วรรคสาม

ในกรณีจำเป็นและได้รับคำร้องขอ ให้คณะกรรมการ ป.ป.ช. จัดให้มีการคุ้มครอง
เจ้าหน้าที่ของรัฐตามวรรคหนึ่งเช่นเดียวกับการคุ้มครองพยานตามมาตรา ๑๔๔

(ย้ายมาจาก ม. ๑๓๗ และ ม. ๑๓๙)

จบ ๑๒ กย ๖๐

มาตรา ๗๕/๑๒ เมื่อคณะกรรมการ ป.ป.ช. ได้ดำเนินการสอบสวนแล้ว เห็นว่ากรณี
มิมูล ให้เสนอความเห็นต่อศาลรัฐธรรมนูญเพื่อพิจารณาดำเนินการต่อไป และให้นำความในมาตรา
๑๓๖ วรรคสาม มาใช้บังคับ

ในกรณีที่ศาลรัฐธรรมนูญวินิจฉัยว่ามีกรกระทำตามที่ถูกกล่าวหา ถ้าผู้กระทำการ
ดังกล่าวเป็นสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร หรือสมาชิกวุฒิสภา ให้ผู้กระทำการนั้นสิ้นสุดสมาชิกภาพนับแต่
วันที่ศาลรัฐธรรมนูญมีคำวินิจฉัย และให้เพิกถอนสิทธิสมัครรับเลือกตั้งของผู้นั้น แต่ในกรณีที่
คณะรัฐมนตรีเป็นผู้กระทำหรือรู้ว่ามีกรกระทำแต่มิได้สั่งยับยั้ง ให้คณะรัฐมนตรีพ้นจากตำแหน่งทั้ง
คณะนับแต่วันที่ศาลรัฐธรรมนูญมีคำวินิจฉัย และให้เพิกถอนสิทธิสมัครรับเลือกตั้งของรัฐมนตรีที่พ้น
จากตำแหน่งนั้น เว้นแต่จะพิสูจน์ได้ว่าตนมิได้อยู่ในที่ประชุมในขณะที่มีมติ

ให้เป็นหน้าที่ของคณะกรรมการ ป.ป.ช. ที่จะดำเนินการฟ้องเรียกเงินคืนพร้อมด้วย
ดอกเบี้ยจากผู้กระทำผิดฝ่าฝืนบทบัญญัติแห่งรัฐธรรมนูญมาตรา ๑๔๔ ต่อศาลที่มีเขตอำนาจ ในการ
นี้ให้ศาลมีอำนาจกำหนดความรับผิดของแต่ละคนแตกต่างกันตามความหนักเบาแห่งการกระทำได้

เจ้าหน้าที่ของรัฐผู้ใดจัดทำโครงการหรืออนุมัติหรือจัดสรรเงินงบประมาณโดยรู้ว่ามี
การดำเนินการอันเป็นการฝ่าฝืนบทบัญญัติแห่งรัฐธรรมนูญตามมาตรา ๑๔๔ วรรคหนึ่งหรือวรรคสอง
ถ้าได้บันทึกข้อโต้แย้งไว้เป็นหนังสือหรือมีหนังสือแจ้งให้คณะกรรมการ ป.ป.ช. ทราบ ให้พ้นจาก
ความรับผิด (ควรรวมกรณีที่กลับใจให้การเป็นพยานด้วย)

การเรียกเงินคืนกรณีฝ่าฝืนบทบัญญัติแห่งรัฐธรรมนูญมาตรา ๑๔๔ วรรคสามหรือ
วรรคสี่ ให้กระทำได้ภายในยี่สิบปีนับแต่วันที่มีการจัดสรรงบประมาณนั้น

(ย้ายมาจากมาตรา ๑๓๘) (ความในวรรคท้ายเป็นไปตามรัฐธรรมนูญ ม. ๑๔๔ ว. ๕
ซึ่งต้องพิจารณาว่าจะต้องเขียนยกเว้นอายุความการฟ้องคดีของ คณะกรรมการ ป.ป.ช. ใน ม. ๔๐
ด้วยหรือไม่)

หมวด ๔

การดำเนินการกับเจ้าหน้าที่ของรัฐ

มาตรา ๗๕/๑๓ ในกรณีที่คณะกรรมการ ป.ป.ช. มีความเห็นตามมาตรา ๖๖ และในกรณี
ไต่สวน หากคณะกรรมการ ป.ป.ช. เห็นว่าการให้เจ้าหน้าที่ของรัฐผู้ถูกกล่าวหายังคงปฏิบัติหน้าที่ต่อไป
อาจจะก่อให้เกิดความเสียหายให้แก่ทางราชการหรือเป็นอุปสรรคในการไต่สวนต่อไป ให้คณะกรรมการ

ป.ป.ช. ส่งเรื่องให้ผู้บังคับบัญชาของผู้ถูกกล่าวหาสั่งให้หยุดปฏิบัติหน้าที่เป็นการชั่วคราวเพื่อพิจารณาย้ายผู้ถูกกล่าวหา^{นั้น}ออกจากตำแหน่งเป็นการชั่วคราวหรือสั่งพักราชการหรือพักงานตามวรรคแรกกรณี เพื่อรอฟังผลการพิจารณาของคณะกรรมการ ป.ป.ช. และหากผู้บังคับบัญชาของผู้ถูกกล่าวหาได้สั่งย้ายผู้ถูกกล่าวหาออกจากตำแหน่งเป็นการชั่วคราว พักราชการหรือพักงาน แล้วถ้าต่อมาผลการไต่สวนปรากฏว่าข้อกล่าวหาไม่มีมูล ให้คณะกรรมการ ป.ป.ช. แจ้งให้ผู้บังคับบัญชาของผู้ถูกกล่าวหาทราบโดยเร็วเพื่อดำเนินการสั่งให้ผู้ถูกกล่าวหา กลับเข้าปฏิบัติหน้าที่ต่อไป

เมื่อผู้บังคับบัญชาได้รับเรื่องจากคณะกรรมการ ป.ป.ช. ตามวรรคหนึ่ง ให้ผู้บังคับบัญชามีอำนาจสั่งให้ผู้ถูกกล่าวหา^{นั้น}หยุดปฏิบัติหน้าที่ได้เป็นเวลาหกเดือนหรือจนกว่าจะได้รับแจ้งผลการพิจารณาจากคณะกรรมการ ป.ป.ช. ซึ่งคณะกรรมการ ป.ป.ช. ต้องพิจารณาวินิจฉัยให้แล้วเสร็จภายในหก (อาจเปลี่ยนแปลงได้ตามระยะเวลาที่กำหนดให้ทำงานให้แล้วเสร็จ) เดือนนับแต่วันที่แจ้งให้ผู้บังคับบัญชาทราบตามวรรคหนึ่ง

ในกรณีที่เจ้าหน้าที่ของรัฐที่ถูกกล่าวหาเป็นผู้บริหารท้องถิ่นหรือสมาชิกสภาท้องถิ่น ให้ถือว่าผู้ว่าราชการจังหวัดเป็นผู้บังคับบัญชาของผู้ถูกกล่าวหา^{นั้น} และมีอำนาจสั่งการตามวรรคสองได้

ความในมาตรานี้ไม่เป็นการตัดอำนาจของผู้บังคับบัญชาของเจ้าหน้าที่ของรัฐที่จะดำเนินการตามอำนาจที่มีอยู่ตามกฎหมายว่าด้วยการบริหารงานบุคคลที่ใช้บังคับกับผู้ถูกกล่าวหา^{นั้น}

ความในมาตรานี้ไม่ใช้บังคับกับเจ้าหน้าที่ของรัฐที่เป็นตุลาการหรืออัยการ (รอเขียนเต็ม) ข้าราชการตุลาการตามกฎหมายว่าด้วยระเบียบข้าราชการฝ่ายตุลาการ ข้าราชการตุลาการศาลปกครองตามกฎหมายว่าด้วยการจัดตั้งศาลปกครองและวิธีพิจารณาคดีปกครอง หรือข้าราชการอัยการตามกฎหมายว่าด้วยระเบียบข้าราชการฝ่ายอัยการ

(ย้ายมาจาก ม. ๗๐)

มาตรา ๗๕/๑๔ เมื่อคณะกรรมการ ป.ป.ช. ไต่สวนแล้วมีมติวินิจฉัยว่าเจ้าหน้าที่ของรัฐกระทำ ความผิดฐานทุจริตต่อหน้าที่ หรือกระทำความผิดต่อตำแหน่งหน้าที่ราชการ หรือความผิดต่อตำแหน่งหน้าที่ในการยุติธรรม ให้ดำเนินการดังต่อไปนี้

(๑) ถ้ามีมูลความผิดทางอาญา ให้คณะกรรมการ ป.ป.ช. ส่งรายงาน ส่วนวนการไต่สวน เอกสารหลักฐาน และคำวินิจฉัยไปยังอัยการสูงสุดภายในสามสิบวัน เพื่อให้อัยการสูงสุดยื่นฟ้องคดีต่อไป

(๒) ถ้ามีมูลความผิดทางวินัย ให้คณะกรรมการ ป.ป.ช. ส่งรายงาน ส่วนวนการไต่สวน เอกสารหลักฐาน และคำวินิจฉัยไปยังผู้บังคับบัญชาหรือผู้มีอำนาจแต่งตั้งถอดถอนภายในสามสิบวัน เพื่อให้ดำเนินการทางวินัยต่อไป

มาตรา ๗๕/๑๕ (เขียนใหม่เหมือนปัจจุบัน เพิ่มอำนาจ บปช. ตั้งคนของตัวเองเป็น) เมื่อคณะกรรมการ ป.ป.ช. ส่งส่วนวนการไต่สวนให้อัยการสูงสุดเพื่อดำเนินการฟ้องคดีอาญา ให้คณะกรรมการ ป.ป.ช. มีหนังสือแจ้งผู้ถูกกล่าวหาให้ไปรายงานตัวต่ออัยการสูงสุดบุคคลที่คณะกรรมการ ป.ป.ช. มอบหมาย ตามวันเวลาที่กำหนด

หากผู้ถูกกล่าวหาไม่ไปรายงานตัวตามกำหนดให้คณะกรรมการ ป.ป.ช. ดำเนินการตามมาตรา ๓๔/๑ เพื่อให้ได้ตัวผู้ถูกกล่าวหาส่งอัยการสูงสุดหรือคณะกรรมการ ป.ป.ช. แล้วแต่กรณี

ดำเนินคดีต่อไปเมื่อจะมีการฟ้องคดีอาญา ผู้ถูกกล่าวหาตามมาตรา ๑๐๖(๑) หรือมาตรา ๑๐๗ แล้วแต่กรณี ให้หัวหน้าพนักงานไต่สวนหรือพนักงานไต่สวน ดำเนินการ ดังนี้

(๑) มีหนังสือแจ้งให้ผู้ถูกกล่าวหาไปรายงานตัวต่อบุคคลที่คณะกรรมการ ป.ป.ช. มอบหมาย ตามวันเวลาที่กำหนด

(๒) ในกรณีที่ผู้ถูกกล่าวหาไม่ไปรายงานตัวตามกำหนด เมื่อมีพฤติการณ์ในการขอให้ศาลออกหมายจับหรือมีเหตุที่จะออกหมายจับ เพื่อให้ได้ตัวผู้ถูกกล่าวหาตามดำเนินคดีก็ให้ดำเนินกรณียื่นคำร้องต่อศาลเพื่อขอให้ศาลออกหมายจับและจับผู้ถูกกล่าวหาตามดำเนินคดีต่อไป การจับ ให้แจ้งพนักงานฝ่ายปกครองหรือตำรวจดำเนินกรณียจับ หรือร่วมกับพนักงานฝ่ายปกครองหรือตำรวจดำเนินกรณียจับ เพื่อส่งให้อัยการสูงสุดหรือคณะกรรมการ ป.ป.ช. ฟ้องคดี _____ ให้พนักงานฝ่ายปกครองหรือตำรวจมีหน้าที่ดำเนินการจัดการตามหมายจับและให้ความช่วยเหลือในการปฏิบัติงานของคณะกรรมการ ป.ป.ช. คณะกรรมการไต่สวน หัวหน้าพนักงานไต่สวน และพนักงานไต่สวน

_____ ในกรณีที่ได้ตัวผู้ถูกกล่าวหาตามหมายจับ ให้รีบส่งตัวผู้ถูกกล่าวหาเพื่อฟ้องต่อศาลโดยเร็ว ในกรณีที่ไม้อาจส่งตัวผู้ถูกกล่าวหาต่อศาลได้ทัน ก็ให้พนักงานฝ่ายปกครองหรือตำรวจมีอำนาจควบคุมตัวผู้ถูกกล่าวหาไว้ได้เท่าที่จำเป็น โดยให้ส่งตัวผู้ถูกกล่าวหาไปยังสถานีตำรวจ เพื่อรอส่งตัวผู้ถูกกล่าวหาในการฟ้องคดีต่อไป(ย้ายมาจาก ม. ๑๑๙) (เขียนยังไงให้สั้นแต่ครอบคลุมได้หมด โดยไม่เป็นขั้นตอนจนทำงานได้ยาก) ควรหรือไม่ที่จะให้ฟ้องคดีได้แม้จะไม่มีตัวจำเลย ถ้ามีหลักฐานว่าได้แจ้งให้ผู้ถูกกล่าวหาได้ทราบแล้วเขาไม่มาเอง

(มาตรา ๑๕ วรรคสอง พรบ. วิธีพิจารณาความอาญา กำหนดให้มีตัวมาในวันฟ้อง)

จบ ๑๓ ก.ย. ๖๐

ส่วนที่ ๑

การดำเนินคดีกับเจ้าหน้าที่ของรัฐ

มาตรา ๗๕/๑๖ เมื่ออัยการสูงสุดได้รับสำนวนคดีอาญา ตามมาตรา ๗๕/๑๔ ให้อัยการสูงสุดพิจารณาเพื่อดำเนินการฟ้องคดีต่อศาลที่มีเขตอำนาจภายในหนึ่งร้อยแปดสิบวันนับแต่วันที่ได้รับสำนวน

ให้นำบทบัญญัติมาตรา ๗๕/๒ มาตรา ๗๕/๓ มาตรา ๗๕/๕ มาตรา ๗๕/๖ มาตรา ๗๕/๗ มาตรา ๗๕/๘ และมาตรา ๗๕/๙ มาใช้บังคับกับการดำเนินคดีกับเจ้าหน้าที่ของรัฐด้วยโดยอนุโลม

มาตรา ๗๕/๑๗ เมื่อศาลที่มีเขตอำนาจพิพากษาในคดีที่อัยการสูงสุดเป็นโจทก์ตามสำนวนที่ได้รับจากคณะกรรมการ ป.ป.ช. แล้ว ถ้าอัยการสูงสุดจะไม่อุทธรณ์หรือฎีกา ให้อัยการสูงสุดหารือกับคณะกรรมการ ป.ป.ช. ก่อน ในกรณีที่มีความเห็นต่างกันและไม่อาจหาข้อยุติได้ ให้อัยการสูงสุดพิจารณาดำเนินการต่อไปโดยคำนึงถึงความเป็นธรรมและประโยชน์ของประเทศเป็นสำคัญ และชี้แจงเหตุผลให้ประชาชนทราบเป็นการทั่วไป

เมื่ออัยการสูงสุดฟ้องคดีตามวรรคหนึ่งแล้ว จะถอนฟ้องมิได้ เว้นแต่จะได้รับการร้อง
ขอจากคณะกรรมการ ป.ป.ช. และอัยการสูงสุดเห็นว่าเพื่อประโยชน์แห่งความยุติธรรมสมควรถอน
ฟ้องตามที่ขอ

เมื่อในกรณีที่เกิดอาชญากรรมที่ทุจริตและประพฤติมิชอบมีกัมพิพาทจนแล้วถ้าอัยการ
สูงสุดเห็นควรอุทธรณ์หรือฎีกาต่อที่ประชุมใหญ่ของศาลฎีกาต่อไป ให้ดำเนินคดีได้ แต่ในกรณีที่
อัยการสูงสุดเห็นควรไม่อุทธรณ์หรือไม่ฎีกา ให้แจ้งให้คณะกรรมการ ป.ป.ช. ทราบและรับฟังความ
คิดเห็นของคณะกรรมการ ป.ป.ช. ประกอบการพิจารณาด้วย ในกรณีที่คณะกรรมการ ป.ป.ช. ซึ่งเป็นเจ้าทัก
การจะอุทธรณ์หรือฎีกาหรือไม่ให้เป็นไปตามมติของคณะกรรมการ ป.ป.ช. (นำหลักการมาจากกรัง ม.
๑๑๓-ที่-กรธ-ปรับแล้ว) (ย้ายมาจากกรัง ม. ๑๑๓)

มาตรา ๗๕/๑๕ ในการดำเนินคดีอาญาหรือคำวินิจฉัยคดีร้องขอให้ทรัพย์สินตกเป็นของ
แผ่นดินในกรณีหาผู้ถูกกล่าวหาเป็นอัยการสูงสุดในขณะที่กระทำความผิดหรือขณะที่ถูกกล่าวหา ให้
คณะกรรมการ ป.ป.ช. มีอำนาจฟ้องหรือยื่นคำร้องต่อศาลที่มีเขตอำนาจเอง หรือยื่นคำร้องต่อศาล
อาชญากรรมที่ทุจริตและประพฤติมิชอบ ที่มีเขตอำนาจพิจารณาพิพากษา(ควรเขียนใหม่) (ควรรวมถึงเป็น
อัยการสูงสุดในขณะจะดำเนินคดีด้วย) (ย้ายมาจาก ม. ๑๐๗)

ในการดำเนินคดีอาญากับผู้ถูกกล่าวหาที่เป็นข้าราชการทหารและเป็นผู้ที่อยู่ในเขต
อำนาจของศาลทหาร ตามมาตรา ๑๐๖(๑) ให้อัยการสูงสุดโดยถือเป็นผู้ฟ้องคดีตามกฎหมาย
ว่าด้วยพระธรรมนูญศาลทหาร หรือจะมอบหมายให้อัยการทหารเป็นผู้ฟ้องคดีแทนก็ได้ ให้ะให้
ษพษผู้ยุติมาตรา ๑๑๕ มาใช้บังคับกับกรพิจารณาพิพากษาคดีของศาลทหารด้วยโดยอนุโลม

ส่วนที่ ๒
การดำเนินการของวินัยกับเจ้าหน้าที่ของรัฐ

มาตรา ๗๕/๑๙ ในกรณีที่เมื่อผู้บังคับบัญชาหรือผู้มีส่วนแต่งตั้งถอดถอนผู้ถูก
กล่าวหา ได้รับส่วนการไต่สวนของคณะกรรมการ ป.ป.ช. ตามมาตรา ๗๕/๑๔ (๒)๑๐๖(๓) ไว้แล้ว
ให้ผู้บังคับบัญชาหรือผู้มีส่วนแต่งตั้งถอดถอนผู้ถูกกล่าวหาผู้นั้น (เขียนคำนิยาม “ผู้บังคับบัญชา” ได้
ใหม่) พิจารณาโทษทางวินัยตามฐานความผิดที่คณะกรรมการ ป.ป.ช. ได้มีมติโดยไม่ต้องแต่งตั้ง
คณะกรรมการสอบสวนวินัยอีก โดยในการพิจารณาโทษทางวินัยแก่ผู้ถูกกล่าวหา ให้ถือว่าสำนวนการ
ไต่สวนของคณะกรรมการ ป.ป.ช. เป็นสำนวนการสอบสวนทางวินัยของคณะกรรมการสอบสวนวินัย
ตามกฎหมายหรือระเบียบข้อบังคับว่าด้วยการบริหารงานบุคคลของผู้ถูกกล่าวหา นั้น แล้วแต่กรณี

ในกรณีที่ผู้ถูกกล่าวหาเป็นข้าราชการตุลาการตามกฎหมายว่าด้วยระเบียบข้าราชการ
ฝ่ายตุลาการ^๓ ข้าราชการตุลาการศาลปกครองตามกฎหมายว่าด้วยการจัดตั้งศาลปกครองและ
วิธีพิจารณาคดีปกครอง หรือข้าราชการอัยการตามกฎหมายว่าด้วยระเบียบข้าราชการฝ่ายอัยการ

---

^๓ “ข้อสังเกตศาลยุติธรรม เห็นว่า ร่าง ม. ๑๒๗ วรรคสอง ประกอบร่าง ม. ๑๒๙ และมาตรา
๑๓๐ มีบทบัญญัติในลักษณะบังคับให้คณะกรรมการตุลาการศาลยุติธรรม (ก.ต.) ต้องพิจารณาโทษผู้ถูกกล่าวหา
เป็นข้าราชการตุลาการศาลยุติธรรมภายใน ๓๐ วัน นับแต่วันที่ได้รับสำนวนและให้ยี่สิบสำนวนการไต่สวนของ
คณะกรรมการ ป.ป.ช. เป็นส่วนหนึ่งของความเห็นเพื่อพิจารณาโทษทางวินัยในสำนวนการสอบสวน โดยให้ส่ง
คำสั่งลงโทษให้คณะกรรมการ ป.ป.ช. ทราบ ภายใน ๑๕ วันนับแต่วันที่ได้ออกคำสั่ง หากละเลยไม่ดำเนินการ ให้ถือ

ให้ประธานกรรมการ ป.ป.ช. ส่งสำนวนการไต่สวนพร้อมทั้งความเห็นไปยังประธานคณะกรรมการตุลาการ ประธานคณะกรรมการตุลาการศาลปกครอง หรือประธานคณะกรรมการอัยการ แล้วแต่กรณี เพื่อพิจารณาดำเนินการตามกฎหมายว่าด้วยระเบียบข้าราชการฝ่ายตุลาการ กฎหมายว่าด้วยการจัดตั้งศาลปกครองและวิธีพิจารณาคดีปกครอง หรือกฎหมายว่าด้วยระเบียบข้าราชการฝ่ายอัยการ โดยเร็ว โดยให้ยึดสำนวนการไต่สวนของคณะกรรมการ ป.ป.ช. เป็นส่วนหนึ่งของความเห็นเพื่อพิจารณาโทษทางวินัยในสำนวนการสอบสวนด้วย และเมื่อดำเนินการได้ผลประการใดแล้ว ให้แจ้งให้คณะกรรมการ ป.ป.ช. ทราบภายในสิบห้าวันนับแต่วันที่ทราบผลการพิจารณา ได้มีคำสั่งลงโทษทางวินัย หรือวันที่ได้มีคำวินิจฉัยว่าไม่มีความผิดวินัย (ในกรณีที่ผู้บังคับบัญชาเห็นว่าไม่มีความผิด หรือมีกฎข้อบังคับกำหนดให้กระทำไม่ได้ และ ปปช.ยังมีได้พิจารณา น่าจะขอให้ ปปช.ทบทวนได้) ถ้าทำได้ ก็อาจไม่ให้มีอิทธิพล ถ้าติดใจก็ไปศาลเลย (กำหนดไว้ในมาตราถัดไป)

การดำเนินการทางวินัยตามวรรคหนึ่งและวรรคสอง ให้ผู้บังคับบัญชาหรือผู้มีอำนาจแต่งตั้งถอดถอนพิจารณาสั่งลงโทษผู้ถูกกล่าวหาได้ ไม่ว่าผู้ถูกกล่าวหาจะพ้นจากการเป็นเจ้าหน้าที่ของรัฐก่อนหรือหลังที่คณะกรรมการ ป.ป.ช. ได้มีมติวินิจฉัยมูลความผิด เว้นแต่คณะกรรมการ ป.ป.ช. จะมีมติเมื่อพ้นกำหนดเวลาตามมาตรา ๔๗ (หรือมาตราอื่นที่กำหนดเวลาทำงานของ ปปช.ช่วยตรวจด้วย ถ้าไม่มีก็เขียนขึ้น) แล้ว แต่ไม่เป็นการตัดอำนาจคณะกรรมการ ป.ป.ช.ที่จะดำเนินการเพื่อดำเนินคดีอาญาต่อไป ทั้งนี้ ภายในสิบปีนับแต่วันที่กระทำความผิด และมีให้นำกฎหมาย ระเบียบ หรือข้อบังคับว่าด้วยการบริหารงานบุคคลของผู้ถูกกล่าวหาที่ในเรื่องระยะเวลาการดำเนินการทางวินัยหรือสั่งลงโทษ มาใช้บังคับ (แต่ ปปช.ต้องดำเนินการภายในกำหนดระยะเวลา เช่น ๑๐ ปี นับแต่วันเกิดเหตุ)

ใส่ข้อความไว้ที่ใดที่หนึ่งว่าจะให้ผู้บังคับบัญชาทำให้แล้วเสร็จภายในกี่วัน

สำหรับผู้ถูกกล่าวหาซึ่งไม่มีกฎหมาย ระเบียบ หรือข้อบังคับเกี่ยวกับวินัย เมื่อคณะกรรมการ ป.ป.ช. มีมติว่าผู้ถูกกล่าวหาได้กระทำความผิดในเรื่องที่ถูกกล่าวหา ให้ส่งสำนวนการไต่สวนไปยังผู้บังคับบัญชาหรือผู้มีอำนาจแต่งตั้งถอดถอนเพื่อดำเนินการตามอำนาจหน้าที่ต่อไป

ในการส่งสำนวนการไต่สวนเพื่อดำเนินการทางวินัยกับผู้ถูกกล่าวหา คณะกรรมการ ป.ป.ช. หรือประธานกรรมการ ป.ป.ช. อาจมอบหมายให้เลขาธิการคณะกรรมการ ป.ป.ช. หรือผู้ที่ได้รับมอบหมายเป็นผู้ดำเนินการแทนก็ได้ (ย้ายมาจากร่าง ม. ๑๒๗ เดิม)

ว่าประธานกรรมการตุลาการศาลยุติธรรมกระทำผิดวินัยหรือผิดกฎหมาย อันเป็นบทบัญญัติที่แตกต่างจากกฎหมายปัจจุบัน คือ พรบ. ปปช. ม. ๔๒ วรรคสอง ที่กำหนดเพียงว่าให้คณะกรรมการตุลาการศาลยุติธรรมถือเอารายงานและเอกสารของ ป.ป.ช. เป็นส่วนหนึ่งของสำนวนการสอบสวนเท่านั้น และแม้จะมีบทบัญญัติให้แจ้งการดำเนินการไปยังคณะกรรมการ ป.ป.ช. แต่ที่กำหนดว่า “ให้แจ้งภายใน ๑๕ วันนับแต่วันที่ได้มีคำสั่งลงโทษทางวินัยหรือวันที่ได้มีคำวินิจฉัยว่าไม่มีความผิดวินัย” อันแสดงให้เห็นว่าในการพิจารณาโทษทางวินัย คณะกรรมการตุลาการศาลยุติธรรมไม่ผูกพันตามความเห็นของคณะกรรมการ ป.ป.ช. อันเป็นไปตามหลักการที่ว่าการบริหารงานบุคคลของศาลยุติธรรมต้องเป็นอิสระ ซึ่ง ม. ๑๔๖ ธน. รับรองหลักการนี้ไว้ ดังนั้นจึงควรแก้ไขร่าง ม. ๑๒๗ วรรคสอง ม. ๑๒๙ และม. ๑๓๐ ให้เป็นไปตามกฎหมายปัจจุบัน

จบ ๑๔ ก.ย. ๖๐

มาตรา ๗๕/๒๐^๕ ในการพิจารณาค่าสิ่งลงโทษทางวินัยตามคำวินิจฉัยของมติคณะกรรมการ ป.ป.ช. หากผู้บังคับบัญชาหรือผู้มีอำนาจแต่งตั้งถอดถอนมีพยานหลักฐานอันแสดงได้ว่าผู้ถูกกล่าวหาได้มีการกระทำความผิดตามที่กล่าวหาหรือกระทำความผิดในฐานความผิดที่แตกต่างจากที่ถูกกล่าวหา ความเห็นแตกต่างจากมติของคณะกรรมการ ป.ป.ช. ในทางที่เป็นคุณต่อผู้ถูกกล่าวหา หรือผู้ถูกกล่าวหา มีพยานหลักฐานใหม่อันแสดงได้ว่ามิได้มีการกระทำความผิดตามที่กล่าวหา ให้ผู้บังคับบัญชา หรือผู้มีอำนาจแต่งตั้งถอดถอน หรือผู้ถูกกล่าวหา สามารถยื่นคำร้องพร้อมเอกสารและพยานหลักฐานต่อคณะกรรมการ ป.ป.ช. เพื่อพิจารณาทบทวนมตินั้นได้ ทั้งนี้ คำร้องดังกล่าวต้องยื่นก่อนที่มีการฟ้องคดีต่อศาล

เพื่อประโยชน์แห่งความยุติธรรม ในการพิจารณาทบทวนตามวรรคหนึ่ง ให้คณะกรรมการ ป.ป.ช. พิจารณาพยานหลักฐานโดยละเอียด เมื่อคณะกรรมการ ป.ป.ช. มีมติเป็นประการใดให้แจ้งให้ผู้บังคับบัญชาหรือผู้มีอำนาจแต่งตั้งถอดถอนทราบเพื่อดำเนินการต่อไปตามมติของคณะกรรมการ ป.ป.ช.

และคำนึงถึงความเป็นธรรมการลงมติเพื่อพิจารณาทบทวนมติตามวรรคหนึ่ง ให้ใช้คะแนนเสียงสองในสามของกรรมการทั้งหมดเท่าที่มีอยู่ และให้ถือว่าคำวินิจฉัยของคณะกรรมการ ป.ป.ช. เป็นที่สุด

(นำมาจาก ร่าง ม. ๗๕/๑) (เอาไปไว้หลังจากมาตราที่ว่าด้วยการชี้มูลและส่งให้ผู้บังคับบัญชาแล้ว และเขียนให้ยึดโยงกับการนำพยานหลักฐานเพิ่มเติมมาให้ ป.ป.ช. ก่อนที่จะส่งฟ้องศาล)

(ถ้าเขามีพยานหลักฐานอันแสดงว่าเขาไม่ได้กระทำความผิดมายื่น ควรให้ยื่นเมื่อไรก็ได้ แม้ทั้งที่ได้ส่งเรื่องไปให้ผู้บังคับบัญชาเพื่อลงโทษแล้ว ถ้าป.ป.ช. พิจารณาพยานหลักฐานนั้นแล้วเห็นว่าผู้ถูกกล่าวหาไม่ได้กระทำความผิดจริง ก็มีอำนาจกลับคำวินิจฉัยของตัวได้ ถ้าผู้บังคับบัญชาลงโทษไปแล้ว ก็ให้แจ้งผู้บังคับบัญชาแก้ไขคำสั่งใหม่ได้) (ป.ป.ช. ยอมรับว่าทำได้) (มาจากข้อสังเกตร่าง ม. ๖๗)

^๕ ข้อสังเกตของอธิบดีอัยการ : ในผลการวินิจฉัยของคณะกรรมการ ป.ป.ช. ที่ลงมติในส่วนวินัยของข้าราชการนั้น ควรจะมีขั้นตอนการกลั่นกรองโดยเจ้าพนักงานที่เกี่ยวข้องโดยให้มีผลทางวินัยต่อเมื่อได้มีการรับดำเนินคดีฟ้องของพนักงานอัยการหรือได้มีการยื่นฟ้องต่อศาลแล้ว เพราะการใช้อำนาจโดยไม่มีกรกลั่นกรองหรือการใช้อำนาจเบ็ดเสร็จก็อาจจะเกิดเหตุวิบัติอาภพขึ้นได้ในอนาคต และควรกำหนดให้ชัดเจนในกฎหมายในกรณีพนักงานอัยการไม่รับดำเนินคดีหรือศาลคดีทุจริตและประพฤติมิชอบมีคำพิพากษายกฟ้อง

ประกอบรัฐธรรมนูญนี้ ถ้าและให้คณะกรรมการ ป.ป.ช. มีสิทธิยื่นคำร้องเข้ามาเป็นคู่กรณีได้ด้วยการ ร้องสอด^{๑๐} เห็นสมควรจะยื่นคำร้องสอดเข้าไปในคดีเพื่อเป็นคู่ความฝ่ายที่สามเพื่อยังให้ได้รับความ รับรอง คຸ້ມກອງ หรือบังคับตามสิทธิและอำนาจหน้าที่ เพื่อให้การบังคับใช้กฎหมายเป็นไปอย่างมี ประสิทธิภาพก็ได้(ย้ายมาจาก ร่าง ม. ๑๓๒) (แก้ไขศาลเรียก ปปช.เข้ามา)

(เพราะถูกลงโทษตามมาตรา ๑๒๗ ให้ศาลปกครองแจ้งให้ ปปช. ทราบ และให้ ปปช.มีสิทธิยื่นคำร้องได้เช่นเดียวกับผู้ถูกฟ้องคดี (หาถ้อยคำให้สอดคล้องกับ พรบ.จัดตั้งศาล ปกครอง)

หมวด ๕

การดำเนินการเกี่ยวกับทรัพย์สิน

ส่วนที่ ๑

การยื่นบัญชีทรัพย์สินและหนี้สิน และการตรวจสอบ

มาตรา ๙๔^{๑๑} ให้ผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมือง และเจ้าหน้าที่ของรัฐดังต่อไปนี้ มีหน้าที่ยื่นบัญชีทรัพย์สินและหนี้สินของตน คู่สมรส และบุตรที่ยังไม่บรรลุนิติภาวะ ที่มีอยู่จริงต่อ

^{๑๐} พระราชบัญญัติจัดตั้งศาลปกครองและวิธีพิจารณาคดีปกครอง พ.ศ. ๒๕๔๒

“คู่กรณี” หมายความว่า ผู้ฟ้องคดี ผู้ถูกฟ้องคดี และให้หมายความรวมถึงบุคคล หน่วยงานทาง ปกครอง หรือเจ้าหน้าที่ของรัฐซึ่งเข้ามาเป็นคู่กรณีด้วยการร้องสอด ไม่ว่าจะโดยความสมัครใจเอง หรือโดยถูกคำสั่ง ศาลปกครองเรียกเข้ามาในคดี ทั้งนี้ เนื่องจากเป็นผู้มีส่วนได้เสีย หรืออาจถูกกระทบจากผลแห่งคดีนั้นและเพื่อ ประโยชน์แห่งการดำเนินการสอบสวนพิจารณา ให้รวมถึงผู้มีสิทธิกระทำการแทนด้วย

^{๑๑} ข้อสังเกต ๙๔

(แบบบัญชีทรัพย์สิน ต้องไม่มีรายละเอียดที่เกินจำเป็นเท่าที่จะทำให้รู้ถึงความมั่งคั่งของทรัพย์สิน และการกำหนดตำแหน่งอื่นควรคำนึงถึงสถานะของตำแหน่งที่สัมพันธ์ต่อการทุจริตด้วย

จะควรแคไหนที่จะให้ ปปช. ยื่นบัญชีทรัพย์สินต่อ สดง. (โดยยื่นต่อคณะกรรมการ เพื่อจะได้ ตรวจสอบความมั่งคั่งจริงได้)

-ให้ยื่นบัญชีทุกๆ ๓/๕ ปี แม้จะมีการเข้า-ออกจากตำแหน่งภายในเวลานั้นก็ตาม (กำหนดไว้ใน ร่าง ม. ๙๕)

-ทั้งนี้ การยื่นต้องยื่นตอนเข้าสู่ตำแหน่ง ๑ ครั้ง ระหว่างดำรงตำแหน่ง ทุกรอบเวลา และพ้นจาก ตำแหน่ง ๑ ครั้ง

- ผู้มีหน้าที่ยื่นฯ หากประสงค์จะแจ้งมากกว่าที่กำหนดก็ได้ เพื่อประโยชน์ในการเป็นหลักฐาน การได้มาซึ่งทรัพย์สิน

- เปิดช่องให้ยื่นได้โดยระบบอิเล็กทรอนิกส์ (กำหนดไว้ในร่าง ม. ๙๗)

- เจ้าหน้าที่ ป.ป.ช. ตั้งแต่ผู้ช่วยพนักงานสอบสวน/เจ้าหน้าที่ที่ทำงานด้านการรับยื่นบัญชีให้ยื่น บัญชีภายใต้หลักเกณฑ์เดียวกัน

- ให้เปิดเผยผลการตรวจสอบสำหรับผู้บริหารระดับต้นหรือเทียบเท่า

คณะกรรมการ ป.ป.ช. ตามที่คณะกรรมการ ป.ป.ช. กำหนดให้ยื่น และแบบที่ประกาศกำหนด
(กำหนดไว้ใน ม. ๙๕ แล้ว)

- (๑) ผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมือง
- (๒) ตุลาการศาลรัฐธรรมนูญ
- (๓) ผู้ดำรงตำแหน่งในองค์กรอิสระ
- (๔) ผู้ว่าการตรวจเงินแผ่นดิน
- (๕) ประธานศาลฎีกา
- (๖) ประธานศาลปกครองสูงสุด
- (๗) อัยการสูงสุด
- (๘) รองประธานศาลฎีกา
- (๙) รองประธานศาลปกครองสูงสุด
- (๑๐) หัวหน้าสำนักตุลาการทหาร
- (๑๑) ผู้พิพากษาในศาลฎีกา
- (๑๒) ตุลาการในศาลปกครองสูงสุด
- (๑๓) รองอัยการสูงสุด
- (๑๔) ผู้ดำรงตำแหน่งระดับสูงนอกจาก (๔) (มีนิยามคำนี้ไว้)
- (๑๕) ข้าราชการตุลาการตามกฎหมายว่าด้วยระเบียบข้าราชการฝ่ายตุลาการ

นอกจาก (๕) (๘) และ (๑๑)

(๑๖) ข้าราชการตุลาการศาลปกครองตามกฎหมายว่าด้วยการจัดตั้งศาลปกครอง
และวิธีพิจารณาคดีปกครอง นอกจาก (๖) (๙) และ (๑๒)

(๑๗) ข้าราชการอัยการตามกฎหมายว่าด้วยระเบียบข้าราชการฝ่ายอัยการ
นอกจาก (๗) และ (๑๓)

(๑๘) ผู้ว่าราชการจังหวัด

(๑๙) ข้าราชการตำรวจตั้งแต่ชั้นผู้บังคับการหรือเทียบเท่าขึ้นไป

(๒๐) ตำแหน่งอื่นตามที่กฎหมายกำหนดให้มีหน้าที่ยื่นบัญชีทรัพย์สินและหนี้สิน

(๒๑) ตำแหน่งเจ้าหน้าที่ของรัฐอื่นตามที่คณะกรรมการ ป.ป.ช. ประกาศกำหนด

สำหรับผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมืองตาม (๑) ที่เป็นให้ผู้บริหารท้องถิ่น รองผู้บริหาร
ท้องถิ่น ผู้ช่วยผู้บริหารท้องถิ่น และสมาชิกสภาท้องถิ่น ตามที่คณะกรรมการ ป.ป.ช. กำหนดให้มี
หน้าที่ยื่นบัญชีทรัพย์สินและหนี้สินตามที่คณะกรรมการ ป.ป.ช. ประกาศกำหนด

สำหรับผู้ดำรงตำแหน่งในองค์กรอิสระตาม (๓) ที่เป็นกรรมการ ป.ป.ช. ให้เป็นไป
ตามมาตรา ๑๕

ทรัพย์สินและหนี้สินที่ต้องแสดงรายการ ให้รวมทั้งทรัพย์สินและหนี้สินใน
ต่างประเทศและให้รวมถึงทรัพย์สินของผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมืองที่มอบหมายให้อยู่ในความ
ครอบครองหรือดูแลของบุคคลอื่นไม่ว่าโดยทางตรงหรือทางอ้อมด้วย (ถ้าเจ้าหน้าที่ของรัฐอื่นไม่ต้อง
แจ้งหรือ)

ผู้มีหน้าที่ยื่นบัญชีทรัพย์สินและหนี้สินตามวรรคหนึ่ง ผู้ใดดำรงตำแหน่งที่มีหน้าที่ต้องยื่นบัญชีมากกว่าหนึ่งตำแหน่ง ให้ผู้นั้นยื่นบัญชีกรณีเข้ารับตำแหน่งเฉพาะตำแหน่งแรก และให้มีหน้าที่ยื่นบัญชีทรัพย์สินและหนี้สินต่อไปทุกสามปีที่อยู่ในตำแหน่งไม่ว่าจะดำรงตำแหน่งใด ๆ ที่มีหน้าที่ยื่นบัญชี

การตรวจสอบทรัพย์สินและหนี้สินคู่สมรสตามวรรคหนึ่งคำว่าคู่สมรสให้หมายความรวมถึงผู้ซึ่งอยู่กินกันฉันสามีภริยาโดยมิได้จดทะเบียนสมรสกับเจ้าหน้าที่ของรัฐด้วย

มาตรา ๙๕ การยื่นบัญชีทรัพย์สินและหนี้สิน ให้ยื่นพร้อมเอกสารประกอบซึ่งเป็นสำเนาหลักฐานที่พิสูจน์ความอยู่จริงของทรัพย์สินและหนี้สิน รวมทั้งสำเนาแบบแสดงรายการภาษีเงินได้บุคคลธรรมดาในรอบปีภาษีที่ผ่านมา โดยผู้ยื่นจะต้องลงลายมือชื่อรับรองความถูกต้องกำกับไว้ในบัญชีทรัพย์สินและหนี้สิน และสำเนาหลักฐานที่ยื่นไว้ทุกหน้า พร้อมทั้งจัดทำรายละเอียดของเอกสารประกอบบัญชีทรัพย์สินและหนี้สินที่ยื่นด้วย ทั้งนี้ หลักเกณฑ์และวิธีการยื่นบัญชีทรัพย์สินและหนี้สินให้เป็นไปตามที่คณะกรรมการ ป.ป.ช. ประกาศกำหนด โดยอาจกำหนดให้ยื่นด้วยวิธีการทางอิเล็กทรอนิกส์ก็ได้ ก็ได้และต้องยื่นภายในกำหนดเวลาสามสิบ (น้าจะสั้นไป) วันนับแต่วันที่เข้าเงื่อนไข ดังต่อไปนี้

(๑) ตำแหน่งตามมาตรา ๙๔ (๑) (๒) (๓) และ (๔) ให้ยื่นเมื่อเข้ารับตำแหน่ง และพ้นจากตำแหน่ง

(๒) ตำแหน่งตามมาตรา ๙๔ (๕) (๖) (๗) (๘) (๙) (๑๐) (๑๑) (๑๒) (๑๓) (๑๔) (๑๕) (๑๖) (๑๗) (๑๘) (๑๙) และ (๒๐) ให้ยื่นเมื่อเข้ารับตำแหน่ง ทุกสามปีที่ยื่นตำแหน่งเป็นเจ้าหน้าที่ของรัฐ และพ้นจากการเป็นเจ้าหน้าที่ของรัฐ

(๓) ตำแหน่งตามมาตรา ๙๔ (๒๑) ให้ยื่นตามระยะเวลาที่คณะกรรมการ ป.ป.ช. ประกาศกำหนด

การยื่นบัญชีทรัพย์สินและหนี้สินตามวรรคหนึ่ง ให้ยื่นภายในระยะเวลาที่คณะกรรมการ ป.ป.ช. กำหนด นับแต่วันที่มีเหตุ ดังต่อไปนี้

(๑) เมื่อเข้ารับตำแหน่งใดตำแหน่งหนึ่งตามทีระบุไว้ในมาตรา ๙๔ เป็นครั้งแรก

(๒) เมื่อครบกำหนดทุกๆ สาม/ห้าปี นับแต่การยื่นครั้งแรก และยังคงดำรงตำแหน่งเดิมหรือไปดำรงตำแหน่งอื่นตามทีระบุไว้ในมาตรา ๙๔ ในระหว่างกำหนดเวลาดังกล่าว

(๓) เมื่อพ้นจากตำแหน่งและมีได้ดำรงตำแหน่งอื่นใดตามทีระบุไว้ในมาตรา ๙๔

ผู้มีหน้าที่ยื่นบัญชีทรัพย์สินและหนี้สินจะยื่นบัญชีทรัพย์สินและหนี้สินไว้ก่อน

กำหนดเวลาในวรรคสองก็ได้ เพื่อประโยชน์ในการเป็นหลักฐานแสดงการได้มาโดยชอบด้วยกฎหมายซึ่งทรัพย์สินที่เพิ่มขึ้นหรือหนี้สินที่ลดลงของตน ในกรณีที่บุคคลตามมาตรา ๙๔ ผู้ใดพ้นจากตำแหน่งที่ดำรงอยู่เพื่อไปดำรงตำแหน่งอื่น ที่มีหน้าที่ต้องยื่นบัญชี ถ้าทรัพย์สินและหนี้สินของผู้นั้นมิได้เปลี่ยนแปลงไปจากบัญชีเดิมจะแจ้งต่อคณะกรรมการ ป.ป.ช. เพื่อขอให้บัญชีดังกล่าวแทนการยื่นใหม่ก็ได้ แต่ถ้าทรัพย์สินและหนี้สินของผู้นั้นมีการเปลี่ยนแปลงไปจากบัญชีที่ได้ยื่นไว้ จะยื่นบัญชีเฉพาะรายการที่มีการเปลี่ยนแปลงก็ได้

ทำอย่างไรจึงจะไม่ต้องยื่นบ่อย ๆ (กำหนดให้ เจ้าหน้าที่ได้ส่วนต้องยื่นบัญชีทรัพย์สินรวมทั้งกองที่กำหนดแบบบัญชีด้วย)

มาตรา ๔๖ เพื่อประโยชน์ในการมีส่วนร่วมของประชาชนในการตรวจสอบทรัพย์สินและหนี้สิน บัญชีแสดงรายการทรัพย์สินและหนี้สินและเอกสารประกอบของนายกรัฐมนตรี รัฐมนตรี สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร และสมาชิกวุฒิสภา ให้เปิดเผยให้สาธารณชนทราบโดยเร็ว แต่ต้องไม่เกินสามสิบวันนับแต่วันที่ครบกำหนดต้องยื่นบัญชีดังกล่าว

การเปิดเผยบัญชีทรัพย์สินและหนี้สินนอกจากบุคคลตามวรรคหนึ่ง ให้เป็นไปตามหลักเกณฑ์และวิธีการที่คณะกรรมการ ป.ป.ช. กำหนด โดยคำนึงถึงสิทธิและการคุ้มครองข้อมูลส่วนบุคคลด้วย

การเปิดเผยบัญชีทรัพย์สินและหนี้สินให้กระทำโดยสรุปเพื่อให้รู้ถึงความมีอยู่จริงของทรัพย์สิน ที่ตั้งของทรัพย์สิน หรือหนี้สินนั้น โดยต้องไม่ระบุถึงรายละเอียดทางทะเบียนของทรัพย์สิน หรือข้อมูลอื่นของบุคคลที่ไม่จำเป็นต่อการเปิดเผยให้สาธารณชนทราบ (ย้ายมาจาก ร่าง ม. ๔๖) (ต้องทำในลักษณะสรุป เพียงเท่าที่จะให้รู้ถึงทรัพย์สิน และที่ตั้ง โดยต้องไม่เปิดเผยข้อมูลที่ประชาชนไม่จำเป็นต้องรู้ เช่น เลขบัตรประชาชน เลขที่บัญชี หรือเลขที่โฉนด (การเปิดเผยสิ่งเหล่านี้ให้มีโทษด้วย)

มาตรา ๔๗ ในกรณีอื่น การรับ (?) การตรวจสอบ (หากเป็นข้อมูลส่วนบุคคลจะมีขอบเขตเพียงไร) และการเปิดเผยบัญชีแสดงรายการทรัพย์สินและหนี้สินหรือผลการตรวจสอบการรายงานเกี่ยวกับบัญชีทรัพย์สินและหนี้สินตามหมวดนี้ ให้เป็นไปตามหลักเกณฑ์และวิธีการที่คณะกรรมการ ป.ป.ช. กำหนด (ควรมีกรอบเงื่อนไขในการกำหนดหลักเกณฑ์) ทั้งนี้ คณะกรรมการ ป.ป.ช. อาจนำวิธีการทางอิเล็กทรอนิกส์มากำหนดไว้ในหลักเกณฑ์นั้นด้วยก็ได้ (ความน่าเชื่อถือและการคุ้มครองความปลอดภัย, ง่ายสะดวกต่อการจัดเก็บ, ควรมีระบบสำรองข้อมูล) (ใครจะมีอำนาจในการเข้าถึงข้อมูลได้บ้าง) ถ้าต้องการหลักเกณฑ์อย่างไร ควรกำหนดกรอบไว้

มาตรา ๔๘ เจ้าหน้าที่ของรัฐผู้ใดจงใจไม่ยื่นบัญชีแสดงรายการทรัพย์สินและหนี้สินหรือจงใจยื่นบัญชีแสดงรายการทรัพย์สินหรือหนี้สินอันเป็นเท็จหรือปกปิดข้อเท็จจริงที่ควรแจ้งให้ทราบ และมีพฤติการณ์อันควรเชื่อได้ว่ามีเจตนาไม่แสดงที่มาแห่งทรัพย์สินหรือหนี้สินนั้น ให้คณะกรรมการ ป.ป.ช. ดำเนินการตามหมวด ๔ การบังคับทางกฎหมายต่อไป (กำหนดไว้ในร่าง ม. ๑๐๕/๑ แล้ว)

(ควรมีบทบัญญัติว่าถ้าในการแจ้งมีความผิดพลาด ให้แจ้งให้เจ้าตัวทราบ และให้เวลาในการดำเนินการแก้ไขเพิ่มเติม ถ้าไม่แก้ไขเพิ่มเติมให้ครบถ้วน ภายในเวลาที่กำหนด ซึ่งอาจจะมีส่วนต่ำ จึงจะลงโทษ) อาจต้องแยกเป็นสองท่อน ว่าด้วยการไม่ยื่นท่อนหนึ่ง และยื่นไม่ครบถ้วนอีกท่อนหนึ่ง

(ในการแจ้งทรัพย์สินควรถือเอาความมีอยู่จริงของทรัพย์สินนั้น มากกว่าจะมุ่งหมายราคา ที่เป็นหรือควรเป็น) (กำหนดไว้ในร่าง ม. ๔๕ ตอนต้น)

มาตรา ๔๙ ให้หน่วยงานของรัฐมีหน้าที่ตรวจสอบข้อมูล(ข้อมูลอะไร) เจ้าหน้าที่ของรัฐในสังกัด(หากมีหลายสังกัดจะก่อให้เกิดภาระมากเกินไป) ที่ต้องยื่นบัญชีทรัพย์สินและหนี้สินต่อคณะกรรมการ ป.ป.ช. ตามมาตรา ๔๕ เกี่ยวกับการเข้ารับและการพ้นจากตำแหน่ง (?) ของผู้มีหน้าที่ยื่นบัญชีนั้น แล้วรายงานต่อคณะกรรมการ ป.ป.ช. (เพิ่มภาระหน่วยงานที่มีหน้าที่ต้องรายงาน) (น่าจะ

เป็นการสร้างขั้นตอนและโยนภาระให้คนอื่น น่าจะหาวิธีการที่ง่ายกว่านี้ (ไม่จำเป็นต้องกำหนดอีก เนื่องจากเปลี่ยนวิธีการยื่นในร่าง ม. ๙๕ แล้ว)

หาทางออกสำหรับคนที่ดำรงตำแหน่งที่ต้องแจ้งทรัพย์สินหลายตำแหน่งว่าจะทำอย่างไรจึงไม่ยุ่งยาก เช่น ให้แจ้งแต่การเข้าดำรงตำแหน่งใหม่พร้อมทั้งค่าตอบแทนที่ได้เพิ่มขึ้น โดยไม่ต้องยื่นบัญชีใหม่ (กำหนดไว้ในร่าง ม. ๙๕)

ส่วนที่๒

การตรวจสอบบัญชีทรัพย์สินและหนี้สิน

มาตรา ๑๐๐ เมื่อได้รับบัญชีแสดงรายการทรัพย์สินและหนี้สินตามมาตรา ๙๕๔ ไว้แล้ว ให้สำนักงาน ป.ป.ช. จัดให้มีการลงลายมือชื่อหรือกระทำด้วยวิธีอื่นใดแทนการลงลายมือชื่อกำกับไว้ในบัญชีทรัพย์สินและหนี้สินดังกล่าว ตามหลักเกณฑ์และวิธีการที่คณะกรรมการ ป.ป.ช. กำหนด (น่าจะคิดอะไรที่ smart กว่านี้ในการทำงาน)

มาตรา ๑๐๐/๑ ในกรณีที่ผู้มีหน้าที่ยื่นบัญชีทรัพย์สินและหนี้สินไม่ได้ยื่นบัญชีแสดงรายการทรัพย์สินและหนี้สินตามเวลาที่มาตรา ๙๕ กำหนด ให้สำนักงานมีหนังสือแจ้งให้บุคคลดังกล่าวทราบ และเสนอเรื่องให้คณะกรรมการ ป.ป.ช. ดำเนินการต่อไป เว้นแต่เป็นกรณีที่บุคคลดังกล่าวได้แสดงเอกสารหลักฐานที่พิสูจน์ได้ว่าตนมิได้ตั้งใจไม่ได้ยื่นบัญชีแสดงรายการทรัพย์สินและหนี้สินดังกล่าวภายในสิบห้าวันนับแต่วันครบกำหนดตามมาตรา ๙๕ และคณะกรรมการ ป.ป.ช. เห็นสมควรให้บุคคลยื่นบัญชีแสดงรายการทรัพย์สินและหนี้สินตามเวลาที่คณะกรรมการ ป.ป.ช. กำหนดอีกครั้งหนึ่ง

เมื่อปรากฏว่าบัญชีทรัพย์สินและหนี้สินหรือเอกสารประกอบที่ได้รับมาตามวรรคหนึ่งไม่ครบถ้วนหรือมีข้อมูลไม่ตรงตามความจริงแต่มิได้มีผลให้อัตรรวมของทรัพย์สินเพิ่มขึ้นหรือหนี้สินลดลงเกินกว่าร้อยละห้าของมูลค่าทรัพย์สินหรือหนี้สินที่ได้ยื่นไว้แล้ว และไม่มิจุดพิจารณาอื่นเชื่อได้ว่ามีเจตนาไม่แสดงที่มาแห่งทรัพย์สินหรือหนี้สินนั้น ให้เลขาธิการแจ้งให้ผู้มีหน้าที่ยื่นบัญชีทรัพย์สินและหนี้สินยื่นเอกสารประกอบให้ครบถ้วนตามเวลาที่คณะกรรมการ ป.ป.ช. กำหนด

(ควรมีบทบัญญัติว่าถ้าในการแจ้งมีความผิดพลาด ให้แจ้งให้เจ้าตัวทราบ และให้เวลาในการดำเนินการแก้ไขเพิ่มเติม ถ้าไม่แก้ไขเพิ่มเติมให้ครบถ้วน ภายในเวลาที่กำหนด ซึ่งอาจจะมีขั้นต่ำ จึงจะลงโทษ) อาจต้องแยกเป็นสองท่อน ว่าด้วยการไม่ยื่นท่อนหนึ่ง และยื่นไม่ครบถ้วนอีกท่อนหนึ่ง

(ในการแจ้งทรัพย์สินควรถือเอาความมีอยู่จริงของทรัพย์สินนั้น มากกว่าจะมุ่งหมายราคา ที่เป็นหรือควรเป็น) (กำหนดไว้ใน ร่าง ม. ๙๕ ตอนต้น)

มาตรา ๑๐๑ ในการตรวจสอบทรัพย์สินและหนี้สิน ให้คณะกรรมการ ป.ป.ช. หัวหน้าพนักงานไตสวน พนักงานไตสวน หรือพนักงานเจ้าหน้าที่ ดำเนินการอำนาจและหน้าที่ดังต่อไปนี้

(๑) ตรวจสอบความถูกต้องและความมีอยู่จริงของทรัพย์สินและหนี้สิน เพื่อยืนยันรายการทรัพย์สินและหนี้สินที่แสดง รวมทั้งความเปลี่ยนแปลงของทรัพย์สินและหนี้สิน แล้วแต่กรณี ตามบัญชีทรัพย์สินและหนี้สินที่แสดงไว้แล้วดังกล่าว (ควรกำหนดให้ชี้ตัวว่าจะใช้เจ้าหน้าที่ขนาดไหน)

(๒) ตรวจสอบที่มาของทรัพย์สินและหนี้สิน การเคลื่อนไหวทางการเงิน หรือการทำธุรกรรมของผู้มีหน้าที่ยื่นบัญชีทรัพย์สินและหนี้สิน หรือบุคคลที่เกี่ยวข้อง ในกรณีที่ปรากฏพฤติการณ์หรือเหตุอันควรสงสัยจากบัญชีทรัพย์สินและหนี้สินหรือจากข้อมูลแหล่งอื่นว่าผู้มีหน้าที่ยื่นบัญชีทรัพย์สินและหนี้สิน มีรายได้ หรือทรัพย์สินและหนี้สิน ไม่สอดคล้องกับบัญชีทรัพย์สินและหนี้สิน หรือปรากฏพฤติการณ์ว่ามีทรัพย์สินเพิ่มขึ้นผิดปกติ หรือรั่วไหลผิดปกติ เพื่อดำเนินการตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญต่อไป(ควรหรือไม่ว่าจะให้อยู่ภายใต้การกำกับหรือสั่งการของกรรมการ ป.ป.ช.) (ตั้งใจจะตรวจบางกรณี จึงต้องกำหนดกรอบว่ากรณีใด) ควรมีขอบเขตจำกัดเฉพาะเมื่อมีเหตุอันควรสงสัยและ ป.ป.ช.มีมติให้ทำ

ภายหลังที่มีการยื่นบัญชีทรัพย์สินและหนี้สินกรณีเข้ารับตำแหน่งไว้แล้วต่อมาผู้มีหน้าที่ยื่นบัญชีทรัพย์สินและหนี้สินนั้นตาย ย่อมไม่ตัดอำนาจคณะกรรมการ ป.ป.ช. ที่จะดำเนินการตรวจสอบความถูกต้องและความมีอยู่จริง รวมทั้งความเปลี่ยนแปลงของทรัพย์สินและหนี้สิน และที่มาของทรัพย์สินและหนี้สิน ตามวรรคหนึ่ง จากกองมรดกของผู้มีหน้าที่ยื่นบัญชีทรัพย์สินและหนี้สินดังกล่าว แต่ต้องไม่เกินหนึ่งปีนับแต่วันที่ผู้มีหน้าที่ยื่นบัญชีทรัพย์สินและหนี้สินนั้นตาย (ควรมีระยะเวลา ซึ่งไม่ควรเกิน ๑ ปี นับแต่วันที่เขาตาย)

การดำเนินการตามวรรคหนึ่ง คณะกรรมการ ป.ป.ช. อาจมอบหมายให้พนักงานเจ้าหน้าที่ดำเนินการตรวจสอบตาม (๑) หรือมอบหมายให้หัวหน้าพนักงานได้สวนหรือพนักงานได้สวนดำเนินการตรวจสอบตาม (๒) ก่อนเสนอคณะกรรมการ ป.ป.ช. พิจารณาก็ได้ ให้เป็นไปตามหลักเกณฑ์ วิธีการ ระยะเวลา และเงื่อนไขที่คณะกรรมการ ป.ป.ช. ประกาศกำหนด ทั้งนี้ โดยอาจกำหนดตำแหน่งเจ้าหน้าที่ของรัฐบางตำแหน่งหรือบางระดับ หรือเฉพาะมูลค่าทรัพย์สินที่มีจำนวนมากกว่าที่ต้องดำเนินการตรวจสอบด้วยก็ได้ (เป็นดุลพินิจมากเกินไป)

มาตรา ๑๐๒ เมื่อคณะกรรมการ ป.ป.ช. ได้ทำการตรวจสอบทรัพย์สินและหนี้สินของบุคคลผู้มีหน้าที่ยื่นบัญชีทรัพย์สินและหนี้สินตามมาตรา ๑๐๑ แล้วให้เปิดเผยผลการตรวจสอบทรัพย์สินและหนี้สินของผู้ดำรงตำแหน่งที่มีหน้าที่ยื่นบัญชีดังกล่าว ให้สาธารณชนทราบ (ควรบอกแต่เพียงสรุปว่าผิดปกติหรือไม่ ไม่ใช่เอาของเขาไปแหงมด) (ม.๑๐๑ ให้เจ้าหน้าที่ตรวจ แต่ ม.นี้ กลับเป็น ป.ป.ช.)

ภายหลังได้เปิดเผยผลการตรวจสอบแล้ว หากมีพฤติการณ์ปรากฏหรือมีเหตุอันควรสงสัยเกี่ยวกับการได้มาซึ่งทรัพย์สินและหนี้สินรายการใดโดยมิชอบ หรือมีพฤติการณ์อันควรเชื่อได้ว่า จะมีการโอน ยักยอก แปรสภาพ หรือซุกซ่อนทรัพย์สิน หรือปรากฏพฤติการณ์ว่ามีการถือครองทรัพย์สินแทน อันมีลักษณะเป็นการทรัพย์สินเพิ่มขึ้นผิดปกติ หรือรั่วไหลผิดปกติ ให้หัวหน้าพนักงานได้สวน พนักงานได้สวน หรือพนักงานเจ้าหน้าที่ เสนอให้คณะกรรมการ ป.ป.ช. พิจารณาดำเนินการตรวจสอบทรัพย์สินและหนี้สินของผู้มีหน้าที่ยื่นบัญชีดังกล่าวต่อไป เว้นแต่ข้อเท็จจริงหรือพยานหลักฐานดังกล่าวไม่ใช่สาระสำคัญที่จะเปลี่ยนแปลงผลการตรวจสอบทรัพย์สินและหนี้สิน (เขียน วน ๆ ขอบกล)

มาตรา ๑๐๓ ในการตรวจสอบทรัพย์สินและหนี้สินตามหมวดนี้ หากมีพฤติการณ์ปรากฏหรือมีเหตุอันควรสงสัยเกี่ยวกับการได้มาซึ่งทรัพย์สินและหนี้สินรายการใดโดยไม่ชอบ หรือมีพฤติการณ์อันควรเชื่อได้ว่าจะมีการโอน ยักยอก แปรสภาพ หรือซุกซ่อนทรัพย์สิน หรือปรากฏพฤติการณ์ว่ามีการถือครองทรัพย์สินแทน อันมีลักษณะเป็นการมีทรัพย์สินเพิ่มขึ้นผิดปกติ ให้คณะกรรมการ ป.ป.ช. มีอำนาจดำเนินการตรวจสอบธุรกรรมหรือการได้มาซึ่งทรัพย์สินและหนี้สินนั้น มีลักษณะเป็นการร่ำรวยผิดปกติหรือไม่ เพื่อดำเนินการไต่สวนและร้องขอให้ทรัพย์สินนั้นตกเป็นของแผ่นดินต่อไป (อยู่ ๆ จะไปร้องขอโดยไม่ได้อำนาจผิดปกติได้อย่างไร เงื่อนไขที่จะทำงานก็มากเกินไปหรือเปล่า)

ให้คณะกรรมการ ป.ป.ช. มีอำนาจเรียกข้อมูลเกี่ยวกับการทำธุรกรรมของบุคคลที่เกี่ยวข้องกับผู้มีส่วนที่ยื่นบัญชีรายการทรัพย์สินและหนี้สินจากสำนักงานป้องกันและปราบปรามการฟอกเงิน ส่วนราชการ หรือสถาบันการเงินและผู้มีหน้าที่รายงานการทำธุรกรรมทางการเงินหรือผู้ประกอบอาชีพตามกฎหมายว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการฟอกเงิน

ให้สำนักงานป้องกันและปราบปรามการฟอกเงิน สถาบันการเงิน และผู้มีหน้าที่รายงานธุรกรรมทางการเงิน ดำเนินการและปฏิบัติการทั้งหลายอันจำเป็นหรือสนับสนุนการปฏิบัติงานของคณะกรรมการ ป.ป.ช. และรายงานธุรกรรมตามมูลค่าที่กำหนด หรือธุรกรรมที่มีเหตุอันควรสงสัย ให้คณะกรรมการ ป.ป.ช. ทราบ เพื่อให้มีการจัดทำฐานข้อมูลธุรกรรมทางการเงินไว้ในระบบ โดยมีให้นำบทบัญญัติของกฎหมายที่ห้ามหน่วยงานใดเปิดเผยข้อมูลในความครอบครองมาใช้บังคับกับการแจ้งข้อมูลดังกล่าว ทั้งนี้ ตามหลักเกณฑ์ วิธีการ ระยะเวลา และเงื่อนไขที่คณะกรรมการ ป.ป.ช. ประกาศกำหนด

ให้นำบทบัญญัติในเรื่องยึดหรืออายัดทรัพย์สินมาตรา ๗๘-๑๑๙/๒๔ มาใช้บังคับกับการตรวจสอบทรัพย์สินและหนี้สินตามมาตรานี้ด้วยโดยอนุโลม

เพื่อประโยชน์ในการตรวจสอบทรัพย์สินและหนี้สินให้นำบทบัญญัติมาตรา ๒๔ และมาตรา ๓๓๓ มาใช้บังคับกับการตรวจสอบทรัพย์สินและหนี้สินด้วย (ต้องการอะไร ถึงต้องเขียนเยิ่นเย้อถึงขนาดนี้) (เรื่องการยื่นบัญชีทรัพย์สิน ไม่ใช่เรื่องหลักที่ปราบปรามการทุจริต เป็นเพียงเครื่องมือให้ตรวจสอบง่ายขึ้นเท่านั้น สิ่งสำคัญคือการตรวจสอบว่าใครร่ำรวยผิดปกติหรือมีทรัพย์สินเพิ่มขึ้นผิดปกติ)

มาตรา ๑๐๔ ในกรณีที่ผู้มีส่วนที่ยื่นบัญชีผู้ใดใจไม่ยื่นบัญชีแสดงรายการทรัพย์สินและหนี้สิน หรือจงใจยื่นบัญชีรายการทรัพย์สินและหนี้สินอันเป็นเท็จหรือปกปิดข้อเท็จจริงที่ควรแจ้งให้ทราบ และมีพฤติการณ์อันควรเชื่อได้ว่ามีเจตนาไม่แสดงที่มาแห่งทรัพย์สินและหนี้สินนั้นด้วย ให้ดำเนินการแจ้งข้อกล่าวหาให้ผู้มีส่วนที่ยื่นบัญชีนั้นทราบต่อไป และให้นำบทบัญญัติมาตรา ๖๖-มาตรา ๖๗-มาตรา ๖๘ และมาตรา ๖๙ มาใช้บังคับโดยอนุโลม (การแจ้งบัญชีทรัพย์สินเป็นเรื่องมีรายละเอียดจุกจิกมาก คนที่แจ้งไม่ครบมีสาเหตุที่น่าเห็นใจมากมาย จึงควรมีการเตือนหรือบอกให้ทราบว่ายังขาดอะไร และให้เวลาเขาแจ้งให้ครบ ก่อนที่จะแจ้งข้อกล่าวหา) (กำหนดไว้ใน ม. ๙๘ ว. ๓ แล้ว)

มาตรา ๑๐๕ ในกรณีที่ผลการตรวจสอบความเปลี่ยนแปลงของทรัพย์สินและหนี้สินแล้วพบว่า มีทรัพย์สินเพิ่มขึ้นผิดปกติ หรือมีพฤติการณ์ร่ำรวยผิดปกติ ให้คณะกรรมการ ป.ป.ช. ดำเนินการไต่สวน (ขบวนการเป็นอย่างไร การตรวจสอบจนพบว่ามีความเปลี่ยนแปลง หรือมี

ทรัพย์สินเพิ่มขึ้นผิดปกติ ไม่ได้ผ่านการไต่สวนหรือ) เพื่อร้องขอให้ทรัพย์สินตกเป็นของแผ่นดินตามหมวด ๒ ส่วนที่ ๔ การไต่สวนกรณีร่ำรวยผิดปกติต่อไป

มาตรา ๑๐๕/๑ เมื่อปรากฏว่าผู้มีหน้าที่ยื่นบัญชีทรัพย์สินและหนี้สินผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมืองหรือเจ้าหน้าที่ของรัฐ ผู้ใดจงใจไม่ยื่นบัญชีแสดงรายการทรัพย์สินและหนี้สินต่อคณะกรรมการ ป.ป.ช. ภายในเวลาที่พระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญนี้กำหนด หรือจงใจยื่นบัญชีแสดงรายการทรัพย์สินและหนี้สินด้วยข้อความอันเป็นเท็จ หรือปกปิดข้อเท็จจริงที่ควรแจ้งให้ทราบ และมีพฤติการณ์อันควรเชื่อได้ว่ามีเจตนาไม่แสดงที่มาแห่งทรัพย์สินหรือหนี้สินนั้น ให้คณะกรรมการ ป.ป.ช. ดำเนินการ ดังต่อไปนี้

(๑) ให้เสนอเรื่องต่อศาลฎีกาแผนกคดีอาญาของผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมืองเพื่อวินิจฉัย กรณีเป็นบุคคลตามมาตรา ๙๔ (๑) (๒) (๓) และ (๔) เว้นแต่ผู้ดำรงตำแหน่งผู้บริหารท้องถิ่นและสมาชิกสภาท้องถิ่นที่คณะกรรมการ ป.ป.ช. กำหนดให้เป็นตำแหน่งที่ต้องยื่นบัญชี

(๒) ให้เสนอเรื่องต่อศาลที่มีเขตอำนาจพิจารณาพิพากษาอาญาคดีทุจริตและประพฤติมิชอบเพื่อวินิจฉัย กรณีเป็นเจ้าหน้าที่ของรัฐอื่นที่ไม่อยู่ในเขตอำนาจศาลฎีกาแผนกคดีอาญาของผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมือง

ให้ผู้ว่าคดี ป.ป.ช. มีอำนาจยื่นคำร้องต่อศาลหรือว่าความ หรือดำเนินกระบวนการพิจารณาในศาลที่มีเขตอำนาจพิจารณาวินิจฉัย (มี ม.๑๑๔ เป็นบทรวมอยู่แล้วไม่ใช่หรือ)

ในการดำเนินคดีกับเมื่อศาลมีคำพิพากษาว่าผู้ถูกกล่าวหา มีพฤติการณ์ตามที่กล่าวหาตามวรรคหนึ่ง ให้นำบทบัญญัติมาตรา ๑๑๕ มาใช้บังคับด้วยโดยอนุโลม และห้ามมิให้ผู้ต้องคำพิพากษาดังกล่าวดำรงตำแหน่งเจ้าหน้าที่ของรัฐไม่ว่าจะเป็นตำแหน่งใดเป็นเวลาห้าปี (ย้ายมาจากร่าง ม. ๑๓๔) (ดูจะซ้ำ ๆ กับ ม.๑๐๔) (ควรมิบทยกเว้นว่าถ้าหลงลืมและมีจำนวนไม่เกินร้อยละ ๕ ก็ไม่ถึงว่ามีเจตนาไม่แสดงที่มาแห่งทรัพย์สิน)

มาตรา ๑๐๕/๒ เมื่อศาลมีคำพิพากษาว่าผู้มีหน้าที่ยื่นบัญชีทรัพย์สินและหนี้สินผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมืองหรือเจ้าหน้าที่ของรัฐผู้ใดจงใจไม่ยื่นบัญชีแสดงรายการทรัพย์สินและหนี้สินให้ถือเป็นการฝ่าฝืนทางจริยธรรมอย่างร้ายแรงหรือเป็นความผิดวินัยแล้วแต่กรณี เว้นแต่เป็นข้อผิดพลาดเล็กน้อย หรือมิได้มีเจตนากระทำผิด (ย้ายมาจาก ร่าง ม. ๑๓๕) (ลงโทษทางอาญาแล้วกลับมาถือว่าไม่ผิดวินัย ก็ชอบกลอยู่ เว้นแต่จะมีข้อยกเว้นตามข้อสังเกตในมาตรา ๑๓๔)

ส่วนที่ ๒

การดำเนินการกรณีร่ำรวยผิดปกติ

มาตรา ๑๐๕/๓ เมื่อความปรากฏต่อคณะกรรมการ ป.ป.ช. ไม่ว่าจะมีการกล่าวหาหรือไม่ว่าผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมือง ตุลาการศาลรัฐธรรมนูญ ผู้ดำรงตำแหน่งในองค์กรอิสระ ผู้ว่าการตรวจเงินแผ่นดิน หรือเจ้าหน้าที่ของรัฐผู้ใดร่ำรวยผิดปกติหรือทรัพย์สินเพิ่มขึ้นผิดปกติ ให้ผู้กล่าวหาดำเนินการกล่าวหาต่อคณะกรรมการ ป.ป.ช. ในขณะที่ผู้ถูกกล่าวหา ยังดำรงตำแหน่ง

การเมืองหรือเป็นเจ้าของหน้าที่ของรัฐหรือพ้นจากตำแหน่งทางการเมืองหรือเจ้าหน้าที่ของรัฐไม่เกินห้าปี (ตัดออกเพราะมีใน ม. ๔๗ แล้ว) โดยให้คณะกรรมการ ป.ป.ช. ดำเนินการไต่สวนโดยพลัน

การกล่าวหา การยกขึ้นไต่สวน และการไต่สวนของคณะกรรมการ ป.ป.ช. ตามวรรคหนึ่งให้นำบทบัญญัติในหมวด ๒ การไต่สวน มาใช้บังคับโดยอนุโลม เว้นแต่จะมีการบัญญัติไว้เป็นการเฉพาะในหมวดนี้

(ย้ายมาจาก ม. ๗๖)

มาตรา ๑๐๕/๔ การกล่าวหาผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมือง ตุลาการศาลรัฐธรรมนูญ ผู้ดำรงตำแหน่งในองค์กรอิสระ ผู้ว่าการตรวจเงินแผ่นดิน หรือเจ้าหน้าที่ของรัฐผู้ได้ร่ำรวยผิดปกติ จะต้องระบุพฤติการณ์อันแสดงให้เห็นได้ว่าผู้ถูกกล่าวหา ร่ำรวยผิดปกติหรือทรัพย์สินเพิ่มขึ้นผิดปกติ หรือได้ทรัพย์สินมาโดยมิชอบ หรือพิจารณาจากรายได้ประกอบกับทรัพย์สินแล้ว ทำให้เห็นได้ว่าผู้ถูกกล่าวหา ร่ำรวยผิดปกติหรือทรัพย์สินเพิ่มขึ้นผิดปกติที่จะต้องดำเนินการเพื่อร้องขอให้ทรัพย์สินตกเป็นของแผ่นดินตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญนี้ (จะต้องระบุอีกหรือไม่เนื่องจากมีใน ม. ๔๘ แล้ว) (ทำไม่ถึงวางเงื่อนไขมากนัก เกือบจะเท่ากับให้คนกล่าวหาหาพิสูจนให้ ปปช. เห็น

ในกรณีที่คณะกรรมการ ป.ป.ช. มีเหตุอันควรสงสัยว่าผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมือง ตุลาการศาลรัฐธรรมนูญ ผู้ดำรงตำแหน่งในองค์กรอิสระ ผู้ว่าการตรวจเงินแผ่นดิน หรือเจ้าหน้าที่ของรัฐ ร่ำรวยผิดปกติหรือทรัพย์สินเพิ่มขึ้นผิดปกติให้คณะกรรมการ ป.ป.ช. พิจารณาว่าทรัพย์สินที่ผู้ถูกกล่าวหาครอบครองหรือมีอยู่ประกอบรายได้ หรือมีพฤติการณ์อื่น ๆ หรือชี้ช่องพยานหลักฐานเพียงพอที่จะสืบหาทรัพย์สินในการที่จะรับไว้พิจารณาเพื่อร้องขอให้ทรัพย์สินตกเป็นของแผ่นดิน

ถ้าผู้ถูกกล่าวหาเป็นผู้ซึ่งได้ยื่นบัญชีทรัพย์สินและหนี้สินไว้แล้ว ให้คณะกรรมการ ป.ป.ช. นำบัญชีทรัพย์สินและหนี้สินนั้นมาประกอบการพิจารณาด้วย

ในกรณีที่ผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมือง หรือเจ้าหน้าที่ของรัฐพ้นจากการดำรงตำแหน่งทางการเมืองหรือพ้นจากการเป็นเจ้าหน้าที่ของรัฐเกินห้าปีแล้ว ห้ามมิให้มีการกล่าวหาผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมือง หรือเจ้าหน้าที่ของรัฐนั้นตามวรรคหนึ่งอีก แต่ไม่ตัดอำนาจของคณะกรรมการ ป.ป.ช. ที่จะยกเหตุอันควรสงสัยว่าผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมืองหรือเจ้าหน้าที่ของรัฐ ร่ำรวยผิดปกติหรือทรัพย์สินเพิ่มขึ้นผิดปกติขึ้นไต่สวนได้ ทั้งนี้ ต้องไม่เกินสิบปีนับแต่วันที่ผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมืองหรือเจ้าหน้าที่ของรัฐนั้นพ้นจากตำแหน่งทางการเมืองหรือพ้นจากการเป็นเจ้าหน้าที่ของรัฐแล้วแต่กรณี (ตัดออกเพราะมีใน ม. ๔๗ แล้ว)

การพ้นจากตำแหน่งตามวรรคสี่ ให้หมายความรวมถึงกรณีผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมือง หรือเจ้าหน้าที่ของรัฐตายด้วย(ตัดออกเพราะมีใน ม. ๔๓ ว. ๒ แล้ว)

ให้นำบทบัญญัติมาตรา ๔๘ มาใช้บังคับกับการกล่าวหาผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมือง หรือเจ้าหน้าที่ของรัฐว่า ร่ำรวยผิดปกติด้วยโดยอนุโลม (ย้ายมาจาก ม. ๗๖) (เขียนใหม่ เลียนแบบคดีทุจริตทั่วไป ส่วนจะเพิ่มรายละเอียดนอกเหนือ ม.๔๘ ก็สุดแต่)ทำไมจึงต้องมีเงื่อนไขและขั้นตอนมากมาย

(ย้ายมาจาก ม. ๗๖)

จบ ๑๕ กย ๖๐

มาตรา ๑๐๕/๕ ในกรณีที่คณะกรรมการ ป.ป.ช. ตรวจสอบพบว่าทรัพย์สินรายได้ของผู้ถูกกล่าวหาเป็นทรัพย์สินที่เกี่ยวข้องกับการร่ำรวยผิดปกติ หรือมีพฤติการณ์น่าเชื่อว่าจะมีการโอน ยักยอก แปรสภาพ หรือซุกซ่อนทรัพย์สินดังกล่าว ให้คณะกรรมการ ป.ป.ช. มีอำนาจออกคำสั่งยึดหรืออายัดทรัพย์สินนั้นไว้ชั่วคราว ทั้งนี้ ไม่ตัดสิทธิผู้ถูกกล่าวหาที่จะยื่นคำร้องขอผ่อนผันเพื่อขอรับทรัพย์สินนั้นไปใช้ประโยชน์โดยมีหรือไม่มีประกันหรือหลักประกันก็ได้

เมื่อมีการยึดหรืออายัดทรัพย์สินชั่วคราวตามวรรคหนึ่งแล้ว ให้คณะกรรมการ ป.ป.ช. จัดให้มีการพิสูจน์เกี่ยวกับทรัพย์สินโดยเร็ว ในกรณีที่ผู้ถูกกล่าวหาไม่สามารถแสดงทรัพย์สินได้ว่าทรัพย์สินที่ถูกยึดหรืออายัดชั่วคราวมิได้เกี่ยวข้องกับการร่ำรวยผิดปกติ ให้คณะกรรมการ ป.ป.ช. มีอำนาจยึดหรืออายัดทรัพย์สินนั้นไว้ต่อไป จนกว่าคณะกรรมการ ป.ป.ช. จะมีมติว่าข้อกล่าวหาไม่มีมูลซึ่งต้องไม่เกินหนึ่งปีนับแต่วันยึดหรืออายัด หรือจนกว่าจะมีคำพิพากษาถึงที่สุดให้ยกฟ้องในคดีนั้น แต่ถ้าสามารถพิสูจน์ได้ ก็ให้คืนทรัพย์สินแก่ผู้นั้น ทั้งนี้ ในกรณีจำเป็น คณะกรรมการ ป.ป.ช. อาจขยายระยะเวลาการยึดหรืออายัดทรัพย์สินดังกล่าวออกไปได้ครั้งละไม่เกินหกเดือน แต่ให้ขยายได้ไม่เกินสองครั้ง

ทรัพย์สินของผู้ถูกกล่าวหาตามวรรคหนึ่ง ให้ความหมายรวมถึงทรัพย์สินที่บุคคลอื่นมีชื่อเป็นเจ้าของกรรมสิทธิ์ และมีพฤติการณ์เป็นการถือครองแทนหรือถือกรรมสิทธิ์แทน ในลักษณะที่เกี่ยวข้องกับการโอน ยักยอก แปรสภาพ หรือซุกซ่อนทรัพย์สินของผู้ถูกกล่าวหาด้วย และให้เป็นหน้าที่ของบุคคลดังกล่าวในการพิสูจน์ทรัพย์สินที่ยึดหรืออายัด (วรรคนี้แปลว่าอะไร) (ย้ายมาจาก ม.๗๘) (ต่างกับ ม.๖๕ อย่างไร) ทำไมต้องแยกเขียน (ม. ๖๕ ใช้เมื่อมีการชี้มูลความผิดแล้วและเฉพาะกับความผิดที่มีโทษทางอาญา แต่มาตรานี้ประสงค์จะใช้ก่อนชี้มูลด้วย เพราะเน้นที่ตัวทรัพย์สินแม้ว่าไม่ได้กระทำผิดทางอาญา โดย ว. ๑ เขียนคล้ายกับ ม. ๖๕ แต่ ว. ๒ และ ว. ๓ ของมาตรานี้มีการกำหนดเงื่อนไขและรายละเอียดเพิ่มเติมไว้โดยให้ใช้กับบุคคลอื่นที่ถือครองแทนหรือถือกรรมสิทธิ์แทนด้วย)

มาตรา ๑๐๕/๖ เพื่อประโยชน์ในการไต่สวนในกรณีที่มีเหตุสมควร เพื่อให้ได้ข้อเท็จจริงเกี่ยวกับรายการทรัพย์สินที่ทำการไต่สวน ให้คณะกรรมการ ป.ป.ช. มีอำนาจสั่งให้ผู้ถูกกล่าวหาแสดงรายการทรัพย์สินและหนี้สินของผู้ถูกกล่าวหาตามรายการ วิธีการ และภายในระยะเวลาที่คณะกรรมการ ป.ป.ช. กำหนด ทั้งนี้ ระยะเวลาดังกล่าวต้องไม่น้อยกว่าสามสิบวันแต่ไม่เกินหกสิบวัน (น่าจะนำไปรวมเขียนว่าในการไต่สวนมีอำนาจทำอะไรได้บ้าง ในเงื่อนไขอย่างไร เช่นในกรณีนี้ก็ ต้องมีเงื่อนไขว่าข้อกล่าวหาเกี่ยวข้องกับการมีทรัพย์สินมาก หรือรับสินบนมา) (ย้ายมาจาก ม. ๗๙)

มาตรา ๑๐๕/๗ ในการแจ้งข้อกล่าวหาว่าผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมือง ตุลาการศาลรัฐธรรมนูญ ผู้ดำรงตำแหน่งในองค์กรอิสระ ผู้ว่าการตรวจเงินแผ่นดิน หรือเจ้าหน้าที่ของรัฐ ร่ำรวยผิดปกติ ให้แจ้งข้อเท็จจริงและพฤติการณ์ที่แสดงให้เห็นว่าผู้ถูกกล่าวหาร่ำรวยผิดปกติ และระบุรายละเอียดเกี่ยวกับทรัพย์สินที่นำมาแจ้งข้อกล่าวหา สถานที่ตั้งของทรัพย์สิน ชื่อและที่อยู่ของผู้ครอบครอง หรือมีชื่อเป็นเจ้าของกรรมสิทธิ์ในทรัพย์สินขณะที่แจ้งข้อกล่าวหาด้วย เท่าที่จะทำให้ผู้ถูกกล่าวหาเข้าใจข้อกล่าวหาได้ดี

ให้ผู้ถูกกล่าวหา มีหน้าที่พิสูจน์หรือแสดงที่มาของรายได้หรือทรัพย์สินตามวรรคหนึ่ง (ย้ายมาจาก ม. ๘๐) (ถ้าสอบไปแล้ว ภายหลังพบว่ามีทรัพย์สินอยู่ที่อื่นอีก แต่เลยยื่นแจ้งข้อกล่าวหาไปแล้วจะทำอย่างไร) (จะต้องเขียนให้สอบได้ตลอด) (เป็นการระบุรายละเอียดการแจ้งข้อกล่าวหาไว้เป็นพิเศษจากที่กำหนดใน ม. ๔๘)

มาตรา ๑๐๕/๘ ในการไต่สวนกรณีรื้อรายผิดปกติ หากมีกรณีที่ต้องแจ้งข้อกล่าวหาให้ผู้ถูกกล่าวหาทราบ และมีเหตุอันน่าเชื่อว่าการโอน ยักย้าย แปรสภาพ หรือชุกซ่อนทรัพย์สินไปยังบุคคลอื่นหรือมีการถือครองทรัพย์สินแทนผู้ถูกกล่าวหาเพื่อการจัดการทรัพย์สินที่รื้อรายผิดปกติ ในลักษณะที่เป็นการกระทำความผิดร่วมกันหรือมีส่วนเกี่ยวข้องกับการโอน ยักย้าย แปรสภาพ หรือชุกซ่อนทรัพย์สินดังกล่าว เพื่อประโยชน์ในการร้องขอให้ทรัพย์สินตกเป็นของแผ่นดิน ก็ให้มีการแจ้งข้อกล่าวหาให้กับบุคคลที่ถือแทนนั้นทราบด้วย เพื่อพิสูจน์ทรัพย์สินหรือแสดงที่มาของทรัพย์สินดังกล่าว ในกรณีที่ไม่สามารถชี้แจงเกี่ยวกับที่มาของทรัพย์สินได้ ก็ให้ดำเนินการร้องขอให้ทรัพย์สินนั้นตกเป็นของแผ่นดิน

ในกรณีที่ปรากฏว่าการโอน ยักย้าย แปรสภาพ หรือชุกซ่อนทรัพย์สินของบุคคลตามวรรคหนึ่ง เข้าลักษณะเป็นการฟอกเงิน ให้คณะกรรมการ ป.ป.ช. ส่งเรื่องให้สำนักงานป้องกันและปราบปรามการฟอกเงินดำเนินการต่อไปก็ได้ โดยให้ถือเป็นความผิดมูลฐานตามกฎหมายว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการฟอกเงินด้วย (๑. ถ้า ป.ป.ช.ไม่ส่ง จะทำอย่างไรต่อไป ๒. ทำไมต้องให้ถือเป็นความผิดมูลฐาน ถ้าไม่เป็นความผิดมูลฐานแล้ว ป.ป.ช. จะวินิจฉัยว่าเป็นการฟอกเงินได้ยังไง)

เพื่อประโยชน์แห่งมาตรานี้ หากผู้อ้างว่าเป็นเจ้าของหรือผู้รับโอนทรัพย์สินเป็นผู้ซึ่งเกี่ยวข้องหรือเคยเกี่ยวข้องสัมพันธ์กับผู้ถูกกล่าวหา ให้สันนิษฐานไว้ก่อนว่าบรรดาทรัพย์สินดังกล่าวเป็นทรัพย์สินที่เกี่ยวกับความผิดฐานรื้อรายผิดปกติ หรือได้รับโอนมาโดยไม่สุจริต แล้วแต่กรณี (ย้ายมาจาก ม. ๘๑) (ม. ๖๕ ม.๗๘ และ๘๑ เขียนรวมกันได้ใหม่)

มาตรา ๑๐๕/๙ ในกรณีที่คณะกรรมการ ป.ป.ช. มีมติลงความเห็นว่าผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมืองตุลาการศาลรัฐธรรมนูญ ผู้ดำรงตำแหน่งในองค์กรอิสระ หรือผู้ว่าการตรวจเงินแผ่นดิน เจ้าหน้าที่ของรัฐรื้อรายผิดปกติ ให้คณะกรรมการ ป.ป.ช. ส่งรายงาน ส่วนวนการไต่สวน เอกสาร พยานหลักฐาน และความเห็นไปยังอัยการสูงสุดภายในสามสิบวันนับแต่วันที่มามีมติ เพื่อให้อัยการสูงสุดดำเนินการยื่นคำร้องต่อศาลฎีกาแผนกคดีอาญาของผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมืองเพื่อขอให้รับทรัพย์สินที่ผู้นั้นได้มาจากการกระทำความผิด รวมทั้งบรรดาทรัพย์สินหรือประโยชน์อื่นใดที่ได้มาแทนทรัพย์สินนั้นตกเป็นของแผ่นดินต่อไป โดยให้นำมาตรา ๑๑๗ และมาตรา ๑๑๙ มาใช้บังคับโดยอนุโลม ให้ดำเนินการตามหมวด ๔ การบังคับตามกฎหมาย ส่วนที่ ๑ บททั่วไป ส่วนที่ ๓ การดำเนินคดีร้องขอให้ทรัพย์สินตกเป็นของแผ่นดิน และส่วนที่ ๔ การดำเนินการทางวินัย (ควรไปเขียนที่หมวด ๔ ใหม่) (ย้ายมาจาก ม. ๘๒) ถ้อยคำแก้โดยดูประกอบกับ รธน. ม. ๒๓๔ (๑) และ ม.๒๓๕ (๑) และ ว. ๕)

มาตรา ๑๐๕/๑๐ เมื่ออัยการสูงสุดได้รับสำนวนคดีร้องขอให้ทรัพย์สินตกเป็นของแผ่นดินตามมาตรา ๑๐๕/๘ ๓๐๖(๒) ไว้แล้ว ให้อัยการสูงสุดดำเนินการยื่นคำร้องต่อศาลฎีกาแผนกคดีอาญาของผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมืองที่มีเขตอำนาจพิจารณาพิพากษาคดี เพื่อขอให้ทรัพย์สินตกเป็นของแผ่นดินภายในเก้าสามสิบวันนับแต่วันที่ได้รับเรื่องจากคณะกรรมการ ป.ป.ช. (ต้องไปแก้มาตรา ๓๐๖(๒) ให้สอดคล้องกันด้วย) และให้นำบทบัญญัติมาตรา ๗๕/๒ มาใช้บังคับโดยอนุโลม

ในคดีร้องขอให้ทรัพย์สินตกเป็นของแผ่นดิน ให้ผู้ถูกกล่าวหาไม่มีการพิสูจน์ที่ต้องแสดงให้ศาลเห็นว่าทรัพย์สินดังกล่าวมิได้เกิดจากการร่ำรวยผิดปกติหรือทรัพย์สินเพิ่มขึ้นผิดปกติ

การดำเนินคดีหรือการร้องขอให้ทรัพย์สินตกเป็นของแผ่นดิน ให้ได้รับการยกเว้นค่าธรรมเนียมศาล (ในเรื่องนี้ไม่น่าจะเกี่ยวกับความชำนาญและภารกิจของอัยการ ป.ช.จึงควรดำเนินการไปศาลเอง แต่ถ้าเป็นเรื่องสืบเนื่องจากการดำเนินคดีอาญาก็ให้อัยการมีอำนาจร้องขอให้ทรัพย์สินตกเป็นของแผ่นดินเพราะร่ำรวยผิดปกติได้) (ย้ายมาจาก ม. ๑๒๐ และมาตรา ๑๒๑)

มาตรา ๑๐๕/๑๑ ในกรณีศาลฎีกาแผนกคดีอาญาของผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมืองประทับรับฟ้องให้นำบทบัญญัติมาตรา ๗๕/๖ มาใช้บังคับโดยอนุโลม

ในกรณีที่ศาลฎีกาแผนกคดีอาญาของผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมืองพิพากษาว่าผู้ถูกกล่าวหามีความผิดฐานร่ำรวยผิดปกติ (เป็นความผิดอาญาด้วยหรือ)หรือทรัพย์สินเพิ่มขึ้นผิดปกติ หรือทุจริตต่อหน้าที่หรือประพฤตินิชอบ ให้รับทรัพย์สินที่ผู้นั้นได้มาจากการกระทำความผิดรวมทั้งบรรดาทรัพย์สินหรือประโยชน์อื่นใดที่ได้มาแทนทรัพย์สินนั้นตกเป็นของแผ่นดิน

กรณีตามวรรคหนึ่ง ก่อนที่ศาลฎีกาแผนกคดีอาญาของผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมืองจะมีคำพิพากษาหรือคำสั่งให้ทรัพย์สินตกเป็นของแผ่นดิน ให้ศาลมีอำนาจที่จะหักส่วนแบ่งของทรัพย์สินหรือจำนวนเงินร้อยละยี่สิบของทรัพย์สินที่จะถูกสั่งให้ตกเป็นของแผ่นดินตามคำขอของโจทก์เพื่อส่งเข้าเป็นรายได้ของกองทุนป้องกันและปราบปรามการทุจริตได้ (???) (ตัดเรื่องกองทุนออกไปแล้วจึงไม่ต้องกำหนดเรื่องนี้อีก)

ให้นำความในมาตรา ๗๕/๗ มาใช้บังคับกับกรณีร่ำรวยผิดปกติหรือทรัพย์สินเพิ่มขึ้นผิดปกติด้วย

บทบัญญัติมาตรานี้ให้ใช้บังคับคดีที่อยู่ในอำนาจพิจารณาพิพากษาคดีของศาลอาญาคดีทุจริตและประพฤติมิชอบด้วย (ย้ายมาจาก ม. ๑๒๒)

มาตรา ๑๐๕/๑๒ ในกรณีที่มีคำพิพากษาหรือคำสั่งของศาลถึงที่สุดให้ยกคำร้องด้วยเหตุที่ผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมืองตุลาการศาลรัฐธรรมนูญ ผู้ดำรงตำแหน่งในองค์กรอิสระหรือผู้ว่าการตรวจเงินแผ่นดินไม่ได้ร่ำรวยผิดปกติตามที่ผู้ถูกกล่าวหาของอัยการสูงสุดหรือของประธานกรรมการ ป.ป.ช. หรือของคณะกรรมการ ป.ป.ช. แล้วแต่กรณี และถ้าผู้ถูกกล่าวหาไม่ใช่ผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมือง และได้ถูกลงโทษทางวินัยไปก่อนโดยอาศัยเหตุที่มีมติของคณะกรรมการ ป.ป.ช. ว่าผู้ถูกกล่าวหา ร่ำรวยผิดปกติหรือทรัพย์สินเพิ่มขึ้นผิดปกติ ให้ผู้บังคับบัญชาของผู้ถูกกล่าวหาสั่งยกเลิกคำสั่งลงโทษและดำเนินการให้ผู้นั้นได้รับความเป็นธรรมตามกฎหมาย ระเบียบ หรือข้อบังคับว่าด้วยการบริหารงานบุคคลสำหรับผู้ถูกกล่าวหา นั้นๆ ในกรณีที่ไม่มีกฎหมาย ระเบียบ หรือข้อบังคับดังกล่าว ให้ดำเนินการตามมติคณะรัฐมนตรี ทั้งนี้ ในการดำเนินการดังกล่าวห้ามมิให้หน่วยงานของรัฐยกอายุความใดขึ้นอ้างอันจะเป็นเหตุที่ไม่อาจให้ความเป็นธรรมกับบุคคลดังกล่าวได้

ในกรณีผู้ถูกกล่าวหาที่ถูกดำเนินคดีตามวรรคหนึ่งเป็นผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมือง ให้คณะกรรมการ ป.ป.ช. ดำเนินการให้ผู้ถูกกล่าวหา นั้นได้รับความเป็นธรรมตามสมควรตามที่กฎหมาย ระเบียบ หรือข้อบังคับว่าด้วยการบริหารงานบุคคลสำหรับการดำรงตำแหน่งทางการเมือง นั้น แล้วแต่กรณี และให้นำความในวรรคหนึ่งมาใช้บังคับโดยอนุโลม ในกรณีที่ไม่มีกฎหมาย ระเบียบ

หรือข้อบังคับดังกล่าว ให้ดำเนินการตามมติคณะรัฐมนตรี ทั้งนี้ ในการดำเนินการดังกล่าวห้ามมิให้
หน่วยงานของรัฐยกอายุความไต่สวนอ้างอันจะเป็นเหตุที่ไม่อาจให้ความเป็นธรรมกับบุคคลดังกล่าวได้
(ป.ช.จะทำอะไรให้เขาได้ มาตรการนี้ควรจำกัดเฉพาะในกรณีศาลยกฟ้องเพราะ
ไม่ได้กระทำการตามที่ถูกร้องหา หรือการกระทำนั้นไม่เป็นความผิด โดยไม่รวมการยกฟ้องเพราะ
ขาดอายุความ หรือมีกรณียกประโยชน์ความสงสัยให้จำเลย หรือเทคนิคการดำเนินคดี) (ย้ายมาจาก
ม. ๑๒๓)

มาตรา ๑๐๕/๑๓ ในกรณีที่คณะกรรมการ ป.ป.ช. มีมติว่าเจ้าหน้าที่ของรัฐร้าย
ผิดปกติ ให้คณะกรรมการ ป.ป.ช. ส่งรายงาน ส่วนการไต่สวน เอกสาร พยานหลักฐาน และ
ความเห็นไปยังอัยการสูงสุดภายในสามสิบวันนับแต่วันที่มติดำเนินการยื่นคำร้อง
ต่อศาลอาญาคดีทุจริตและประพฤติมิชอบ เพื่อขอให้รับทรัพย์สินที่ผู้นั้นได้มาจากการกระทำความผิด
รวมทั้งบรรดาทรัพย์สินหรือประโยชน์อื่นใดที่ได้มาแทนทรัพย์สินนั้นตกเป็นของแผ่นดินต่อไป โดยให้
นำบทบัญญัติมาตรา ๗๕/๘ มาตรา ๗๕/๙ มาตรา ๑๐๕/๑๐ และมาตรา ๑๐๕/๑๑ มาใช้บังคับโดย
อนุโลม

มาตรา ๑๐๕/๑๔^๒ เพื่อประโยชน์ในการดำเนินการทางวินัย ในกรณีที่
เมื่อคณะกรรมการ ป.ป.ช. มีมติวินิจฉัยว่าความผิดเจ้าหน้าที่ของรัฐซึ่งมิใช่ผู้ดำรงตำแหน่งทาง
การเมืองในคดีร้ายผิดปกติหรือทรัพย์สินเพิ่มขึ้นผิดปกติให้ถือว่าผู้ถูกร้องกล่าวหาเป็นผู้กระทำความผิด
ฐานทุจริตต่อหน้าที่ โดยให้ส่งส่วนการไต่สวนแจ้งไปยังผู้บังคับบัญชาหรือผู้มีอำนาจสั่งลงโทษผู้มี
อำนาจแต่งตั้งถอดถอนหรือประธานกรรมการของคณะกรรมการบริหารงานบุคคลของผู้ถูกร้องกล่าวหา
ภายในสามสิบวัน เพื่อสั่งลงโทษไล่ออกหรือปลดออกต่อไป โดยให้ถือว่าผู้ถูกร้องกล่าวหาเป็นผู้กระทำ
ความผิดฐานทุจริตในวงราชการ (กรณีอื่น ๆ ที่ไม่ใช่เรื่องร้าย มีเขียนหรืออ้างว่าเป็นการกระทำ

^๒ ข้อสังเกตของศาลยุติธรรม บทบัญญัติดังกล่าวถือว่า เมื่อคณะกรรมการ ป.ป.ช. วินิจฉัยว่าผู้
ถูกร้องกล่าวหาผิดปกติ ย่อมถือเป็นบทบังคับให้ ก.ต. ไม่อาจพิจารณาลงโทษผู้ถูกร้องกล่าวหาที่เป็นผู้พิพากษาศาล
ยุติธรรมเป็นประการอื่นได้ นอกจากสั่งลงโทษไล่ออกหรือปลดออกเท่านั้น ซึ่งไม่สอดคล้องกับหลักประกันความเป็น
อิสระที่รับรองใน ม. ๑๙๖ วรรค ๒ จึงควรแก้ไขบทบัญญัติดังกล่าวให้เป็นไปตามกฎหมายปัจจุบันตามมาตรา ๘๐ (๔)
พรป. ป.ช. ปัจจุบัน

พรป. ป.ช. ๔๒ ปัจจุบัน

มาตรา ๘๐ (๔) ในกรณีที่ผู้ถูกร้องกล่าวหาเป็นเจ้าหน้าที่ของรัฐที่มีใช้บุคคลตาม (๑) (๒) และ
(๓) ให้ประธานกรรมการส่งเรื่องให้อัยการสูงสุดยื่นคำร้องต่อศาลซึ่งมีเขตอำนาจพิจารณาพิพากษาคดีเพื่อขอให้
ศาลสั่งให้ทรัพย์สินตกเป็นของแผ่นดิน และให้ประธานกรรมการแจ้งให้ผู้บังคับบัญชาหรือผู้มีอำนาจแต่งตั้งถอด
ถอนผู้ถูกร้องกล่าวหาสั่งลงโทษไล่ออกหรือปลดออก โดยให้ถือว่ากระทำความผิดฐานทุจริตต่อหน้าที่ เว้นแต่กรณีผู้
ถูกร้องกล่าวหาเป็นข้าราชการตุลาการตามกฎหมายว่าด้วยระเบียบข้าราชการฝ่ายตุลาการ ข้าราชการตุลาการศาล
ปกครองตามกฎหมายว่าด้วยการจัดตั้งศาลปกครองและวิธีพิจารณาคดีปกครอง หรือข้าราชการอัยการตาม
กฎหมายว่าด้วยระเบียบข้าราชการฝ่ายอัยการ ให้ประธานกรรมการแจ้งไปยังประธานคณะกรรมการตุลาการ
ประธานคณะกรรมการตุลาการศาลปกครอง หรือประธานคณะกรรมการอัยการ แล้วแต่กรณี เพื่อพิจารณา
ดำเนินการตามกฎหมายว่าด้วยระเบียบข้าราชการฝ่ายตุลาการ กฎหมายว่าด้วยการจัดตั้งศาลปกครองและวิธี
พิจารณาคดีปกครอง หรือกฎหมายว่าด้วยระเบียบข้าราชการฝ่ายอัยการ

ความผิดฐานทุจริตต่อหน้าที่) การทำผิดฐานทุจริตต่อหน้าที่ในทำนองนี้ ไม่ใช่เป็นความผิดอาญาใช้หรือไม่ (ถ้าใช่ ต้องระวังจะสับสนกับความผิดต่อหน้าที่ใน ป.อาญา) เว้นแต่กรณีที่ถูกกล่าวหาเป็นข้าราชการตุลาการตามกฎหมายว่าด้วยระเบียบข้าราชการฝ่ายตุลาการ ข้าราชการตุลาการศาลปกครองตามกฎหมายว่าด้วยการจัดตั้งศาลปกครองและวิธีพิจารณาคดีปกครอง หรือข้าราชการอัยการตามกฎหมายว่าด้วยระเบียบข้าราชการฝ่ายอัยการ ให้ประธานกรรมการแจ้งไปยังประธานคณะกรรมการตุลาการ ประธานคณะกรรมการตุลาการศาลปกครอง หรือประธานคณะกรรมการอัยการ แล้วแต่กรณี เพื่อพิจารณาดำเนินการตามกฎหมายว่าด้วยระเบียบข้าราชการฝ่ายตุลาการ กฎหมายว่าด้วยการจัดตั้งศาลปกครองและวิธีพิจารณาคดีปกครอง หรือกฎหมายว่าด้วยระเบียบข้าราชการฝ่ายอัยการ แล้วแต่กรณี

ในกรณีที่ผู้ถูกกล่าวหาเป็นผู้บริหารท้องถิ่น รองผู้บริหารท้องถิ่น ผู้ช่วยผู้บริหารท้องถิ่น และสมาชิกสภาท้องถิ่น ให้ส่งสำนวนการไต่สวนไปยังปลัดกระทรวงมหาดไทยสำหรับกรุงเทพมหานคร หรือผู้ว่าราชการจังหวัด สำหรับท้องถิ่นอื่น และให้ปลัดกระทรวงมหาดไทยหรือผู้ว่าราชการจังหวัดแล้วแต่กรณีสั่งถอดถอนจากตำแหน่ง และให้ถือว่ากระทำการทุจริตในวงราชการ และห้ามมิให้ดำรงตำแหน่งเจ้าหน้าที่ของรัฐไม่ว่าตำแหน่งใด

เมื่อผู้บังคับบัญชาหรือผู้มีอำนาจสั่งลงโทษได้รับสำนวนการไต่สวนตามวรรคหนึ่งแล้ว ให้ดำเนินการเพื่อลงโทษทางวินัยต่อไป โดยให้นำมาตรา ๗๕/๑๙ ถึง มาตรา ๗๙/๒๒ มาใช้บังคับโดยอนุโลม

(ย้ายมาจากร่าง ม. ๑๒๘) (แรงไปไหม ช้ำกับลักษณะต้องห้ามของนักการเมืองหรือไม่) (ย้ายไปอยู่กับเรื่องร่ำรวยผิดปกติ แล้วอย่าลืมใส่เรื่องระยะเวลาที่จะต้องสั่งลงโทษไว้ด้วย)

(ตรวจดู กม. ท้องถิ่นว่าใช้ คำ “ถอดถอน” หรือไม่) (“ถอดถอน” ใช้กับการให้สิทธิประชาชนถอดถอนตาม พรบ. การลงคะแนนเสียงเพื่อถอดถอนสมาชิกสภาท้องถิ่นหรือผู้บริหารท้องถิ่น พ.ศ. ๒๕๕๒ กฎหมายจัดตั้ง ส่วนใหญ่ใช้คำว่า “สั่งให้พ้นจากตำแหน่ง”/มีมติให้พ้นจากตำแหน่ง)

มาตรา ๑๐๕/๑๕ ในกรณีที่มีคำพิพากษาหรือคำสั่งของศาลถึงที่สุดให้ยกคำร้องด้วยเหตุที่เจ้าหน้าที่ของรัฐไม่ได้ร่ำรวยผิดปกติตามที่ถูกกล่าวหาของอัยการสูงสุดหรือของประธานกรรมการ ป.ป.ช. หรือของคณะกรรมการ ป.ป.ช. แล้วแต่กรณี และถ้าผู้ถูกกล่าวหาไม่ใช่ผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมือง และได้ถูกลงโทษทางวินัยไปก่อนโดยอาศัยเหตุที่มีมติของคณะกรรมการ ป.ป.ช. ว่าผู้ถูกกล่าวหาร่ำรวยผิดปกติตามมาตรา ๑๑๙/๑๖ หรือทรัพย์สินเพิ่มขึ้นผิดปกติให้ผู้บังคับบัญชาของผู้ถูกกล่าวหาสั่งยกเลิกคำสั่งลงโทษและดำเนินการให้ผู้นั้นได้รับความเป็นธรรมตามกฎหมาย ระเบียบ หรือข้อบังคับว่าด้วยการบริหารงานบุคคลสำหรับผู้ถูกกล่าวหาต่างๆ ในกรณีที่ไม่มีกฎหมาย ระเบียบ หรือข้อบังคับดังกล่าว ให้ดำเนินการตามมติคณะรัฐมนตรี ทั้งนี้ ในการดำเนินการดังกล่าวห้ามมิให้หน่วยงานของรัฐยกอายุความใดขึ้นอ้างอันจะเป็นเหตุที่ไม่อาจให้ความเป็นธรรมกับบุคคลดังกล่าวได้

ในกรณีผู้ถูกกล่าวหาที่ถูกดำเนินคดีตามวรรคหนึ่งเป็นผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมือง ให้คณะกรรมการ ป.ป.ช. ดำเนินการให้ผู้ถูกกล่าวหาผู้นั้นได้รับความเป็นธรรมตามสมควรตามที่

กฎหมาย ระเบียบ หรือข้อบังคับว่าด้วยการบริหารงานบุคคลสำหรับการดำรงตำแหน่งทางการเมือง นั้น แล้วแต่กรณี และให้นำความในวรรคหนึ่งมาใช้บังคับโดยอนุโลม (ปปช.จะทำอะไรให้เขาได้ มาตรานี้ควรจำกัดเฉพาะในกรณีที่ศาลยกฟ้องเพราะไม่ได้กระทำการตามที่ถูกกล่าวหา หรือการกระทำนั้นไม่เป็นความผิด โดยไม่รวมการยกฟ้องเพราะขาดอายุความ หรือมีกรณียกประโยชน์ความ สงสัยให้จำเลย หรือเทคนิคการดำเนินคดี) (ย้ายมาจาก ม. ๑๒๓)

มาตรา ๑๐๕/๑๖ ถ้าศาลมีคำพิพากษาหรือคำสั่งให้ทรัพย์สินของผู้ถูกกล่าวหาที่ คณะกรรมการ ป.ป.ช. มีมติว่าร่ำรวยผิดปกติหรือทรัพย์สินเพิ่มขึ้นผิดปกติ ตกเป็นของแผ่นดิน ให้ ทรัพย์สินดังกล่าวตกเป็นของแผ่นดิน เว้นแต่กรณีที่มีสนธิสัญญาระหว่างประเทศไทยกับประเทศผู้ร้องขอ หรือกฎหมายกำหนดไว้เป็นอย่างอื่นหากไม่สามารถบังคับเอาแก่ทรัพย์สินเหล่านั้นได้ทั้งหมด หรือแต่ บางส่วน ให้บังคับเอาแก่ทรัพย์สินอื่นของผู้ถูกกล่าวหาได้ภายในระยะเวลาสิบปีนับแต่วันที่ศาลมีคำ พิพากษาหรือคำสั่งถึงที่สุด แต่ต้องไม่เกินมูลค่าของทรัพย์สินที่ศาลสั่งให้ตกเป็นของแผ่นดิน

ในกรณีที่มีคำพิพากษาหรือคำสั่งของศาลถึงที่สุดแล้ว หากปรากฏว่ามีการโอนหรือ การกระทำใดๆ เกี่ยวกับทรัพย์สินก่อนหรือหลังมีคำพิพากษาหรือคำสั่งอันเป็นเหตุให้ไม่สามารถ บังคับคดีเอาแก่ทรัพย์สินที่ถูกศาลสั่งให้ตกเป็นของแผ่นดินได้ ให้คณะกรรมการ ป.ป.ช. มีอำนาจยื่น คำร้องต่อศาลเพื่อเพิกถอนการโอนนั้นได้ หากไม่สามารถเพิกถอนการโอนนั้นได้เพราะเหตุแห่งการ แปรสภาพหรือเหตุอื่นก็ให้ดำเนินการบังคับคดีเพื่อเป็นการริบทรัพย์สิน (แปลว่าอะไร) ตามมูลค่าที่ เปลี่ยนแปลงไปของทรัพย์สินที่เพิ่มขึ้นที่ศาลสั่งให้ตกเป็นของแผ่นดิน

ในการบังคับคดีเอาแก่ทรัพย์สินที่ถูกศาลสั่งให้ตกเป็นของแผ่นดิน ให้ศาลมีอำนาจ หักส่วนแบ่งของทรัพย์สินหรือเงินตามมาตรา ๑๒๒ ได้ด้วย ??? (ตัดออก เนื่องจากได้ตัดหมวด ๔ เรื่อง กองทุน และกรกำหนดเรื่องการหักเงินกองทุนใน ม. ๑๒๒ ออกแล้ว) (ย้ายมาจาก ม. ๑๒๕)

มาตรา ๑๐๕/๑๗ ในกรณีที่คณะกรรมการ ป.ป.ช. มีมติว่าผู้ถูกกล่าวหาร่ำรวย ผิดปกติแล้ว หากปรากฏว่าผู้ถูกกล่าวหายังคงมีทรัพย์สินรายการอื่นที่เกี่ยวข้องกับการร่ำรวยผิดปกติ ให้คณะกรรมการ ป.ป.ช. มีอำนาจไต่สวนเพิ่มเติม เพื่อบังคับเอาแก่ทรัพย์สินและร้องขอให้ทรัพย์สิน นั้นตกเป็นของแผ่นดินได้ (ย้ายมาจาก ม. ๘๓) (ดูเงื่อนไขใน ม.๘๐ จะต้องย้อนกลับไปแจ้งอีกไหม)

หมวด ๖

การขัดกันระหว่างประโยชน์ส่วนบุคคลและประโยชน์ส่วนรวม

ข้อสังเกตของ กรธ.

(๑) ใช้อัตราโทษที่ไม่เท่ากันระหว่าง ร่าง ปปช. กับร่าง กม. ขัดกัน

(๒) ให้ใช้กรณีคณะผู้ไต่สวนอิสระตามกฎหมายว่าด้วยคณะผู้ไต่สวนอิสระ กรณี

กรรมการ ปปช. ทำผิดกรณีกฎหมายขัดกัน

(การพิจารณาร่างฯ ให้ดูประกอบ ร่าง ม. ๕ (๑) พรบ ขัดกัน)

มาตรา ๑๐๕/๑๘ ๑๕๕ ห้ามมิให้เจ้าหน้าที่ของรัฐผู้ใดดำเนินกิจการ ดังต่อไปนี้

(๑) เป็นคู่สัญญาหรือมีส่วนได้เสียในสัญญาที่ทำกับหน่วยงานของรัฐที่เจ้าหน้าที่ของรัฐผู้นั้นปฏิบัติหน้าที่ในฐานะที่เป็นเจ้าหน้าที่ของรัฐซึ่งมีอำนาจกำกับ ดูแล ควบคุม ตรวจสอบหรือดำเนินคดี (มาตรา ๑๗ พรบ.ขัดกันใช้คำว่า “หน้าที่”)

(๒) เป็นหุ้นส่วนหรือผู้ถือหุ้นในห้างหุ้นส่วนหรือบริษัทที่เข้าเป็นคู่สัญญากับหน่วยงานของรัฐที่เจ้าหน้าที่ของรัฐผู้นั้นปฏิบัติหน้าที่ในฐานะที่เป็นเจ้าหน้าที่ของรัฐซึ่งมีอำนาจกำกับ ดูแล ควบคุม ตรวจสอบหรือดำเนินคดี

(๓) รับสัมปทานหรือคงถือไว้ซึ่งสัมปทานจากรัฐ หน่วยราชการ หน่วยงานของรัฐ รัฐวิสาหกิจ หรือราชการส่วนท้องถิ่น หรือเข้าเป็นคู่สัญญากับรัฐ หน่วยราชการ หน่วยงานของรัฐ หรือ รัฐวิสาหกิจ หรือราชการส่วนท้องถิ่นอันมีลักษณะเป็นการผูกขาดตัดตอน ทั้งนี้ไม่ว่าโดยทางตรงหรือทางอ้อม หรือเป็นหุ้นส่วนหรือผู้ถือหุ้นในห้างหุ้นส่วนหรือบริษัทที่รับสัมปทานหรือเข้าเป็นคู่สัญญาในลักษณะดังกล่าว ในฐานะที่เป็นเจ้าหน้าที่ของรัฐซึ่งมีอำนาจกำกับ ดูแล ควบคุม ตรวจสอบหรือดำเนินคดี ทั้งนี้ไม่ว่าโดยทางตรงหรือทางอ้อม (แก้ไขถ้อยคำให้สอดคล้องกับ รธน. มาตรา ๑๘๔ (๒) และเพิ่มถ้อยคำให้สอดคล้องกับข้อ (๑) และ (๒))

(๔) เข้าไปมีส่วนได้เสียในฐานะเป็นกรรมการ ที่ปรึกษา ตัวแทน พนักงานหรือลูกจ้าง ในธุรกิจของเอกชนซึ่งอยู่ภายใต้การกำกับ ดูแล ควบคุม หรือตรวจสอบของหน่วยงานของรัฐที่เจ้าหน้าที่ของรัฐผู้นั้นสังกัดอยู่หรือปฏิบัติหน้าที่ในฐานะเป็นเจ้าหน้าที่ของรัฐ ซึ่งโดยสภาพของผลประโยชน์ของธุรกิจของเอกชนนั้นอาจขัดหรือแย้งต่อประโยชน์ส่วนรวม หรือประโยชน์ทางราชการ หรือกระทบต่อความมีอิสระในการปฏิบัติหน้าที่ของเจ้าหน้าที่ของรัฐผู้นั้น

เจ้าหน้าที่ของรัฐตำแหน่งใดที่ต้องห้ามมิให้ดำเนินกิจการตามวรรคหนึ่งให้เป็นไปตามที่คณะกรรมการ ป.ป.ช. กำหนดโดยประกาศในราชกิจจานุเบกษา (เขียนไม่ดี เริ่มต้นเหมือนห้ามทุกคน แต่พอเอาเข้าจริง ห้ามเฉพาะคนที่ ป.ป.ช.เลือก) ควรมิกรอบให้ถือหุ้นได้บ้าง (มีนิยามคำว่า เจ้าหน้าที่ของรัฐไว้แล้ว และไม่ควรถูกกำหนดกรอบให้แคบลงอีก)

ให้นำบทบัญญัติในวรรคหนึ่งมาใช้บังคับกับคู่สมรสและบุตรของเจ้าหน้าที่ของรัฐซึ่งกระทำโดยอาศัยอิทธิพลของเจ้าหน้าที่ของรัฐของเจ้าหน้าที่ของรัฐตามวรรคสอง และบุคคลอื่นซึ่งมิใช่ คู่สมรสและบุตรของเจ้าหน้าที่ของรัฐนั้นที่ดำเนินการในลักษณะผู้ใช้ ผู้ถูกใช้ ผู้ร่วมดำเนินการ หรือ ผู้ได้รับมอบหมายจากเจ้าหน้าที่ของรัฐให้กระทำการด้วย โดยให้ถือว่าการดำเนินกิจการของคู่สมรสหรือบุตรของเจ้าหน้าที่ของรัฐหรือบุคคลอื่นดังกล่าว เป็นการดำเนินกิจการของเจ้าหน้าที่ของรัฐ (เพิ่มถ้อยคำตาม รธน. มาตรา ๑๘๔ วรรคท้าย และ พรบ.ขัดกัน มาตรา ๕ วรรคสี่และวรรคห้า)

คู่สมรสตามวรรคสามให้หมายความรวมถึง ผู้ซึ่งอยู่กินกันฉันสามีภรรยาโดยมิได้จดทะเบียนสมรสกับเจ้าหน้าที่ของรัฐด้วย

มาตรา ๑๐๕/๑๘ ๑๕๕ ให้นำบทบัญญัติมาตรา ๑๕๔ มาใช้บังคับกับการดำเนินกิจการของผู้ซึ่งพ้นจากการเป็นเจ้าหน้าที่ของรัฐมาแล้วยังไม่ถึงสองปีโดยอนุโลม เว้นแต่การเป็นผู้ถือหุ้นไม่เกินร้อยละห้า(มากไปมั้ง) ของจำนวนหุ้นทั้งหมดที่จำหน่ายได้ในบริษัทมหาชนจำกัด ซึ่งมีใช้บริษัทที่เป็นคู่สัญญากับหน่วยงานของรัฐตามมาตรา ๑๕๔ (๒) ที่ได้รับอนุญาตตามกฎหมายว่าด้วยหลักทรัพย์และตลาดหลักทรัพย์ (กว้างไป ครอบคลุมหมดทุกคนไม่ว่าจะมีหน้าที่เกี่ยวข้องหรือไม่)

(มาตรา ๕ วรรคสอง พรบ.ขัดกัน กำหนดไว้เพียงห้ามเป็นหุ้นส่วนหรือถือหุ้นเกินร้อยละห้าของนิติบุคคลนั้น)

(ข้อสังเกต มาตรา ๙ พรบ.ขัดกันกำหนดห้ามเจ้าหน้าที่ของรัฐที่พ้นจากตำแหน่งไม่ถึงสองปีกระทำการจำกัดเพียงสองประเภทเท่านั้น ต่างจากกรณีนี้)

(ร่าง ม. ๑๕๕ ดู ร่าง ม. ๙)

มาตรา ๑๕๖ บัญญัติมาตรา ๑๕๔ มิให้นำมาใช้บังคับกับการดำเนินกิจการของเจ้าหน้าที่ของรัฐ ซึ่งหน่วยงานของรัฐที่มีอำนาจกำกับ ดูแล ควบคุม หรือตรวจสอบการดำเนินงานของบริษัทจำกัดหรือบริษัทมหาชนจำกัด (ไม่น่าจะต้องมีเงื่อนไข) มอบหมายให้ปฏิบัติหน้าที่ในบริษัทจำกัดหรือบริษัทมหาชนจำกัดที่หน่วยงานของรัฐถือหุ้นหรือเข้าร่วมทุน

มาตรา ๑๐๕/๒๐ ๑๕๗ ห้ามมิให้เจ้าหน้าที่ของรัฐผู้ได้รับทรัพย์สินหรือประโยชน์อื่นใดอันอาจคำนวณเป็นเงินได้จากบุคคล (บุพการี ผู้สืบสันดาน ละ) เว้นแต่จะออกเหนือจากทรัพย์สินหรือประโยชน์อันควรได้ตามกฎหมาย หรือกฎ ข้อบังคับที่ออกโดยอาศัยอำนาจตามบทบัญญัติแห่งกฎหมาย เว้นแต่การรับทรัพย์สินหรือประโยชน์อื่นใดโดยธรรมจรรยา(ตามประเพณีนิยม?) หรือเป็นสิ่งที่ได้รับตามจำนวนที่สมควรตามปกติประเพณีนิยมในการปฏิบัติหน้าที่ หรือตามหลักเกณฑ์และจำนวนที่คณะกรรมการ ป.ป.ช. กำหนด (นำถ้อยคำมาจากมาตรา ๗ พรบ.ขัดกัน)

ให้นำความในวรรคหนึ่งมาใช้บังคับแก่คู่สมรสหรือบุตรของเจ้าหน้าที่ของรัฐซึ่งได้รับทรัพย์สิน หรือประโยชน์อื่นใดอันอาจคำนวณเป็นเงินได้เนื่องจากการปฏิบัติหน้าที่ของเจ้าหน้าที่ของรัฐ หรือผู้ซึ่งพ้นจากการเป็นเจ้าหน้าที่ของรัฐมาแล้วยังไม่ถึงสองปี ด้วยโดยอนุโลม

(มาจากมาตรา ๗ วรรคสาม พรบ.ขัดกัน ซึ่งในพรบ.ขัดกันกำหนดรวมตลอดถึงญาติด้วย แต่ใน รธน. มาตรา ๑๘๔ วรรคสาม รวมถึงคู่สมรส บุตร และบุคคลอื่นที่เป็นผู้ถูกใช้ ผู้ร่วมดำเนินการหรือผู้ได้รับมอบหมาย)

บทบัญญัติในวรรคหนึ่งให้ใช้บังคับกับการรับทรัพย์สินหรือประโยชน์อื่นใดของผู้ซึ่งพ้นจากการเป็นเจ้าหน้าที่ของรัฐมาแล้วยังไม่ถึงสองปีด้วยโดยอนุโลม (สองปีนานไปไหม) (ม. ๙ (๒) พรบ.ขัดกัน จำกัดเพียงการรับเงินจากรูรกิจเอกชนที่เคยกำกับเท่านั้น)

มาตรา ๑๐๕/๒๑ ๑๕๘ บรรดาความผิดที่บัญญัติไว้ในหมวดนี้ ให้ถือเป็นความผิดฐานทุจริตต่อหน้าที่หรือความผิดต่อตำแหน่งหน้าที่ราชการหรือความผิดต่อตำแหน่งหน้าที่ในการยุติธรรมตามประมวลกฎหมายอาญาด้วย (เขียนเพื่ออะไร)

** ข้อสังเกตในส่วนของอัตราโทษที่ไม่เท่ากันระหว่าง ร่าง บบช. กับร่าง กม. ขัดกันพบว่า

- ร่างปปช. มาตรา ๒๐๑ ปชช. กำหนดให้ระวางโทษจำคุกไม่เกินสามปี หรือปรับไม่เกินหกหมื่นบาท หรือทั้งจำทั้งปรับ

- พรบ.ขัดกัน มาตรา ๒๐ เจ้าหน้าที่ของรัฐ คู่สมรสหรือบุตรของเจ้าหน้าที่ของรัฐหรือบุคคลอื่นใด กระทำการอันเป็นความผิดตามมาตรา ๕ ต้องระวางโทษจำคุกไม่เกินห้าปี หรือปรับไม่เกินหนึ่งแสนบาท หรือทั้งจำทั้งปรับ และถ้าเจ้าหน้าที่ของรัฐซึ่งกระทำความผิดตามวรรคหนึ่งเป็นผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมืองต้องระวางโทษสองเท่าของโทษที่กำหนดไว้ตามวรรคหนึ่ง

หมวด ๗
การกำกับติดตามหน่วยงานอื่น

(ควรวางหลักการเสียใหม่ว่าเรื่องที่อยู่ในอำนาจ ปปช. ถ้ามีหน่วยงานอื่นทำ ปปช. อาจกำหนดให้แจ้งให้ ปปช.ทราบ แล้ว ปปช.จะเรียกเรื่องนั้นมาทำเองหรือจะปล่อยให้หน่วยงานนั้นทำไปก็ได้ นอกจากนั้น ปปช.อาจมอบอำนาจหน้าที่บางส่วนให้หน่วยงานที่มีหน้าที่โดยตรง เช่น ปปท. ไปดำเนินการแทนแล้วรายงาน ภายใต้เงื่อนไขที่ ปปช. กำหนด แต่ก็ไม่ได้ตัดอำนาจที่ ปปท.จะทำเรื่องอื่นนอกจากที่ได้รับมอบอำนาจ เว้นแต่จะอยู่ในข่ายที่ ปปช.กำหนดเงื่อนไขให้ส่งมาให้ ปปช. พิจารณา)

**เนื่องจากมีบทบัญญัติเกี่ยวข้องกับการกำกับติดตามหน่วยงานอื่นกระจัดกระจายอยู่หลายแห่ง ได้แก่ ร่างมาตรา ๒๕, ๔๘/๒, ๔๙, ๕๑, ๕๒, ๘๕, ๘๖, ๙๑, ๙๒ และมาตรา ๙๓ จึงสมควรนำมาตรานี้มาบัญญัติไว้ในหมวดนี้

มาตรา ๑๐๕/๒๒ หน่วยงานที่มีหน้าที่และอำนาจเกี่ยวข้องกับการป้องกันและปราบปรามการทุจริตที่ได้รับมอบเรื่องกล่าวหาจากคณะกรรมการ ป.ป.ช. ตามมาตรา ๕๐ มีหน้าที่ดำเนินการ ดังต่อไปนี้

(๑) กรณีคณะกรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตในภาครัฐ ให้ดำเนินการตามกฎหมายว่าด้วยมาตรการของฝ่ายบริหารในการป้องกันและปราบปรามการทุจริต

(๒) กรณีพนักงานสอบสวน หรือพนักงานสอบสวนคดีพิเศษ ให้ดำเนินการ ตามประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา หรือดำเนินการตามที่กฎหมายบัญญัติ (ปปช.ต้องกำหนดให้ชัดว่าเรื่องอะไรบ้างที่จะให้เขาทำ)

(๓) กรณีผู้บังคับบัญชาหรือผู้มีอำนาจแต่งตั้งถอดถอน ให้ดำเนินการทางวินัย หรือดำเนินการตามอำนาจหน้าที่ แล้วแต่กรณี

ให้หน่วยงานตามวรรคหนึ่ง รายงานผลการดำเนินการให้คณะกรรมการ ป.ป.ช.

ทราบ

(ย้ายมาจาก ม. ๘๕)

เขียนเรื่องนี้ต้องการอะไร อยากให้เกิดผลอะไร พวกที่อยู่ใน (๒) (๓) มีหน้าที่เกี่ยวข้องกับการป้องกันและปราบปรามการทุจริตด้วยหรือ

กรณี ที่ รธน. ม.๒๓๔ ให้มอบหมายหน่วยงานอื่นทำงานในเรื่องเล็กน้อย อยู่ที่ไหน มีกระบวนการมอบหมายอย่างไร)

(ควรวางหลักการเสียใหม่ว่าเรื่องที่อยู่ในอำนาจ ปปช. ถ้ามีหน่วยงานอื่นทำ ปปช.อาจกำหนดให้แจ้งให้ ปปช.ทราบ แล้ว ปปช.จะเรียกเรื่องนั้นมาทำเองหรือจะปล่อยให้หน่วยงานนั้นทำไปก็ได้ นอกจากนั้น ปปช.อาจมอบอำนาจหน้าที่บางส่วนให้หน่วยงานที่มีหน้าที่โดยตรง เช่น ปปท.ไปดำเนินการแทนแล้วรายงาน ภายใต้เงื่อนไขที่ ปปช. กำหนด แต่ก็ไม่ได้ตัดอำนาจที่ ปปท.จะทำเรื่องอื่นนอกจากที่ได้รับมอบอำนาจ เว้นแต่จะอยู่ในข่ายที่ ปปช.กำหนดเงื่อนไขให้ส่งมาให้ ปปช.พิจารณา)

(ข้อสังเกตร่าง ม. ๘๕ นำไปปรับไว้ในร่าง ม. ๑๙ ว. ท้าย)

มาตรา ๑๐๕/๒๓ เมื่อคณะกรรมการ ป.ป.ช. พิจารณารายงานผลการดำเนินการ มาตรา ๑๐๕/๒๒ ๘๕ แล้วไม่เห็นด้วยกับความเห็นที่ปรากฏในรายงานดังกล่าว ให้คณะกรรมการ ป.ป.ช. มีอำนาจสั่งการอย่างใดอย่างหนึ่ง หรืออาจเรียกสำนวนการไต่สวน หรือสอบสวน เพื่อดำเนินการไต่สวนใหม่ได้ โดยให้ถือว่า (ต้องการจะบังคับหรือ) การดำเนินการของคณะกรรมการ ป้องกันและปราบปรามการทุจริตในภาครัฐ หรือของพนักงานสอบสวน หรือพนักงานสอบสวนคดี พิเศษไม่เสียไป และอาจถือเป็นส่วนหนึ่งของสำนวนการไต่สวนของคณะกรรมการ ป.ป.ช. ก็ได้ (เขียนให้สั้นกว่านี้ก็ได้)

(ย้ายมาจาก ม. ๘๖)

มาตรา ๑๐๕/๒๔ ในกรณีมีการควบคุมตัวผู้ถูกกล่าวหาไว้ในอำนาจของศาล เนื่องจากมีการจับกุมผู้ถูกกล่าวหาไว้ระหว่างดำเนินคดีตามมาตรา ๔๘/๑ ๕๕ ให้พนักงานสอบสวน หรือพนักงานสอบสวนคดีพิเศษ มีอำนาจขอให้ศาลควบคุมตัวผู้ถูกกล่าวหาไว้ได้ต่อไป และให้พนักงานสอบสวนหรือพนักงานสอบสวนคดีพิเศษผู้รับผิดชอบแจ้งให้คณะกรรมการ ป.ป.ช. ทราบ เพื่อดำเนินคดีต่อไป ตามประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญาโดยไม่ต้องส่งเรื่องให้คณะกรรมการ ป.ป.ช. ดำเนินการ (ทำไม เพียงเพราะเขาจับตัวคนไว้แล้วมันหรือ)

อำนาจการควบคุมตัวผู้ถูกกล่าวหาภายหลังถูกจับตามวรรคหนึ่ง ให้ศาล เป็นผู้พิจารณาปล่อยชั่วคราว (ทำไมต้องเขียน)

กรณีที่พนักงานสอบสวนหรือพนักงานสอบสวนคดีพิเศษเห็นควรสั่งไม่ฟ้อง หรือ พนักงานอัยการมีคำสั่งไม่ฟ้องผู้ถูกกล่าวหา (อัยการเข้ามาเกี่ยวตอนไหน) ให้พนักงานสอบสวนหรือ พนักงานสอบสวนคดีพิเศษ หรือพนักงานอัยการ แล้วแต่กรณี รายงานให้คณะกรรมการ ป.ป.ช. ทราบ คณะกรรมการ ป.ป.ช. อาจเรียกสำนวนการสอบสวนพร้อมพยานหลักฐานและ เอกสารที่เกี่ยวข้องจากพนักงานสอบสวนหรือพนักงานอัยการมาพิจารณาหรือไต่สวนใหม่ก็ได้ (ถ้าอัยการสั่งไม่ฟ้องเป็นที่ยุติแล้ว จะสอบใหม่ได้ยังไง) โดยถือว่าการดำเนินการของพนักงานสอบสวน ไม่เสียไป และอาจถือเป็นส่วนหนึ่งของสำนวนการไต่สวนของคณะกรรมการ ป.ป.ช. ก็ได้ (ขัดกับวรรค หนึ่งใหม่)

การดำเนินการของพนักงานสอบสวนหรือพนักงานสอบสวนคดีพิเศษตามวรรคหนึ่ง ย่อมไม่ตัดอำนาจของคณะกรรมการ ป.ป.ช. ที่จะดำเนินการไต่สวนเองหรือมอบหมายให้พนักงานไต่สวนเข้าร่วมสอบสวนกับพนักงานสอบสวนหรือพนักงานสอบสวนคดีพิเศษก็ได้ (ทำคู่กันไปหรือ ถ้าไม่ไว้ใจทำไมไม่เรียกคืนมาทำเอง)

(ย้ายมาจาก ม. ๘๗)

มาตรา ๑๐๕/๒๕ การดำเนินการของคณะกรรมการป้องกันและปราบปรามการ ทุจริตในภาครัฐ หรือพนักงานสอบสวนหรือพนักงานสอบสวนคดีพิเศษตามที่คณะกรรมการ ป.ป.ช. มอบหมายมาตรา ๘๕ (๑) และ (๒) หรือตามมาตรา ๑๐๕/๒๔ ๘๗ ให้แจ้งผู้บังคับบัญชาหรือผู้มี อำนาจแต่งตั้งถอดถอนของผู้ถูกกล่าวหาดำเนินการทางวินัยตามกฎหมาย กฎ ข้อบังคับหรือระเบียบ

ที่ใช้บังคับกับผู้ถูกกล่าวหาด้วย (ทำไม ปปท อาจมีอำนาจ แต่พนักงานสอบสวน จะเอาอำนาจอะไรไปทำ)

(ย้ายมาจาก ม. ๘๘)

มาตรา ๑๐๕/๒๖ ในกรณีที่ผู้บังคับบัญชาหรือผู้มีอำนาจแต่งตั้งถอดถอน (ถ้าไม่มีอะไรขัดข้อง น่าจะเขียนคานียาม ให้คำว่าผู้บังคับบัญชา หมายความว่ารวมถึงผู้มีอำนาจแต่งตั้งถอดถอนด้วย) ได้ดำเนินการสอบสวนความผิดไปตามกฎหมาย กฎ ข้อบังคับหรือระเบียบที่ใช้สำหรับการดำเนินการทางวินัยของผู้ถูกกล่าวหาหรือการแต่งตั้งถอดถอนสำหรับผู้ถูกกล่าวหาตามมาตรา ๘๕ ๑๐๕/๒๒ (๓) แล้วรายงานผลการดำเนินการให้คณะกรรมการ ป.ป.ช. พิจารณาดำเนินการ และให้มีผลบังคับตามมาตรา ๑๒๗ (แปลว่าอะไร ต้องการอะไร)

เมื่อได้รับทราบรายงานตามวรรคหนึ่งแล้ว หากคณะกรรมการ ป.ป.ช. เห็นว่าการดำเนินการเกี่ยวกับวินัยหรือการดำเนินการเกี่ยวกับการแต่งตั้งถอดถอนนั้นไม่ถูกต้องหรือไม่เหมาะสม คณะกรรมการ ป.ป.ช. อาจดำเนินการตามมาตรา ๑๓๐ วรรคสอง ก็ได้

(ย้ายมาจาก ม. ๘๙)

มาตรา ๑๐๕/๒๗ ในกรณีที่คณะกรรมการ ป.ป.ช. เห็นว่าการดำเนินการของพนักงานสอบสวน พนักงานสอบสวนคดีพิเศษ คณะกรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตในภาครัฐหน่วยงานที่มีหน้าที่และอำนาจเกี่ยวข้องกับการป้องกันและปราบปรามการทุจริตตามมาตรา ๘๕ หรือมาตรา ๘๗ อาจทำให้ผู้ถูกกล่าวหาไม่ได้รับความเป็นธรรม หรือการดำเนินการนั้นจะไม่เที่ยงธรรม คณะกรรมการ ป.ป.ช. อาจเรียกให้หน่วยงานนั้นรายงานหรือส่งเรื่องให้คณะกรรมการ ป.ป.ช. ดำเนินการเองก็ได้ (ปปช. ทำได้เพียง การเอาเรื่องคืนมาทำเอง)

(ย้ายมาจาก ม. ๙๒)

หมวด ๔

การบังคับทางกฎหมาย

ส่วนที่ ๑

บททั่วไป^{๓๓}

ย้อนกลับไปดู ม. ๘๒ ด้วย

มาตรา ๑๐๖ ในกรณีที่คณะกรรมการ ป.ป.ช. มีมติว่าข้อกล่าวหาหรือผลการสอบสวนหรือไต่สวนคดีใดมีมูลให้ประธานกรรมการ ป.ป.ช. ส่งรายงานและสำนวนการสอบสวนหรือสำนวนการไต่สวนและเอกสารที่มีอยู่พร้อมทั้งความเห็นไปยัง

^{๓๓} ข้อสังเกตของอธิบดีอัยการ : ความมีข้อกำหนดให้ส่วนราชการที่เกี่ยวข้องดำเนินการทางแพ่งฟ้องยึดทรัพย์สินแก่ผู้กระทำความผิดด้วย

(๑) อัยการสูงสุด เพื่อดำเนินคดีอาญาในศาลที่มีเขตอำนาจ กรณีข้อกล่าวหาเป็น
เรื่องตามมาตรา ๓๘ (๑) และ (๒)

(๒) อัยการสูงสุด เพื่อดำเนินคดีร้องขอให้ทรัพย์สินตกเป็นของแผ่นดินในศาลที่
มีเขตอำนาจ กรณีข้อกล่าวหาเป็นเรื่องตามมาตรา ๓๘ (๓) —

(๓) ผู้บังคับบัญชาหรือผู้มีอำนาจแต่งตั้งถอดถอน หรือประธานคณะกรรมการ
ที่มีอำนาจหน้าที่ในการบริหารงานบุคคล (หมายถึงใคร และจะให้ทำอะไร) ถ้าผลการไต่สวนปรากฏว่า
มีมูลความผิดทางวินัย หรือมีมูลความผิดต้องให้พ้นจากตำแหน่ง เพื่อดำเนินการทางวินัยหรือ
ดำเนินการตามอำนาจหน้าที่ และผู้ถูกกล่าวหามิใช่บุคคลตามมาตรา ๕๖

(๔) ศาลฎีกาแผนกคดีอาญาของผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมือง หรือศาลอาญาคดี
ทุจริตและประพฤติมิชอบ แล้วแต่กรณี เพื่อดำเนินคดีกรณีจิตใจไม่เย็นบัญชีแสดงรายการทรัพย์สินและ
หนี้สิน หรือใจเย็นบัญชีทรัพย์สินและหนี้สินด้วยข้อความอันเป็นเท็จ หรือปกปิดข้อเท็จจริงที่ควรแจ้ง
ให้ทราบ กรณีตามมาตรา ๙๘ หรือมาตรา ๑๓๔ แล้วแต่กรณี

(๕) ศาลฎีกา เพื่อดำเนินคดีกรณีฝ่าฝืนหรือไม่ปฏิบัติตามมาตรฐานทางจริยธรรม
อย่างร้ายแรง กรณีตามมาตรา ๓๘ (๔)

(๖) ศาลรัฐธรรมนูญ เพื่อดำเนินคดีกรณีฝ่าฝืนหรือไม่ปฏิบัติตามบทบัญญัติแห่ง
รัฐธรรมนูญมาตรา ๑๔๔ กรณีตามมาตรา ๑๙ (๕) หรือมาตรา ๑๓๘

(๗) ผู้บังคับบัญชาหรือหัวหน้าหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง เพื่อยกเลิกหรือเพิกถอนสิทธิ
หรือเอกสารสิทธิ กรณีตามมาตรา ๑๔๒

(๘) ศาลที่มีเขตอำนาจ หรือหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง (เพื่ออะไร กรณีไหน)
การส่งสำนวนหรือการเสนอเรื่องตาม (๑) (๒) (๓) (๔) (๕) และ (๖) ให้ส่งไปพร้อม
กับรายงานและเอกสารที่มีอยู่พร้อมทั้งความเห็น และสำเนาอิเล็กทรอนิกส์ ต่ออัยการสูงสุดหรือ
ต่อศาลเพื่อใช้เป็นหลักในการพิจารณาและรวมไว้ในสำนวน
(ย้ายไป ร่าง ม. ๗๕/๑)

มาตรา ๑๐๗ ในการดำเนินคดีอาญาหรือดำเนินคดีร้องขอให้ทรัพย์สิน
ตกเป็นของแผ่นดินในกรณีผู้ถูกกล่าวหาเป็นอัยการสูงสุดในขณะที่ถูกกล่าวหา ให้คณะกรรมการ
ป.ป.ช. มีอำนาจฟ้องคดีเอง หรือยื่นคำร้องต่อศาลที่มีเขตอำนาจพิจารณาพิพากษา (ควรเขียน
ใหม่)

ในการดำเนินคดีอาญากับผู้ถูกกล่าวหาที่เป็นข้าราชการทหารตามมาตรา ๑๐๖ (๑)
ให้อัยการสูงสุดโดยถือเป็นอัยการทหารตามกฎหมายว่าด้วยพระธรรมนูญศาลทหาร หรือจะ
มอบหมายให้อัยการทหารเป็นผู้ฟ้องคดีแทนก็ได้ (ควรเขียนใหม่) (ควรรวมถึงเป็นอัยการสูงสุด
ในขณะจะดำเนินการด้วย) (ย้ายไป หมวดการดำเนินคดีกับเจ้าหน้าที่ของรัฐ)

มาตรา ๑๐๘ ในกรณีที่ประธานกรรมการ ป.ป.ช. หรือคณะกรรมการ ป.ป.ช.
ต้องฟ้องคดีเอง ให้แต่งตั้งผู้ว่าคดี ป.ป.ช. เป็นผู้ว่าคดีเพื่อดำเนินคดีในชั้นศาลก็ได้และให้มีอำนาจ
หน้าที่เช่นเดียวกับพนักงานอัยการตามกฎหมายว่าด้วยกรณีนั้น (จะแคบไปไหม นอกจากนั้นเป็นการ
เขียนกฎหมายบังคับให้มีตำแหน่งเพิ่มขึ้น)

การว่าความในชั้นศาลให้ผู้ว่าคดี ป.ป.ช. ซึ่งเป็นผู้ว่าคดีที่ได้รับแต่งตั้งที่มีสิทธิสวมเสื้อครุยเนติบัณฑิตต้องสวมเสื้อครุยนั้นด้วย (เขียนทำไม)

นอกจากมีอำนาจว่าความตามวรรคสองแล้ว ให้ผู้ว่าคดี ป.ป.ช. มีอำนาจเรียกพยานหรือบุคคลใด ๆ ที่เกี่ยวข้อง มาให้ถ้อยคำหรือซักถามก็ได้ และให้มีอำนาจเป็นโจทก์ในการดำเนินคดีอาญา หรือดำเนินคดีร้องขอให้ทรัพย์สินตกเป็นของแผ่นดิน ลงนามในคำฟ้องหรือคำคู่ความรวมถึงการว่าต่างหรือแก้ต่างในคดีที่เกี่ยวข้องกับอำนาจหน้าที่ของคณะกรรมการ ป.ป.ช. ตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญนี้ และให้มีอำนาจดำเนินคดีในชั้นศาลอุทธรณ์และศาลฎีกาด้วย (ตัดออก)

ส่วนที่ ๒

การดำเนินคดีอาญา

มาตรา ๑๐๙ เมื่อจะมีการฟ้องคดีอาญาผู้ถูกกล่าวหาตามมาตรา ๑๐๖ (๑) หรือมาตรา ๑๐๗ แล้วแต่กรณี ให้หัวหน้าพนักงานไต่สวนหรือพนักงานไต่สวน ดำเนินการ ดังนี้

(๑) มีหนังสือแจ้งให้ผู้ถูกกล่าวหาไปรายงานตัวต่อบุคคลที่คณะกรรมการ ป.ป.ช. มอบหมาย ตามวันเวลาที่กำหนด

(๒) ในกรณีที่ผู้ถูกกล่าวหาไม่ไปรายงานตัวตามกำหนด เมื่อมีพฤติการณ์ในการขอให้ศาลออกหมายจับหรือมีเหตุที่จะออกหมายจับ เพื่อให้ได้ตัวผู้ถูกกล่าวหา มาดำเนินคดีก็ให้ดำเนินการยื่นคำร้องต่อศาลเพื่อขอให้ศาลออกหมายจับและจับผู้ถูกกล่าวหา มาดำเนินคดีต่อไป

การจับ ให้แจ้งพนักงานฝ่ายปกครองหรือตำรวจดำเนินการจับ หรือร่วมกับพนักงานฝ่ายปกครองหรือตำรวจดำเนินการจับ เพื่อส่งให้อัยการสูงสุดหรือคณะกรรมการ ป.ป.ช. ฟ้องคดี _____ ให้พนักงานฝ่ายปกครองหรือตำรวจมีหน้าที่ดำเนินการจัดการตามหมายจับและให้ความช่วยเหลือในการปฏิบัติงานของคณะกรรมการ ป.ป.ช. คณะกรรมการไต่สวน หัวหน้าพนักงานไต่สวน และพนักงานไต่สวน

_____ ในกรณีที่ได้ตัวผู้ถูกกล่าวหา มาตามหมายจับ ให้รีบส่งตัวผู้ถูกกล่าวหาเพื่อฟ้องต่อศาลโดยเร็ว ในกรณีที่ไม้อาจส่งตัวผู้ถูกกล่าวหาต่อศาลได้ทัน ก็ให้พนักงานฝ่ายปกครองหรือตำรวจมีอำนาจควบคุมตัวผู้ถูกกล่าวหาไว้ได้เท่าที่จำเป็น โดยให้ส่งตัวผู้ถูกกล่าวหาไปยังสถานีตำรวจ เพื่อรอส่งตัวผู้ถูกกล่าวหาในการฟ้องคดีต่อไป (เขียนยังไงให้สั้นแต่ครอบคลุมได้หมด โดยไม่เป็นขั้นตอนจนทำงานได้ยาก) ควรหรือไม่ที่จะให้ฟ้องคดีได้แม้จะไม่มีตัวจำเลย ถ้ามีหลักฐานว่าได้แจ้งให้ผู้ถูกกล่าวหา ได้ทราบแล้วเขาไม่มาเอง (ตัดออก)

มาตรา ๑๑๐ ในการควบคุมตัวผู้ถูกกล่าวหาและการปล่อยชั่วคราว ให้หัวหน้าพนักงานไต่สวน หรือพนักงานไต่สวน หรือบุคคลที่คณะกรรมการ ป.ป.ช. มอบหมาย หรืออัยการสูงสุด แล้วแต่กรณี เป็นผู้ที่มีอำนาจพิจารณา ทั้งนี้ ให้นำกฎหมายประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยวิธีพิจารณาคดีอาญาของผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมือง หรือประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา แล้วแต่กรณี มาใช้บังคับโดยอนุโลม

ในกรณีที่มีการปล่อยชั่วคราว ให้เป็นไปตามหลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขที่ คณะกรรมการ ป.ป.ช. กำหนด (ควรกำหนดเป็นเงื่อนไขว่าต้องให้ประกันเป็นหลัก การไม่ให้ประกัน ต้องมีเหตุอันสำคัญ ตามหลักรัฐธรรมนูญที่ให้ถือว่าบริสุทธิ์จนกว่าศาลจะพิพากษา) (ตัดออก)

มาตรา ๑๑๓^{๓๔} - เมื่ออัยการสูงสุดได้รับสำนวนคดีอาญาตามมาตรา ๑๐๖ (๑) ไว้ แล้ว

(๑) ในกรณีที่เป็นคดีกับบุคคลตามมาตรา ๕๖ ให้อัยการสูงสุดดำเนินการฟ้องคดีตามกฎหมายประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยวิธีพิจารณาคดีอาญาของผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมือง

(๒) ในกรณีที่เป็นคดีกับบุคคลอื่นนอกจาก (๑) ให้อัยการสูงสุดดำเนินการฟ้องคดีตามกฎหมายว่าด้วยวิธีพิจารณาคดีทุจริตและประพฤติมิชอบ โดยให้ถือว่าสำนวนการไต่สวนของคณะกรรมการ ป.ป.ช. เป็นสำนวนการสอบสวนตามกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา (ต้องไม่ตัดสิทธิอัยการที่จะตั้งไต่สวนเพิ่มเติม หรือสอบเองก็ได้

ให้อัยการสูงสุดดำเนินการฟ้องคดีต่อศาลที่มีเขตอำนาจพิจารณาพิพากษาคดีตามวรรคหนึ่ง (๒) ภายในเก้าสิบวันนับแต่วันที่ได้รับสำนวนคดีดังกล่าวและหากพ้นระยะเวลาเก้าสิบวันแล้วให้คณะกรรมการ ป.ป.ช. มีอำนาจเรียกสำนวนคืนเพื่อฟ้องคดีเองได้ เว้นแต่ภายในระยะเวลาดังกล่าวอัยการสูงสุดมีความเห็นว่าสำนวนคดียังมีข้อไม่สมบูรณ์ก็ให้ดำเนินการตามมาตรา ๑๑๒ ต่อไป (เวลาส่งให้อัยการบังคับต้องฟ้องภายใน ๙๐ วัน แต่กรณีของตัวไม่กำหนด จึงควรกำหนดบ้าง) ถ้าอัยการสูงสุดขอให้ไต่สวนหรือสอบสวนเพิ่มเติม ต้องระบุให้ชัดว่าในประเด็นใด หรือสอบบุคคลหรือหาเอกสารหลักฐานใด ป.ป.ช. มีหน้าที่ต้องปฏิบัติ ในระหว่างเวลาที่สอบเพิ่มเติม ถ้าอายุความจะหมดลงภายในหกเดือน ให้หยุดนับอายุความนั้น(ย้ายไป ม. ๗๕/๒)

มาตรา ๑๑๒^{๓๕} - ในกรณีให้อัยการสูงสุดเห็นว่า สำนวนการไต่สวนของคณะกรรมการ ป.ป.ช. ยังไม่สมบูรณ์พอที่จะดำเนินคดีได้ ให้แจ้งคณะกรรมการ ป.ป.ช. ทราบ เพื่อร่วมกันตั้งคณะทำงานขึ้นคณะหนึ่ง โดยให้ระบุข้อที่ไม่สมบูรณ์นั้นให้ครบถ้วนในคราวเดียวกัน

^{๓๔} ข้อสังเกตของอธิบดีอัยการ : ควรกำหนดกรอบระยะเวลาการดำเนินคดีของพนักงานอัยการเป็นต้นว่า ให้มีคำสั่งดำเนินคดีให้เสร็จสิ้น ภายใน ๖ เดือน และขยายเวลาได้แต่ครั้งไม่เกิน ๓ เดือน และไม่เกิน ๓ ครั้ง แต่ทั้งนี้ ควรมีบทเฉพาะกาลของข้อกำหนดในส่วนนี้อย่างน้อย ๑ ปี เพื่อความพร้อมในการบริหารงานบุคคลของสำนักงานอัยการสูงสุด

^{๓๕} ข้อสังเกตของอธิบดีอัยการ : หากพนักงานอัยการผู้เป็นหัวหน้างานดำเนินคดีพิจารณาแล้วเห็นว่าข้อเท็จจริงปรากฏอย่างชัดเจนว่าผู้ถูกกล่าวหาไม่ได้กระทำความผิดก็ควรให้มีการสั่งคดีไปตามระบบโดยแจ้งคำสั่งไม่รับดำเนินคดีไปยังสำนักงาน ป.ป.ช. หากสำนักงาน ป.ป.ช. ไม่แย้งคำสั่งไม่รับดำเนินคดีก็ให้ข้อกล่าวหาเป็นอันยุติ แต่หากสำนักงาน ป.ป.ช. แยกความเห็นให้สำนักงาน ป.ป.ช. ดำเนินคดีไปด้วยตนเองหรือจะส่งให้สำนักงานอัยการสูงสุดหรือสำนักงานอื่นใด เช่น สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกาชี้ขาด เนื่องจากคณะกรรมการ ป.ป.ช. มิได้ทำการสอบสวนด้วยตนเองในทุกเรื่องและบางครั้งกลับถือความเห็นของเจ้าหน้าที่ ป.ป.ช. ที่รับแต่งตั้งพนักงานไต่สวนได้เสนอความเห็นขึ้นมา แต่พยานหลักฐานกลับไม่ครบถ้วน หรือสอบสวนข้อเท็จจริงไม่ครบประเด็น

การตั้งคณะทำงานตามวรรคหนึ่ง ให้มีผู้แทนจากแต่ละฝ่ายจำนวนฝ่ายละเท่ากัน เพื่อดำเนินการรวบรวมพยานหลักฐานให้สมบูรณ์ภายในเก้าสิบวัน แล้วส่งให้อัยการสูงสุดเพื่อฟ้องคดี ต่อศาลที่มีเขตอำนาจพิจารณาพิพากษาคดีต่อไป

กรณีคณะทำงานพิจารณาไม่แล้วเสร็จภายในเก้าสิบวันตามวรรคสอง หรือเป็นกรณีคณะทำงานเห็นว่า จำนวนการไต่สวนไม่สมบูรณ์พอที่จะฟ้องคดี ให้คณะกรรมการ ป.ป.ช. มีอำนาจพิจารณาว่าจะเรียก จำนวนการไต่สวนจากอัยการสูงสุดเพื่อยื่นฟ้องคดีเองหรือไม่ก็ได้ (มาตรานี้แม้จะเขียนไว้สำหรับกรณี ที่อัยการธรรมดาเป็นผู้ฟ้อง แต่ก็ควรใช้หลักการเดียวกับ ม.๑๑๒ แต่ถ้าอัยการเห็นควรสั่งไม่ฟ้อง และ ป.ป.ช.ยังเห็นว่าควรฟ้อง จึงก่อตั้งกรรมการร่วมกันพิจารณาให้แล้วเสร็จภายใน ๙๐ วัน และเมื่อ กรรมการร่วมกันมีมติอย่างไรให้ ป.ป.ช.และอัยการสูงสุดดำเนินการไปตามนั้น ถ้าไม่มีมติอย่างใดอย่าง หนึ่งในกำหนดเวลา ให้ ป.ป.ช.ฟ้องคดีเองได้ แต่ต้องเขียนบังคับให้กรรมการรายงานผลการพิจารณา ในกำหนดเวลา และให้แสดงเหตุผลของแต่ละฝ่ายให้ปรากฏ (ย้ายไป ม. ๗๕/๒)

มาตรา ๑๑๓ ในกรณีที่ศาลพิพากษายกฟ้องในคดีที่อัยการสูงสุดเป็นโจทก์ หากอัยการสูงสุดมีคำสั่งไม่อุทธรณ์หรือไม่ฎีกาให้อัยการสูงสุดมีหนังสือแจ้งให้คณะกรรมการ ป.ป.ช. ทราบก่อนครบกำหนดระยะเวลาอุทธรณ์หรือฎีกาไม่น้อยกว่าสิบห้าวัน ในกรณีนี้ให้คณะกรรมการ ป.ป.ช. มีอำนาจใช้สิทธิอุทธรณ์หรือฎีกาได้ตามที่เห็นสมควร (ควรให้อัยการ อุทธรณ์หรือฎีกาตามมติ ของ ป.ป.ช. (เปลี่ยนเป็นให้ ป.ป.ช.ยื่นเอง ๓ ส.ก.) แต่ก่อนมีมติ ต้องรับฟังความคิดเห็นของอัยการสูงสุด ประกอบด้วย มติของ ป.ป.ช.ต้องมีคะแนนเกินสองในสาม) (ย้ายไป ม. ๗๕/๔)

มาตรา ๑๑๔ ในกรณีที่พระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญนี้หรือกฎหมายอื่น บัญญัติให้คณะกรรมการ ป.ป.ช. หรือประธานกรรมการ ป.ป.ช. ต้องยื่นคำร้องต่อศาลหรือมีอำนาจ ฟ้องคดีเอง คณะกรรมการ ป.ป.ช. หรือประธานกรรมการ ป.ป.ช. แล้วแต่กรณี จะพิจารณามอบหมาย ให้ผู้ว่าคดี ป.ป.ช. เป็นผู้ว่าคดี ดำเนินการว่าความหรือดำเนินกระบวนการพิจารณาในชั้นศาลแทน คณะกรรมการ ป.ป.ช. หรือประธานกรรมการ ป.ป.ช. ตามมาตรา ๑๐๘ ก็ได้ หรือจะพิจารณาแต่งตั้ง หมายความเพื่อดำเนินคดีแทนก็ได้ ทั้งนี้ ตามระเบียบที่คณะกรรมการ ป.ป.ช. กำหนด (เอาทั้งสอง ทางเลย)

ให้ผู้ว่าคดี ป.ป.ช. ที่ได้รับมอบหมายและแต่งตั้งตามวรรคหนึ่ง มีอำนาจว่าความหรือ ดำเนินกระบวนการพิจารณาในชั้นศาลได้ (ย้ายไป ม. ๗๕/๕)

มาตรา ๑๑๕ ในกรณีที่ศาลฎีกาแผนกคดีอาญาของผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมือง ประทับฟ้องตามมาตรา ๑๑๑ (๑) ให้ผู้ถูกกล่าวหาหยุดปฏิบัติหน้าที่จนกว่าจะมีคำพิพากษา—วันแต่ ศาลฎีกาแผนกคดีอาญาของผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมืองจะมีคำสั่งเป็นอย่างอื่น—ในกรณีที่ศาลฎีกา แผนกคดีอาญาของผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมืองมีคำพิพากษาว่าผู้ถูกกล่าวหาไม่ผิดคดีการ

นอกจากนี้ ควรให้พนักงานอัยการ ผู้ดำเนินคดีมีอำนาจแจ้งดำเนินคดีกับผู้กระทำความผิดที่ เกี่ยวข้องที่ตรวจพบได้ มิใช่ถือเอาเพียงตามที่คณะกรรมการ ป.ป.ช. กำหนด หรือความเห็นของพนักงานไต่สวน เท่านั้น ทั้งนี้ เพื่อร่วมกันดูแลความยุติธรรมและผลประโยชน์ของรัฐ

กระทำความผิดตามที่ถูกลงกล่าวหา แล้วแต่กรณี ให้ผู้ต้องคำพิพากษานั้นพ้นจากตำแหน่งนับแต่วันหยุดปฏิบัติหน้าที่ และให้เพิกถอนสิทธิสมัครรับเลือกตั้งของผู้นั้น และจะเพิกถอนสิทธิเลือกตั้งมีกำหนดเวลาไม่เกินสิบปีด้วยหรือไม่ก็ได้

ผู้ใดถูกเพิกถอนสิทธิสมัครรับเลือกตั้งไม่ว่าในกรณีใด ผู้นั้นไม่มีสิทธิสมัครรับเลือกตั้งหรือสมัครรับเลือกเป็นสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร สมาชิกวุฒิสภา สมาชิกสภาท้องถิ่นหรือผู้บริหารท้องถิ่นตลอดไป และไม่มีสิทธิดำรงตำแหน่งทางการเมืองใด ๆ

การพิจารณาของศาลฎีกาแผนกคดีอาญาของผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมือง ให้นำจำนวนการไต่สวนของคณะกรรมการ ป.ป.ช. เป็นหลักในการพิจารณาโดยใช้ระบบไต่สวน และเพื่อประโยชน์แห่งความยุติธรรม ให้ศาลมีอำนาจไต่สวนข้อเท็จจริงและพยานหลักฐานเพิ่มเติมได้

การพ้นจากตำแหน่งตามวรรคหนึ่ง ไม่กระทบกระเทือนกิจการที่ผู้นั้นได้กระทำไป ในตำแหน่งดังกล่าว รวมทั้งการได้รับเงินเดือน เงินประจำตำแหน่งหรือประโยชน์ตอบแทนอย่างอื่น

การดำเนินคดีตามมาตรา นี้ ให้นำมาใช้บังคับกับการดำเนินคดีกับเจ้าหน้าที่ของรัฐอื่นในศาลอาญาคดีทุจริตและประพฤติมิชอบตามมาตรา ๑๑๑ (๒) ด้วย และให้นำมาใช้บังคับกับการพิจารณาพิพากษาคดีของศาลทหารด้วยโดยอนุโลม (ย้ายไป ม. ๗๕/๖)

มาตรา ๑๑๖ กรณีที่มีการฟ้องคดีอาญาผู้ถูกกล่าวหาต่อศาลที่มีเขตอำนาจพิจารณาพิพากษาคดี หากการกระทำของผู้ถูกกล่าวหาเป็นเหตุให้เกิดความเสียหายในทางทรัพย์สินหรือเป็นการละเมิดต่อหน่วยงานของรัฐ หรือบุคคลอื่น อัยการสูงสุดหรือคณะกรรมการ ป.ป.ช. แล้วแต่กรณี อาจยื่นคำร้องขอให้ศาลมีคำพิพากษาเพิกถอนการกระทำหรือคำสั่งอันมิชอบที่เป็นการละเมิดนั้นก็ได้ สำหรับความเสียหายตามวรรคหนึ่ง คณะกรรมการ ป.ป.ช. อาจแจ้งให้หน่วยงานของรัฐที่เกี่ยวข้องดำเนินการให้ผู้ถูกกล่าวหาหรือผู้ซึ่งเกี่ยวข้องกับความเสียหายนั้นชดเชยค่าเสียหายตามกฎหมายว่าด้วยการนั้นต่อไป (ย้อนกลับไปที่ ม. ๗๔ ด้วย) (ย้ายไป ม. ๗๕/๗)

มาตรา ๑๑๗ เมื่อความปรากฏจากการไต่สวนว่า ผู้ถูกกล่าวหาหรือบุคคลที่มีส่วนร่วมในการกระทำความผิด ได้ใช้หรือได้ทรัพย์สินมาโดยมิชอบ เนื่องจากการกระทำความผิดตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญนี้ (ใคร) อาจร้องขอให้ศาลริบทรัพย์สินดังต่อไปนี้ เว้นแต่เป็นทรัพย์สินของผู้อื่นซึ่งมิได้รู้เห็นเป็นใจช่วยในการกระทำความผิด (ภาษาวกวน)

- (๑) ทรัพย์สินที่บุคคลได้ใช้หรือมีไว้เพื่อใช้ในการกระทำความผิด (เกินวรรคหนึ่ง)
- (๒) ทรัพย์สินหรือประโยชน์อันอาจคำนวณเป็นราคาเงินได้ที่บุคคลได้มาจากการกระทำความผิด หรือจากการเป็นผู้ใช้ ผู้สนับสนุน หรือผู้โฆษณาหรือประกาศให้ผู้อื่นกระทำความผิด
- (๓) ทรัพย์สินหรือประโยชน์อันอาจคำนวณเป็นราคาเงินได้ที่บุคคลได้มาจากการจำหน่าย จ่ายโอนด้วยประการใดๆ ซึ่งทรัพย์สินหรือประโยชน์ตาม (๑) หรือ (๒)
- (๔) ดอกผลหรือประโยชน์อื่นใดอันเกิดจากทรัพย์สินหรือประโยชน์ตาม (๑) (๒) หรือ (๓) (ควรเน้นเฉพาะที่ได้มาจากการทุจริต หรือที่ร้ายชัดปกติ) (ย้ายไป ม. ๗๕/๘)

มาตรา ๑๑๘ บรรดาทรัพย์สินดังต่อไปนี้ให้ร้องขอให้ศาลริบเสียทั้งสิ้น เว้นแต่เป็นทรัพย์สินของผู้อื่นซึ่งมิได้รู้เห็นเป็นใจช่วยในการกระทำความผิด

(๑) ทรัพย์สินหรือประโยชน์อันอาจคำนวณเป็นราคาเงินได้ที่บุคคลได้ให้ ขอให้หรือรับว่าจะให้แก่เจ้าหน้าที่ของรัฐ เจ้าหน้าที่ของรัฐต่างประเทศ หรือเจ้าหน้าที่ขององค์การระหว่างประเทศ เพื่อจูงใจให้กระทำการ ไม่กระทำการ หรือประวิงการกระทำอันมิชอบด้วยหน้าที่

(๒) ทรัพย์สินหรือประโยชน์อันอาจคำนวณเป็นราคาเงินได้ที่เจ้าหน้าที่ของรัฐได้มาจากกระทำความผิดต่อตำแหน่งหน้าที่ หรือความผิดต่อตำแหน่งหน้าที่ราชการหรือความผิดต่อตำแหน่งหน้าที่ในการยุติธรรม

(๓) ทรัพย์สินหรือประโยชน์อันอาจคำนวณเป็นราคาเงินได้ที่เจ้าหน้าที่ของรัฐต่างประเทศหรือเจ้าหน้าที่ขององค์การระหว่างประเทศได้มาจากกระทำความผิดหรือความผิดในลักษณะเดียวกันตามกฎหมายอื่น (????)

(๔) ทรัพย์สินหรือประโยชน์อันอาจคำนวณเป็นราคาเงินได้ที่ได้ให้ ขอให้ หรือรับว่าจะให้ เพื่อจูงใจบุคคลให้กระทำความผิดหรือเพื่อเป็นรางวัลในการที่บุคคลได้กระทำความผิด

(๕) ทรัพย์สินหรือประโยชน์อันอาจคำนวณเป็นราคาเงินได้ที่บุคคลได้มาจากการจำหน่าย จ่ายโอนด้วยประการใด ๆ ซึ่งทรัพย์สินหรือประโยชน์ตาม (๑) (๒) (๓) หรือ (๔)

(๖) ดอกผลหรือประโยชน์อื่นใดอันเกิดจากทรัพย์สินหรือประโยชน์ตาม (๑) (๒) (๓) (๔) หรือ (๕) (มีมาตรการนี้แล้ว ไม่น่าจะต้องมี มาตรา ๑๑๕ อีค)(ตัดออก)

มาตรา ๑๑๔ ในการร้องขอให้ศาลริบทรัพย์สินตามมาตรา ๑๑๗ และมาตรา ๑๑๘ คณะกรรมการ ป.ป.ช. อาจคำนวณมูลค่าของทรัพย์สินนั้นในขณะที่ถูกกล่าวหาได้ทรัพย์สินนั้นมา หรือมูลค่าของทรัพย์สินนั้นในขณะที่ยังคงอยู่ของ ป.ป.ช. มีมติว่าผู้ถูกกล่าวหากระทำความผิดแล้วแต่ว่ามูลค่าในขณะใดจะมากกว่ากัน และขอให้ศาลสั่งให้ชำระเงินหรือสั่งให้ริบทรัพย์สินอื่นของผู้กระทำความผิดแทนตามมูลค่าดังกล่าวภายในเวลาที่ศาลกำหนด (เดิมเป็นอำนาจศาล ทำไม่จึงเอามาให้ ป.ป.ช.)

ในกรณีที่ศาลมีคำสั่งริบทรัพย์สินเนื่องจากการกระทำความผิดตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญนี้ แต่คำพิพากษายังไม่ถึงที่สุดให้เลขาธิการคณะกรรมการ ป.ป.ช. มีอำนาจเก็บรักษาและจัดการทรัพย์สินดังกล่าวจนกว่าคดีถึงที่สุด หรือศาลมีคำสั่งเป็นอย่างอื่น ทั้งนี้ หลักเกณฑ์และวิธีการในการเก็บรักษาและจัดการทรัพย์สินให้เป็นไปตามระเบียบที่คณะกรรมการ ป.ป.ช. กำหนด (เลขาธิการเอาทรัพย์สินนั้นมาจากไหน) (ย้ายไป ม. ๗๕/๙)

ส่วนที่ ๓

การดำเนินคดีร้องขอให้ทรัพย์สินตกเป็นของแผ่นดิน

(ย้ายส่วนที่ ๓ ร่าง ม. ๑๒๐- ร่าง ม. ๑๒๖ ไปหมวด ๕ ส่วนที่ ๒ การดำเนินการกรณีร้ายแรงผิดปกติ
ร่าง ม. ๑๐๕/๓-๑๐๕/๑๗)

มาตรา ๑๒๐ เมื่อคณะกรรมการ ป.ป.ช. มีมติว่าคดีมีมูลร้ายผิดปกติ ให้คณะกรรมการ ป.ป.ช. ดำเนินการ เมื่ออัยการสูงสุดได้รับสำนวนคดีร้องขอให้ทรัพย์สินตกเป็นของแผ่นดินตามมาตรา ๑๐๖ (๒) ไว้แล้ว ให้อัยการสูงสุดดำเนินการยื่นคำร้องต่อศาลที่มีเขตอำนาจพิจารณาพิพากษาคดี เพื่อขอให้ทรัพย์สินตกเป็นของแผ่นดินภายในเก้าสามสิบวันนับแต่วันที่

คณะกรรมการ ป.ป.ช. มีมติ ได้รับเรื่องจากคณะกรรมการ ป.ป.ช. (ต้องไปแก้มาตรา ๑๐๖ (๒) ให้สอดคล้องกันด้วย)

ในคดีร้องขอให้ทรัพย์สินตกเป็นของแผ่นดิน ให้ผู้ถูกกล่าวหาที่มีภาระการพิสูจน์ที่ต้องแสดงให้ศาลเห็นว่าทรัพย์สินดังกล่าวมิได้เกิดจากการร่ำรวยผิดปกติหรือทรัพย์สินเพิ่มขึ้นผิดปกติ

การดำเนินคดีหรือการร้องขอให้ทรัพย์สินตกเป็นของแผ่นดิน ให้ได้รับการยกเว้นค่าธรรมเนียมศาล (ในเรื่องนี้ไม่อาจจะเกี่ยวกับความชำนาญงานและภารกิจของอัยการ ป.ป.ช. จึงควรดำเนินการไปศาลเอง แต่ถ้าเป็นเรื่องสืบเนื่องจากการดำเนินคดีอาญาก็ให้อัยการมีอำนาจร้องขอให้ทรัพย์สินตกเป็นของแผ่นดินเพราะร่ำรวยผิดปกติได้)

มาตรา ๑๒๑ ในการดำเนินคดีร้องขอให้ทรัพย์สินตกเป็นของแผ่นดิน ถ้าผู้ถูกกล่าวหาเป็นบุคคลตามมาตรา ๕๖ และอัยการสูงสุดเห็นว่า ส่วนราชการใดส่วนมีชื่อไม่สมบูรณ์ให้นำบทบัญญัติมาตรา ๑๑๒ มาใช้บังคับโดยอนุโลม

ในกรณีที่ผู้ถูกกล่าวหามิใช่บุคคลตามมาตรา ๕๖ ให้อัยการสูงสุดยื่นคำร้องเพื่อขอให้ทรัพย์สินตกเป็นของแผ่นดินตามมาตรา ๑๒๐ หากอัยการสูงสุดไม่ยื่นคำร้องภายในกำหนดระยะเวลาเก้าสิบวันให้คณะกรรมการ ป.ป.ช. มีอำนาจยื่นคำร้องเอง (ถ้าแก้ ม.๑๒๐ ใหม่ มาตรานี้ก็ไม่ต้องมี)

มาตรา ๑๒๒ ในกรณีที่ศาลฎีกาแผนกคดีอาญาของผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมืองประทับรับฟ้องให้นำบทบัญญัติมาตรา ๑๑๕ มาใช้บังคับโดยอนุโลม

ในกรณีที่ศาลฎีกาแผนกคดีอาญาของผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมืองพิพากษาว่าผู้ถูกกล่าวหาที่มีความผิดฐานร่ำรวยผิดปกติ (เป็นความผิดอาญาด้วยหรือ) หรือทรัพย์สินเพิ่มขึ้นผิดปกติ หรือทุจริตต่อหน้าที่หรือประพฤติมิชอบ ให้รับทรัพย์สินที่ผู้นั้นได้มาจากการกระทำความผิดรวมทั้งบรรดาทรัพย์สินหรือประโยชน์อื่นใดที่ได้มาแทนทรัพย์สินนั้นตกเป็นของแผ่นดิน

กรณีตามวรรคหนึ่ง ก่อนที่ศาลฎีกาแผนกคดีอาญาของผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมืองจะมีคำพิพากษาหรือคำสั่งให้ทรัพย์สินตกเป็นของแผ่นดิน ให้ศาลมีอำนาจที่จะหักส่วนแบ่งของทรัพย์สินหรือจำนวนเงินร้อยละสิบของทรัพย์สินที่จะถูกสั่งให้ตกเป็นของแผ่นดินตามคำขอของโจทก์เพื่อส่งเข้าเป็นรายได้ของกองทุนป้องกันและปราบปรามการทุจริตได้ (???)

ให้นำความในมาตรา ๑๒๖ มาใช้บังคับกับกรณีร่ำรวยผิดปกติหรือทรัพย์สินเพิ่มขึ้นผิดปกติด้วย (ตัดเรื่องกองทุนออกไปแล้วจึงไม่ต้องกำหนดเรื่องนี้อีก)

บทบัญญัติมาตรานี้ ให้ใช้บังคับคดีที่อยู่ในอำนาจพิจารณาพิพากษาคดีของศาลอาญาคดีทุจริตและประพฤติมิชอบด้วย

มาตรา ๑๒๓ ในกรณีที่มีคำพิพากษาหรือคำสั่งของศาลถึงที่สุดให้ยกคำร้องด้วยเหตุที่ไม่ได้กระทำตามที่ถูกกล่าวหาของอัยการสูงสุดหรือของประธานกรรมการ ป.ป.ช. หรือของคณะกรรมการ ป.ป.ช. แล้วแต่กรณี และถ้าผู้ถูกกล่าวหามิใช่เป็นผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมือง และได้ถูกลงโทษทางวินัยไปก่อนโดยอาศัยเหตุที่มีมติของคณะกรรมการ ป.ป.ช. ว่าผู้ถูกกล่าวหา ร่ำรวยผิดปกติหรือทรัพย์สินเพิ่มขึ้นผิดปกติ ให้ผู้บังคับบัญชาของผู้ถูกกล่าวหาสั่งยกเลิกคำสั่งลงโทษและ

ให้ดำเนินการให้ผู้นั้นได้รับความเป็นธรรมตามกฎหมาย ระเบียบ หรือข้อบังคับว่าด้วยการบริหารงานบุคคลสำหรับผู้นั้นในกรณีที่ไม่มีกฎหมาย ระเบียบ หรือข้อบังคับดังกล่าว ให้ดำเนินการตามมติคณะรัฐมนตรี ทั้งนี้ ในการดำเนินการดังกล่าวห้ามมิให้หน่วยงานของรัฐยกอายุความใดขึ้นอ้างอันจะเป็นเหตุที่ไม่อาจให้ความเป็นธรรมกับบุคคลดังกล่าวได้

ในกรณีที่ผู้ถูกกล่าวหาที่ถูกดำเนินคดีตามวรรคหนึ่งเป็นผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมืองให้คณะกรรมการ ป.ป.ช. ดำเนินการให้ผู้นั้นได้รับความเป็นธรรมตามสมควรตามที่กฎหมาย ระเบียบ หรือข้อบังคับว่าด้วยการบริหารงานบุคคลสำหรับการดำรงตำแหน่งทางการเมืองนั้น แล้วแต่กรณี และให้นำความในวรรคหนึ่งมาใช้บังคับโดยอนุโลม (ปปช. จะทำอะไรให้เขาได้ มาตรการนี้ควรจำกัดเฉพาะในกรณีที่ศาลยกฟ้องเพราะไม่ได้กระทำการตามที่ถูกกล่าวหา หรือการกระทำนั้นไม่เป็นความผิด โดยไม่รวมกรยกฟ้องเพราะขาดอายุความ หรือมีกรณียกประโยชน์ความสงสัยให้จำเลย หรือเทคนิคการดำเนินคดี)

(กำหนดให้มีการเยียวยาผู้ได้รับความเสียหายกรณีที่มีการยกฟ้องด้วยเหตุที่ไม่ได้กระทำความผิด โดยไม่ได้แยกรายละเอียดว่าเป็นผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมืองหรือไม่)

มาตรา ๑๒๔ ในกรณีที่คณะกรรมการ ป.ป.ช. มีมติว่าคดีมีมูล การโอนหรือกระทำการใดๆ เกี่ยวกับทรัพย์สินของเจ้าหน้าที่ของรัฐ ที่ได้กระทำภายหลังจากคณะกรรมการ ป.ป.ช. สั่งให้ไต่สวนข้อเท็จจริงผู้ถูกกล่าวหาเรียบร้อยแล้ว ให้คณะกรรมการ ป.ป.ช. มีอำนาจยื่นคำขอโดยทำเป็นคำร้องเพื่อขอให้ศาลสั่งอายัด และแจ้งคำสั่งนั้นให้ถูกหนีตามคำพิพากษาและบุคคลภายนอกทราบ เพิกถอนการโอนหรือระงับการกระทำนั้นๆ ได้ เว้นแต่ผู้รับโอนหรือผู้รับประโยชน์จะแสดงให้เห็นที่พอใจแก่ศาลว่าตนได้รับโอนทรัพย์สินหรือประโยชน์นั้นมาโดยสุจริตและมีค่าตอบแทน (ต้องการป้องกันอะไร) (เทียบเคียงกรณีอายัด ตาม ปวิพ มาตรา ๓๑๖)

ในกรณีที่มีการโอนหรือกระทำการใดๆ เกี่ยวกับทรัพย์สินภายหลังจากที่คณะกรรมการ ป.ป.ช. มีมติและสั่งเรื่องให้อัยการสูงสุดดำเนินคดีแล้ว ให้อัยการสูงสุดมีอำนาจยื่นคำร้องต่อศาลเพื่อเพิกถอนการโอนหรือกระทำการใดๆ เกี่ยวกับทรัพย์สินตามวรรคหนึ่งด้วย (ควรใช้อำนาจอายัด แต่จะอายัดได้ต่อเมื่อมีมูล และต้องไม่อายัดจนเขาดำรงชีวิตไม่ได้)

มาตรา ๑๒๕ ถ้าศาลมีคำพิพากษาหรือคำสั่งให้ทรัพย์สินของผู้ถูกกล่าวหาที่คณะกรรมการ ป.ป.ช. มีมติว่าร้ายวยผิดปกติหรือทรัพย์สินเพิ่มขึ้นผิดปกติ ตกเป็นของแผ่นดิน ให้ทรัพย์สินดังกล่าวตกเป็นของแผ่นดิน เว้นแต่กรณีที่มีสนธิสัญญาระหว่างประเทศไทยกับประเทศผู้ร้องขอหรือกฎหมายกำหนดไว้เป็นอย่างอื่นหากไม่สามารถบังคับเอาแก่ทรัพย์สินเหล่านั้นได้ทั้งหมด หรือแต่บางส่วน ให้บังคับเอาแก่ทรัพย์สินอื่นของผู้ถูกกล่าวหาได้ภายในระยะเวลาสิบปีนับแต่วันที่ศาลมีคำพิพากษาหรือคำสั่งถึงที่สุด แต่ต้องไม่เกินมูลค่าของทรัพย์สินที่ศาลสั่งให้ตกเป็นของแผ่นดิน

ในกรณีที่มีคำพิพากษาหรือคำสั่งของศาลถึงที่สุดแล้ว หากปรากฏว่ามีการโอนหรือการกระทำใดๆ เกี่ยวกับทรัพย์สินก่อนหรือหลังมีคำพิพากษาหรือคำสั่งอันเป็นเหตุให้ไม่สามารถบังคับคดีเอาแก่ทรัพย์สินที่ถูกศาลสั่งให้ตกเป็นของแผ่นดินได้ ให้คณะกรรมการ ป.ป.ช. มีอำนาจยื่นคำร้องต่อศาลเพื่อเพิกถอนการโอนนั้นได้ หากไม่สามารถเพิกถอนการโอนนั้นได้เพราะเหตุแห่งการแปลงสภาพหรือเหตุอื่นก็ให้ดำเนินการบังคับคดีเพื่อเป็นการริบทรัพย์สิน (แปลว่าอะไร) ตามมูลค่าที่เปลี่ยนแปลงไปของทรัพย์สินที่เพิ่มขึ้นที่ศาลสั่งให้ตกเป็นของแผ่นดิน

ในการบังคับคดีเอาทรัพย์สินที่ถูกศาลสั่งให้ตกเป็นของแผ่นดิน ให้ศาลมีอำนาจ
หักส่วนแบ่งของทรัพย์สินหรือเงินตามมาตรา ๑๒๒ ได้ด้วย ???

มาตรา ๑๒๖ ในการยื่นคำร้องหรือฟ้องคดีของคณะกรรมการ ป.ป.ช.
ตามบทบัญญัติในส่วนนี้ ให้แต่งตั้งผู้ว่าคดี ป.ป.ช. เป็นผู้ว่าคดีเพื่อดำเนินคดีในชั้นศาลก็ได้
ในการบังคับคดี ให้กระทรวงการคลังเป็นเจ้าหนี้ตามคำพิพากษา และให้พนักงาน
อัยการหรือสำนักงานคณะกรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตแห่งชาติ แล้วแต่กรณี เป็น
ผู้มีอำนาจหน้าที่ในการดำเนินการบังคับคดีตามที่กฎหมายบัญญัติ (ทำไม ปปช.ไม่บังคับคดีเสียเอง)

ส่วนที่ ๔

การดำเนินการทางวินัย

(ย้ายส่วนที่ ๔ ร่าง ม. ๑๒๗- ๑๓๓ ไปหมวด ๔ ส่วนที่ ๒ การดำเนินการทางวินัยเจ้าหน้าที่ของรัฐ
ร่าง ม. ๗๕/๑๙-๗๕/๒๒)

มาตรา ๑๒๗ ในกรณีที่ผู้บังคับบัญชาหรือผู้มีอำนาจแต่งตั้งถอดถอนผู้ถูกกล่าวหา
ได้รับสำนวนการไต่สวนของคณะกรรมการ ป.ป.ช. ตามมาตรา ๑๐๖ (๓) ไว้แล้ว ให้ผู้บังคับบัญชาหรือ
ผู้มีอำนาจแต่งตั้งถอดถอนผู้ถูกกล่าวหาผู้นั้น (เขียนคำนิยาม “ผู้บังคับบัญชา” ได้ใหม่) พิจารณาโทษ
ทางวินัยตามฐานความผิดที่คณะกรรมการ ป.ป.ช. ได้มีมติโดยไม่ต้องแต่งตั้งคณะกรรมการสอบสวน
วินัยอีก โดยในการพิจารณาโทษทางวินัยแก่ผู้ถูกกล่าวหา ให้ถือว่าสำนวนการไต่สวนของ
คณะกรรมการ ป.ป.ช. เป็นสำนวนการสอบสวนทางวินัยของคณะกรรมการสอบสวนวินัย ตาม
กฎหมายหรือระเบียบหรือข้อบังคับว่าด้วยการบริหารงานบุคคลของผู้ถูกกล่าวหาผู้นั้น แล้วแต่กรณี

ในกรณีที่ผู้ถูกกล่าวหาเป็นข้าราชการตุลาการตามกฎหมายว่าด้วยระเบียบข้าราชการ
ฝ่ายตุลาการ ข้าราชการตุลาการศาลปกครองตามกฎหมายว่าด้วยการจัดตั้งศาลปกครองและ
วิธีพิจารณาคดีปกครอง หรือข้าราชการอัยการตามกฎหมายว่าด้วยระเบียบข้าราชการฝ่ายอัยการ
ให้ประธานกรรมการ ป.ป.ช. ส่งสำนวนการไต่สวนพร้อมทั้งความเห็นไปยังประธานคณะกรรมการ
ตุลาการ ประธานคณะกรรมการตุลาการศาลปกครอง หรือประธานคณะกรรมการอัยการ แล้วแต่
กรณี เพื่อพิจารณาดำเนินการตามกฎหมายว่าด้วยระเบียบข้าราชการฝ่ายตุลาการ กฎหมายว่าด้วย
การจัดตั้งศาลปกครองและวิธีพิจารณาคดีปกครอง หรือกฎหมายว่าด้วยระเบียบข้าราชการ
ฝ่ายอัยการ โดยเร็ว โดยให้ยึดสำนวนการไต่สวนของคณะกรรมการ ป.ป.ช. เป็นส่วนหนึ่งของ
ความเห็นเพื่อพิจารณาโทษ

ทางวินัยในสำนวนการสอบสวนด้วย และเมื่อดำเนินการได้ผลประการใดแล้ว ให้แจ้งให้คณะกรรมการ
ปปช. ทราบภายในสิบห้าวันนับแต่วันที่ได้มีคำสั่งลงโทษทางวินัย (ในกรณีที่ผู้บังคับบัญชาเห็นว่า
เหตุที่ทำให้การกระทำไม่เป็นความผิด หรือมีกฎข้อบังคับกำหนดให้กระทำได้ และ ปปช.ยังมีได้
พิจารณา น่าจะขอให้ ปปช.ทบทวนได้) ถ้าทำได้ ก็อาจไม่ให้มีอุทธรณ์ ถ้าติดใจก็ไปศาลเลย

ในกรณีที่ผู้บังคับบัญชามีความเห็นแตกต่างจากคณะกรรมการ ป.ป.ช. ในทางที่เป็น
คุณต่อผู้ถูกกล่าวหา อาจยื่นคำร้องต่อคณะกรรมการ ป.ป.ช. เพื่อพิจารณาทบทวนได้ ทั้งนี้ คำวินิจฉัย
ของคณะกรรมการ ป.ป.ช. ให้เป็นที่สุด

การดำเนินการทางวินัยตามวรรคหนึ่งและวรรคสอง ให้ผู้บังคับบัญชาหรือผู้มีอำนาจแต่งตั้งถอดถอนพิจารณาสั่งลงโทษผู้ถูกกล่าวหาได้ ไม่ว่าผู้ถูกกล่าวหาจะพ้นจากการเป็นเจ้าหน้าที่ของรัฐก่อนหรือหลังที่คณะกรรมการ ป.ป.ช. ได้มีมติวินิจฉัยมูลความผิด ทั้งนี้ ภายใน ๑๐ ปี นับแต่วันที่กระทำความผิด (เทียบเคียงมาตรา ๔๔๘ บพพ) และมีให้นำกฎหมาย ระเบียบ หรือข้อบังคับว่าด้วยการบริหารงานบุคคลของผู้ถูกกล่าวหา นั้น ๆ ในเรื่องระยะเวลาการดำเนินการทางวินัยหรือสั่งลงโทษ มาใช้บังคับ (แต่ ป.ป.ช. ต้องดำเนินการภายในกำหนดระยะเวลา เช่น ๑๐ ปี นับแต่วันเกิดเหตุ)

สำหรับผู้ถูกกล่าวหาซึ่งไม่มีกฎหมาย ระเบียบ หรือข้อบังคับเกี่ยวกับวินัย เมื่อคณะกรรมการ ป.ป.ช. มีมติว่าผู้ถูกกล่าวหาได้กระทำความผิดในเรื่องที่ถูกกล่าวหา นั้น ให้ส่งสำนวนการไต่สวนไปยังผู้บังคับบัญชาหรือผู้มีอำนาจแต่งตั้งถอดถอนเพื่อดำเนินการตามอำนาจหน้าที่ต่อไป

ในการส่งสำนวนการไต่สวนเพื่อดำเนินการทางวินัยกับผู้ถูกกล่าวหา คณะกรรมการ ป.ป.ช. หรือประธานกรรมการ ป.ป.ช. อาจมอบหมายให้เลขาธิการคณะกรรมการ ป.ป.ช. หรือผู้ที่ได้รับมอบหมายเป็นผู้ดำเนินการแทนก็ได้

มาตรา ๑๒๘ ในกรณีที่คณะกรรมการ ป.ป.ช. วินิจฉัยความผิดเจ้าหน้าที่ของรัฐซึ่งมิใช่ผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมืองในคดีร้ายผิดปกติหรือทรัพย์สินเพิ่มขึ้นผิดปกติให้ถือว่าผู้ถูกกล่าวหาเป็นผู้กระทำความผิดฐานทุจริตต่อหน้าที่ โดยให้ส่งสำนวนการไต่สวนแจ้งไปยังผู้บังคับบัญชาหรือผู้มีอำนาจแต่งตั้งถอดถอนหรือประธานกรรมการของคณะกรรมการบริหารงานบุคคลของผู้ถูกกล่าวหา เพื่อสั่งลงโทษไล่ออกหรือปลดออกต่อไป (กรณีอื่น ๆ ที่มิใช่เรื่องร้ายผิด มีเขียนหรือยั่วว่าเป็นการกระทำความผิดฐานทุจริตต่อหน้าที่) การทำผิดฐานทุจริตต่อหน้าที่ในทำนองนี้ มิใช่เป็นความผิดอาญาในหรือไม่ (ถ้าใช่ ต้องระวังจะสับสนกับความผิดต่อหน้าที่ใน ป.อาญา)

ในกรณีที่ผู้ถูกกล่าวหาเป็นผู้บริหารท้องถิ่น รองผู้บริหารท้องถิ่น ผู้ช่วยผู้บริหารท้องถิ่น และสมาชิกสภาท้องถิ่น ให้ส่งสำนวนการไต่สวนไปยังผู้มีอำนาจแต่งตั้งถอดถอน (ตรวจดู กม. ท้องถิ่นว่าใช่ คำ “ถอดถอน” หรือไม่) (ตรวจสอบแล้วพบว่าใช้คำนี้ตามพระราชบัญญัติว่าด้วยการลงคะแนนเสียงเพื่อถอดถอนสมาชิกสภาท้องถิ่นหรือผู้บริหารท้องถิ่น พ.ศ. ๒๕๔๒) เพื่อดำเนินการถอดถอนจากตำแหน่งด้วย และให้ถือว่าเป็นความผิดฐานทุจริตต่อหน้าที่ และห้ามมิให้ดำรงตำแหน่งเจ้าหน้าที่ของรัฐไม่ว่าตำแหน่งใด (แรงไปไหม ชำกกับลักษณะต้องห้ามของนักการเมืองหรือไม่)

(ม. ๑๒๗-๑๒๘ ให้นำหนังสือข้อสังเกต สนง. ศาลยุติธรรม วันที่ ๓๓ กค. ๖๐ มาพิจารณาประกอบด้วย)

มาตรา ๑๒๙ เมื่อได้รับสำนวนการไต่สวนตามมาตรา ๑๒๗ หรือมาตรา ๑๒๘ แล้ว ให้ผู้บังคับบัญชาหรือผู้มีอำนาจแต่งตั้งถอดถอนหรือประธานของคณะกรรมการบริหารงานบุคคลพิจารณาสั่งลงโทษผู้ถูกกล่าวหาภายในสามสิบวันนับแต่วันที่ได้รับสำนวน และให้ส่งคำสั่งลงโทษให้คณะกรรมการ ป.ป.ช. ทราบภายในสิบห้าวันนับแต่วันที่ได้ออกคำสั่ง (ดูข้อสังเกต ม.๑๒๗ วรรคสอง)

มาตรา ๑๓๐ หากผู้บังคับบัญชาหรือผู้มีอำนาจแต่งตั้งถอดถอนหรือคณะกรรมการบริหารงานบุคคลผู้ใดละเลยไม่ดำเนินการตามมาตรา ๑๒๙ ให้ถือว่าผู้บังคับบัญชาหรือผู้มีอำนาจแต่งตั้งถอดถอนหรือประธานกรรมการของคณะกรรมการบริหารงานบุคคลผู้นั้นกระทำความผิดวินัย

หรือผิดกฎหมาย ตามกฎหมายหรือระเบียบ หรือข้อบังคับว่าด้วยการบริหารงานบุคคลของผู้ถูกกล่าวหา (ประธาน ก. ทั้งหลายไม่มีวินัย จะลงโทษอย่างไร และ ก. ที่พูดถึง หมายถึง ก. อะไร รวม กต-กสป-กอ ด้วยหรือไม่)

ในกรณีที่บุคคลตามวรรคหนึ่ง ไม่ดำเนินการทางวินัยหรือคณะกรรมการ ป.ป.ช. เห็นว่าการดำเนินการทางวินัยไม่ถูกต้องหรือไม่เหมาะสม ให้เสนอความเห็นไปยังนายกรัฐมนตรี และให้นายกรัฐมนตรีมีอำนาจสั่งการตามที่เห็นสมควรหรือในกรณีจำเป็น คณะกรรมการ ป.ป.ช. จะสั่งให้คณะกรรมการข้าราชการพลเรือนตามกฎหมายว่าด้วยระเบียบข้าราชการพลเรือน หรือคณะกรรมการอื่นซึ่งมีหน้าที่ควบคุมดูแลการปฏิบัติตามกฎหมาย ระเบียบ หรือข้อบังคับว่าด้วยการบริหารงานบุคคลสำหรับเจ้าหน้าที่ของรัฐ หรือคณะกรรมการที่ทำหน้าที่บริหารรัฐวิสาหกิจ หรือผู้ตั้งแต่งตั้งกรรมการ ออกรรรมการ ลูกจ้างของส่วนราชการ หน่วยงานของรัฐหรือรัฐวิสาหกิจ แล้วแต่กรณี พิจารณาดำเนินการตามอำนาจหน้าที่ให้ถูกต้องเหมาะสมต่อไปก็ได้ (อำนาจที่ให้เลือกทำ น่าจะเกิดปัญหาได้)

มาตรา ๑๓๑ ผู้ถูกกล่าวหาที่ถูกลงโทษตามมาตรา ๑๒๗ หรือมาตรา ๑๒๘ จะใช้สิทธิอุทธรณ์ดุลพินิจในการกำหนดโทษของผู้บังคับบัญชา (ยังขาดผู้มีอำนาจแต่งตั้งถอดถอน?) ตามกฎหมาย ระเบียบ หรือข้อบังคับว่าด้วยการบริหารงานบุคคลสำหรับผู้ถูกกล่าวหา นั้นๆ ก็ได้ ทั้งนี้ ต้องใช้สิทธิดังกล่าวภายในสามสิบวันนับแต่วันที่ได้รับทราบคำสั่งดังกล่าว

มาตรา ๑๓๒ ในกรณีที่ผู้ถูกกล่าวหาหนีคดีไปฟ้องต่อศาลปกครองเพราะถูกลงโทษตามมาตรา ๑๒๗ ให้ศาลปกครองแจ้งให้ ป.ป.ช. ทราบ และให้ ป.ป.ช. มีสิทธิยื่นคำร้องได้เช่นเดียวกับผู้ถูกฟ้องคดี (หาถ้อยคำให้สอดคล้องกับ พรบ. จัดตั้งศาลปกครอง) สืบเนื่องจาก การถูกลงโทษทางวินัยตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญนี้ ถ้าคณะกรรมการ ป.ป.ช. เห็นสมควร จะยื่นคำร้องสอดเข้าไปในคดีเพื่อเป็นคู่ความฝ่ายที่สามเพื่อขังให้ได้รับความคุ้มครอง ค้ำครอง หรือ บังคับตามสิทธิและอำนาจหน้าที่ เพื่อให้การบังคับใช้กฎหมายเป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพก็ได้

มาตรา ๑๓๓ ข้าราชการ พนักงาน หรือลูกจ้างของหน่วยงานของรัฐผู้ใด มีหน้าที่ต้องปฏิบัติตามคำสั่งของคณะกรรมการ ป.ป.ช. คณะกรรมการไต่สวน หรือหัวหน้าพนักงานไต่สวน ตามมาตรา ๒๔ ไม่ปฏิบัติตามคำสั่งดังกล่าวโดยไม่มีเหตุอันสมควร ให้ถือว่าผู้นั้นกระทำความผิดวินัย และให้คณะกรรมการ ป.ป.ช. ส่งเรื่องให้ผู้บังคับบัญชาหรือผู้มีอำนาจแต่งตั้งถอดถอนผู้นั้นดำเนินการตามอำนาจหน้าที่ และแจ้งผลให้คณะกรรมการ ป.ป.ช. ทราบต่อไป และให้ผู้นั้นรับผิดชอบทางอาญาด้วย

ถ้าการไม่ปฏิบัติตามคำสั่งตามวรรคหนึ่ง เป็นผลให้เกิดความเสียหายแก่การดำเนินการตามอำนาจหน้าที่ของคณะกรรมการ ป.ป.ช. คณะกรรมการไต่สวน หรือพนักงานไต่สวน ให้ถือว่าเป็นการกระทำความผิดวินัยอย่างร้ายแรง (เขียนอีกบทหนึ่งทำนองเดียวกันนี้ แต่ในอีกแห่งมุมหนึ่งคือ ถ้า ป.ป.ช. คณะกรรมการไต่สวน หรือหัวหน้าพนักงานไต่สวน ไม่ดำเนินการภายในกำหนดเวลา โดยไม่มีเหตุอันสมควร หรือออกคำสั่งโดยไม่ชอบ ให้ได้รับโทษเท่ากัน)

ส่วนที่ ๕

การดำเนินคดีกรณีจิตใจไม่เย็นบัญญัติทรัพย์สินและหนี้สิน

(ย้าย ร่าง ม. ๑๓๔- ร่าง ม. ๑๓๕ ไป ร่าง ม. ๑๐๕/๑-๑๐๕/๒)

มาตรา ๑๓๔ เมื่อปรากฏว่าผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมืองหรือเจ้าหน้าที่ของรัฐ ผู้ใด
จงใจไม่ยื่นบัญชีแสดงรายการทรัพย์สินและหนี้สินต่อคณะกรรมการ ป.ป.ช. ภายในเวลาที่
พระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญนี้กำหนด หรือจงใจยื่นบัญชีแสดงรายการทรัพย์สินและหนี้สิน
ด้วยข้อความอันเป็นเท็จ หรือปกปิดข้อเท็จจริงที่ควรแจ้งให้ทราบ และมีพฤติการณ์อันควรเชื่อได้ว่ามี
เจตนาไม่แสดงที่มาแห่งทรัพย์สินหรือหนี้สินนั้น ให้คณะกรรมการ ป.ป.ช. ดำเนินการ ดังต่อไปนี้

(๑) ให้เสนอเรื่องต่อศาลฎีกาแผนกคดีอาญาของผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมือง
เพื่อวินิจฉัย กรณีเป็นบุคคลตามมาตรา ๙๔ (๑) (๒) (๓) และ (๔) เว้นแต่ผู้ดำรงตำแหน่งผู้บริหาร
ท้องถิ่นและสมาชิกสภาท้องถิ่นที่คณะกรรมการ ป.ป.ช. กำหนดให้เป็นตำแหน่งที่ต้องยื่นบัญชี และ

(๒) ให้เสนอเรื่องต่อศาลอาญาคดีทุจริตและประพฤติมิชอบเพื่อวินิจฉัย กรณีเป็น
เจ้าหน้าที่ของรัฐอื่นที่ไม่อยู่ในเขตอำนาจศาลฎีกาแผนกคดีอาญาของผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมือง
ให้ผู้ว่าคดี ป.ป.ช. มีอำนาจยื่นคำร้องต่อศาลหรือว่าความ หรือดำเนินกระบวนการ
พิจารณาในศาลที่มีเขตอำนาจพิจารณาวินิจฉัย (มี ม.๑๓๕ เป็นบทรวมอยู่แล้วไม่ใช่หรือ)

ในการดำเนินคดีกับผู้ถูกกล่าวหาตามวรรคหนึ่งให้นำบทบัญญัติมาตรา ๑๓๕
มาใช้บังคับ และห้ามมิให้ผู้ดำรงตำแหน่งเจ้าหน้าที่ของรัฐไม่ว่าจะเป็นตำแหน่งใดเป็นเวลาห้าปี (ดูจะ
ซ้ำ ๆ กับ ม.๑๐๕) (ควรมีบทยกเว้นว่าถ้าหลงลืมและมีจำนวนไม่เกินร้อยละ ๕ ก็ไม่ถือว่ามิเจตนาไม่
แสดงที่มาแห่งทรัพย์สิน)

มาตรา ๑๓๕ ผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมืองหรือเจ้าหน้าที่ของรัฐผู้ใดจงใจไม่ยื่นบัญชี
แสดงรายการทรัพย์สินและหนี้สินให้ถือเป็นการฝ่าฝืนทางจริยธรรมอย่างร้ายแรงหรือเป็นความผิด
วินัยแล้วแต่กรณี เว้นแต่เป็นข้อผิดพลาดเล็กน้อย หรือมิได้มีเจตนากระทำผิด (ลงโทษทางอาญาแล้ว
กลับมาถือว่าไม่ผิดวินัย ก็ชอบกลอยู่ เว้นแต่จะมีข้อยกเว้นตามข้อสังเกตในมาตรา ๑๓๔)

ส่วนที่ ๖

การฝ่าฝืนทางจริยธรรมอย่างร้ายแรง
หรือบทบัญญัติแห่งรัฐธรรมนูญ??

มาตรา ๑๓๖ ในกรณีที่มีการเข้าชื่อกล่าวหาบุคคลตามมาตรา ๕๖ ว่ามีการกระทำ
ฝ่าฝืนหรือไม่ปฏิบัติตามจริยธรรมอย่างร้ายแรงและเมื่อคณะกรรมการ ป.ป.ช. ดำเนินการไต่สวน
ข้อเท็จจริงแล้ว หากมีมติด้วยคะแนนเสียงไม่น้อยกว่ากึ่งหนึ่งของกรรมการทั้งหมดเท่าที่มีอยู่เห็นว่าผู้
นั้นมีพฤติการณ์หรือกระทำความผิดตามที่ไต่สวน ให้คณะกรรมการ ป.ป.ช. เสนอเรื่องต่อศาลฎีกาเพื่อ
วินิจฉัย

เมื่อศาลฎีกาประทับฟ้องตามวรรคหนึ่งให้นำบทบัญญัติมาตรา ๑๓๕ มาใช้บังคับ

การเสนอเรื่องต่อศาลฎีกาตามวรรคหนึ่ง คณะกรรมการ ป.ป.ช. มีอำนาจมอบหมายให้ผู้ว่าคดี ป.ป.ช. ดำเนินคดีในศาลแทนก็ได้ (ซ้ำกับที่เขียนมาแล้วใน ม.๑๓๕) (ย้ายไป ม. ๗๕/๑๐)

กระบวนการตาม รธน ๑๔๔ ย้ายไปไว้ในหมวด ๖ ส่วนที่ ๓

มาตรา ๑๓๗—ต้องเริ่มต้น เมื่อปรากฏต่อ ป.ป.ช. ว่ามีการฝ่าฝืน ม.๑๔๔ ก็ให้ดำเนินการไต่สวนโดยพลัน ถ้ารู้มาเพราะเจ้าหน้าที่มาแจ้งให้ทราบ ต้องดำเนินการมิให้เปิดเผยชื่อของเจ้าหน้าที่ผู้แจ้ง (การเปิดเผยให้มีโทษรุนแรงใกล้เคียงกับประหารชีวิต) การสอบสวนเรื่องนี้ให้สอบได้เป็นเวลา ๒๐ ปี นับแต่วันที่เกิดเหตุ

มาตรา ๑๓๗—ในกรณีที่คณะกรรมการ ป.ป.ช. ได้รับแจ้งจากเจ้าหน้าที่ของรัฐ ผู้จัดทำโครงการหรืออนุมัติหรือจัดสรรเงินงบประมาณโดยรู้ว่ามี การดำเนินการอันเป็นการฝ่าฝืน บทบัญญัติแห่งรัฐธรรมนูญมาตรา ๑๔๔ วรรคหนึ่งและหรือวรรคสอง เกี่ยวกับการพิจารณาร่างพระราชบัญญัติงบประมาณรายจ่ายประจำปีงบประมาณ ร่างพระราชบัญญัติงบประมาณรายจ่ายเพิ่มเติม และร่างพระราชบัญญัติโอนงบประมาณรายจ่าย หรือการเสนอ การแปรญัตติ หรือการกระทำด้วยประการใดๆ ที่มีผลให้สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร สมาชิกวุฒิสภา หรือกรรมการ มีส่วนได้เสียไม่ว่าโดยทางตรงหรือทางอ้อมในการใช้งบประมาณรายจ่าย ให้คณะกรรมการ ป.ป.ช. ดำเนินการสอบสวนเป็นทางลับโดยพลัน

————— การสอบสวนตามวรรคหนึ่ง ให้เป็นไปตามหลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขที่ คณะกรรมการ ป.ป.ช. กำหนด (ย้ายไป ม. ๗๕/๑๑)

————— มาตรา ๑๓๘—เมื่อคณะกรรมการ ป.ป.ช. ได้ดำเนินการสอบสวนแล้ว เห็นว่า กรณีมีมูล ให้เสนอความเห็นต่อศาลรัฐธรรมนูญเพื่อพิจารณาคำเนินการต่อไป และให้นำความใน มาตรา ๑๓๖ วรรคสาม มาใช้บังคับ (ซ้ำกับ ม.๑๓๕)

————— เจ้าหน้าที่ของรัฐผู้ใดจัดทำโครงการหรืออนุมัติหรือจัดสรรเงินงบประมาณโดยรู้ว่ามี การดำเนินการอันเป็นการฝ่าฝืนบทบัญญัติแห่งรัฐธรรมนูญตามมาตรา ๑๔๔ วรรคหนึ่งหรือวรรคสอง ถ้าได้บันทึกข้อโต้แย้งไว้เป็นหนังสือหรือมีหนังสือแจ้งให้คณะกรรมการ ป.ป.ช. ทราบ ให้พ้นจากความรับผิด (ควรรวมกรณีที่กลับใจให้การเป็นพยานด้วย)

————— การเรียกเงินคืนกรณีฝ่าฝืนบทบัญญัติแห่งรัฐธรรมนูญมาตรา ๑๔๔ วรรคสามหรือ วรรคสี่ ให้กระทำได้ภายในยี่สิบปีนับแต่วันที่ที่มีการจัดสรรงบประมาณนั้น ย้ายไป ม. ๗๕/๑๒)

————— มาตรา ๑๓๙—ไม่ว่ากรณีจะเป็นประการใด คณะกรรมการ ป.ป.ช. และ ศาลรัฐธรรมนูญหรือบุคคลใดจะเปิดเผยข้อมูลเกี่ยวกับผู้แจ้งตามมาตรา ๑๓๗ และมาตรา ๑๓๘ มิได้ (มีโทษใหม่) ย้ายไป ม. ๗๕/๑๑)

ส่วนที่ ๗

การเพิกถอนสิทธิหรือการฟ้องคดีต่อศาลปกครอง

เสนอให้ตัดบทบัญญัติในส่วนนี้ เนื่องจากเป็นกรณีที่มีหน่วยงานอื่นดำเนินการอยู่แล้ว โดยให้ส่งเรื่องให้หน่วยงานนั้นๆ ดำเนินการ โดยไม่ต้องดำเนินการเอง ร่าง ม. ๔/๒ เพียงพอแล้ว แต่ควรคง ร่าง ม. ๑๔๒ ที่มีเนื้อหาเช่นเดียวกับ ม. ๙๙ พรป. ปปช. ปัจจุบันหรือไม่

มาตรา ๑๔๐ ในกรณีที่มีการกระทำความผิดที่อยู่ในอำนาจหน้าที่ของ คณะกรรมการ ป.ป.ช. ที่เกี่ยวกับผลประโยชน์ของรัฐ และปรากฏข้อเท็จจริงตามคำร้องหรือคำกล่าวหา การตรวจสอบหรือการไต่สวนว่า การกำหนดนโยบาย หรือการออกข้อกำหนดที่มีลักษณะเป็นการออกกฎโดยไม่ชอบด้วยกฎหมาย การพิจารณาอนุมัติ อนุญาต หรือการอื่นใด เป็นเหตุให้รัฐเกิดความเสียหายในลักษณะเป็นการเอื้อประโยชน์ให้แก่บุคคลหนึ่งบุคคลใดโดยมิชอบ หรือส่อว่ามีกรใช้อำนาจไปในทางทุจริต หรือมีลักษณะเป็นการให้สัญญาสัมปทานที่เป็นการผูกขาด ตัดตอน ให้ คณะกรรมการ ป.ป.ช. มีอำนาจฟ้องคดีต่อศาลปกครอง เพื่อเพิกถอนการกระทำดังกล่าวได้ (แปลว่าอะไร) เอาออกดีกว่า

————— ในกรณีตามวรรคหนึ่ง ให้หมายความรวมถึงกรณีที่นายกรัฐมนตรี รัฐมนตรี หัวหน้าส่วนราชการ หรือเจ้าหน้าที่ของรัฐได้ใช้อำนาจหน้าที่ไปในทางมิชอบโดยการอนุมัติ อนุญาต หรือการออกคำสั่ง หรือให้ประโยชน์แก่บุคคลใดที่มีลักษณะเป็นการแสวงหาประโยชน์จากทรัพยากรธรรมชาติ หรือการออกเอกสารสิทธิที่ดินอันเป็นการกระทำโดยมิชอบด้วยกฎหมาย หรือการที่หน่วยงานของรัฐ ละเลยต่อหน้าที่หรือปฏิบัติหน้าที่ล่าช้าเกินสมควร (จะทำอะไร)

มาตรา ๑๔๑ ในกรณีที่มีการเสนอราคาต่อหน่วยงานของรัฐและปรากฏข้อเท็จจริงตามคำร้องของผู้มีส่วนได้เสียว่าเจ้าหน้าที่ในหน่วยของรัฐมีพฤติการณ์ในการกระทำความผิดตามกฎหมายว่าด้วยความผิดเกี่ยวกับการเสนอราคาต่อหน่วยงานของรัฐและเป็นเหตุที่อาจทำให้เกิดความเสียหายต่อหน่วยงานของรัฐนั้น หรือมีลักษณะของการกระทำที่เป็นการเอื้อประโยชน์ต่อภาคเอกชน หรือมีการจัดซื้อจัดจ้างที่แพงเกินความเป็นจริงหรือการเปิดเผยราคากลางโดยไม่สมเหตุสมผลโดยมุ่งหมายเพื่อมิให้มีการแข่งขันราคาอย่างเป็นธรรม หรือในกรณีที่ผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมืองเข้าไปมีส่วนเกี่ยวข้องในการอนุมัติ การพิจารณาหรือการดำเนินการใดๆ ที่เกี่ยวข้องกับการเสนอราคาอันมีลักษณะเป็นความผิดตามกฎหมาย ให้คณะกรรมการ ป.ป.ช. มีอำนาจฟ้องคดีต่อศาลปกครองเพื่อเพิกถอนการกระทำ หรือยกเลิกการเสนอราคาในครั้งนั้นได้ และให้มีอำนาจในการเรียกค่าเสียหายกับผู้ที่มีส่วนเกี่ยวข้องกับการเสนอราคาดังกล่าวได้ด้วย (ต้องเขียนให้รัดกุมกว่านี้ มิฉะนั้น ปปช. จะกลายเป็นนักเลงระรานเขาไปทั่ว) งานของ สตง.

————— ความในวรรคหนึ่ง ให้ใช้บังคับกับกรณีที่มีการเสนอราคาต่อหน่วยงานของรัฐ และได้มีการทำสัญญากับหน่วยงานของรัฐไปแล้วด้วย

มาตรา ๑๔๒ ในกรณีที่คณะกรรมการ ป.ป.ช. มีมติว่า ข้อกล่าวหาใดมีมูลความผิดตามมาตรา ๙๔ นอกจากการดำเนินการตามมาตรา ๑๐๖หรือมาตรา ๑๒๗ แล้วหากปรากฏข้อเท็จจริงในการไต่สวนของคณะกรรมการ ป.ป.ช. ว่าผู้ถูกกล่าวหาได้อนุมัติหรืออนุญาต (ไปไกลเกินไป จะทำให้งานราชการหยุดขังก็ได้) ให้สิทธิประโยชน์หรือออกเอกสารสิทธิแก่บุคคลใดไปโดยมิชอบด้วยกฎหมายหรือระเบียบของทางราชการอันเป็นเหตุให้เสียหายแก่ทางราชการ ให้ประธานกรรมการ ป.ป.ช. ส่งรายงานและเอกสารที่มีอยู่ พร้อมทั้งความเห็นไปยังผู้บังคับบัญชาหรือหัวหน้า

หน่วยงานที่เกี่ยวข้องเพื่อขอให้ศาลมีคำสั่งหรือคำพิพากษาให้ยกเลิกหรือเพิกถอนสิทธิหรือเอกสารสิทธิที่ผู้ถูกกล่าวหาได้อนุมัติหรืออนุญาตด้วย ทั้งนี้ ให้ผู้บังคับบัญชาหรือหัวหน้าหน่วยงานที่เกี่ยวข้องดำเนินการให้แล้วเสร็จภายในหนึ่งร้อยยี่สิบวันนับแต่วันได้รับรายงานดังกล่าว

ในกรณีที่ผู้บังคับบัญชาหรือหน่วยงานต้นสังกัดไม่ดำเนินการตามวรรคหนึ่ง ให้นำบทบัญญัติมาตรา ๑๓๐ มาใช้บังคับ เพื่อดำเนินการทางวินัยกับผู้บังคับบัญชาด้วยโดยอนุโลม และอาจต้องรับโทษทางอาญาด้วย แล้วแต่กรณี

มาตรา ๑๔๓ ในการฟ้องคดีปกครองตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญนี้ หรือพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญอื่น เมื่อคณะกรรมการ ป.ป.ช. ได้แต่งตั้งผู้ว่าคดี ป.ป.ช. เพื่อดำเนินคดีแทนแล้ว ให้ผู้ว่าคดี ป.ป.ช. มีอำนาจดำเนินคดีในชั้นศาลได้ (ซ้ำกับ ม.๑๑๔)

หมวด ๘

การเพิ่มประสิทธิภาพการป้องกันและปราบปรามการทุจริต

มาตรา ๑๔๔^๖ ในกรณีที่คณะกรรมการ ป.ป.ช. เห็นว่าคดีใดสมควรจัดให้มีมาตรการคุ้มครองช่วยเหลือแก่ผู้กล่าวหา ผู้เสียหาย ผู้ทำคำร้อง ผู้ร้องทุกข์กล่าวโทษ ผู้ให้ถ้อยคำหรือผู้ที่แจ้งเบาะแสหรือข้อมูลใดเกี่ยวกับการทุจริตต่อหน้าที่ การร่ำรวยผิดปกติ หรือข้อมูลอื่นอันเป็นประโยชน์ต่อการดำเนินการตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญนี้ ให้คณะกรรมการ ป.ป.ช. แจ้งให้หน่วยงานที่เกี่ยวข้อง (ใคร) เพื่อดำเนินการให้มีมาตรการในการคุ้มครองบุคคลดังกล่าว โดยให้ถือว่าบุคคลดังกล่าวเป็นพยานที่มีสิทธิได้รับความคุ้มครองตามกฎหมายว่าด้วยการคุ้มครองพยานในคดีอาญา ทั้งนี้ ให้คณะกรรมการ ป.ป.ช. เสนอความเห็นด้วยว่าสมควรใช้มาตรการทั่วไปหรือมาตรการพิเศษตามกฎหมายดังกล่าวสำหรับบุคคลเหล่านั้นด้วย (ทำไม ปปช. ไม่ทำเอง ไปแจ้งหน่วยงาน ก็เท่ากับเปิดตัวตนคนเหล่านั้น)

ในกรณีเกิดความเสียหายแก่ชีวิต ร่างกาย อนามัย ชื่อเสียง ทรัพย์สิน หรือสิทธิอย่างหนึ่งอย่างใดของบุคคลตามวรรคหนึ่ง หรือสามี ภริยา ผู้บุพการี ผู้สืบสันดาน หรือบุคคลอื่นที่มีความสัมพันธ์ใกล้ชิดกับบุคคลดังกล่าว เพราะมีการกระทำผิดอาญาโดยเจตนา เนื่องจากการดำเนินการหรือการให้ถ้อยคำ หรือแจ้งเบาะแสหรือข้อมูลต่อคณะกรรมการ ป.ป.ช. ให้บุคคลนั้นเขียนอย่างนี้เป็นการเฉพาะตัว ตายไปแล้วจึงมาไม่ได้ มีสิทธิยื่นคำร้องต่อหน่วยงานที่รับผิดชอบเพื่อขอรับค่าตอบแทนเท่าที่จำเป็นและสมควรตามกฎหมายว่าด้วยการคุ้มครองพยานในคดีอาญาด้วย

* เหตุยกเว้นความรับผิดของเจ้าหน้าที่ของรัฐ

มีข้อสังเกตของ กรธ. ว่า ควรมีการกำหนดมาตรการป้องกันตัวเองของเจ้าหน้าที่ของรัฐโดยการแจ้งข้อมูลต่อคณะกรรมการ ป.ป.ช. หรือผู้บังคับบัญชาของตน เกี่ยวกับการกระทำความผิด

^๖ ข้อสังเกตของอธิบดีอัยการ : การกันตัวผู้ถูกกล่าวหาเป็นพยานของสำนักงาน ป.ป.ช. ควรกระทำโดยมีเหตุผลโดยชัดเจนมิให้ช่วยเหลือผู้กระทำความผิดที่ปรากฏหลักฐานที่ชัดเจนและจำนนต่อหลักฐานหรือกระทำการกันตัวบุคคลที่เป็นตัวการสำคัญ ทั้ง ๆ ที่มีพยานหลักฐาน พยานเอกสาร หรือพยานบุคคลที่สามารถเอาผิดต่อบุคคลดังกล่าวได้

ไว้ก่อน แล้วไม่ต้องรับผิดชอบ (เป็นการขยายเนื้อหาจากมาตรา ๑๔๔ ของรัฐธรรมนูญ) โดยอาจกำหนดให้ดำเนินการได้ ๒ ทางดังนี้

๑. ให้เจ้าหน้าที่ของรัฐที่พบเห็นหรือไม่เห็นด้วยต่อกระทงดังกล่าวทักข่มทักถึงผู้บังคับบัญชา โดยให้ผู้บังคับบัญชารับรอง

๒. ในกรณีที่ไม่มีเอกสารผู้บังคับบัญชาได้ เช่น ผู้บังคับบัญชาเป็นผู้กระทำความผิด ก็ให้เจ้าหน้าที่ของรัฐทำหนังสือส่งไปที่ ปปช. โดยให้ปิดผนึกไว้ จนกว่าผู้บังคับบัญชาพ้นจากตำแหน่งไปแล้ว ค่อยเปิด

โดยให้กำหนดโทษคณะกรรมการ ป.ป.ช. และเจ้าหน้าที่ของสำนักงานด้วย หากข้อมูลหลุดไว้ด้วย (ให้พ้นจากราชการ)

* เหตุยกเว้นความรับผิดชอบของภาคเอกชน

มีข้อสังเกตจากองค์กรต่อต้านการคอร์รัปชันว่า ควรมีการกำหนดมาตรการให้ภาคเอกชนที่ให้สินบนและจำเป็นต้องจ่าย หากได้มาแจ้งต่อองค์กรภาคเอกชนที่ต่อต้านการทุจริตไว้ก่อน เมื่อมีการตรวจสอบในภายหลังแล้วพบว่าการกระทำความผิด ให้บุคคลดังกล่าวพ้นจากความรับผิดชอบ

มาตรา ๑๔๕ ในการไต่สวนข้อเท็จจริงกรณีที่มีการกล่าวหาว่าเจ้าหน้าที่ของรัฐ ร่ำรวยผิดปกติ หรือการตรวจสอบความเปลี่ยนแปลงของทรัพย์สินหรือหนี้สินของบัญชีทรัพย์สินและหนี้สิน หากผู้ใดชี้ช่อง แจ้งเบาะแส หรือให้ข้อมูลหรือข้อเท็จจริงเกี่ยวกับทรัพย์สินหรือหนี้สินของผู้ถูกกล่าวหาหรือผู้ถูกตรวจสอบ รวมทั้งตัวการ ผู้ใช้หรือผู้สนับสนุนต่อคณะกรรมการ ป.ป.ช. และการชี้ช่องแจ้งเบาะแส หรือให้ข้อมูลหรือข้อเท็จจริงดังกล่าวเป็นผลให้ทรัพย์สินที่ร่ำรวยผิดปกติหรือทรัพย์สินที่เพิ่มขึ้นผิดปกตินั้นตกเป็นของแผ่นดินโดยคำสั่งถึงที่สุดของศาลแล้ว ให้ผู้นั้นมีสิทธิได้รับเงินสินบนตามระเบียบที่คณะกรรมการ ป.ป.ช. กำหนด

ให้คณะกรรมการ ป.ป.ช. อาจจัดให้มีรางวัลตอบแทนหรือประโยชน์อื่นใดแก่บุคคลตามวรรคหนึ่ง หรือจัดให้มีเงินสินบนแก่บุคคลตามมาตรา ๑๔๔ แล้วแต่กรณีจากกองทุนป้องกันและปราบปรามการทุจริต หรือจากงบประมาณที่ได้รับจัดสรร ตามระเบียบที่คณะกรรมการ ป.ป.ช. กำหนด (ได้ทั้งวรรคหนึ่งและวรรคสอง? วกวน) เดิมเคยจ่ายไหม จ่ายยังไง มีระเบียบว่าอย่างไร (ตัดเรื่องกองทุนออกแล้ว)

มาตรา ๑๔๖ ในกรณีที่บุคคลตามมาตรา ๑๔๔ วรรคหนึ่ง เป็นเจ้าหน้าที่ของรัฐและคณะกรรมการ ป.ป.ช. เห็นว่าการดำเนินการหรือให้ล้อย่ำหรือแจ้งเบาะแสหรือข้อมูลของบุคคลดังกล่าวเป็นประโยชน์ต่อการป้องกันและปราบปรามการทุจริตอย่างยิ่ง และสมควรได้รับยกย่องให้เป็นแบบอย่างแก่เจ้าหน้าที่ของรัฐและประชาชนโดยทั่วไป ให้คณะกรรมการ ป.ป.ช. เสนอผู้บังคับบัญชาหรือผู้มีอำนาจแต่งตั้งถอดถอนเพื่อประกอบกรพิจารณาเลื่อนขั้นเงินเดือน และระดับตำแหน่งให้แก่บุคคลนั้นตามอำนาจหน้าที่ จะฆ่าคนนั้นหรือไง ถ้าจะให้รางวัลหรือยกย่อง ปปช. น่าจะยกย่องเอง (ขัดต่อหลักการไม่เปิดเผยข้อมูลผู้แจ้งเบาะแส)

มาตรา ๑๔๗ ในกรณีที่บุคคลตามมาตรา ๑๔๔ วรรคหนึ่ง เป็นเจ้าหน้าที่ของรัฐเมื่อบุคคลนั้นร้องขอต่อคณะกรรมการ ป.ป.ช. ว่าหากยังคงปฏิบัติหน้าที่ในสังกัดเดิมต่อไป อาจถูกกลั่น

แก่คลังหรือได้รับการปฏิบัติโดยไม่เป็นธรรม อันเนื่องจากการกล่าวหาหรือการให้ถ้อยคำหรือแจ้งเบาะแสหรือข้อมูลนั้นและคณะกรรมการ ป.ป.ช. พิจารณาแล้วเห็นว่ามิพยานหลักฐานเบื้องต้นอันควรเชื่อได้น่าจะมีเหตุดังกล่าว ให้เสนอต่อนายกรัฐมนตรีเพื่อพิจารณาสั่งการให้ได้รับความคุ้มครองหรือมีมาตรการอื่นใดตามที่เห็นสมควรต่อไป และอาจเสนอให้มีการกำหนดตำแหน่งและสิทธิประโยชน์อื่นเพื่อคุ้มครองบุคคลนั้นในหน่วยงานของรัฐอื่นที่ไม่ต่ำกว่าระดับและตำแหน่งที่บุคคลดังกล่าวเคยดำรงตำแหน่งอยู่เดิม (น่าจะยาก เหมือนฆ่าเขาทั้งเป็น)

มาตรา ๑๔๗/๑ ในกรณีที่เจ้าหน้าที่ของรัฐผู้ใดมีส่วนเกี่ยวข้องกับการกระทำ ความผิดแต่ได้ชี้ชื่อ แจ้งเบาะแส หรือให้ข้อมูลหรือข้อเท็จจริงต่อคณะกรรมการ ป.ป.ช. อันเป็นประโยชน์ต่อการปฏิบัติหน้าที่ของคณะกรรมการ ป.ป.ช. หากเจ้าหน้าที่ผู้นั้นได้ทำเป็นหนังสือถึงผู้บังคับบัญชาและผู้บังคับบัญชาลงนามรับรอง หรือทำเป็นหนังสือปิดผนึกถึงคณะกรรมการ ป.ป.ช. ให้เจ้าหน้าที่ของรัฐผู้แจ้งพ้นจากความรับผิดชอบ

มาตรา ๑๔๘ บุคคลหรือผู้ถูกกล่าวหา รายใดซึ่งมีส่วนเกี่ยวข้องในการกระทำ ความผิดกับเจ้าหน้าที่ของรัฐ เจ้าหน้าที่ของรัฐต่างประเทศ เจ้าหน้าที่ขององค์การระหว่างประเทศ หรือบุคคลใดซึ่งเป็นผู้ถูกกล่าวหา รายอื่น หากได้ให้ถ้อยคำ หรือแจ้งเบาะแสหรือข้อมูลอันเป็นสาระสำคัญในการที่จะใช้เป็นพยานหลักฐานในการวินิจฉัยชี้มูลการกระทำผิดของเจ้าหน้าที่ของรัฐ รายอื่นหรือผู้ถูกกล่าวหา รายอื่นนั้นและคณะกรรมการ ป.ป.ช. เห็นสมควรจะกันผู้นั้นไว้เป็นพยานโดยไม่ดำเนินคดี ก็ได้ ทั้งนี้ ตามหลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขที่คณะกรรมการ ป.ป.ช. ประกาศกำหนด เมื่อคณะกรรมการ ป.ป.ช. มีมติให้กันบุคคลหรือผู้ถูกกล่าวหาซึ่งเป็นบุคคลตามวรรคหนึ่งไว้เป็นพยานแล้ว ห้ามมิให้ผู้บังคับบัญชาหรือผู้มีอำนาจแต่งตั้งถอดถอนดำเนินการทางวินัยกับบุคคลซึ่งถูกกันไว้เป็นพยานนั้น และอาจได้รับความช่วยเหลือได้ตามสมควรจนคดีถึงที่สุด

การคุ้มครองตามวรรคสอง ย่อมได้รับความคุ้มครองทั้งตำแหน่งของพยานที่ดำรงอยู่ และการเลื่อนขั้นเงินเดือนรวมถึงสิทธิประโยชน์อื่นด้วย เว้นแต่บุคคลนั้นไม่สมควรได้รับการคุ้มครองเมื่อคำนึงถึงพฤติการณ์และสภาพของการกระทำผิดแล้ว หรือฝ่าฝืนเงื่อนไขการกันไว้เป็นพยาน (ดู ม.๑๓๘ วรรคสอง ว่าจะซ้ำ หรือเขียนรวมกันได้อย่างไร)

มาตรา ๑๔๙ ให้หน่วยงานของรัฐดำเนินการจัดทำข้อมูลรายละเอียดค่าใช้จ่ายเกี่ยวกับการจัดซื้อจัดจ้างโดยเฉพาะราคากลางและการคำนวณราคากลางไว้ในระบบข้อมูลทางอิเล็กทรอนิกส์ เพื่อให้ประชาชนสามารถเข้าตรวจสอบได้และเปิดเผยราคากลางไว้ในประกาศจัดซื้อจัดจ้างรวมถึงแสดงแหล่งที่มาของราคากลาง และให้เปิดเผยรายชื่อบุคคลหรือนิติบุคคลที่เป็นคู่สัญญา กับหน่วยงานของรัฐด้วย ตามหลักเกณฑ์และวิธีการที่คณะกรรมการ ป.ป.ช. กำหนด

เพื่อประโยชน์ในการป้องกันและปราบปรามการทุจริต ในกรณีที่มีการทำสัญญา ระหว่างหน่วยงานของรัฐกับบุคคลหรือนิติบุคคลที่เป็นคู่สัญญากับหน่วยงานของรัฐ ให้บุคคลหรือนิติบุคคลที่เป็นคู่สัญญากับหน่วยงานของรัฐนั้น มีหน้าที่แสดงบัญชีรายการรับจ่ายของโครงการที่เป็นคู่สัญญากับหน่วยงานของรัฐต่อกรมสรรพากรโดยใช้เกณฑ์คงค้าง นอกเหนือจากบัญชีบุคคลปกติที่ยื่นประจำปี เพื่อให้มีการตรวจสอบเกี่ยวกับการใช้จ่ายเงินและการคำนวณภาษีเงินได้ในโครงการที่เป็น

คู่สัญญา กับหน่วยงานของรัฐดังกล่าวทั้งนี้ ตามหลักเกณฑ์ที่คณะกรรมการ ป.ป.ช. กำหนด (เกินไปหรือเปล่า)

ในกรณีที่ปรากฏจากการตรวจสอบหรือการไต่สวนของคณะกรรมการ ป.ป.ช. ว่า บุคคลหรือนิติบุคคลใดที่มีส่วนเกี่ยวข้องกับกิจการทุจริตของเจ้าหน้าที่ของรัฐ และกรณีมีความจำเป็นที่จะต้องตรวจสอบธุรกรรมทางการเงินหรือการชำระภาษีเงินได้ของบุคคลหรือนิติบุคคลนั้น แล้วแต่กรณี ให้คณะกรรมการ ป.ป.ช. มีอำนาจประสานงานและสั่งให้หน่วยงานของรัฐที่เกี่ยวข้องรับเรื่องดังกล่าวไปดำเนินการตามอำนาจหน้าที่แล้วให้หน่วยงานของรัฐนั้นมีหน้าที่รายงานผลการดำเนินการให้คณะกรรมการ ป.ป.ช. ทราบต่อไป

นอกจากกรณีตามวรรคหนึ่งหรือวรรคสอง ในกรณีที่คณะกรรมการ ป.ป.ช. เห็นสมควร เพื่อดำเนินการอย่างใดอย่างหนึ่งอันเป็นการป้องกันและปราบปรามการทุจริต เนื่องจากการใช้อำนาจหน้าที่ของเจ้าหน้าที่ของรัฐ ซึ่งคณะกรรมการ ป.ป.ช. เห็นสมควรในการกำหนดมาตรการเพื่อให้หน่วยงานของรัฐรับไปปฏิบัติ ให้คณะกรรมการ ป.ป.ช. มีอำนาจสั่งให้หน่วยงานของรัฐนั้นดำเนินการไปตามที่คณะกรรมการ ป.ป.ช. กำหนดมาตรการในเรื่องนั้นแล้วรายงานให้คณะกรรมการ ป.ป.ช. ทราบก็ได้ (เท่ากับเข้าไปแทรกแซงการทำงานของหน่วยงาน แล้วมีหลักประกันอะไรว่าถ้าทำตามนั้นแล้วจะไม่เสียหาย และถ้าเสียหายขึ้นมา จะโทษใคร หรือ ปปช. จะรับผิดชอบ)

มาตรา ๑๕๐ ในการดำเนินการตามมาตรา ๑๔๙ สำนักงานการตรวจเงินแผ่นดิน มีอำนาจตรวจสอบความถูกต้องเหมาะสมของราคากลางที่ประกาศกำหนด หากพบว่าราคากลางมีความไม่เหมาะสมอันเป็นช่องทางในการใช้จ่ายเงินงบประมาณไปโดยมิชอบ หรือไม่เกิดประโยชน์คุ้มค่าหรือไม่ชอบด้วยกฎหมาย ในลักษณะผิดวินัยการเงินการคลัง ให้ดำเนินการไปตามกฎหมายว่าด้วยวินัยการเงินการคลังของรัฐ

ในการรับและตรวจสอบบัญชีแสดงรายการรับจ่ายของโครงการที่เป็นคู่สัญญากับหน่วยงานของรัฐ ให้กรมสรรพากรมีอำนาจในการรับและตรวจสอบภาษีเงินได้ของบุคคลหรือนิติบุคคลที่เป็นคู่สัญญากับหน่วยงานของรัฐว่ามีการชำระภาษีถูกต้องหรือไม่ถูกต้อง เพื่อดำเนินการตามกฎหมายในเรื่องนั้น

ให้สำนักงานป้องกันและปราบปรามการฟอกเงินมีอำนาจตรวจสอบธุรกรรมทางการเงินที่เกี่ยวข้องกับโครงการของรัฐที่บุคคลหรือนิติบุคคลเป็นคู่สัญญา หากพบว่า มีธุรกรรมทางการเงินที่ผิดปกติให้ดำเนินการตามอำนาจหน้าที่ต่อไป

ในกรณีที่หน่วยงานตามวรรคหนึ่ง วรรคสอง และวรรคสาม หากพบว่า มีเจ้าหน้าที่ของรัฐเข้าไปเกี่ยวข้องกับกิจการทุจริตและประพฤติมิชอบ และอยู่ในอำนาจหน้าที่ของคณะกรรมการ ป.ป.ช. ให้ส่งเรื่องให้คณะกรรมการ ป.ป.ช. ดำเนินการตามกฎหมาย

หน่วยงานของรัฐใดฝ่าฝืนไม่ประกาศราคากลาง ให้ถือว่าผู้ที่มีหน้าที่เกี่ยวข้องมีความผิดทางวินัยหรือเป็นเหตุที่จะถูกถอดถอนจากตำแหน่งหรือต้องพ้นจากตำแหน่งแล้วแต่กรณี ปัจจุบันการจัดซื้อจัดจ้าง มีกฎหมายออกมาโดยเฉพาะแล้ว การกำหนดราคากลาง ถ้าจำเป็นต้องมีกฎหมายนั้นก็คงจะมี

ทั้งนี้ ในการตรวจสอบราคากลางตามวรรคหนึ่ง ให้เป็นไปตามหลักเกณฑ์ที่คณะกรรมการ ป.ป.ช. กำหนด

ไม่น่าจะใช้เรื่องของกฎหมาย ปปช.

มาตรา ๑๕๑ ให้รัฐจัดสรรงบประมาณให้กับหน่วยงานของรัฐที่มีหน้าที่และอำนาจเกี่ยวข้องกับภารกิจป้องกันและปราบปรามการทุจริตซึ่งได้รับมอบหมาย หรือดำเนินการแทน คณะกรรมการ ป.ป.ช. ในการดำเนินการตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญนี้^๑อย่างเพียงพอ (ตัวเองมีพอก็ควรพอใจแล้ว)

มาตรา ๑๕๒ ให้เป็นหน้าที่ของหัวหน้าส่วนราชการ หัวหน้าหน่วยงานของรัฐ ผู้บังคับบัญชาหรือผู้มีอำนาจแต่งตั้งถอดถอน ที่พบการกระทำผิดของเจ้าหน้าที่ของรัฐในหน่วยงานของตน มีหน้าที่ต้องร้องทุกข์กล่าวโทษให้ดำเนินคดีกับผู้กระทำผิดต่อพนักงานสอบสวน ตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญนี้ หรือตามที่กฎหมายบัญญัติไว้เป็นความผิด

ในกรณีที่หัวหน้าส่วนราชการ ผู้บังคับบัญชาหรือผู้มีอำนาจแต่งตั้งถอดถอน ปลอ่ยปละละเลยไม่ดำเนินการตามวรรคหนึ่ง ให้ถือเป็นความผิดวินัย หรือความผิดอาญา แล้วแต่กรณี (มีกฎหมายกำหนดอยู่แล้วว่าเมื่อทำผิดวินัยจะต้องดำเนินการทันที เมื่อสอบสวนแล้วพบว่าเป็นความผิดอาญา เขาก็ต้องไปดำเนินการตามหน้าที่อยู่แล้ว)

มาตรา ๑๕๓ ให้คณะกรรมการ ป.ป.ช. จัดให้มีการเปิดเผยกระบวนการและขั้นตอนการไต่สวนข้อเท็จจริงของคดีที่อยู่ระหว่างการไต่สวนเพื่อให้ประชาชนสามารถเข้าตรวจสอบได้ โดยให้มีการจัดทำข้อมูลดังกล่าวไว้ในระบบข้อมูลทางอิเล็กทรอนิกส์ของสำนักงาน ป.ป.ช. ทั้งนี้ โดยคำนึงถึงการคุ้มครองสิทธิของบุคคลและผลกระทบต่อรูปคดีด้วย (แนใจหรือว่าจะทำได้ และจะเป็นผลดี)

หมวด ๔

การร่วมมือกับต่างประเทศ

มาตรา ๑๕๓/๑ เมื่อมีการร้องขอความช่วยเหลือจากต่างประเทศตามกฎหมายว่าด้วยความร่วมมือระหว่างประเทศในเรื่องทางอาญาเพื่อให้ดำเนินการกับเจ้าหน้าที่ของรัฐต่างประเทศ เจ้าหน้าที่ขององค์การระหว่างประเทศหรือบุคคลใด ว่ามีการกระทำความผิดตามมาตรา ๒๐๕ มาตรา ๒๐๖ มาตรา ๒๐๗ และมาตรา ๒๐๘ ให้คณะกรรมการ ป.ป.ช. ดำเนินการไต่สวนและวินิจฉัยว่าบุคคลดังกล่าวเจ้าหน้าที่ของรัฐ เจ้าหน้าที่ของรัฐต่างประเทศ เจ้าหน้าที่ขององค์การระหว่างประเทศหรือบุคคลใดกระทำความผิดตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญนี้หรือการกระทำความผิดที่อยู่ในอำนาจของคณะกรรมการ ป.ป.ช. ซึ่งได้กระทำลงนอกราชอาณาจักรไทย ต่อไป (ย้ายมาจาก ม. ๑๙ (๓) และมีนิยามคำว่า เจ้าหน้าที่ของรัฐต่างประเทศ)

มาตรา ๑๕๓/๒ ในการดำเนินการเกี่ยวกับด้านการต่างประเทศโดยเป็นศูนย์กลางความร่วมมือระหว่างประเทศเพื่อประโยชน์ในการป้องกันและปราบปรามการทุจริต หรือดำเนินการตามคำร้องขอความช่วยเหลือจากต่างประเทศในคดีทุจริตตามกฎหมายว่าด้วยความร่วมมือระหว่างประเทศในเรื่องทางอาญา(ประเทศไทยเป็นภาคีแล้วหรือ) หรือพิจารณาให้ความช่วยเหลือกับต่างประเทศในคดี

ทุจริต ให้สำนักงาน ป.ป.ช. ประสานงานและร่วมดำเนินการกับกระทรวงการต่างประเทศหรือสำนักงาน
อัยการสูงสุด แล้วแต่กรณี ทั้งนี้ เพื่อให้เป็นไปตามพันธกรณีและข้อตกลงระหว่างประเทศในกรณีต่อต้าน
การทุจริต (ย้ายมาจาก ร่าง ม. ๑๙ (๑๒)) (มีอำนาจได้หรือ) (UNCAC กำหนดไว้ในข้อไหน) (รธน. ไม่ได้
กำหนดอำนาจนี้ไว้โดยตรง) เอาไปเขียนเป็นอีกมาตรา ในลักษณะให้
ความร่วมมือ

(อ้างอนุสัญญาว่าเป็นการกำหนดให้เหมือนกันทุกประเทศ) ความมุ่งหมายก็
เพื่อให้เป็นฐานความผิดและให้ ป.ป.ช. มีอำนาจในการดำเนินการ ถ้าต้องการเช่นนั้นก็ต้องเขียนอีก
อย่างหนึ่งในลักษณะที่ให้ความร่วมมือเมื่อได้รับการร้องขอ โดยให้อำนาจ ป.ป.ช. ทำได้ (ย้ายมา
จากข้อสังเกตในนิยาม “เจ้าหน้าที่ของรัฐต่างประเทศ”)

มาตรา ๑๕๓/๓ ภายใต้บังคับมาตรา ๑๙ และมาตรา ๓๙ ให้คณะกรรมการ ป.ป.ช.
ดำเนินการไต่สวน ในกรณีดังต่อไปนี้

(๒) เรื่องที่มีข้อกล่าวหาและพฤติการณ์เกี่ยวกับการกระทำของเจ้าหน้าที่ของรัฐ
ต่างประเทศ เจ้าหน้าที่ขององค์การระหว่างประเทศหรือบุคคลใด ว่ากระทำความผิดตามมาตรา ๒๐๔
มาตรา ๒๐๕ มาตรา ๒๐๖ มาตรา ๒๐๗ และมาตรา ๒๐๘ (ย้ายมาจาก ม. ๓๘)

มาตรา ๑๕๓/๔ ในการกล่าวหาเจ้าหน้าที่ของรัฐ ผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมือง ผู้
ดำรงตุลาการศาลรัฐธรรมนูญ ตำแหน่งในองค์กรอิสระ ผู้ว่าการตรวจเงินแผ่นดิน และผู้ร่วมกระทำ
ความผิดกับบุคคลดังกล่าว บรรดาที่อยู่ในหน้าที่และอำนาจของคณะกรรมการ ป.ป.ช. ต่อไปนี้ว่า
กระทำความผิดฐานทุจริตต่อหน้าที่ หรือกระทำความผิดต่อตำแหน่งหน้าที่ราชการ หรือกระทำ
ความผิดต่อตำแหน่งหน้าที่ในการยุติธรรม หรือกระทำความผิดต่อตำแหน่งหน้าที่ตามกฎหมายอื่น
หรือประพฤตินิষอบ แล้วแต่กรณี ให้ยื่นคำกล่าวหาต่อคณะกรรมการ ป.ป.ช. หรือสำนักงาน (มาจาก
ร่าง ม. ๔๗ ว.๑)

ภายใต้บังคับมาตรา ๔๐ การกล่าวหาเจ้าหน้าที่ของรัฐตามวรรคหนึ่ง ให้กล่าวหาใน
ขณะที่ผู้ถูกกล่าวหาเป็นเจ้าหน้าที่ของรัฐหรือหรือยังดำรงตำแหน่งตามวรรคหนึ่ง พ้นจากการเป็น
เจ้าหน้าที่ของรัฐหรือพ้นจากตำแหน่งดังกล่าวไม่เกินห้าปี แต่ไม่ตัดอำนาจของคณะกรรมการ ป.ป.ช. ที่
จะยกคำกล่าวหาที่ได้มีการกล่าวหาไว้แล้วหรือกรณีที่มีเหตุอันควรสงสัยขึ้นไต่สวนได้ ทั้งนี้ ต้องไม่เกินสิบ
ปีนับแต่วันที่ผู้ถูกกล่าวหาพ้นจากการเป็นเจ้าหน้าที่ของรัฐแล้วแต่กรณี (มาจาก ร่าง ม. ๔๗ ว. ๒)

การกล่าวหาบุคคลตามมาตรา นี้ ให้ใช้บังคับกับเจ้าหน้าที่ของรัฐต่างประเทศ เจ้าหน้าที่
ขององค์การระหว่างประเทศ หรือบุคคลใด ที่ถูกกล่าวหาว่ากระทำความผิดตามที่พระราชบัญญัติ
ประกอบรัฐธรรมนูญนี้บัญญัติไว้เป็นความผิดด้วย (มาจากร่าง ม. ๔๗ ว. ๔)

ภายใต้บังคับแห่งกฎหมายว่าด้วยอายุความ บทบัญญัติตามวรรคหนึ่งและวรรคสามให้
ใช้บังคับกับกรณีบุคคลดังกล่าวหรือบุคคลอื่นซึ่งเป็นตัวการ ผู้ใช้ หรือผู้สนับสนุน รวมทั้งผู้ให้ ผู้ขอให้
หรือรับว่าจะให้ทรัพย์สินหรือประโยชน์อื่นใดแก่บุคคลตามวรรคหนึ่งหรือวรรคสาม เพื่อจงใจ ให้กระทำ
การ ไม่กระทำการหรือประวิงการกระทำอันมิชอบด้วยหน้าที่ด้วยทั้งนี้ มิให้นำระยะเวลาการกล่าวหา
หรือยกเหตุอันควรสงสัยตามวรรคห้ามาใช้บังคับกับบุคคลดังกล่าว (มาจาก ร่าง ม. ๔๗ ว.๕)

มาตรา ๑๕๓/๕ ในกรณีที่คณะกรรมการ ป.ป.ช. พิจารณาเห็นว่าเรื่องที่มีการกล่าวหาเรื่องใดมิใช่เป็นความผิดร้ายแรง หรือกล่าวหาในเรื่องที่มีได้อยู่ในหน้าที่และอำนาจของ คณะกรรมการ ป.ป.ช. คณะกรรมการ ป.ป.ช. จะส่งเรื่องให้ผู้บังคับบัญชาของผู้ถูกกล่าวหาดำเนินการทางวินัยไปตามหน้าที่และอำนาจก็ได้ ในกรณีเช่นนั้นเมื่อผู้บังคับบัญชาดำเนินการไปเป็นผลประการใดให้รายงานให้คณะกรรมการ ป.ป.ช. ทราบภายในเวลาที่คณะกรรมการ ป.ป.ช. กำหนด (ย้ายมาจาก ร่าง ม. ๕๐) สมควร อาจส่งเรื่องที่มีการกล่าวหาเจ้าหน้าที่ของรัฐ ซึ่งมีใช้บุคคลตามมาตรา ๔๗ (๑) (๒) (๓) และ (๔) ว่ากระทำความผิดฐานทุจริตต่อหน้าที่ กระทำความผิดต่อตำแหน่งหน้าที่ราชการ หรือ ความผิดต่อตำแหน่งหน้าที่ในการยุติธรรม หรือความผิดต่อตำแหน่งหน้าที่ตามกฎหมายอื่น หรือ ประพฤติมิชอบ? ที่อยู่ระหว่างดำเนินการไต่สวนตามมาตรา ๓๘ (๑) ให้ผู้บังคับบัญชาหรือผู้มีอำนาจ แต่งตั้งถอดถอนดำเนินการทางวินัยหรือดำเนินการตามอำนาจหน้าที่และอำนาจ แล้วแต่กรณี หรือส่งเรื่องให้พนักงานสอบสวนหรือพนักงานสอบสวนคดีพิเศษดำเนินการตามประมวลกฎหมายวิธีพิจารณา ความอาญา หรือคณะกรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตในภาครัฐดำเนินการตามกฎหมายว่า ด้วยมาตรการของฝ่ายบริหารในการป้องกันและปราบปรามการทุจริตต่อไปก็ได้

การส่งเรื่องตามวรรคหนึ่ง ให้รวมถึงกรณี ดังต่อไปนี้

(๑) กรณีเป็นคณะกรรมการ ป.ป.ช. พิจารณาเห็นสมควรส่งเรื่องที่มีการกล่าวหา เจ้าหน้าที่ของรัฐ เจ้าหน้าที่ของรัฐต่างประเทศ ??? เจ้าหน้าที่ขององค์การระหว่างประเทศ หรือบุคคลใด ว่ามีการกระทำความผิดตามมาตรา ๒๐๕ มาตรา ๒๐๖ มาตรา ๒๐๗ และมาตรา ๒๐๘ ว่ากระทำความผิดตามมาตรา ๓๘ (๒) ที่อยู่ระหว่างดำเนินการไต่สวนหรือไต่สวนเบื้องต้น จะส่งให้พนักงานสอบสวนหรือพนักงานสอบสวนคดีพิเศษ ดำเนินการตามประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญาก็ได้? (ย้ายมาจาก ม. ๕๐)

มาตรา ๑๕๓/๖ เพื่อประโยชน์และประสิทธิภาพในการดำเนินคดีตาม พระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญนี้ ในกรณีที่มีการกล่าวหาเจ้าหน้าที่ของรัฐต่างประเทศ หรือ เจ้าหน้าที่ขององค์การระหว่างประเทศ หรือบุคคลใดว่ากระทำความผิดซึ่งผู้ถูกกล่าวหาจะต้องรับโทษ ตามกฎหมายไทยและเป็นความผิดที่อยู่ในเขตอำนาจของศาลต่างประเทศ ให้คณะกรรมการ ป.ป.ช. มีอำนาจพิจารณาส่งเรื่องให้หน่วยงานต่างประเทศที่มีหน้าที่และอำนาจที่เกี่ยวข้อง รับผิดชอบคดี ตามกฎหมายของประเทศนั้น ทั้งนี้ ในการประสานความร่วมมือระหว่างประเทศให้ดำเนินการตาม กฎหมายว่าด้วยการนั้น (ต้องมีอำนาจอย่างอียู หรืออเมริกา ถึงจะทำได้) (ย้ายมาจาก ร่าง ม. ๕๔)

มาตรา ๑๕๓/๗ ในกรณีที่ผู้เสียหายได้ร้องทุกข์หรือมีผู้กล่าวโทษต่อพนักงานสอบสวนให้ดำเนินคดีกับผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมือง ตุลาการศาลรัฐธรรมนูญ ผู้ดำรงตำแหน่งใน องค์การอิสระ ผู้ว่าการตรวจเงินแผ่นดิน เจ้าหน้าที่ของรัฐ เจ้าหน้าที่ของรัฐต่างประเทศ เจ้าหน้าที่ของ องค์การระหว่างประเทศ หรือบุคคลใด ว่ากระทำความผิดในฐานะซึ่งอยู่ในหน้าที่และอำนาจของ คณะกรรมการ ป.ป.ช. ที่ต้องดำเนินการ ซึ่งเป็นบุคคลตามมาตรา ๔๗ ว่ากระทำการตามมาตรา ๓๘ (๑) หรือ (๒) ให้พนักงานสอบสวนดำเนินการตรวจสอบสอบสวนเบื้องต้นว่าเป็นเรื่องที่อยู่ในอำนาจ ของคณะกรรมการ ป.ป.ช. หรือไม่ แล้วดำเนินการแจ้งไปยังส่งเรื่องให้คณะกรรมการ ป.ป.ช. ทราบ

ภายในสามสิบวันนับแต่วันที่มีการร้องทุกข์หรือกล่าวโทษ (มาจาก ร่าง ม. ๕๕ ว. ๑ เดิม ปัจจุบัน หลักการนี้อยู่ใน ม. ๔๘/๑)

มาตรา ๑๕๓/๘ - ในกรณีที่คณะกรรมการ ป.ป.ช. มีเหตุอันควรสงสัยว่า เจ้าหน้าที่ของรัฐ กระทำความผิดตามมาตรา ๓๘ (๑) และ (๓) หรือเจ้าหน้าที่ของรัฐต่างประเทศ เจ้าหน้าที่ขององค์การระหว่างประเทศ หรือบุคคลใด กระทำความผิดตามมาตรา ๓๘ (๒) ให้คณะกรรมการ ป.ป.ช. มีอำนาจดำเนินการไต่สวนตามหมวดนี้ (ย้ายมาจาก ร่าง ม. ๕๘)

มาตรา ๑๕๓/๙ - ในการไต่สวนเพื่อดำเนินคดีกับเจ้าหน้าที่ของรัฐต่างประเทศ เจ้าหน้าที่ขององค์การระหว่างประเทศ หรือบุคคลใด ในความผิดที่อยู่ในอำนาจของคณะกรรมการ ป.ป.ช. ตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญนี้ ให้ดำเนินการตามบทบัญญัติในหมวดนี้ (ย้ายมาจาก ร่าง ม. ๗๕) (เอาอำนาจอะไรไปทำ) เอาไปรวมกับหมวดที่สร้างขึ้นใหม่เกี่ยวกับการร่วมมือกับต่างประเทศ โดยรวบรวมบทบัญญัติที่เขายกได้เกี่ยวกับอำนาจนอกราชอาณาจักรไปไว้ในที่เดียวกัน)

มาตรา ๑๕๓/๑๐ - บรรดาทรัพย์สินดังต่อไปนี้ให้ร้องขอให้ศาลริบเสียทั้งสิ้น เว้นแต่เป็นทรัพย์สินของผู้อื่นซึ่งมิได้รู้เห็นเป็นใจช่วยในการกระทำความผิด (ย้ายมาจาก ม. ๑๑๘ (๑) และ (๓))

(๑) ทรัพย์สินหรือประโยชน์อันอาจคำนวณเป็นราคาเงินได้ที่บุคคลได้ให้ ขอให้หรือรับว่าจะให้แก่เจ้าหน้าที่ของรัฐ เจ้าหน้าที่ของรัฐต่างประเทศ หรือเจ้าหน้าที่ขององค์การระหว่างประเทศ เพื่อจงใจให้กระทำการ ไม่กระทำการ หรือประวิงการกระทำอันมิชอบด้วยหน้าที่

(๒) ทรัพย์สินหรือประโยชน์อันอาจคำนวณเป็นราคาเงินได้ที่เจ้าหน้าที่ของรัฐได้มาจากการกระทำความผิดต่อตำแหน่งหน้าที่ หรือความผิดต่อตำแหน่งหน้าที่ราชการหรือความผิดต่อตำแหน่งหน้าที่ในการยุติธรรม

(๓) ทรัพย์สินหรือประโยชน์อันอาจคำนวณเป็นราคาเงินได้ที่เจ้าหน้าที่ของรัฐต่างประเทศหรือเจ้าหน้าที่ขององค์การระหว่างประเทศได้มาจากการกระทำความผิดหรือความผิดในลักษณะเดียวกันตามกฎหมายอื่น

(๔) ทรัพย์สินหรือประโยชน์อันอาจคำนวณเป็นราคาเงินได้ที่ได้ให้ ขอให้ หรือรับว่าจะให้ เพื่อจงใจบุคคลให้กระทำความผิดหรือเพื่อเป็นรางวัลในการที่บุคคลได้กระทำความผิด

(๕) ทรัพย์สินหรือประโยชน์อันอาจคำนวณเป็นราคาเงินได้ที่บุคคลได้มาจากการจำหน่าย จ่ายโอนด้วยประการใด ๆ ซึ่งทรัพย์สินหรือประโยชน์ตาม (๑) (๒) (๓) หรือ (๔)

(๖) ดอกผลหรือประโยชน์อื่นใดอันเกิดจากทรัพย์สินหรือประโยชน์ตาม (๑) (๒) (๓) (๔) หรือ (๕)

หมวด ๖

การขัดกันระหว่างประโยชน์ส่วนบุคคลและประโยชน์ส่วนรวม

(๑) ใช้อัตราโทษที่ไม่เท่ากันระหว่าง ร่าง ป.ป.ช. กับร่าง ก.ม. ชัดกัน

(๒) ให้ใช้กรณีคณะผู้ไต่สวนอิสระตามกฎหมายว่าด้วยคณะผู้ไต่สวนอิสระ-กรณี
กรรมการ ป.ป.ช. ทำผิดกรณีกฎหมายชัดเจน

(การพิจารณาต่างๆ ให้ดูประกอบ ร่าง ม. ๕ (๑) พรบ. ชัดกัน)

มาตรา ๑๕๔ ห้ามมิให้เจ้าหน้าที่ของรัฐผู้ใดดำเนินกิจการ ดังต่อไปนี้

(๑) เป็นคู่สัญญาหรือมีส่วนได้เสียในสัญญาที่ทำกับหน่วยงานของรัฐที่เจ้าหน้าที่ของรัฐผู้นั้นปฏิบัติหน้าที่ในฐานะที่เป็นเจ้าหน้าที่ของรัฐซึ่งมีอำนาจกำกับ ดูแล ควบคุม ตรวจสอบหรือ
ดำเนินคดี (มาตรา ๑๗ พรบ. ชัดกัน ใช้คำว่า “หน้าที่”)

(๒) เป็นหุ้นส่วนหรือผู้ถือหุ้นในห้างหุ้นส่วนหรือบริษัทที่เข้าเป็นคู่สัญญา
กับหน่วยงานของรัฐที่เจ้าหน้าที่ของรัฐผู้นั้นปฏิบัติหน้าที่ในฐานะที่เป็นเจ้าหน้าที่ของรัฐซึ่งมีอำนาจกำกับ
ดูแล ควบคุม ตรวจสอบหรือดำเนินคดี

(๓) รับสัมปทานหรือคงถือไว้ซึ่งสัมปทานจากรัฐ หน่วยงานราชการ หน่วยงานของรัฐ
รัฐวิสาหกิจ หรือราชการส่วนท้องถิ่น หรือเข้าเป็นคู่สัญญากับรัฐ หน่วยงานราชการ หน่วยงานของรัฐ หรือ
รัฐวิสาหกิจ หรือราชการส่วนท้องถิ่นอันมีลักษณะเป็นการผูกขาดตัดตอน ทั้งนี้ ไม่ว่าโดยทางตรงหรือ
ทางอ้อม หรือเป็นหุ้นส่วนหรือผู้ถือหุ้นในห้างหุ้นส่วนหรือบริษัทที่รับสัมปทานหรือเข้าเป็นคู่สัญญาใน
ลักษณะดังกล่าว ในฐานะที่เป็นเจ้าหน้าที่ของรัฐซึ่งมีอำนาจกำกับ ดูแล ควบคุม ตรวจสอบหรือ
ดำเนินคดี ทั้งนี้ ไม่ว่าโดยทางตรงหรือทางอ้อม (แก้ไขถ้อยคำให้สอดคล้องกับ รธน. มาตรา ๑๘๔ (๒)
และเพิ่มถ้อยคำให้สอดคล้องกับข้อ (๑) และ (๒))

(๔) เข้าไปมีส่วนได้เสียในฐานะเป็นกรรมการ ที่ปรึกษา ตัวแทน พนักงานหรือลูกจ้าง
ในธุรกิจของเอกชนซึ่งอยู่ภายใต้การกำกับ ดูแล ควบคุม หรือตรวจสอบของหน่วยงานของรัฐที่
เจ้าหน้าที่ของรัฐผู้นั้นสังกัดอยู่หรือปฏิบัติหน้าที่ในฐานะเป็นเจ้าหน้าที่ของรัฐ ซึ่งโดยสภาพของ
ผลประโยชน์ของธุรกิจของเอกชนนั้นอาจขัดหรือแย้งต่อประโยชน์ส่วนรวม หรือประโยชน์ทางราชการ
หรือกระทบต่อความมีอิสระในการปฏิบัติหน้าที่ของเจ้าหน้าที่ของรัฐผู้นั้น

เจ้าหน้าที่ของรัฐตำแหน่งใดที่ต้องห้ามมิให้ดำเนินกิจการตามวรรคหนึ่งให้เป็นไป
ตามที่คณะกรรมการ ป.ป.ช. กำหนดโดยประกาศในราชกิจจานุเบกษา (เขียนไม่ดี เริ่มต้นเหมือนห้าม
ทุกคน แต่พอเอาเข้าจริง ห้ามเฉพาะคนที่ ป.ป.ช.เลือก) ควรมีกรอบให้ถือหุ้นได้บ้าง (มีนิยามคำว่า
เจ้าหน้าที่ของรัฐไว้แล้ว และไม่ควรถูกกำหนดกรอบให้แคบลงอีก)

ให้นำบทบัญญัติในวรรคหนึ่งมาใช้บังคับกับคู่สมรสและบุตรของเจ้าหน้าที่ของรัฐซึ่ง
กระทำโดยอาศัยอิทธิพลของเจ้าหน้าที่ของรัฐของเจ้าหน้าที่ของรัฐตามวรรคสอง และบุคคลอื่นซึ่งมิใช่
คู่สมรสและบุตรของเจ้าหน้าที่ของรัฐนั้นที่ดำเนินการในลักษณะผู้ใช้ ผู้ถูกใช้ ผู้ร่วมดำเนินการ หรือ
ผู้ได้รับมอบหมายจากเจ้าหน้าที่ของรัฐให้กระทำการด้วย โดยให้ถือว่าการดำเนินกิจการของคู่สมรส
หรือบุตรของเจ้าหน้าที่ของรัฐหรือบุคคลอื่นดังกล่าว เป็นการดำเนินกิจการของเจ้าหน้าที่ของรัฐ (เพิ่ม
ถ้อยคำตาม รธน. มาตรา ๑๘๔ วรรคท้าย และ พรบ. ชัดกัน มาตรา ๕ วรรคสี่และวรรคห้า)

คู่สมรสตามวรรคสามให้หมายความรวมถึง ผู้ซึ่งอยู่กินกันฉันสามีภริยาโดยมิได้
จดทะเบียนสมรสกับเจ้าหน้าที่ของรัฐด้วย

มาตรา ๑๕๕ ให้นำบทบัญญัติมาตรา ๑๕๔ มาใช้บังคับกับการดำเนินกิจการของ
ผู้ซึ่งพ้นจากการเป็นเจ้าหน้าที่ของรัฐมาแล้วยังไม่ถึงสองปีโดยอนุโลม เว้นแต่การเป็นผู้ถือหุ้นไม่เกิน

ร้อยละห้า(มากไปมั้ง) ของจำนวนหุ้นทั้งหมดที่จำหน่ายได้ในบริษัทมหาชนจำกัด ซึ่งมีใช้บริษัทที่เป็น คู่สัญญา กับหน่วยงานของรัฐตามมาตรา ๑๕๔ (๒) ที่ได้รับอนุญาตตามกฎหมายว่าด้วยหลักทรัพย์และ ตลาดหลักทรัพย์ (กว้างไป ครอบคลุมหมดทุกคนไม่ว่าจะมีหน้าที่เกี่ยวข้องหรือไม่) (มาตรา ๕ วรรค สอง พรบ. ชัดกัน กำหนดไว้เพียงห้ามเป็นหุ้นส่วนหรือถือหุ้นเกินร้อยละห้าของนิติบุคคลนั้น)

(ข้อสังเกต มาตรา ๙ พรบ. ชัดกันกำหนดห้ามเจ้าหน้าที่ของรัฐที่พ้นจากตำแหน่งไม่ ถึงสองปีกระทำการจำกัดเพียงสองประเภทเท่านั้น ต่างจากกรณีนี้)

(ร่าง ม. ๑๕๕ ดูร่าง ม.๙)

มาตรา ๑๕๖ บพัญญัติมาตรา ๑๕๔ มิให้นำมาใช้บังคับกับการดำเนินกิจการของ เจ้าหน้าที่ของรัฐ ซึ่งหน่วยงานของรัฐที่มีอำนาจกำกับ ดูแล ควบคุม หรือตรวจสอบการดำเนินงานของ บริษัทจำกัดหรือบริษัทมหาชนจำกัด (ไม่น่าจะต้องมีเงื่อนไข) มอบหมายให้ปฏิบัติหน้าที่ในบริษัท จำกัดหรือบริษัทมหาชนจำกัดที่หน่วยงานของรัฐถือหุ้นหรือเข้าร่วมทุน

มาตรา ๑๕๗ ห้ามมิให้เจ้าหน้าที่ของรัฐผู้ได้รับทรัพย์สินหรือประโยชน์อื่นใดอันอาจ คำนวณเป็นเงินได้จากบุคคล (บุพการี ผู้สืบสันดาน ละ) เว้นแต่ นอกเหนือจากทรัพย์สินหรือประโยชน์ อื่นควรได้ตามกฎหมาย หรือกฎ ข้อบังคับที่ออกโดยอาศัยอำนาจตามบทบัญญัติแห่งกฎหมาย เว้นแต่ การรับทรัพย์สินหรือประโยชน์อื่นใดโดยธรรมจรรยา(ตามประเพณีนิยม?) หรือเป็นสิ่งที่ได้รับตาม จำนวนที่สมควรตามปกติประเพณีนิยมในการปฏิบัติหน้าที่ หรือตามหลักเกณฑ์และจำนวนที่ คณะกรรมการ ป.ป.ช. กำหนด (นำถ้อยคำมาจากมาตรา ๗ พรบ. ชัดกัน)

ให้นำความในวรรคหนึ่งมาใช้บังคับแก่คู่สมรสหรือบุตรของเจ้าหน้าที่ของรัฐซึ่งได้รับ ทรัพย์สิน หรือประโยชน์อื่นใดอันอาจคำนวณเป็นเงินได้เนื่องจากการปฏิบัติหน้าที่ของเจ้าหน้าที่ของรัฐ หรือผู้ซึ่งพ้นจากการเป็นเจ้าหน้าที่ของรัฐมาแล้วยังไม่ถึงสองปี ด้วยโดยอนุโลม

(มาจากมาตรา ๗ วรรคสาม พรบ. ชัดกัน ซึ่งในพรบ. ชัดกันกำหนดรวมตลอดถึงญาติ ด้วย แต่ใน รธน. มาตรา ๑๘๔ วรรคสาม รวมถึงคู่สมรส บุตร และบุคคลอื่นที่เป็นผู้ถูกใช้ ผู้ร่วม ดำเนินการหรือผู้ได้รับมอบหมาย)

บทบัญญัติในวรรคหนึ่งให้ใช้บังคับกับการรับทรัพย์สินหรือประโยชน์อื่นใดของผู้ซึ่ง พ้นจากการเป็นเจ้าหน้าที่ของรัฐมาแล้วยังไม่ถึงสองปีด้วยโดยอนุโลม (สองปีนานไปไหม) (ม. ๙(๒) พรบ. ชัดกัน จำกัดเพียงการรับเงินจากธุรกิจเอกชนที่เคยกำกับเท่านั้น)

มาตรา ๑๕๘ บรรดาความผิดที่บัญญัติไว้ในหมวดนี้ ให้ถือเป็นความผิดฐานทุจริต ต่อหน้าที่หรือความผิดต่อตำแหน่งหน้าที่ราชการหรือความผิดต่อตำแหน่งหน้าที่ในการยุติธรรมตาม ประมวลกฎหมายอาญาด้วย (เขียนเพื่ออะไร)

—————** ข้อสังเกตในส่วนของอัตราโทษที่ไม่เท่ากันระหว่าง ร่าง ป.ป.ช. กับร่าง กม. ชัดกัน พบว่า —————
- ร่างป.ป.ช. มาตรา ๒๐๑ ป.ป.ช. กำหนดให้ระวางโทษจำคุกไม่เกินสามปี หรือปรับไม่ เกินหกหมื่นบาท หรือทั้งจำทั้งปรับ

- พรบ. ชัดกัน มาตรา ๒๐ เจ้าหน้าที่ของรัฐ คู่สมรสหรือบุตรของเจ้าหน้าที่ของรัฐ หรือบุคคลอื่นใด กระทำการอันเป็นความผิดตามมาตรา ๕ ต้องระวางโทษจำคุกไม่เกินห้าปี หรือปรับ

- _____ (๖) ปลัดกระทรวงกลาโหม เป็นกรรมการ
- _____ (๗) ปลัดกระทรวงการคลัง เป็นกรรมการ
- _____ (๘) ปลัดกระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม เป็นกรรมการ
- _____ (๙) ผู้บัญชาการตำรวจแห่งชาติ เป็นกรรมการ
- _____ (๑๐) ผู้อำนวยการสำนักงบประมาณ เป็นกรรมการ
- _____ (๑๑) เลขาธิการคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ เป็น
กรรมการ
- _____ (๑๒) เลขาธิการคณะรัฐมนตรี เป็นกรรมการ
- _____ (๑๓) ผู้ว่าการตรวจเงินแผ่นดิน
- _____ (๑๔) เลขาธิการคณะกรรมการ ป.ป.ท. เป็นกรรมการ
- _____ (๑๕) ประธานสภาอุตสาหกรรมแห่งประเทศไทย เป็นกรรมการ
- _____ (๑๖) ประธานกรรมการสภาหอการค้าแห่งประเทศไทย เป็นกรรมการ
- _____ (๑๗) ผู้ทรงคุณวุฒิด้านประชาสังคม และผู้ทรงคุณวุฒิด้านสื่อมวลชนและการ
ประชาสัมพันธ์ ด้านละหนึ่งคน ที่นายกรัฐมนตรีและประธานกรรมการ ป.ป.ช. ร่วมกันแต่งตั้ง
เป็นกรรมการ
- _____ (๑๘) เลขาธิการคณะกรรมการ ป.ป.ช. เป็นกรรมการและเลขานุการ
ให้คณะกรรมการ บ.ป.ช. มีอำนาจแต่งตั้งข้าราชการหรือภาคเอกชนเป็น
ผู้ช่วยเลขานุการ
- _____ องค์ประชุมและการประชุมของคณะกรรมการ บ.ป.ช. ให้เป็นไปตามกฎหมายว่า
ด้วยวิธีปฏิบัติราชการทางปกครอง
- _____ ให้สำนักงาน ป.ป.ช. ทำหน้าที่รับผิดชอบงานธุรการของคณะกรรมการ บ.ป.ช. และ
หน้าที่อื่นตามที่คณะกรรมการ บ.ป.ช. มอบหมาย
- _____ มาตรา ๑๖๓ ให้คณะกรรมการ บ.ป.ช. มีหน้าที่และอำนาจ ดังต่อไปนี้
- _____ (๑) กำหนดกรอบนโยบายและวางระบบในการบริหารงบประมาณด้านการป้องกัน
และปราบปรามการทุจริตแบบบูรณาการตามยุทธศาสตร์ชาติว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต
ให้ครอบคลุมทั้งในเชิงประเด็นยุทธศาสตร์และในเชิงพื้นที่ในแต่ละจังหวัด รวมทั้งกลุ่มเป้าหมายอื่น ได้
อย่างมีประสิทธิภาพ
- _____ (๒) พิจารณากรอบการเสนอร่างพระราชบัญญัติงบประมาณรายจ่ายประจำปีหรือ
ร่างพระราชบัญญัติงบประมาณรายจ่ายเพิ่มเติม ด้านการป้องกันและปราบปรามการทุจริตต่อ
คณะรัฐมนตรี ให้สอดคล้องกับยุทธศาสตร์ชาติว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต
- _____ (๓) กำหนดนโยบาย หลักเกณฑ์ และวิธีการในการจัดทำแผนปฏิบัติการ
ประจำปีของจังหวัด การจัดทำและการบริหารงบประมาณจังหวัด
- _____ (๔) พิจารณา กลั่นกรอง และให้ความเห็นชอบแผนปฏิบัติการประจำปีของ
จังหวัด และคำขอของงบประมาณของจังหวัดตามกฎหมายว่าด้วยวิธีการงบประมาณ และนำเสนอต่อ
คณะรัฐมนตรี
- _____ (๕) กำหนดมาตรการในเชิงยับยั้งการทุจริตในกรณีที่น่าจะก่อให้เกิดความเสียหายแก่
ประเทศ หรือพิจารณาสั่งการเร่งด่วนไปยังส่วนปฏิบัติการพิเศษ เพื่อดำเนินการตรวจสอบหรือออก

ก่อนวาระให้นายกรัฐมนตรีและประธานกรรมการ-ป.ป.ช. ร่วมกันแต่งตั้งบุคคลซึ่งมีคุณสมบัติ เช่นเดียวกันเป็นกรรมการแทน และให้ผู้ที่ได้รับแต่งตั้งมีระยะเวลาการดำรงตำแหน่งเท่ากับระยะเวลาที่เหลืออยู่ของกรรมการที่ตนแทน

———— มาตรา ๑๖๗ ให้มีคณะกรรมการบูรณาการการป้องกันและปราบปรามการทุจริต ประจำจังหวัด เรียกโดยย่อว่า “คณะกรรมการ บ.ป.จ.” ประกอบด้วยผู้ว่าราชการจังหวัด เป็น ประธาน อัยการจังหวัด ผู้บังคับการตำรวจภูธรจังหวัด คลังจังหวัด ผู้อำนวยการสำนักงานทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมจังหวัด พาณิชยจังหวัด อุตสาหกรรมจังหวัด ประชาสัมพันธ์จังหวัด ผู้อำนวยการสำนักตรวจเงินแผ่นดินจังหวัด ผู้อำนวยการเลือกตั้งประจำจังหวัด รองผู้อำนวยการรักษาความมั่นคงภายในจังหวัด (ฝ่ายทหาร) หอการค้าจังหวัด เป็นกรรมการ และให้ ผู้อำนวยการสำนักงาน ป.ป.ช. ประจำจังหวัด เป็นกรรมการและเลขานุการ

———— ให้คณะกรรมการ บ.ป.จ. มีอำนาจแต่งตั้งผู้ช่วยเลขานุการได้ไม่เกินสองคน

———— องค์ประชุมและการประชุมของคณะกรรมการ บ.ป.จ. ให้เป็นไปตามกฎหมายว่าด้วยวิธีปฏิบัติราชการทางปกครอง

———— มาตรา ๑๖๘ ให้คณะกรรมการ บ.ป.จ. มีหน้าที่และอำนาจดังต่อไปนี้

———— (๑) ศึกษาวิเคราะห์ปัญหาการทุจริต ความไม่โปร่งใส หรือข้อบกพร่องจากการดำเนินงานตามหลักธรรมาภิบาลภายในจังหวัด

———— (๒) จัดลำดับความสำคัญเร่งด่วนและศึกษาวิเคราะห์เพื่อสร้างตัวแบบการดำเนินงาน ตามกรอบยุทธศาสตร์ชาติว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริตภายในจังหวัด

———— (๓) ดำเนินการตามประเด็นยุทธศาสตร์เร่งด่วนของจังหวัดที่ได้จัดลำดับไว้ด้วยกลไกของหน่วยงานหรือองค์กรภายในจังหวัด เพื่อให้เกิดมีส่วนร่วมจัดทำกิจกรรม โครงการ หรือโครงการ สหยุทธ์ระดับจังหวัด

———— (๔) สนับสนุนการดำเนินงานตามประเด็นยุทธศาสตร์ระดับชาติ

———— (๕) กำกับ ดูแล ป้องกันและแก้ไขปัญหาการทุจริตภายในจังหวัด และรายงานผลต่อคณะกรรมการ บ.ป.ช. ไตรมาสละหนึ่งครั้ง

———— (๖) แต่งตั้งคณะอนุกรรมการ คณะทำงานหรือมอบหมายเจ้าหน้าที่ เพื่อปฏิบัติหน้าที่ ตามที่คณะกรรมการ บ.ป.จ. มอบหมาย

———— มาตรา ๑๖๙ การจัดทำแผนปฏิบัติการประจำปี การจัดทำและการบริหารงบประมาณตามประเด็นยุทธศาสตร์และในเชิงพื้นที่ในแต่ละจังหวัด รวมทั้งกลุ่มเป้าหมายอื่นรวมถึง การเสนอของบประมาณต่อคณะรัฐมนตรี ให้เป็นไปตามหลักเกณฑ์และวิธีการที่ คณะกรรมการ บ.ป.ช. กำหนดโดยประกาศในราชกิจจานุเบกษา

มาตรา ๑๗๐ ให้คณะกรรมการ บ.ป.ช. คณะกรรมการ บ.ป.จ. คณะอนุกรรมการ หรือคณะทำงานที่คณะกรรมการ บ.ป.ช. หรือคณะกรรมการ บ.ป.จ. แต่งตั้ง มีสิทธิได้รับเบี้ยประชุม ตามที่คณะกรรมการ บ.ป.ช. กำหนด

หมวด ๑๐

สำนักงานคณะกรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตแห่งชาติ

ส่วนที่ ๑

การจัดตั้งและอำนาจหน้าที่ และการบริหารราชการ

มาตรา ๑๗๑ ให้มีสำนักงานคณะกรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตแห่งชาติ เรียกโดยย่อว่า “สำนักงาน บ.ป.ช.” เป็นส่วนราชการที่เป็นหน่วยงานอิสระตามรัฐธรรมนูญ มีฐานะเป็นนิติบุคคล และเป็นส่วนราชการขึ้นตรงต่อคณะกรรมการ บ.ป.ช. และมีฐานะเป็นนิติบุคคล ภารกิจของสำนักงานไม่อยู่ภายใต้บังคับแห่งกฎหมายว่าด้วยการคุ้มครองแรงงาน กฎหมายว่าด้วยแรงงานสัมพันธ์ กฎหมายว่าด้วยการประกันสังคม และกฎหมายว่าด้วยเงินทดแทน แต่พนักงานและลูกจ้างของสำนักงานต้องได้รับประโยชน์ตอบแทนไม่น้อยกว่าที่กำหนดไว้ในกฎหมายว่าด้วยการคุ้มครองแรงงาน กฎหมายว่าด้วยการประกันสังคม และกฎหมายว่าด้วยเงินทดแทน (มาจาก ม. ๕๐ ร่าง พรป. กกต.)

มาตรา ๑๗๒ สำนักงาน บ.ป.ช. มีอำนาจหน้าที่เกี่ยวกับราชการทั่วไปของ คณะกรรมการ บ.ป.ช. และมีหน้าที่และอำนาจ ดังต่อไปนี้

(๑) รับผิดชอบงานธุรการ ดำเนินการเพื่อให้คณะกรรมการบรรลุนิติภารกิจและหน้าที่ ตามที่กำหนดไว้ในรัฐธรรมนูญ พระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญนี้ และกฎหมายอื่น และอำนวยความสะดวกในการปฏิบัติหน้าที่ของคณะกรรมการ บ.ป.ช. ตามรัฐธรรมนูญและกฎหมายให้เป็นไป โดยมีประสิทธิภาพตามมติหรือแนวทางที่คณะกรรมการ บ.ป.ช. กำหนด

(๒) อำนวยความสะดวก ประสานงาน ให้ความร่วมมือ และช่วยเหลือ ส่งเสริม และสนับสนุนในการปฏิบัติงานของคณะกรรมการ และกรรมการหน้าที่ขององค์กรอิสระ ส่วนราชการ และหน่วยงานของรัฐอื่นที่เกี่ยวข้องกับการป้องกันและแก้ไขปัญหาการทุจริต

(เทียบเคียง พรป. กกต. มาตรา ๕๑ (๑) และ (๒))

(๓) ประสานงานและให้ความร่วมมือระหว่างประเทศเกี่ยวกับการป้องกันและปราบปรามการทุจริต (ควรต้องมีเงื่อนไขในลักษณะถ้อยที่ถ้อยปฏิบัติ) (ความร่วมมือระหว่างประเทศ ตามกฎหมายปัจจุบันมีเพียงความร่วมมือระหว่างประเทศทางอาญา^{๓๖})

^{๓๖}การถ้อยที่ถ้อยอาศัยในเรื่องความร่วมมือระหว่างประเทศ มีบัญญัติไว้ในมาตรา ๙ แห่งพระราชบัญญัติความร่วมมือระหว่างประเทศในเรื่องทางอาญา พ.ศ. ๒๕๓๕ ว่า “การให้ความช่วยเหลือแก่ต่างประเทศต้องอยู่ในหลักเกณฑ์ ดังต่อไปนี้

(ให้เพิ่มอำนาจหน้าที่ในกฤษฎีการวบรวม วิเคราะห์ ข้อมูลการทุจริต เพื่อเสนอมาตรการ
ป้องกันการทุจริต

(๓/๑) รวบรวม วิเคราะห์ และเผยแพร่ข้อมูลเกี่ยวกับการทุจริต

(เทียบเคียงมาตรา ๕๑ ๖.๒ (๔) พรบ. ปปท.)

(๔) รับรายงาน เก็บรวบรวม ติดตาม ตรวจสอบ ศึกษาวิเคราะห์ รายงานการทำ
ธุรกรรมที่ส่งให้ตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญนี้

(๕) เก็บรักษาและบริหารจัดการพยานหลักฐานของกลางในคดีและทรัพย์สินที่ได้มี
การยึดอายัด หรือที่ศาลมีคำสั่งให้รับตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญนี้ รวมทั้งการจำหน่าย
การมอบหมายให้ผู้อื่นเก็บรักษา หรือจำหน่ายทรัพย์สินดังกล่าวแทน

(๖) ศึกษาและสนับสนุนให้มีการศึกษาวิจัยและเผยแพร่ความรู้เกี่ยวกับการทุจริตใน
วงราชการ การเมือง และประชาชน

(๗) บูรณาการในการจัดทำยุทธศาสตร์-ประสาน และขับเคลื่อนยุทธศาสตร์ชาติ
ในการป้องกันและปราบปรามการทุจริต (ไม่ต้องเขียน)

(๘) เสนอแนะและให้คำปรึกษาแก่หน่วยงานราชการ หน่วยงานของรัฐ รัฐวิสาหกิจ
หรือราชการส่วนท้องถิ่น หรือเจ้าหน้าที่ของรัฐเกี่ยวกับการป้องกันและปราบปรามการทุจริต หรือ
ภาคเอกชน (ควรมีบทบัญญัติว่าถ้าเขาถามมาแล้วต้องตอบภายในสามสิบวัน ถ้าไม่ตอบให้ถือว่าเป็น
การฝ่าฝืนจริยธรรมอย่างร้ายแรง หรือผิดวินัยอย่างร้ายแรง)

(๙) ศึกษาและรวบรวมข้อมูลต่าง ๆ ที่เกี่ยวกับงานของคณะกรรมการ ป.ป.ช.

(๑๐) ปฏิบัติการอื่นตามที่คณะกรรมการ ป.ป.ช. มอบหมาย และตามที่กฎหมาย
บัญญัติ

เพื่อประโยชน์ในการปฏิบัติหน้าที่ตามวรรคหนึ่ง ให้สำนักงาน ป.ป.ช. มีอำนาจออก
ระเบียบ ข้อบังคับ หรือประกาศ เท่าที่ไม่ขัดหรือแย้งกับระเบียบ ข้อบังคับ หรือประกาศที่
คณะกรรมการ ป.ป.ช. (กำหนดไว้ในมาตรา ๑๗๒/๗ (๒) แล้ว)

ข้อสังเกตของ กรธ. ควรกำหนดให้สำนักงานมีหน้าที่จัดทำและติดตามทะเบียน
ข้อมูลเกี่ยวกับเรื่องอยู่ในอำนาจหน้าที่ของคณะกรรมการ ป.ป.ช. และกระบวนการขั้นตอนการ
ดำเนินการ รวมทั้งรายงานข้อมูลให้คณะกรรมการ ป.ป.ช. ทราบเป็นระยะๆ

ย้ายส่วนที่ ๒ การบริหารสำนักงาน ป.ป.ช. มาทั้งหมด

(ย้ายมาตรา ๑๘๒ มาเป็นมาตรา ๑๗๒/๑)

มาตรา ๑๘๒ มาตรา ๑๗๒/๑ ในการกำกับดูแลสำนักงาน ให้คณะกรรมการ ป.ป.ช.
มีอำนาจออกระเบียบหรือประกาศเกี่ยวกับการบริหารงานทั่วไป การงบประมาณ การเงินและ
ทรัพย์สิน และการดำเนินการอื่นในการบริหารราชการสำนักงาน ป.ป.ช. โดยเฉพาะในเรื่องดังต่อไปนี้

(๑) การจัดแบ่งส่วนงานราชการภายในของสำนักงาน ป.ป.ช. และขอบเขตหน้าที่
ของส่วนงานราชการดังกล่าว (ต้องคำนึงถึงประสิทธิภาพ การไม่ขยายขั้นตอน การประหยัด)

(๑) ประเทศไทยอาจให้ความช่วยเหลือแก่ประเทศผู้ร้องขอได้แม้ว่าไม่มีสนธิสัญญาว่าด้วย
ความร่วมมือระหว่างประเทศในเรื่องทางอาญาระหว่างกัน แต่ประเทศผู้ร้องขอต้องแสดงว่าจะให้ความช่วยเหลือ
ในทำนองเดียวกันเมื่อประเทศไทยร้องขอ

(๒) การกำหนดตำแหน่ง อัตราเงินเดือน เงินเพิ่มพิเศษสำหรับตำแหน่ง และ ค่าตอบแทนหรือสิทธิและประโยชน์อื่นของเลขาธิการ ข้าราชการและลูกจ้างของสำนักงาน การ กำหนดคุณสมบัติ การคัดเลือก การบรรจุ การแต่งตั้ง การทดลองปฏิบัติหน้าที่ราชการ การย้าย การ เลื่อนตำแหน่ง การลาหยุดราชการของข้าราชการสำนักงาน ป.ป.ช. การพ้นจากตำแหน่ง การ ประเมินผลการปฏิบัติราชการ การเลื่อนขั้นเงินเดือน ค่าตอบแทนพิเศษ การออกจากราชการ การสั่ง พักราชการ การสั่งให้ออกจากราชการไว้ก่อน วินัย การสอบสวนและการลงโทษทางวินัย การร้องทุกข์ และการอุทธรณ์การลงโทษสำหรับข้าราชการและลูกจ้าง เว้นแต่พระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญ นี้ จะกำหนดไว้เป็นอย่างอื่น

(๓) การคัดเลือก การบรรจุ การแต่งตั้ง การโอน การถอดถอน การกำหนดมาตรฐาน ทางจริยธรรม สมรรถภาพ การประเมินผลการปฏิบัติงาน วินัยและการลงโทษทางวินัย การออกจาก ตำแหน่ง การร้องทุกข์และการอุทธรณ์การลงโทษ สำหรับเลขาธิการและข้าราชการของสำนักงาน รวมทั้งวิธีการและเงื่อนไขในการจ้างลูกจ้างของสำนักงาน กำหนดหลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไข ในการโอนและการเทียบชั้นเพื่อแต่งตั้งข้าราชการประเภททั่วไปให้ดำรงตำแหน่งสาขากระบวนกร มุติธรรม (มายังไง)

(เทียบเคียงมาตรา ๕๒ (๑) (๒) พรป. กต.)

(๔) การรักษาราชการแทนและการปฏิบัติราชการแทนในตำแหน่งของข้าราชการ ของสำนักงาน ป.ป.ช.

(๕) การลาหยุดราชการของข้าราชการสำนักงานวันเวลาทำงาน วันหยุดราชการตาม ประเพณี และวันหยุดราชการประจำปี (ควรใช้วันหยุดตามมติคณะรัฐมนตรี เว้นแต่ ป.ป.ช. จะ เปลี่ยนแปลงเป็นครั้งคราว)

(๖) การกำหนดเครื่องแบบและการแต่งเครื่องแบบกายของกรรมการ ป.ป.ช. เลขาธิการ ข้าราชการและลูกจ้างสำนักงาน ป.ป.ช.

(๗) การจ้างและการแต่งตั้งบุคคลเพื่อเป็นที่ปรึกษา ผู้เชี่ยวชาญ หรือเป็น ผู้ชำนาญการเฉพาะด้านอันจะเป็นประโยชน์ต่อการปฏิบัติราชการของสำนักงาน ป.ป.ช. รวมตลอดทั้ง อัตราค่าตอบแทนการจ้างด้วย หรือค่าตอบแทนอื่นให้แก่บุคคลดังกล่าว (เทียบเคียงมาตรา ๔๙ (๘) พรป. กสม.)

(ค่าตอบแทนของที่ปรึกษา หรือผู้เชี่ยวชาญ เดิมอยู่ในร่างมาตรา ๒๖ (๔) หาก กำหนดเรื่องดังกล่าวไว้ตอนต้นแล้ว ก็ไม่ต้องบัญญัติไว้ในส่วนนี้อีก)

(๘) การแต่งตั้งคณะกรรมการ บุคคลหรือคณะบุคคลเพื่อดำเนินกิจการใด ๆ ตามแต่จะมอบหมาย (การแต่งตั้งอนุกรรมการ มีอยู่ในมาตรา ๔๐/๑ ส่วนการแต่งตั้งคณะบุคคลอยู่ใน มาตรา ๑๙ (๑๕))

(๙) การบริหารและจัดการการเงินและทรัพย์สิน การงบประมาณ และการพัสดุของ สำนักงาน ป.ป.ช. (ไม่น่าจะใช้หน้าที่ ป.ป.ช.)

(๑๐) การจัดสวัสดิการหรือการสงเคราะห์อื่นแก่เลขาธิการ ข้าราชการและลูกจ้าง ของสำนักงาน เงินเพิ่มสำหรับตำแหน่งที่มีเหตุพิเศษ เงินเพิ่มค่าครองชีพชั่วคราว และเงินค่าตอบแทน พิเศษอื่นแก่ข้าราชการสำนักงาน ป.ป.ช. (กำหนดใน (๒) แล้ว)

(๑๑) ช่วยเหลือและสนับสนุนในกรณีข้าราชการหรือพนักงานเจ้าหน้าที่ถูกฟ้องคดีอาญาหรือคดีแพ่ง หรือคดีอื่น รวมทั้งการให้เงินช่วยเหลือจากการถูกดำเนินคดีหรือการไปเป็นพยานศาล

(๑๒) การรักษาทะเบียนประวัติและควบคุมการเกษียณอายุของข้าราชการสำนักงาน ป.ป.ช.

(๑๓) การกำหนดวิธีการและเงื่อนไขในการจ้างลูกจ้างสำนักงาน ป.ป.ช. รวมทั้งการลาหยุดราชการและการจัดสวัสดิการหรือการสงเคราะห์อื่น วินัย การสอบสวนและการลงโทษทางวินัย การร้องทุกข์และการอุทธรณ์การลงโทษของลูกจ้างสำนักงาน ป.ป.ช.

(เรื่องบางเรื่องควรวางหลักเกณฑ์และให้สำนักงานเป็นคนออก) (อยู่ในมาตรา ๑๗๒/๗ (๒))

(๑๔) กำหนดประมวลจริยธรรมของข้าราชการสำนักงาน ป.ป.ช. (ย้ายไป ๑๗๒/๕)

(๑๕) การกำหนดค่าเบี้ยประชุมของคณะกรรมการไต่สวน คณะอนุกรรมการ และคณะบุคคลที่คณะกรรมการ ป.ป.ช. แต่งตั้ง (คำตอบแทนพนักงานเจ้าหน้าที่ที่กำหนดไว้ในร่างมาตรา ๒๖ ซึ่งจะมีการปรับปรุงไปรวมเป็นหน้าที่และอำนาจของคณะกรรมการเข้าด้วยกันต่อไป)

(๑๖) การวางระเบียบว่าด้วยการจัดทำ การเปิดเผย การเผยแพร่ การเก็บรักษา และการทำลายเอกสารและข้อมูลที่อยู่ในความครอบครองของคณะกรรมการ ป.ป.ช. และสำนักงาน ป.ป.ช. ทั้งนี้ เอกสารและข้อมูลดังกล่าวต้องอยู่ในรูปแบบ วิธีการหรือช่องทางที่คนพิการสามารถเข้าถึงและใช้ประโยชน์ได้ด้วย (ถ้าทำอย่างนี้จะเอาเงินที่ไหนมาทำ)

(๑๗) วางระเบียบเก็บรักษาและบริหารจัดการพยานหลักฐานของกลางในคดีและทรัพย์สิน รวมทั้งการจำหน่าย การมอบหมายให้ผู้อื่นเก็บรักษา หรือจำหน่ายทรัพย์สินดังกล่าวตามมาตรา ๑๗๒ (๕)

การดำเนินการตาม (๑) ต้องคำนึงถึงควมมีประสิทธิภาพ ความคุ้มค่า และความคล่องตัว

การกำหนดตาม (๒) ต้องคำนึงถึงค่าครองชีพ และความเพียงพอในการดำรงชีพ และภาระความรับผิดชอบที่แตกต่างกันของข้าราชการและลูกจ้างแต่ละสายงานและระดับด้วย

ในการออกระเบียบหรือประกาศเกี่ยวกับการบริหารงานบุคคลตามวรรคหนึ่ง ให้คณะกรรมการคำนึงถึงความเที่ยงธรรม ขวัญและกำลังใจของบุคลากร โดยจะกำหนดให้มีคณะบุคคลเพื่อกำกับ ดูแล หรือพิจารณาคำร้องทุกข์หรือคำอุทธรณ์ที่เป็นอิสระด้วยก็ได้

(เทียบเคียง พรบ. กกด. มาตรา ๕๒)

ระเบียบหรือประกาศตามวรรคหนึ่ง ให้ประธานกรรมการ ป.ป.ช. เป็นผู้ลงนามและเมื่อได้ประกาศในราชกิจจานุเบกษาแล้วให้ใช้บังคับได้

มาตรา ๑๗๒/๒ ข้าราชการสำนักงาน ได้แก่ บุคคลซึ่งได้รับบรรจุและแต่งตั้งให้เป็นข้าราชการตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญนี้

ให้ข้าราชการสำนักงานเป็นข้าราชการตามกฎหมายว่าด้วยกองทุนบำเหน็จบำนาญข้าราชการ

ให้นำกฎหมายว่าด้วยระเบียบข้าราชการพลเรือนมาใช้บังคับกับการบริหารงานบุคคลตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญนี้เท่าที่ไม่ขัดหรือแย้งกับพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญนี้

การจ่ายเงินเดือนและเงินประจำตำแหน่งให้แก่ข้าราชการสำนักงาน ให้เป็นไปตามกฎหมายว่าด้วยกรณนั้น

(มาตรา ๕๐ พรบ. กสม.)

(**ข้อสังเกต ร่างมาตรา ๑๙๒^{๑๑๑} กำหนดแยกประเภทเงินเดือนของข้าราชการสาขากระบวนการยุติธรรมให้ตราเป็นพระราชกฤษฎีกา แต่สาขาทั่วไปให้เป็นไปตามกฎหมายระเบียบข้าราชการพลเรือน)

มาตรา ๑๘๘๓ ๑๗๒/๓ เพื่อประโยชน์ในการดำเนินการตามมาตรา ๑๗๒/๒ ให้มีคณะกรรมการองค์กรกลางบริหารงานบุคคลของสำนักงาน ป.ป.ช. ประกอบด้วย คณะกรรมการ ป.ป.ช. ทำหน้าที่เป็น ก.พ. ตามกฎหมายว่าด้วยระเบียบข้าราชการพลเรือน โดยมีเลขานุการ คณะกรรมการ ป.ป.ช. เป็นกรรมการและเลขานุการโดยตำแหน่ง และมีอำนาจแต่งตั้งคณะอนุกรรมการเพื่อทำหน้าที่เป็นคณะอนุกรรมการข้าราชการสำนักงานได้ โดยมีองค์ประกอบและหน้าที่และอำนาจตามหลักเกณฑ์และวิธีการที่คณะกรรมการกำหนด ทำหน้าที่ในฐานะองค์กรกลางบริหารงานบุคคล และมีอำนาจกำหนดตำแหน่งและการได้รับเงินประจำตำแหน่งของข้าราชการสำนักงาน ป.ป.ช. โดยเทียบเคียงกับกรกำหนดตำแหน่งตามที่กำหนดในกฎหมายที่บัญญัติไว้ในลักษณะเดียวกัน (เขียนสั้น ๆ ก็ได้)

การกำหนดตำแหน่งของข้าราชการ ป.ป.ช. ให้จำแนกประเภทตำแหน่งเป็นตำแหน่งในสาขากระบวนการยุติธรรมและตำแหน่งทั่วไป โดยพิจารณาจากสาขาอาชีพ ความรู้ ความเชี่ยวชาญ และอำนาจหน้าที่ของแต่ละประเภทตำแหน่งนั้น

การปฏิบัติหน้าที่ของคณะกรรมการองค์กรกลางบริหารงานบุคคล คำว่า “ก.พ.” ให้หมายถึงคณะกรรมการองค์กรกลางบริหารงานบุคคล และ คำว่า “ส่วนราชการที่มีหัวหน้าส่วนราชการรับผิดชอบในการปฏิบัติราชการขึ้นตรงต่อนายกรัฐมนตรี” ให้หมายถึงสำนักงาน ป.ป.ช.

คณะกรรมการ ป.ป.ช. อาจแต่งตั้งผู้ทรงคุณวุฒิที่มีความรู้และประสบการณ์ด้านการบริหารงานบุคคลร่วมเป็นกรรมการเพื่อทำหน้าที่ในฐานะองค์กรกลางบริหารงานบุคคลก็ได้

ในการบริหารงานบุคคลของสำนักงาน ป.ป.ช. คณะกรรมการองค์กรกลางบริหารงานบุคคล มีอำนาจแต่งตั้งคณะอนุกรรมการเพื่อทำหน้าที่เป็นคณะอนุกรรมการข้าราชการ

---

^{๑๑๑}ร่างมาตรา ๑๙๒ เพื่อเพิ่มประสิทธิภาพในการป้องกันและปราบปรามการทุจริต บัญชีเงินเดือนและเงินประจำตำแหน่งของข้าราชการสาขากระบวนการยุติธรรม ให้ตราเป็นพระราชกฤษฎีกา โดยคำนึงถึงการดำรงตนในวิชาชีพและความเป็นอิสระ รวมถึงการคุ้มครองการปฏิบัติหน้าที่เทียบเคียงได้กับบัญชีเงินเดือนและเงินประจำตำแหน่งขององค์กรในกระบวนการยุติธรรม และเมื่อตราเป็นพระราชกฤษฎีกาแล้วให้มีผลใช้บังคับได้

สำหรับบัญชีเงินเดือนและเงินประจำตำแหน่งของข้าราชการประเภททั่วไป ให้นำบัญชีท้ายกฎหมายว่าด้วยระเบียบข้าราชการพลเรือนมาใช้บังคับโดยอนุโลม

ในกรณีคณะรัฐมนตรีกำหนดเงินเพิ่มค่าครองชีพชั่วคราวตามภาวะเศรษฐกิจ ให้แก่ข้าราชการและเจ้าหน้าที่ของรัฐเป็นการทั่วไป ให้ข้าราชการสำนักงาน ป.ป.ช. ได้รับเงินเพิ่มค่าครองชีพชั่วคราวในหลักเกณฑ์เดียวกันด้วย และการใดที่มีได้บัญญัติไว้ ตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญนี้ ให้นำกฎหมายว่าด้วยระเบียบข้าราชการพลเรือน และกฎหมายว่าด้วยเงินเดือนและเงินประจำตำแหน่งรวมทั้งมติคณะรัฐมนตรีหรือกฎระเบียบที่เกี่ยวข้อง มาใช้บังคับโดยอนุโลม

สำนักงาน ป.ป.ช. ก็ได้ โดยมีองค์ประกอบและอำนาจหน้าที่ตามหลักเกณฑ์และวิธีการที่ คณะกรรมการ ป.ป.ช. กำหนด

ให้คณะกรรมการที่ได้รับแต่งตั้งทำหน้าที่เช่นเดียวกับคณะกรรมการสามัญ ประจำกระทรวงตามกฎหมายว่าด้วยระเบียบข้าราชการพลเรือน

ในการปฏิบัติหน้าที่ของคณะกรรมการกลางบริหารงานบุคคล และ

คณะกรรมการที่ได้รับแต่งตั้งให้มีสิทธิรับค่าเบี้ยประชุมในอัตราเดียวกับ ก.พ. หรือ อ.ก.พ.

แล้วแต่กรณี กระทรวงฯ (เขียนสั้นให้ใช้กฎหมายระเบียบข้าราชการพลเรือนมาบังคับ เว้นแต่ ป.ป.ช. จะกำหนดเป็นอย่างอื่น ส่วนจะใช้ใครเทียบกับอะไร ก็เขียนสั้นได้)

(เทียบเคียงมาตรา ๖๑ พรป. สตง. และมาตรา ๕๑ พรป.กสม.)

(มาตรา ๑๗๒/๕ ย้ายมาจากมาตรา ๑๘๓ วรรคสอง มาตรา ๑๘๔ มาตรา ๑๘๕ และ มาตรา ๑๘๗)

มาตรา ๑๗๒/๕ การกำหนดตำแหน่งของข้าราชการ ป.ป.ช. สำนักงาน ให้เป็นไป ตามที่คณะกรรมการกำหนด โดยให้จำแนกประเภทตำแหน่งดังต่อไปนี้ ผู้มีตำแหน่งในสาขา

กระบวนการยุติธรรมและตำแหน่งทั่วไป โดยพิจารณาจากสาขาอาชีพ ความรู้ ความเชี่ยวชาญและ อื่นๆ ของแต่ละระดับตำแหน่งนั้น (ความในมาตรา ๑๘๓ วรรคสอง)

(๑) ในกรณีสืบค้นตำแหน่งข้าราชการสำนักงาน ป.ป.ช. ในสาขากระบวนการ ยุติธรรมนั้น อย่างน้อยต้องประกอบด้วย ตำแหน่งประเภทบริหาร ตำแหน่งประเภทอำนวยการ

ตั้งแต่ปริญญาโททางกฎหมายขึ้นไป หรือสอบไล่ได้เป็นนิติบัณฑิตตามหลักสูตรของสำนักกฎหมายแห่งนิติบัณฑิตศึกษา หรือสำเร็จการศึกษาระดับปริญญาตรีทางกฎหมายและปริญญาสาขา อื่นอันจะยังประโยชน์ต่อการปฏิบัติงานของสำนักงาน ป.ป.ช. ทั้งนี้ จะต้องมีความรู้และประสบการณ์ ที่เป็นประโยชน์ในการตัดสินใจยุติคดี หรือการให้ความเห็นทางกฎหมาย หรือการดำเนินคดีใน ชั้นศาล ตามหลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขที่คณะกรรมการ ป.ป.ช. ประกาศกำหนด (ควรนึกถึง สาขาหลัก ๆ เช่น วิศวะ วิศวศ การเงิน คอมพิวเตอร์ แล้วว่าผ่านการฝึกอบรมในหลักสูตรการสอบสวน ได้แล้ว ที่มีระยะเวลาการอบรมไม่น้อยกว่าหนึ่งปี) (ความในมาตรา ๑๘๔ และมาตรา ๑๘๗)

(๒) ผู้ที่รับตำแหน่งข้าราชการสำนักงานประเภททั่วไป ให้จำแนกประเภทตำแหน่ง ตามสาขาอาชีพและตามภารกิจของลักษณะงานที่ได้รับมอบหมาย ทั้งนี้ โดยจะมีตำแหน่งประเภท วิชาการตามกฎหมายว่าด้วยระเบียบข้าราชการพลเรือนด้วยก็ได้ (ความในมาตรา ๑๘๔ วรรคสอง)

ให้คณะกรรมการแต่งตั้งพนักงานสอบสวนได้จากข้าราชการสำนักงานตาม (๑) โดย หัวหน้าพนักงานสอบสวนได้ส่วนให้แต่งตั้งจากพนักงานสอบสวนในระดับชำนาญการขึ้นไป ทั้งนี้ ตามหลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขที่คณะกรรมการกำหนด (ความในมาตรา ๑๘๗ วรรคสอง)

ในส่วนของการกำหนดตำแหน่งข้าราชการนั้น ให้เป็นไปตามที่คณะกรรมการ ป.ป.ช. ประกาศ คำหนด (ความในมาตรา ๑๘๕ วรรคท้าย)

มาตรา ๑๘๗ ในการกำหนดตำแหน่งและระดับของข้าราชการประชาชน ยุติธรรม อย่างน้อยต้องประกอบด้วย

- (๑) ตำแหน่งประเภทบริหาร มีระดับ ดังนี้ (ก) ระดับชั้น

(ข) ระดับสูง

(๒) ตำแหน่งประเภทอำนวยการยุติธรรม มีระดับ ดังนี้

(ก) ระดับต้น

(ข) ระดับสูง

(๓) ตำแหน่งประเภทวิชาการยุติธรรม มีระดับดังนี้

(ก) ผู้ช่วยพนักงานไต่สวน

(ข) พนักงานไต่สวน ได้แก่ ระดับต้น ระดับกลาง ระดับสูง และระดับ

ผู้ทรงคุณวุฒิ

ให้คณะกรรมการ ป.ป.ช. แต่งตั้งหัวหน้าพนักงานไต่สวนจากข้าราชการสาขา
กระบวนการยุติธรรม ตาม (๑) (๒) และ (๓) (ข) ยกเว้นพนักงานไต่สวนระดับต้น ทั้งนี้ ตามหลักเกณฑ์
วิธีการ และเงื่อนไขที่คณะกรรมการ ป.ป.ช. กำหนด (อ่านไม่เข้าใจ)

การเลื่อนขั้นเงินเดือนและเงินประจำตำแหน่งของข้าราชการสาขากระบวนการ
ยุติธรรม ให้เป็นไปตามหลักเกณฑ์และวิธีการที่คณะกรรมการ ป.ป.ช. กำหนดโดยให้คำนึงถึงผลงาน
ความประพฤติ สมรรถนะ การลงโทษทางวินัย คุณภาพ ปริมาณ การรักษาวินัย ความประพฤติ
คุณธรรม และจริยธรรม มาประกอบการพิจารณา

(ควรมีบทบัญญัติว่าเมื่อมีเหตุอันควรสงสัยว่าเจ้าหน้าที่คนใดไม่สุจริตให้สั่งพักงาน
ถ้าสอบแล้วมีมูลถ้ามีหลักฐานชัดเจนให้ปล่อย และดำเนินคดีอาญา ถ้าหลักฐานไม่ชัดเจนแต่มีมลทิน
ให้สั่งให้พ้นจากงานทันที)

มาตรา ๑๗๒/๕ ให้คณะกรรมการออกข้อกำหนดทางจริยธรรมขึ้นใช้บังคับแก่
ข้าราชการและลูกจ้างของสำนักงาน ทั้งนี้ ข้อกำหนดทางจริยธรรมดังกล่าวต้องระบุด้วยว่าการฝ่าฝืน
หรือไม่ปฏิบัติตามจะต้องได้รับโทษอย่างไร

ในกรณีที่มีเหตุอันควรสงสัยโดยมีหลักฐานตามสมควรว่าข้าราชการหรือลูกจ้างของ
สำนักงานผู้ใดกระทำการใดโดยไม่สุจริตหรือเอื้อประโยชน์หรือกลั่นแกล้งผู้ใดในการปฏิบัติหน้าที่หรือ
ในการดำเนินการเลือกตั้ง ให้ดำเนินการทางวินัยโดยเร็ว และในระหว่างนั้น ให้คณะกรรมการย้าย
ผู้นั้นให้พ้นจากตำแหน่งหน้าที่หรือจากท้องที่ที่ผู้นั้นปฏิบัติหน้าที่อยู่ทันที

ให้นำความในวรรคหนึ่งและวรรคสองมาใช้บังคับแก่เลขาธิการด้วยโดยอนุโลม
โดยให้คณะกรรมการมีอำนาจสั่งให้หยุดปฏิบัติหน้าที่ไว้พลางก่อนได้

(มาจากมาตรา ๕๓ ร่าง พรป. กกต)

(มาตรา ๑๗๒/๖ ย้ายมาจากมาตรา ๑๗๙)

มาตรา ๑๗๙ ๑๗๒/๖ (แก้ไขให้เป็นทำนองเดียวกับ กกต.) ให้สำนักงาน ป.ป.ช. มี
เลขาธิการคณะกรรมการ ป.ป.ช. เป็นผู้บังคับบัญชาข้าราชการและลูกจ้างของสำนักงานและ
รับผิดชอบการปฏิบัติงานของสำนักงาน ป.ป.ช. ขึ้นตรงต่อคณะกรรมการ ป.ป.ช. โดยมีประธาน
กรรมการ ป.ป.ช. เป็นผู้บังคับบัญชา มีหน้าที่ควบคุมดูแลโดยทั่วไปซึ่งราชการของสำนักงาน ป.ป.ช.
โดยคณะกรรมการจะกำหนดให้มีรองเลขาธิการคณะกรรมการ ป.ป.ช. ผู้ช่วยเลขาธิการคณะกรรมการ
ป.ป.ช. หรือตำแหน่งอื่นที่เทียบเท่า เป็นผู้ช่วยสั่งและปฏิบัติราชการด้วยก็ได้

(เทียบเคียง พรป.กกต. มาตรา ๕๔ และ พรป.สตง. มาตรา ๖๔)

ในกิจการของสำนักงาน ป.ป.ช. ที่เกี่ยวข้องกับบุคคลภายนอก ให้เลขาธิการเป็นผู้แทนของสำนักงาน ป.ป.ช. เพื่อการนี้ เลขาธิการ จะมอบอำนาจหมายให้บุคคลใดปฏิบัติราชการ เฉพาะอย่างแทนก็ได้ ทั้งนี้ ต้องเป็นไปตามระเบียบที่คณะกรรมการ ป.ป.ช. กำหนด โดยประกาศในราชกิจจานุเบกษา (ย้ายไปเป็นมาตรา ๑๗๒/๘)

คุณสมบัติและลักษณะต้องห้ามของ เลขาธิการ และรอง อยู่ไหน

มาตรา ๑๗๒/๕ เลขาธิการต้องเป็นผู้มีความซื่อสัตย์สุจริตเป็นที่ประจักษ์ ปฏิบัติหน้าที่และใช้อำนาจโดยสุจริต เที่ยงธรรม กล้าหาญ เป็นกลาง และปราศจากอคติทั้งปวง มีสัญชาติไทย มีอายุไม่เกินหกสิบปีในวันที่ได้รับแต่งตั้งและมีอายุไม่เกินหกสิบห้าปีในขณะดำรงตำแหน่ง เลขาธิการ และมีคุณสมบัติ ประสบการณ์ และความเชี่ยวชาญอันจะเป็นประโยชน์แก่การปฏิบัติงานของสำนักงานตามที่คณะกรรมการกำหนด

เลขาธิการมีวาระการดำรงตำแหน่งห้าปีนับแต่วันที่ได้รับแต่งตั้ง และให้ดำรงตำแหน่งได้เพียงวาระเดียว (นำมาจากมาตรา ๑๘๐ วรคหนึ่ง)

(เทียบเคียงมาตรา ๕๕ พรป.ผู้ตรวจการแผ่นดิน และมาตรา ๕๕ พรป.กกต.)

มาตรา ๑๘๐ ๑๗๒/๖ ให้เลขาธิการมีวาระการดำรงตำแหน่งห้าปี และให้ดำรงตำแหน่งได้เพียงวาระเดียว (ย้ายไปเป็นมาตรา ๑๗๒/๕ วรคสอง)

นอกจากการพ้นจากตำแหน่งตามวาระแล้ว เลขาธิการคณะกรรมการ ป.ป.ช. พ้นจากตำแหน่งเมื่อ

(๑) ตาย

(๒) พ้นจากราชการตามกฎหมายว่าด้วยบำเหน็จบำนาญข้าราชการ (กำหนดไว้เป็นคุณสมบัติเลขาธิการในมาตรา ๑๗๒/๕ แล้ว)

(๓) ลาออก

(๓/๑) ขาดคุณสมบัติตามมาตรา ๑๗๒/๕ หรือมีลักษณะต้องห้ามตามมาตรา ๘

(๔) มีพระบรมราชโองการให้ออกด้วยความเห็นชอบของคณะกรรมการ ป.ป.ช.

(๕) ถูกลงโทษทางวินัยไล่ออกหรือปลดออก

(๖) เป็นบุคคลล้มละลาย

(๗) ต้องโทษตามคำพิพากษาถึงที่สุดให้จำคุก เว้นแต่ในความผิดที่กระทำโดยประมาทหรือความผิดลหุโทษ

————— (๘) เป็นคนไร้ความสามารถหรือเสมือนไร้ความสามารถ

————— (๙) เป็นข้าราชการการเมือง สมาชิกวุฒิสภา สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร สมาชิกพรรคการเมือง กรรมการ หรือผู้ดำรงตำแหน่งที่รับผิดชอบในการบริหารพรรคการเมือง

————— (๑๐) เป็นผู้จัดการ กรรมการ ที่ปรึกษา ตัวแทนหรือลูกจ้างของบุคคล ห้างหุ้นส่วน บริษัทหรือองค์กรใดๆ ซึ่งดำเนินธุรกิจเพื่อหากำไร

เทียบเคียงมาตรา ๕๖ พรป.กกต. และมาตรา ๕๐ พรป.สดง.

มาตรา ๑๗๒/๗ เลขานุการมีหน้าที่และอำนาจควบคุมดูแลการปฏิบัติงานโดยทั่วไปของสำนักงานให้เป็นไปตามกฎหมาย ระเบียบ ประกาศ และมติของคณะกรรมการ และให้มีหน้าที่และอำนาจดังต่อไปนี้ด้วย

(๑) บรรจุ แต่งตั้ง โอน ถอดถอน เลื่อน ลดเงินเดือนหรือค่าจ้าง ลงโทษทางวินัย ข้าราชการหรือลูกจ้างของสำนักงาน ตลอดจนให้ข้าราชการและลูกจ้างของสำนักงานออกจากตำแหน่ง ทั้งนี้ ตามระเบียบของคณะกรรมการ

(๒) วางระเบียบเกี่ยวกับการปฏิบัติงานของสำนักงานเท่าที่ไม่ขัดกับระเบียบหรือประกาศหรือมติของคณะกรรมการ

(๓) หน้าที่และอำนาจตามที่กำหนดไว้ในพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญนี้หรือกฎหมายอื่น และตามที่คณะกรรมการกำหนด

(มาจากมาตรา ๕๗ พรป.กกต.) (**มาตรา ๑๕๑ กำหนดรายละเอียดของผู้มีอำนาจสั่งบรรจุด้วย ซึ่งไม่ได้นำมาใส่เพราะ (๑) กำหนดให้เป็นไปตามระเบียบ)

(ย้ายมาตรา ๑๗๕ วรรคสอง มาเป็นมาตรา ๑๗๒/๘)

มาตรา ๑๗๒/๘ ในกิจการของสำนักงาน ป.ป.ช. ที่เกี่ยวข้องกับบุคคลภายนอก ให้เลขานุการเป็นผู้แทนของสำนักงาน ป.ป.ช. เพื่อการนี้ เลขานุการ จะมอบอำนาจหมายให้บุคคลใดปฏิบัติราชการเฉพาะอย่างแทนก็ได้ ทั้งนี้ ต้องเป็นไปตามระเบียบที่คณะกรรมการ ป.ป.ช. กำหนด โดยประกาศในราชกิจจานุเบกษา

ในการดำเนินการตามวรรคหนึ่ง ถ้าเป็นกิจการสำคัญเกี่ยวกับการงบประมาณของสำนักงาน และกิจการอื่นใดที่มีผลต่อการปฏิบัติภารกิจของคณะกรรมการตามที่คณะกรรมการกำหนด ให้เลขานุการขอความเห็นชอบจากคณะกรรมการก่อน

(มาจากมาตรา ๕๘ พรป.กกต.)

มาตรา ๑๗๓ ให้สำนักงาน ป.ป.ช. เสนองบประมาณรายจ่ายตามมติของคณะกรรมการ ป.ป.ช. ต่อคณะรัฐมนตรี เพื่อ(พิจารณา)จัดสรรเป็นเงินอุดหนุนของคณะกรรมการ ป.ป.ช. และสำนักงาน ป.ป.ช. ไว้ในร่างพระราชบัญญัติงบประมาณรายจ่ายประจำปีหรือร่างพระราชบัญญัติงบประมาณรายจ่ายเพิ่มเติม แล้วแต่กรณี ในการนี้ คณะรัฐมนตรีอาจความเห็นเกี่ยวกับการจัดสรรงบประมาณของคณะกรรมการ ป.ป.ช. และสำนักงาน ป.ป.ช. ไว้ในรายงานการเสนอร่างพระราชบัญญัติงบประมาณรายจ่ายประจำปีหรือร่างพระราชบัญญัติงบประมาณรายจ่ายเพิ่มเติมด้วยก็ได้ (ไปดูร่าง กกต. เกี่ยวกับเรื่องนี้ แล้วเขียนทำนองเดียวกัน)

ในการเสนอหรือพิจารณางบประมาณรายจ่าย ร่างพระราชบัญญัติงบประมาณรายจ่ายประจำปีหรือร่างพระราชบัญญัติงบประมาณรายจ่ายเพิ่มเติมตามวรรคหนึ่ง หรือในการพิจารณาเรื่องใดเกี่ยวกับคณะกรรมการ ป.ป.ช. หรือสำนักงาน ป.ป.ช. ถ้าเลขานุการคณะกรรมการ ป.ป.ช. ร้องขอ คณะรัฐมนตรี สภาผู้แทนราษฎร วุฒิสภา หรือคณะกรรมการที่เกี่ยวข้อง อาจอนุญาตให้เลขานุการคณะกรรมการ ป.ป.ช. หรือผู้ซึ่งเลขานุการคณะกรรมการ ป.ป.ช. มอบหมายมาชี้แจงได้ (ทำไม่ต้องเขียน)

ให้คณะกรรมการเสนองบประมาณรายจ่าย เพื่อจัดสรรเป็นเงินอุดหนุนของ
คณะกรรมการและสำนักงานไว้ในร่างพระราชบัญญัติงบประมาณรายจ่ายประจำปี
หรือร่างพระราชบัญญัติงบประมาณรายจ่ายเพิ่มเติม แล้วแต่กรณี

ในกรณีที่คณะกรรมการเห็นว่างบประมาณรายจ่ายที่ได้รับการจัดสรรให้ไม่เพียงพอ
ให้คณะกรรมการเสนอคำขอแปรญัตติต่อคณะกรรมการพิจารณาพิจารณาของสภาผู้แทนราษฎร
ได้โดยตรง

ในการเสนองบประมาณรายจ่ายตามวรรคหนึ่งและวรรคสอง ให้คณะกรรมการแจ้ง
ให้คณะรัฐมนตรีทราบถึงรายได้และทรัพย์สินที่มีอยู่ด้วย

(มาจาก ม. ๖๐ พรป. กต.)

มาตรา ๑๗๓/๑ เมื่อพระราชบัญญัติงบประมาณรายจ่ายประจำปีหรือ
พระราชบัญญัติงบประมาณรายจ่ายเพิ่มเติมตามมาตรา ๑๗๓ ใช้บังคับแล้ว ให้สำนักงานจัดทำ
งบประมาณรายจ่ายประจำปีเพื่อขอความเห็นชอบจากคณะกรรมการ และเผยแพร่ให้ประชาชนทราบ
เป็นการทั่วไป

การใช้จ่ายเงินของสำนักงานต้องเป็นไปตามที่ระบุไว้ในงบประมาณรายจ่ายประจำปี
ตามวรรคหนึ่ง เว้นแต่จะได้รับอนุมัติจากคณะกรรมการเป็นการเฉพาะกรณี

ในการเบิกงบประมาณที่ได้รับการจัดสรร ให้สำนักงานส่งข้อมูลคำขอเบิก
งบประมาณต่อกรมบัญชีกลาง โดยให้ระบุจำนวนเงินที่จะต้องใช้ในแต่ละงวด งวดละสามเดือน และให้
กรมบัญชีกลางส่งจ่ายเงินให้แก่สำนักงานภายในสามวันก่อนวันขึ้นงวดใหม่ แต่ในกรณีที่สำนักงาน
มีความจำเป็นต้องใช้เงินมากกว่าที่ได้แจ้งไว้ในงวดใด ให้กรมบัญชีกลางจ่ายให้ตามที่สำนักงานร้องขอ

(มาจาก ม. ๖๑ ร่าง พรป. กต.)

มาตรา ๑๗๓/๒ รายได้และทรัพย์สินในการดำเนินกิจการของสำนักงาน
ประกอบด้วย

- (๑) เงินอุดหนุนที่ได้รับตามมาตรา ๑๗๓
- (๒) รายได้จากค่าธรรมเนียมหรือทรัพย์สินของสำนักงาน
- (๓) ทรัพย์สินที่มีผู้ทูลให้แก่สำนักงาน
- (๔) ดอกผลหรือประโยชน์ของเงินหรือทรัพย์สินของสำนักงาน
- (๕) รายได้อื่นตามที่กฎหมายกำหนด

ในการรับทรัพย์สินตาม (๓) ให้คำนึงถึงความเป็นกลางในการปฏิบัติหน้าที่ และใน
กรณีที่คณะกรรมการเห็นว่าการรับทรัพย์สินดังกล่าวอาจมีผลกระทบต่อความเป็นกลางในการปฏิบัติ
หน้าที่ของสำนักงาน จะสั่งให้สำนักงานไม่รับทรัพย์สินนั้นหรือให้คืนทรัพย์สินนั้นแก่ผู้ทูลให้ก็ได้

การใช้จ่ายเงินรายได้ของสำนักงานให้เป็นไปตามระเบียบที่คณะกรรมการกำหนด

(มาจากมาตรา ๖๕ พรป.สตง. และมาตรา ๖๒ พรป.กต.)

มาตรา ๑๗๔ เงินงบประมาณที่คณะกรรมการ ป.ป.ช. และสำนักงาน ป.ป.ช. ได้รับ
จัดสรรเป็นเงินอุดหนุนตามมาตรา ๑๓๕-๑๗๓ หากมีเงินเหลือจ่าย รายได้ของสำนักงานไม่เป็นรายได้
ที่ต้องนำส่งคลัง ตามกฎหมายว่าด้วยเงินคลัง กฎหมายว่าด้วยวิธีการงบประมาณ หรือกฎหมายอื่น
(ในการขอจัดสรรเงินงบประมาณ ต้องแจ้งด้วยว่าเงินที่เหลือมีอยู่เท่าไร) (มีอยู่ในมาตรา ๑๗๓ แล้ว)

ความในวรรคหนึ่ง ให้รวมถึงรายรับรายได้หรือค่าธรรมอื่นของสำนักงาน ป.ป.ช. ที่ไม่ต้องนำส่งคลังด้วย เว้นแต่พระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญนี้จะบัญญัติไว้เป็นอย่างอื่น (มีรายได้อะไร จากไหน)

ให้สำนักงานจัดทำรายงานการรับและการใช้จ่ายเงินตามวรรคหนึ่งเสนอต่อรัฐสภา และคณะรัฐมนตรีเมื่อสิ้นปีงบประมาณทุกปี

อสังหาริมทรัพย์ซึ่งสำนักงานได้กรรมสิทธิ์มาไม่ว่าจากการซื้อ หรือมีผู้ยกให้ ให้เป็นที่ราชพัสดุแต่สำนักงานมีอำนาจในการปกครองดูแล ใช้ หรือหาประโยชน์ได้

(มาจากมาตรา ๖๓ พรป.กต. และมาตรา ๗๐ พรป.สตง.)

มาตรา ๑๗๕ ในกรณีที่มีกฎหมาย กฎ ระเบียบ ข้อบังคับ หรือประกาศกำหนดให้ กระหรง ทบวง กรม ได้รับการยกเว้นไม่ต้องเสียภาษี หรือได้รับการยกเว้น หรือผ่อนผันการปฏิบัติ ตามกฎหมายในเรื่องใด ให้สำนักงาน ป.ป.ช. ได้รับการยกเว้น หรือผ่อนผันการปฏิบัติตามกฎหมาย ในเรื่องนั้นด้วย (แปลว่าอะไร ปปช. มีหน้าที่ตรวจสอบ ถ้าขอสิทธิ จะเป็นประโยชน์ทับซ้อน หรือไม่)

มาตรา ๑๗๔/๑ ทรัพย์สินของสำนักงานไม่อยู่ในความรับผิดชอบแห่งการบังคับคดี และผู้ใดจะยกอายุความขึ้นเป็นข้อต่อสู้คดี

(มาจากมาตรา ๖๔ พรป.กต. และมาตรา ๗๑ พรป.สตง.)

มาตรา ๑๗๖ ให้สำนักงาน ป.ป.ช. เป็นหน่วยรับตรวจตามกฎหมายประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการตรวจเงินแผ่นดิน

ให้สำนักงานจัดทำงบดุล งบการเงิน และบัญชีทำการ ส่งผู้สอบบัญชีภายในเก้าสิบ วันนับแต่วันสิ้นปีบัญชี

ให้เมื่อสำนักงานการตรวจเงินแผ่นดินเป็นผู้สอบบัญชีของสำนักงาน โดยให้จัดทำ การตรวจสอบรับรองบัญชีและการเงินทุกประเภทของคณะกรรมการ ป.ป.ช. และสำนักงาน ป.ป.ช. โดย แสดงให้เห็นด้วยว่าการใช้จ่ายดังกล่าวเป็นไปตามวัตถุประสงค์ ประหยัด ได้ผลตามเป้าหมาย มี ประสิทธิภาพ เกิดผลสัมฤทธิ์ และคุ้มค่าเพียงใดแล้วทำรายงานให้เสนอผลการสอบบัญชีต่อรัฐสภา ผู้แทนราษฎร วุฒิสภา และคณะรัฐมนตรี โดยไม่ชักช้า (ให้ตรวจในแง่ประสิทธิผลของการใช้จ่ายเงิน ด้วย) (มาจากมาตรา ๖๕ พรป.กต.)

มาตรา ๑๗๖/๑ ให้พนักงานเจ้าหน้าที่ตั้งแต่ระดับผู้อำนวยการกองขึ้นไป พนักงาน ใต้สวน และพนักงานเจ้าหน้าที่ซึ่งมีหน้าที่เกี่ยวกับการตรวจสอบทรัพย์สินและหนี้สิน มีหน้าที่ยื่นบัญชี รายการทรัพย์สินและหนี้สินของตน คู่สมรส และบุตรที่ยังไม่บรรลุนิติภาวะ รวมทั้งทรัพย์สินที่ มอบหมายให้อยู่ในความครอบครองหรือดูแลของบุคคลอื่นไม่ว่าโดยทางตรงหรือทางอ้อมต่อผู้ว่า การตรวจเงินแผ่นดิน ตามหลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขการยื่นบัญชีทรัพย์สินและหนี้สินและการ เปิดเผยบัญชีทรัพย์สินและหนี้สินที่คณะกรรมการ ป.ป.ช. ใช้บังคับกับเจ้าหน้าที่ของรัฐ โดยให้อำนาจ ของคณะกรรมการ ป.ป.ช. ในส่วนที่เกี่ยวกับการตรวจสอบทรัพย์สินและหนี้สินตามพระราชบัญญัติ ประกอบรัฐธรรมนูญนี้ เป็นอำนาจของผู้ว่าการตรวจเงินแผ่นดิน

ให้นำมาตรา ๓๖/๒ มาใช้บังคับกับดำเนินคดีกับบุคคลตามวรรคหนึ่งโดยอนุโลม

มาตรา ๑๓๖/๒ เพื่อให้เกิดธรรมาภิบาลภายในสำนักงาน ในกรณีตรวจพบหรือมีผู้ร้องเรียนหรือกล่าวหาว่าพนักงานเจ้าหน้าที่รั่วรัยผิดปกติ กระทำความผิดฐานทุจริตต่อหน้าที่หรือกระทำความผิดต่อตำแหน่งหน้าที่ราชการ หรือความผิดต่อตำแหน่งหน้าที่ในการยุติธรรม คณะกรรมการ ป.ป.ช. จะส่งเรื่องให้สำนักงานการตรวจเงินแผ่นดินดำเนินการแทนก็ได้
ในการนี้ ให้ผู้ว่าการตรวจเงินแผ่นดินหรือผู้ซึ่งผู้ว่าการตรวจเงินแผ่นดินมอบหมายดำเนินการได้สวนเบื้องต้น และเมื่อได้สวนเบื้องต้นแล้วให้ส่งรายงานการได้สวนเบื้องต้นให้คณะกรรมการ ป.ป.ช. พิจารณาวินิจฉัย โดยให้ถือว่าเอกสารและหลักฐานที่ผู้ว่าการได้สวนหรือจัดทำขึ้นเป็นส่วนหนึ่งของสำนวนการได้สวนของคณะกรรมการ ป.ป.ช.

ในการดำเนินการตามวรรคหนึ่ง ให้ผู้ว่าการและผู้ซึ่งผู้ว่าการมอบหมายมีอำนาจหน้าที่เช่นเดียวกับหัวหน้าพนักงานได้สวน และพนักงานได้สวน ตามกฎหมายประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยคณะกรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตแห่งชาติ

คณะกรรมการ ป.ป.ช. ต้องพิจารณาและวินิจฉัยตามวรรคหนึ่งให้แล้วเสร็จภายในหกสิบวันนับแต่วันที่ได้รับรายงานการได้สวนเบื้องต้น

มาตรา ๑๓๗ ให้สำนักงาน ป.ป.ช. เป็นหน่วยงานของรัฐตามพระราชบัญญัติความรับผิดทางละเมิดของเจ้าหน้าที่ของรัฐ (มีวิธีอื่นใหม่) (การกำหนดหน่วยงานของรัฐตามพระราชบัญญัติความรับผิดทางละเมิดของเจ้าหน้าที่ พ.ศ. ๒๕๓๙ ทำได้โดยการแก้ไขเพิ่มเติมพระราชกฤษฎีกากำหนดหน่วยงานของรัฐตามพระราชบัญญัติความรับผิดทางละเมิดของเจ้าหน้าที่ พ.ศ. ๒๕๓๙ พ.ศ. ๒๕๔๐ ให้ สำนักงาน ป.ป.ช. เป็นหน่วยงานของรัฐตามพระราชบัญญัติความรับผิดทางละเมิดฯ เช่นเดียวกับ สำนักงานคณะกรรมการการเลือกตั้ง ตามมาตรา ๓ (๗) แห่งพระราชกฤษฎีกานี้)

มาตรา ๑๓๘ เพื่อประโยชน์ในการปฏิบัติหน้าที่ตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญนี้ ให้สำนักงาน ป.ป.ช. ได้รับยกเว้นไม่อยู่ภายใต้บังคับกฎหมายว่าด้วยอาวุธปืน เครื่องกระสุนปืน วัตถุระเบิด ดอกไม้เพลิง และสิ่งเทียมอาวุธปืนและกฎหมายว่าด้วยการควบคุมยุทธภัณฑ์เช่นเดียวกับราชการทหารและตำรวจตามกฎหมายดังกล่าว (น่าจะเกินไป) (ได้รับยกเว้นตามกฎหมายกระทรวงอยู่แล้ว (กฎกระทรวงการมีและใช้อาวุธปืน เครื่องกระสุนปืน วัตถุระเบิด ดอกไม้เพลิง และสิ่งเทียมอาวุธปืนของหน่วยราชการและรัฐวิสาหกิจ และการมอบให้ประชาชนมีและใช้เพื่อช่วยเหลือราชการ พ.ศ. ๒๕๕๓ ข้อ ๒ (๒๘) กำหนดให้ สำนักงาน ป.ป.ช. ไม่อยู่ภายใต้บังคับแห่งพระราชบัญญัติอาวุธปืน เครื่องกระสุนปืน วัตถุระเบิด ดอกไม้เพลิง และสิ่งเทียมอาวุธปืน พ.ศ. ๒๕๔๐)

สำนักงาน ป.ป.ช. จะมีอาวุธปืน เครื่องกระสุนปืน วัตถุระเบิด ดอกไม้เพลิง และสิ่งเทียมอาวุธปืนและยุทธภัณฑ์ ชนิดใด ขนาดใด จำนวนเท่าใด ให้เป็นไปตามที่คณะกรรมการ ป.ป.ช. กำหนด

การมี การใช้ และการพาอาวุธปืน เครื่องกระสุนปืน และยุทธภัณฑ์ไปใช้ในการปฏิบัติหน้าที่ของกรรมการ ป.ป.ช. กรรมการได้สวนหัวหน้าพนักงานได้สวน พนักงานได้สวน และพนักงานเจ้าหน้าที่ หรือบุคคลที่ได้รับแต่งตั้งให้เป็นไปตามระเบียบที่คณะกรรมการ ป.ป.ช. กำหนด

มาตรา ๑๗๙ ย้ายไปเป็นมาตรา ๑๗๒/๖ ต่อจากเรื่องการบริหารงานบุคคล
 มาตรา ๑๗๙ (แก้ไขเป็นทำนองเดียวกับ กคต.) ให้สำนักงาน ป.ป.ช. มีเลขาธิการ
 คณะกรรมการ ป.ป.ช. เป็นผู้บังคับบัญชาข้าราชการและลูกจ้างสำนักงาน ป.ป.ช. ขึ้นตรงต่อ
 คณะกรรมการ ป.ป.ช. โดยมีประธานกรรมการ ป.ป.ช. เป็นผู้บังคับบัญชา มีหน้าที่ควบคุมดูแล
 โดยทั่วไปซึ่งราชการของสำนักงาน ป.ป.ช. โดยมีรองเลขาธิการคณะกรรมการ ป.ป.ช. ผู้ช่วย
 เลขาธิการคณะกรรมการ ป.ป.ช. หรือตำแหน่งอื่นที่เทียบเท่า เป็นผู้ช่วยสั่งและปฏิบัติราชการด้วยก็ได้
 ในกิจการของสำนักงาน ป.ป.ช. ที่เกี่ยวข้องกับบุคคลภายนอก ให้เลขาธิการ
 คณะกรรมการ ป.ป.ช. เป็นผู้แทนของสำนักงาน ป.ป.ช. เพื่อการนี้ เลขาธิการคณะกรรมการ ป.ป.ช.
 จะมอบหมายให้บุคคลใดปฏิบัติราชการเฉพาะอย่างแทนก็ได้ ทั้งนี้ ต้องเป็นไปตามระเบียบที่
 คณะกรรมการ ป.ป.ช. กำหนด โดยประกาศในราชกิจจานุเบกษา

คุณสมบัติและลักษณะต้องห้ามของ เลขาธิการ และรอง อยู่ไหน
 ยังขาดคุณสมบัติและลักษณะต้องห้ามของเลขาธิการ

(มาตรา ๑๘๐ ย้ายไปเป็นมาตรา ๑๗๒/๕ และมาตรา ๑๗๒/๖)

มาตรา ๑๘๐ ให้เลขาธิการมีวาระการดำรงตำแหน่งห้าปี และให้ดำรงตำแหน่ง
 ได้เพียงวาระเดียว

นอกจากพ้นจากตำแหน่งตามวาระแล้ว เลขาธิการคณะกรรมการ ป.ป.ช.
 พ้นจากตำแหน่งเมื่อ

- (๑) ตาย
- (๒) พ้นจากราชการตามกฎหมายว่าด้วยบำเหน็จบำนาญข้าราชการ
- (๓) ลาออก
- (๔) มีพระบรมราชโองการให้ออกด้วยความเห็นชอบของคณะกรรมการ ป.ป.ช.
- (๕) ถูกลงโทษทางวินัยไล่ออกหรือปลดออก
- (๖) เป็นบุคคลล้มละลาย
- (๗) ต้องโทษตามคำพิพากษาถึงที่สุดให้จำคุก เว้นแต่ในความผิดที่กระทำโดย
 ประมาทหรือความผิดลหุโทษ
- (๘) เป็นคนไร้ความสามารถหรือเสมือนไร้ความสามารถ
- (๙) เป็นข้าราชการการเมือง สมาชิกวุฒิสภา สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร สมาชิกพรรค
 การเมือง กรรมการ หรือผู้ดำรงตำแหน่งที่รับผิดชอบในการบริหารพรรคการเมือง
- (๑๐) เป็นผู้จัดการ กรรมการ ที่ปรึกษา ตัวแทนหรือลูกจ้างของบุคคล ห้างหุ้นส่วน
 บริษัทหรือองค์กรใดๆ ซึ่งดำเนินธุรกิจเพื่อหากำไร

** ค้างไว้ (ประเด็น สนง. ปปจ. รอผล การหารือร่วมกับท่านวิชาฯ ในคณะอนุฯ)

มาตรา ๑๘๑ ให้มีสำนักงานคณะกรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริต
 แห่งชาติประจำจังหวัด เรียกโดยย่อว่า "สำนักงาน ป.ป.ช. ประจำจังหวัด" เป็นส่วนราชการในสังกัด

ข้อสังเกตของอธิบดีอัยการ : ควรกำหนดให้มีสำนักงาน ป.ป.ช. ประจำภาคขึ้น โดยให้มีภารกิจ
 การสอบสวนดำเนินคดีการสืบสวนและการควบคุมตัวดำเนินคดี เพราะในปัจจุบันการสอบสวนทั้งหมดยังอยู่ที่ส่วนกลาง

สำนักงาน ป.ป.ช. โดยมีผู้อำนวยการสำนักงาน ป.ป.ช. ประจำจังหวัด เป็นหัวหน้าส่วนราชการระดับจังหวัด (ถ้าไม่มีจะเสียท้ายย่อว่า รมแล้วได้ทำให้งบเกิดประสิทธิภาพมากขึ้นอย่างไร ดังนั้นมีแค่ ๑๓๖) ~~ระดับจังหวัด~~ จะได้เกิดผลรวมพลัง

เพื่อประโยชน์ในการบริหารราชการสำนักงาน ป.ป.ช. ให้จัดตั้งสำนักงาน ป.ป.ช. ภาคตามจำนวนที่คณะกรรมการ ป.ป.ช. กำหนด โดยมีผู้ช่วยเลขาธิการคณะกรรมการ ป.ป.ช. หรือตำแหน่งที่เรียกชื่ออย่างอื่น เป็นหัวหน้าส่วนราชการภาค

ให้สำนักงาน ป.ป.ช. ประจำจังหวัดและสำนักงาน ป.ป.ช. ภาค มีหน้าที่รับผิดชอบงานของคณะกรรมการ ป.ป.ช. หรือลงมติในคดีคณะกรรมการ ป.ป.ช. มอบหมาย และให้หัวหน้าส่วนราชการตามวรรคหนึ่งและวรรคสอง เป็นผู้บังคับบัญชาข้าราชการและเจ้าหน้าที่ในจังหวัดหรือภาคของตน แล้วแต่กรณี ขึ้นตรงต่อเลขาธิการคณะกรรมการ ป.ป.ช. โดยมีอำนาจในคำสั่งราชการ การอนุมัติ การอนุญาต และลงนามในหนังสือเพื่อดำเนินการให้เป็นไปตามอำนาจหน้าที่ตามที่เลขาธิการคณะกรรมการ ป.ป.ช. มอบหมาย หรือตามที่กฎหมายกำหนด

ส่วนที่ ๒

การบริหารราชการสำนักงาน ป.ป.ช.

มาตรา ๑๘๒ ย้ายไปเป็นมาตรา ๑๗๒/๑

มาตรา ๑๘๒ ให้คณะกรรมการ ป.ป.ช. มีอำนาจออกระเบียบหรือประกาศเกี่ยวกับการบริหารงานทั่วไป การงบประมาณ การเงินและทรัพย์สิน และการดำเนินการอื่นในการบริหารราชการสำนักงาน ป.ป.ช. โดยเฉพาะในเรื่องดังต่อไปนี้

(๑) การแบ่งส่วนราชการภายในของสำนักงาน ป.ป.ช. และขอบเขตหน้าที่ของส่วนราชการดังกล่าว (ต้องคำนึงถึงประสิทธิภาพ การไม่ขยายขั้นตอน การประหยัด)

(๒) การกำหนดตำแหน่ง การกำหนดคุณสมบัติ การคัดเลือก การบรรจุ การแต่งตั้ง การทดลองปฏิบัติหน้าที่ราชการ การย้าย การเลื่อนตำแหน่ง การลาหยุดราชการของข้าราชการสำนักงาน ป.ป.ช. การพ้นจากตำแหน่ง การประเมินผลการปฏิบัติราชการ การเลื่อนขั้นเงินเดือน ค่าตอบแทนพิเศษ การออกจากราชการ การสั่งพักราชการ การสั่งให้ออกจากราชการไว้ก่อน วินัย การสอบสวนและการลงโทษทางวินัย การร้องทุกข์และการอุทธรณ์การลงโทษสำหรับข้าราชการและลูกจ้าง เว้นแต่พระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญนี้ จะกำหนดไว้เป็นอย่างอื่น

(๓) กำหนดหลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขในการโอนและการเทียบชั้นเพื่อแต่งตั้งข้าราชการประเภททั่วไปให้ดำรงตำแหน่งสาขากระบวนกรยุติธรรม (มายังไง)

(๔) การรักษาราชการแทนและการปฏิบัติราชการแทนในตำแหน่งของข้าราชการสำนักงาน ป.ป.ช.

และการควบคุมตัวมาดำเนินคดีนั้น เจ้าหน้าที่ ป.ป.ช. ได้ดำเนินการมาจากส่วนกลางทั้งสิ้น อันเป็นความยุ่งยากและเป็น การยากที่จะดำเนินการให้ลุล่วงเพราะเหตุผู้ถูกกล่าวหาและพยานหลักฐานบุคคลได้อยู่กระจัดกระจายต่างพื้นที่กันทุกภาค พื้นที่ของประเทศโดยยุบสำนักงาน ป.ป.ช. จังหวัดที่แทบจะไม่มีความสามารถดำเนินการใดๆ ได้เลย ให้มารวมศูนย์ ดำเนินการอย่างมีประสิทธิภาพเกิดประโยชน์สูงสุดแก่ราชการและป้องกันการเข้าไปยุ่งเกี่ยว โกลัซติดกับกลุ่มข้าราชการ ผู้ใหญ่และกลุ่มการเมืองในเขตพื้นที่แต่ละจังหวัด

(๕) การกำหนดวันเวลาทำงาน วันหยุดราชการตามประเพณี และวันหยุดราชการประจำปี (ควรใช้วันหยุดตามมติคณะรัฐมนตรี เว้นแต่ ป.ป.ช. จะเปลี่ยนแปลงเป็นครั้งคราว)

(๖) การกำหนดเครื่องแบบและการแต่งกายของกรรมการ ป.ป.ช. ข้าราชการและลูกจ้างสำนักงาน ป.ป.ช.

(๗) การจ้างและการแต่งตั้งบุคคลเพื่อเป็นผู้เชี่ยวชาญ หรือเป็นผู้ชำนาญการเฉพาะด้านอันจะเป็นประโยชน์ต่อการปฏิบัติราชการของสำนักงาน ป.ป.ช. รวมทั้งอัตราค่าตอบแทนการจ้างด้วย

(๘) การแต่งตั้งคณะอนุกรรมการ บุคคลหรือคณะบุคคลเพื่อดำเนินกิจการใด ๆ ตามแต่จะมอบหมาย

(๙) การบริหารจัดการงบประมาณและการพัสดุของสำนักงาน ป.ป.ช. (ไม่น่าจะใช้หน้าที่ ป.ป.ช.)

(๑๐) การจัดสวัสดิการการสงเคราะห์อื่น เงินเพิ่มสำหรับตำแหน่งที่มีเหตุพิเศษ เงินเพิ่มค่าครองชีพชั่วคราว และเงินค่าตอบแทนพิเศษอื่นแก่ข้าราชการสำนักงาน ป.ป.ช.

(๑๑) ช่วยเหลือและสนับสนุนในกรณีข้าราชการหรือพนักงานเจ้าหน้าที่ถูกฟ้องคดีอาญาหรือคดีแพ่ง หรือคดีอื่น รวมทั้งการให้เงินช่วยเหลือจากการถูกดำเนินคดีหรือการไปเป็นพยานศาล

(๑๒) การรักษาทะเบียนประวัติและควบคุมการเกษียณอายุของข้าราชการสำนักงาน ป.ป.ช.

(๑๓) การกำหนดวิธีการและเงื่อนไขในการจ้างลูกจ้างสำนักงาน ป.ป.ช. รวมทั้งการลาหยุดราชการและการจัดสวัสดิการหรือการสงเคราะห์อื่น วินัย การสอบสวนและการลงโทษทางวินัย การร้องทุกข์และการอุทธรณ์การลงโทษของลูกจ้างสำนักงาน ป.ป.ช.

(เรื่องบางเรื่องควรวางหลักเกณฑ์และให้สำนักงานเป็นคนออก)

(๑๔) กำหนดประมวลจริยธรรมของข้าราชการสำนักงาน ป.ป.ช. (ย้ายไป ๑๘๒/๑)

(๑๕) การกำหนดค่าเบี้ยประชุมของคณะกรรมการไต่สวน คณะอนุกรรมการ และคณะบุคคลที่คณะกรรมการ ป.ป.ช. แต่งตั้ง

(๑๖) การวางระเบียบว่าด้วยการจัดทำ การเปิดเผย การเผยแพร่ การเก็บรักษา และการทำลายเอกสารและข้อมูลที่อยู่ในความครอบครองของคณะกรรมการ ป.ป.ช. และสำนักงาน ป.ป.ช. ทั้งนี้ เอกสารและข้อมูลดังกล่าวต้องอยู่ในรูปแบบ วิธีการหรือช่องทางที่คนพิการสามารถเข้าถึงและใช้ประโยชน์ได้ด้วย (ถ้าทำอย่างนี้จะเอาเงินที่เหนามาทำ)

(๑๗) วางระเบียบเก็บรักษาและบริหารจัดการพยานหลักฐานของกลางในคดีและทรัพย์สิน รวมทั้งการจำหน่าย การมอบหมายให้ผู้อื่นเก็บรักษา หรือจำหน่ายทรัพย์สินดังกล่าวตามมาตรา ๑๗๒ (๕)

ระเบียบหรือประกาศตามวรรคหนึ่ง ให้ประธานกรรมการ ป.ป.ช. เป็นผู้ลงนามและเมื่อได้ประกาศในราชกิจจานุเบกษาแล้วให้ใช้บังคับได้

(ย้ายไปเป็นมาตรา ๑๗๒/๕)

มาตรา ๑๘๒/๑ ให้คณะกรรมการ ป.ป.ช. ออกข้อกำหนดทางจริยธรรมขึ้นใช้บังคับแก่พนักงานและลูกจ้างของสำนักงาน ป.ป.ช. ทั้งนี้ ข้อกำหนดทางจริยธรรมดังกล่าวต้องระบุด้วยว่าการฝ่าฝืนหรือไม่ปฏิบัติตามจะต้องได้รับโทษอย่างไร

ในกรณีที่มีเหตุอันควรสงสัยโดยมีหลักฐานตามสมควรว่าพนักงานหรือลูกจ้างของสำนักงานผู้ใดกระทำการใดโดยไม่สุจริตหรือเอื้อประโยชน์หรือกลั่นแกล้งผู้ใดในการปฏิบัติหน้าที่ หรือในการดำเนินการเลือกตั้ง ให้ดำเนินการทางวินัยโดยเร็ว และในระหว่างนั้น ให้คณะกรรมการ ป.ป.ช. ย้ายผู้นั้นให้พ้นจากตำแหน่งหน้าที่หรือจากท้องที่ที่ผู้นั้นปฏิบัติหน้าที่อยู่ทันที

ให้นำความในวรรคสองมาใช้บังคับแก่เลขาธิการด้วยโดยอนุโลม โดยให้คณะกรรมการ ป.ป.ช. มีอำนาจสั่งให้หยุดปฏิบัติหน้าที่ไว้พลางก่อนได้

(มาจากมาตรา ๕๓ ร่าง พรป. กกต)

(ย้ายไปเป็นมาตรา ๑๗๒/๓)

มาตรา ๑๘๓ ให้มีคณะกรรมการองค์กรกลางบริหารงานบุคคลของสำนักงาน ป.ป.ช. ประกอบด้วย คณะกรรมการ ป.ป.ช. โดยมีเลขาธิการคณะกรรมการ ป.ป.ช. เป็นกรรมการ และเลขานุการโดยตำแหน่ง ทำหน้าที่ในฐานะองค์กรกลางบริหารงานบุคคล และมีอำนาจกำหนดตำแหน่งและการได้รับเงินประจำตำแหน่งของข้าราชการสำนักงาน ป.ป.ช. โดยเทียบเคียงกับการกำหนดตำแหน่งตามที่กำหนดในกฎหมายที่บัญญัติไว้ในลักษณะเดียวกัน (เขียนสั้น ๆ ก็ได้)

การกำหนดตำแหน่งของข้าราชการ ป.ป.ช. ให้จำแนกประเภทตำแหน่งเป็นตำแหน่งในสาขากระบวนการยุติธรรมและตำแหน่งทั่วไป โดยพิจารณาจากสาขาอาชีพ ความรู้ ความเชี่ยวชาญ และอำนาจหน้าที่ของแต่ละประเภทตำแหน่งนั้น

การปฏิบัติหน้าที่ของคณะกรรมการองค์กรกลางบริหารงานบุคคล คำว่า “ก.พ.” ให้หมายถึงคณะกรรมการองค์กรกลางบริหารงานบุคคล และ คำว่า “ส่วนราชการที่มีหัวหน้าส่วนราชการรับผิดชอบในการปฏิบัติราชการขึ้นตรงต่อนายกรัฐมนตรี” ให้หมายถึงสำนักงาน ป.ป.ช.

คณะกรรมการ ป.ป.ช. อาจแต่งตั้งผู้ทรงคุณวุฒิที่มีความรู้และประสบการณ์ด้านการบริหารงานบุคคลร่วมเป็นกรรมการเพื่อทำหน้าที่ในฐานะองค์กรกลางบริหารงานบุคคลก็ได้

ในการบริหารงานบุคคลของสำนักงาน ป.ป.ช. คณะกรรมการองค์กรกลางบริหารงานบุคคล มีอำนาจแต่งตั้งคณะอนุกรรมการเพื่อทำหน้าที่เป็นคณะอนุกรรมการข้าราชการสำนักงาน ป.ป.ช. ก็ได้ โดยมีองค์ประกอบและอำนาจหน้าที่ตามหลักเกณฑ์และวิธีการที่คณะกรรมการ ป.ป.ช. กำหนด

ให้คณะอนุกรรมการที่ได้รับแต่งตั้งทำหน้าที่เช่นเดียวกับคณะอนุกรรมการสามัญประจำกระทรวงตามกฎหมายว่าด้วยระเบียบข้าราชการพลเรือน

ในการปฏิบัติหน้าที่ของคณะกรรมการองค์กรกลางบริหารงานบุคคล และคณะอนุกรรมการที่ได้รับแต่งตั้งให้มีสิทธิได้รับค่าเบี้ยประชุมในอัตราเดียวกับ ก.พ. หรือ อ.ก.พ. กระทรวงด้วย (เขียนสั้นให้ใช้กฎหมายระเบียบข้าราชการพลเรือนมาบังคับ เว้นแต่ ป.ป.ช. จะกำหนดเป็นอย่างอื่น ส่วนจะให้ใครเทียบกับอะไร ก็เขียนขึ้นได้)

ส่วนที่ ๓

ข้าราชการสำนักงาน ป.ป.ช.

(ย้ายไปเป็นมาตรา ๑๗๒/๔)

มาตรา ๑๘๔ การกำหนดตำแหน่งของข้าราชการสำนักงาน ป.ป.ช. ให้แบ่ง
ข้าราชการสำนักงาน ป.ป.ช. ออกเป็น ๒ ประเภท

(๑) ข้าราชการสาขากระบวนการยุติธรรม (สาขาป้องกันและปราบปรามการทุจริต)

(๒) ข้าราชการสาขาทั่วไป

ตำแหน่งข้าราชการสำนักงาน ป.ป.ช. ตามวรรคหนึ่ง จะมีชื่อเรียกและมีอัตราเท่าใด
ให้เป็นไปตามที่คณะกรรมการ ป.ป.ช. กำหนด (ต้องคำนึงถึงประสิทธิภาพ การประหยัด และ
งบประมาณ)

ให้ข้าราชการสำนักงาน ป.ป.ช. เป็นข้าราชการตามกฎหมายว่าด้วยกองทุนบำเหน็จ
บำนาญข้าราชการ และมีสิทธิได้รับบำเหน็จบำนาญและสิทธิประโยชน์ต่างๆ ตามกฎหมายว่าด้วย
บำเหน็จบำนาญของข้าราชการและกฎหมายว่าด้วยการนั้น (กำหนดไว้ในมาตรา ๑๗๒/๒)

ข้าราชการสำนักงาน ป.ป.ช. ผู้ใดถึงแก่ความตายหรือได้รับอันตรายถึงทุพพลภาพ
เนื่องจากการปฏิบัติหน้าที่ราชการตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญนี้หรือกฎหมายอื่น จะต้อง
ออกจากราชการเพราะเหตุทุพพลภาพ คณะกรรมการ ป.ป.ช. จะพิจารณาเลื่อนเงินเดือนให้ผู้นั้นเป็น
กรณีพิเศษเพื่อประโยชน์ในการคำนวณบำเหน็จบำนาญก็ได้ (ถ้าใช้กฎหมายพลเรือนแล้วก็ไม่ต้อง
เขียน)

(ย้ายไปเป็นมาตรา ๑๗๒/๔)

มาตรา ๑๘๕ ในการกำหนดตำแหน่งข้าราชการสำนักงาน ป.ป.ช. ในสาขา
กระบวนการยุติธรรมนั้น จะต้องเป็นผู้มีพื้นความรู้สำเร็จการศึกษาในระดับตั้งแต่ปริญญาโททาง
กฎหมายขึ้นไป หรือสอบไล่ได้เป็นเนติบัณฑิตตามหลักสูตรของสำนักอบรมศึกษากฎหมายแห่งเนติ
บัณฑิตยสภา หรือสำเร็จการศึกษาระดับปริญญาตรีทางกฎหมายและปริญญาสาขาอื่นอันจะยัง
ประโยชน์ต่อการปฏิบัติงานของสำนักงาน ป.ป.ช. ทั้งนี้ จะต้องมีความรู้และประสบการณ์ที่เป็น
ประโยชน์ในการไต่สวนและวินิจฉัยคดี หรือการให้ความเห็นทางกฎหมาย หรือการดำเนินคดีในชั้น
ศาล ตามหลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขที่คณะกรรมการ ป.ป.ช. ประกาศกำหนด (ควรนึกถึงสาขา
หลัก ๆ เช่น วิชา บัญชี การเงิน คอมพิวเตอร์ แล้วมาผ่านการฝึกอบรมในหลักสูตรการสอบสวนได้
สวน ที่มีระยะเวลาการอบรมไม่น้อยกว่าหนึ่งปี)

สำหรับตำแหน่งข้าราชการประเภททั่วไป ให้จำแนกประเภทตำแหน่งตามสาขา
อาชีพและตามภารกิจของลักษณะงานที่ได้รับมอบหมาย ทั้งนี้ โดยจะมีตำแหน่งประเภทวิชาการตาม
กฎหมายว่าด้วยระเบียบข้าราชการพลเรือนด้วยก็ได้

ในส่วนของตำแหน่งทางบริหารนั้น ให้เป็นไปตามที่คณะกรรมการ ป.ป.ช. ประกาศ
กำหนด

มาตรา ๑๘๖ ตำแหน่งและระดับของข้าราชการสาขากระบวนการยุติธรรม
ให้เป็นไปตามที่คณะกรรมการ ป.ป.ช. ประกาศกำหนด และการได้รับเงินเดือนและเงินประจำ
ตำแหน่ง ให้เป็นไปตามบัญชีอัตราเงินเดือนและเงินประจำตำแหน่งที่กำหนดไว้ในพระราชกฤษฎีกา

(ย้ายไปเป็นมาตรา ๑๗๒/๔)

มาตรา ๑๘๗ ในการกำหนดตำแหน่งและระดับของข้าราชการสาขากระบวนการยุติธรรม อย่างน้อยต้องประกอบด้วย

(๑) ตำแหน่งประเภทบริหาร มีระดับ ดังนี้

(ก) ระดับต้น

(ข) ระดับสูง

(๒) ตำแหน่งประเภทอำนวยการยุติธรรม มีระดับ ดังนี้

(ก) ระดับต้น

(ข) ระดับสูง

(๓) ตำแหน่งประเภทวิชาการยุติธรรม มีระดับดังนี้

(ก) ผู้ช่วยพนักงานไต่สวน

(ข) พนักงานไต่สวน ได้แก่ ระดับต้น ระดับกลาง ระดับสูง และระดับ

ผู้ทรงคุณวุฒิ

ให้คณะกรรมการ ป.ป.ช. แต่งตั้งหัวหน้าพนักงานไต่สวนจากข้าราชการสาขากระบวนการยุติธรรม ตาม (๑) (๒) และ (๓) (ข) ยกเว้นพนักงานไต่สวนระดับต้น ทั้งนี้ ตามหลักเกณฑ์วิธีการ และเงื่อนไขที่คณะกรรมการ ป.ป.ช. กำหนด (อ่านไม่เข้าใจ)

การเลื่อนขั้นเงินเดือนและเงินประจำตำแหน่งของข้าราชการสาขากระบวนการยุติธรรม ให้เป็นไปตามหลักเกณฑ์และวิธีการที่คณะกรรมการ ป.ป.ช. กำหนดโดยให้คำนึงถึงผลงาน ความประพฤติ สมรรถนะ การลงโทษทางวินัย คุณภาพ ปริมาณ การรักษาวินัย ความประพฤติ คุณธรรม และจริยธรรม มาประกอบการพิจารณา

(ควรมีบทบัญญัติว่าเมื่อมีเหตุอันควรสงสัยว่าเจ้าหน้าที่คนใดไม่สุจริตให้สั่งพักงาน ถ้าสอบแล้วมีมูลถ้ามีหลักฐานชัดเจนให้ไล่ออก และดำเนินคดีอาญา ถ้าหลักฐานไม่ชัดเจนแต่มีมูลให้สั่งให้พ้นจากงานทันที)

(มาตรา ๑๘๘ กำหนดไว้แล้วในมาตรา ๑๗๒/๗)

มาตรา ๑๘๘ การบรรจุและแต่งตั้งข้าราชการในกระบวนการยุติธรรมตำแหน่ง ผู้ช่วยพนักงานไต่สวน ให้กระทำโดยวิธีสอบคัดเลือก ทดสอบความรู้ และทดสอบความรู้พิเศษ ตามระเบียบที่คณะกรรมการ ป.ป.ช. ประกาศกำหนด โดยจะกำหนดให้รับสมัครเฉพาะบุคคลผู้มีคุณวุฒิ หรือคุณสมบัติอย่างใดอย่างหนึ่งหรือหลายอย่างก็ได้

นอกจากที่กำหนดไว้ในพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญนี้ คุณสมบัติ ลักษณะต้องห้ามการบรรจุ การแต่งตั้ง การทดลองปฏิบัติหน้าที่ การเลื่อนตำแหน่ง การพ้นจากตำแหน่ง การเลื่อนขั้นเงินเดือน เงินประจำตำแหน่ง การออกจากราชการ การสั่งพักราชการ การสั่งให้ออกจากราชการไว้ก่อน การดำรงตน วินัย การดำเนินการทางวินัย การลงโทษ การร้องทุกข์และการอุทธรณ์ การลงโทษ สำหรับข้าราชการสาขากระบวนการยุติธรรมต้องมีมาตรฐานเทียบได้กับข้าราชการตุลาการหรือข้าราชการอัยการ ~~คุณสมบัติอื่น ๆ ของ ป.ป.ช. ประสงค์จะกำหนด~~ (แน่ใจว่าทำได้หรือ) ควรมีการทดสอบทัศนคติที่มีต่อการทุจริต และความเป็นธรรม อย่างเข้มงวด (ยังไม่ได้ใส่เรื่องมาตรฐาน

เทียบข้าราชการตุลาการหรือข้าราชการอัยการในมาตรา ๑๗๒/๔ เรื่องข้าราชการสาขากระบวนการยุติธรรม)

มาตรา ๑๘๘ ให้พนักงานไต่สวนมีหน้าที่และอำนาจ ดังต่อไปนี้

(๑) ดำเนินการไต่สวนข้อเท็จจริงเบื้องต้น เพื่อทำความเห็นเสนอคณะกรรมการ

ป.ป.ช.

(๒) ดำเนินคดีอาญา คดีร้องขอให้ทรัพย์สินตกเป็นของแผ่นดิน คดีปกครอง หรือคดีแพ่งอื่นที่เกี่ยวข้อง ในศาลที่มีเขตอำนาจพิจารณาพิพากษาคดีกรณีคณะกรรมการ ป.ป.ช. เป็นผู้ฟ้องคดีเอง

(๓) ดำเนินคดีจิตใจไม่เย็นบัญชีทรัพย์สินและหนี้สิน หรือจงใจยื่นบัญชีทรัพย์สินและหนี้สินด้วยข้อความอันเป็นเท็จ หรือปกปิดข้อเท็จจริงที่ควรแจ้งให้ทราบ ในศาลที่มีเขตอำนาจพิจารณาพิพากษาคดี

(๔) ดำเนินการสอบสวนคดีที่คณะกรรมการ ป.ป.ช. ได้รับแจ้งจากเจ้าหน้าที่ของรัฐผู้จัดทำโครงการหรืออนุมัติหรือจัดสรรเงินงบประมาณ โดยรู้ว่ามี การดำเนินการอันเป็นการฝ่าฝืนบทบัญญัติแห่งรัฐธรรมนูญมาตรา ๑๔๔

(๕) ดำเนินการอื่นในทางบริหารตามที่คณะกรรมการ ป.ป.ช. บุคคลกำหนด

(๖) ดำเนินการอื่นตามที่พระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญนี้หรือกฎหมายอื่นกำหนด หรือตามที่คณะกรรมการ ป.ป.ช. หรือเลขาธิการคณะกรรมการ ป.ป.ช. มอบหมาย

(ควรมีมาตรการเชื่อมโยงกับการรับรู้ของ ปปช. มิฉะนั้นคนไม่อาจใช้เป็นช่องทางไปข่มขู่ข้าราชการอื่นได้)

(มาตรา ๑๘๐ กำหนดไว้แล้วในมาตรา ๑๗๒/๒)

มาตรา ๑๘๐ ตำแหน่งและระดับของข้าราชการสาขาทั่วไปให้เป็นไปตามที่คณะกรรมการ ป.ป.ช. ประกาศกำหนด โดยเทียบเคียงกับตำแหน่งและระดับของข้าราชการพลเรือน

(กำหนดเรื่องการบรรจุบุคคลไว้แล้วในมาตรา ๑๗๒/๗ แต่ไม่ได้กำหนดรายละเอียดตามมาตรา ๑๘๑ ไว้)

มาตรา ๑๘๑ การบรรจุบุคคลเข้ารับราชการเป็นข้าราชการสำนักงาน ป.ป.ช. และการแต่งตั้งให้ดำรงตำแหน่ง ให้ผู้มีอำนาจดังต่อไปนี้เป็นผู้สั่งบรรจุและแต่งตั้ง

(๑) การบรรจุและหรือแต่งตั้งให้ดำรงตำแหน่งเลขาธิการคณะกรรมการ ป.ป.ช. หรือตำแหน่งอื่นที่เทียบเท่า ให้ประธานกรรมการ ป.ป.ช. โดยความเห็นชอบของคณะกรรมการ ป.ป.ช. เป็นผู้มีอำนาจสั่งบรรจุและนำความกราบบังคมทูลเพื่อทรงพระกรุณาโปรดเกล้าฯ แต่งตั้ง

(๒) การบรรจุและหรือแต่งตั้งให้ดำรงตำแหน่งรองเลขาธิการคณะกรรมการ ป.ป.ช. หรือตำแหน่งอื่นที่เทียบเท่า ให้ประธานกรรมการ ป.ป.ช. โดยความเห็นชอบของคณะกรรมการ ป.ป.ช. เป็นผู้มีอำนาจสั่งบรรจุและนำความกราบบังคมทูลเพื่อทรงพระกรุณาโปรดเกล้าฯ แต่งตั้ง

(ควรเขียนในลักษณะที่การสั่งของประธานให้สั่งตามมติของ ปปช. เพราะที่เขียนมาทำให้เข้าใจว่าเป็นอำนาจของประธานคนเดียว)

(๓) การบรรจุและหรือแต่งตั้งให้ดำรงตำแหน่งนอกจาก (๒) ประเภทอำนาจการระดับสูงขึ้นไป หรือตำแหน่งอื่นที่เทียบเท่า ให้เลขาธิการคณะกรรมการ ป.ป.ช. เป็นผู้มีอำนาจสั่งบรรจุและหรือแต่งตั้งโดยความเห็นชอบของคณะกรรมการ ป.ป.ช.

(๔) การบรรจุและหรือแต่งตั้งให้ดำรงตำแหน่งอื่นนอกจาก (๑) (๒) และ (๓) ให้เลขาธิการคณะกรรมการ ป.ป.ช. เป็นผู้มีอำนาจสั่งบรรจุและหรือแต่งตั้ง (ที่ใช้ และหรือ แปลว่าอะไร)

(กำหนดไว้แล้วในมาตรา ๑๗๒/๒ วรรคท้าย)

มาตรา ๑๘๒ เพื่อเพิ่มประสิทธิภาพในการป้องกันและปราบปรามการทุจริต บัญชีเงินเดือนและเงินประจำตำแหน่งของข้าราชการสาขากระบวนการยุติธรรม ให้ตราเป็นพระราชกฤษฎีกา โดยคำนึงถึงการดำรงตนในวิชาชีพและความเป็นอิสระ รวมถึงการคุ้มครองการปฏิบัติหน้าที่ เทียบเคียงได้กับบัญชีเงินเดือนและเงินประจำตำแหน่งขององค์กรในกระบวนการยุติธรรม และเมื่อตราเป็นพระราชกฤษฎีกาแล้วให้มีผลใช้บังคับได้

สำหรับบัญชีเงินเดือนและเงินประจำตำแหน่งของข้าราชการประเภททั่วไปให้นำบัญชีท้ายกฎหมายว่าด้วยระเบียบข้าราชการพลเรือนมาใช้บังคับโดยอนุโลม

ในกรณีคณะรัฐมนตรีกำหนดเงินเพิ่มค่าครองชีพชั่วคราวตามภาวะเศรษฐกิจ ให้แก่ข้าราชการและเจ้าหน้าที่ของรัฐเป็นการทั่วไป ให้ข้าราชการสำนักงาน ป.ป.ช. ได้รับเงินเพิ่มค่าครองชีพชั่วคราวในหลักเกณฑ์เดียวกันด้วย และการใดที่มีได้บัญญัติไว้ ตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญนี้ให้นำกฎหมายว่าด้วยระเบียบข้าราชการพลเรือน และกฎหมายว่าด้วยเงินเดือนและเงินประจำตำแหน่งรวมทั้งมติคณะรัฐมนตรีหรือกฎระเบียบที่เกี่ยวข้อง มาใช้บังคับโดยอนุโลม (ควรวางหลักมาแต่ต้นว่าให้ทำเหมือนคนอื่น เว้นแต่ พรป.นี้จะมีบัญญัติเป็นอย่างอื่น หรือ ป.ป.ช.มีมติเป็นอย่างอื่น)

(กำหนดไว้แล้วในมาตรา ๑๗๑/๑ (๒) และวรรคสาม และมาตรา ๑๗๒/๒ วรรคท้าย)

มาตรา ๑๘๓ ในกรณีที่มีกฎหมาย ระเบียบ ข้อบังคับ กฎ หรือมติคณะรัฐมนตรีที่เกี่ยวข้อง กำหนดให้ข้าราชการหรือเจ้าหน้าที่ของรัฐทั่วไปมีสิทธิได้รับเงิน ประโยชน์ตอบแทนอื่น หรือสิทธิต่าง ๆ ที่ข้าราชการหรือเจ้าหน้าที่ของรัฐทั่วไปพึงได้รับ ก็ให้ข้าราชการสำนักงาน ป.ป.ช. มีสิทธิได้รับเงิน ประโยชน์ตอบแทนอื่น หรือสิทธิต่าง ๆ ดังกล่าวนั้นด้วย

—————การจ่ายเงินเดือนและเงินประจำตำแหน่งให้แก่ข้าราชการสำนักงาน ป.ป.ช. ให้เป็นไปตามกฎหมายว่าด้วยกรณีนั้น (มาตรา ๑๘๒ และ ๑๘๓ ดูเหมือนจะซ้อน ๆ กัน น่าจะเขียนรวมกันได้)

หมวด ๘

กองทุนป้องกันและปราบปรามการทุจริตแห่งชาติ

มาตรา ๑๘๔ ให้จัดตั้งกองทุนป้องกันและปราบปรามการทุจริตขึ้นในสำนักงาน ป.ป.ช. เรียกโดยย่อว่า “กองทุน ป.ป.ช.” มีวัตถุประสงค์เพื่อ

- _____ (๑) ส่งเสริมและสนับสนุนการดำเนินการป้องกันและปราบปรามการทุจริตตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญนี้
- _____ (๒) สนับสนุนการมีส่วนร่วมของประชาชนในการตรวจสอบการใช้อำนาจรัฐ และสนับสนุนภาคเอกชนในการเผยแพร่ประชาสัมพันธ์ หรือรณรงค์ในการป้องกันการทุจริต
- _____ (๓) จ่ายเป็นเงินสินบนหรือรางวัลตอบแทนตามมาตรา ๑๔๕ วรรคสอง หรือค่าใช้จ่ายในการติดตามทรัพย์สินคืน หรือการสืบหาทรัพย์สิน
- _____ (๔) คุ้มครองพยานตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญนี้
- _____ (๕) ใช้จ่ายในการคุ้มครองการปฏิบัติงานของคณะกรรมการ ป.ป.ช. และพนักงานเจ้าหน้าที่ และใช้จ่ายเพื่อช่วยเหลือในการปฏิบัติงานอื่นๆ รวมทั้งเป็นสวัสดิการของข้าราชการและลูกจ้างสำนักงาน ป.ป.ช.
- _____ (๖) สนับสนุนการปฏิบัติตามแผนงานโครงการที่ไม่อาจเบิกจ่ายจากงบประมาณ (ยิ่งกว้างยิ่ง)
- _____ การดำเนินการตามวัตถุประสงค์ของกองทุน ป.ป.ช. ให้เป็นไปตามหลักเกณฑ์และวิธีการที่คณะกรรมการ ป.ป.ช. กำหนด (?????)

- _____ มาตรา ๑๔๕ กองทุน ป.ป.ช. ประกอบด้วยเงินและทรัพย์สินดังต่อไปนี้
- _____ (๑) เงินทุนประเดิมที่รัฐบาลจัดสรรให้
- _____ (๒) เงินอุดหนุนที่รัฐบาลจัดสรรให้จากงบประมาณรายจ่ายประจำปี
- _____ (๓) เงินหรือทรัพย์สินที่มีผู้บริจาคหรือมอบให้แก่กองทุน ป.ป.ช.
- _____ (๔) เงินที่ได้รับจากการดำเนินการตามแผนงานหรือโครงการในการบริหารงานของสำนักงาน ป.ป.ช.
- _____ (๕) ดอกผลที่เกิดจากเงินหรือทรัพย์สินของกองทุน ป.ป.ช.
- _____ (๖) เงินที่ได้จากการติดตามทรัพย์สินคืนจากต่างประเทศ หรือเงินส่วนแบ่งที่ได้รับจากการติดตามทรัพย์สินคืนให้ต่างประเทศ
- _____ (๗) ดอกผลหรือเงินที่เกิดจากการบริหารจัดการทรัพย์สินที่ยึดหรืออายัด
- _____ (๘) เงินที่ศาลสั่งให้ตกเป็นของกองทุน ป.ป.ช. ตามมาตรา ๑๒๒
- _____ (๙) เงินค่าปรับที่ได้จากกรณีผู้ยื่นบัญชีไม่ยื่นบัญชีแสดงรายการทรัพย์สินและหนี้สิน
- _____ (๑๐) เงินที่รับจากกิจกรรม หรือการบริหารทรัพย์สินของสำนักงาน ป.ป.ช.
- _____ เงินและทรัพย์สินที่เป็นของกองทุน ป.ป.ช. ไม่อยู่ในบังคับที่ต้องนำส่งกระทรวงการคลังเป็นรายได้แผ่นดินตามกฎหมายว่าด้วยเงินคงคลังและกฎหมายว่าด้วยวิธีการงบประมาณ
- _____ มาตรา ๑๔๖ การรับเงิน การจ่ายเงิน และการเก็บรักษาเงินและทรัพย์สินของกองทุน ป.ป.ช. ให้เป็นไปตามระเบียบที่คณะกรรมการ ป.ป.ช. กำหนด
- _____ มาตรา ๑๔๗ อำนาจหน้าที่ในการบริหารและการจัดการกองทุน ป.ป.ช. ให้เป็นไปตามระเบียบที่คณะกรรมการ ป.ป.ช. กำหนด

มาตรา ๑๔๘ ภายในหกเดือนนับจากวันสิ้นปีงบประมาณ ให้กองทุน ป.ป.ช. เสนอบุคคลและรายงานการจ่ายเงินของกองทุน ป.ป.ช. ในปีที่ผ่านมาแล้ว ซึ่งสำนักงานการตรวจเงินแผ่นดินตรวจสอบรับรองแล้วต่อคณะกรรมการ ป.ป.ช. (หมวดนี้ควรมีหรือ ในเมื่อ ป.ป.ช. ได้เงินมาในลักษณะเงินอุดหนุนทั้งก่อน จะใช้อะไรก็ได้อยู่แล้ว)

หมวด ๑๑ ๓๐

บทกำหนดโทษ ภาคความผิด

(มายังไง)

มาตรา ๑๔๙ เจ้าหน้าที่ของรัฐผู้ใดจงใจไม่ยื่นบัญชีแสดงรายการทรัพย์สินและหนี้สินและเอกสารประกอบต่อคณะกรรมการ ป.ป.ช. ภายในเวลาที่พระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญนี้กำหนด หรือจงใจยื่นบัญชีแสดงรายการทรัพย์สินหรือหนี้สินด้วยข้อความอันเป็นเท็จ หรือปกปิดข้อเท็จจริงที่ควรแจ้งให้ทราบ และมีพฤติการณ์อันควรเชื่อได้ว่ามีเจตนาไม่แสดงที่มาแห่งทรัพย์สินหรือหนี้สิน ต้องระวางโทษจำคุกไม่เกินสามปีหรือปรับไม่เกินหกหมื่นบาท หรือทั้งจำทั้งปรับ (ควรเขียนในบทบัญญัติเรื่องการให้แจ้งทรัพย์สินให้ชัดเจนว่าถ้าเขายังไม่ครบต้องบอกเขายังขาดอะไร และต้องบอกทีเดียวให้หมด จะเรียกกระปิบกระปಾಯไม่ได้ หรือถ้ามาไม่ทันต้องเตือนให้เขายื่น แล้วจึงจะถือว่าเป็นความผิด)

มาตรา ๒๐๐ เจ้าหน้าที่ของรัฐผู้ใดไม่ยื่นบัญชีแสดงรายการทรัพย์สินและหนี้สินและเอกสารประกอบต่อคณะกรรมการ ป.ป.ช. ภายในเวลาที่พระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญนี้กำหนด ต้องชำระค่าปรับในอัตราวันละห้าร้อยบาท ตลอดเวลาที่ยังคงฝ่าฝืนไม่ยื่นบัญชีและเอกสารประกอบ หรือจนกว่าจะได้ปฏิบัติให้ถูกต้องครบถ้วน แต่ไม่เกินหกหมื่นบาท ต่อสำนักงาน ป.ป.ช. ตามมาตรการบังคับทางปกครอง และให้นำส่งเข้ากองทุน ป.ป.ช. ทั้งนี้ ตามหลักเกณฑ์และวิธีการที่คณะกรรมการ ป.ป.ช. ประกาศกำหนด (ไม่ชอบด้วยหลักธรรมาภิบาล เพราะความมุ่งหมายคือการให้แจ้งทรัพย์สิน ไม่ใช่หาเงินเข้ากองทุน ถ้าถูกลงโทษตามมาตรา ๑๔๙ แล้ว ยังไม่ทำ ก็ต้องลงโทษอีก หรือถ้าจะให้เด็ดขาดก็ให้พ้นจากตำแหน่งนั้นไปเลย)

มาตรา ๒๐๑ เจ้าหน้าที่ของรัฐผู้ใดฝ่าฝืนบทบัญญัติมาตรา ๑๔๔ มาตรา ๑๕๕ หรือมาตรา ๑๕๗ ต้องระวางโทษจำคุกไม่เกินสามปี หรือปรับไม่เกินหกหมื่นบาท หรือทั้งจำทั้งปรับ กรณีความผิดตามมาตรา ๑๕๔ วรรคสาม หากเจ้าหน้าที่ของรัฐผู้ใดพิสูจน์ได้ว่าตนมิได้รู้เห็นยินยอมด้วยในการที่คู่สมรสของตนดำเนินกิจการตามมาตรา ๑๕๔ วรรคหนึ่ง ให้ถือว่าผู้นั้นไม่มีความผิด (จะควรมีโทษสำหรับคู่สมรสด้วยหรือไม่)

มาตรา ๒๐๒ เจ้าหน้าที่ของรัฐผู้ใดปฏิบัติหรือละเว้นการปฏิบัติอย่างใดในพฤติการณ์ที่อาจทำให้ผู้อื่นเชื่อว่ามีตำแหน่งหรือหน้าที่ ทั้งที่ตนมิได้มีตำแหน่งหรือหน้าที่นั้นเพื่อแสวงหาประโยชน์ที่มิควรได้โดยชอบด้วยกฎหมายสำหรับตนเองหรือผู้อื่น ต้องระวางโทษจำคุกตั้งแต่หนึ่งปีถึงสิบปีหรือปรับตั้งแต่สองพันบาทถึงสองหมื่นบาท หรือทั้งจำทั้งปรับ

มาตรา ๒๐๓ เจ้าหน้าที่ของรัฐผู้ปฏิบัติหรือละเว้นการปฏิบัติอย่างใดในตำแหน่งหรือหน้าที่ หรือใช้อำนาจในตำแหน่งหรือหน้าที่โดยมิชอบ เพื่อให้เกิดความเสียหายแก่ผู้หนึ่งผู้ใด หรือปฏิบัติหรือละเว้นการปฏิบัติหน้าที่โดยทุจริต ต้องระวางโทษจำคุกตั้งแต่หนึ่งปีถึงสิบปี หรือปรับตั้งแต่สองหมื่นบาทถึงสองแสนบาท หรือทั้งจำทั้งปรับ (เทียบเคียงกับ ป.อาญา ม.๑๕๗ ถ้ามีเหมือนกัน จำเป็นต้องเขียนอีกไหม)

มาตรา ๒๐๔ ผู้ใดเป็นเจ้าหน้าที่ของรัฐ เจ้าหน้าที่ของรัฐต่างประเทศ หรือเจ้าหน้าที่ขององค์การระหว่างประเทศ เรียก รับ หรือยอมจะรับทรัพย์สินหรือประโยชน์อื่นใดสำหรับตนเองหรือผู้อื่นโดยมิชอบ เพื่อกระทำการหรือไม่กระทำการอย่างใดในตำแหน่งไม่ว่าการนั้นจะชอบหรือมิชอบด้วยหน้าที่ ต้องระวางโทษจำคุกตั้งแต่ห้าปีถึงยี่สิบปี หรือจำคุกตลอดชีวิต และปรับตั้งแต่หนึ่งแสนบาทถึงสี่แสนบาท (เทียบเคียงกับ ป.อาญา ทำนองเดียวกับมาตรา ๒๐๓)

มาตรา ๒๐๕ ผู้ใดเป็นเจ้าหน้าที่ของรัฐ เจ้าหน้าที่ของรัฐต่างประเทศ หรือเจ้าหน้าที่ขององค์การระหว่างประเทศ กระทำการหรือไม่กระทำการอย่างใดในตำแหน่ง โดยเห็นแก่ทรัพย์สินหรือประโยชน์อื่นใดซึ่งตนได้เรียก รับ หรือยอมจะรับไว้ก่อนที่ตนได้รับแต่งตั้งในตำแหน่งนั้น ต้องระวางโทษจำคุกตั้งแต่ห้าปีถึงยี่สิบปี หรือจำคุกตลอดชีวิต และปรับตั้งแต่หนึ่งแสนบาทถึงสี่แสนบาท (ดูทำนองเดียวกับ ม.๒๐๓)

มาตรา ๒๐๖ ผู้ใดเรียก รับ หรือยอมจะรับทรัพย์สินหรือประโยชน์อื่นใดสำหรับตนเองหรือผู้อื่นเป็นการตอบแทนในการที่จะจงใจหรือได้จงใจ เจ้าหน้าที่ของรัฐ เจ้าหน้าที่ของรัฐต่างประเทศ หรือเจ้าหน้าที่ขององค์การระหว่างประเทศ โดยวิธีอันทุจริตหรือผิดกฎหมายหรือโดยอิทธิพลของตน ให้กระทำการหรือไม่กระทำการในหน้าที่อันเป็นคุณหรือเป็นโทษแก่บุคคลใด ต้องระวางโทษจำคุกไม่เกินห้าปีหรือปรับไม่เกินหนึ่งแสนบาท หรือทั้งจำทั้งปรับ (ดูทำนองเดียวกับ ม.๒๐๓)

มาตรา ๒๐๗ ผู้ใดให้ ขอให้ หรือรับว่าจะให้ทรัพย์สินหรือประโยชน์อื่นใดแก่เจ้าหน้าที่ของรัฐ เจ้าหน้าที่ของรัฐต่างประเทศ หรือเจ้าหน้าที่ขององค์การระหว่างประเทศ เพื่อจงใจให้กระทำการ ไม่กระทำการ หรือประวิงการกระทำอันมิชอบด้วยหน้าที่ ต้องระวางโทษจำคุกไม่เกินห้าปีหรือปรับไม่เกินหนึ่งแสนบาท หรือทั้งจำทั้งปรับ

ในกรณีที่ผู้กระทำความผิดตามวรรคหนึ่งเป็นบุคคลที่มีความเกี่ยวข้องกับนิติบุคคลใดและกระทำไปเพื่อประโยชน์ของนิติบุคคลนั้น โดยนิติบุคคลดังกล่าวไม่มีมาตรการควบคุมภายในที่เหมาะสมเพื่อป้องกันมิให้มีการกระทำความผิดนั้นนิติบุคคลนั้นมีความผิดตามมาตรา นี้ และต้องระวางโทษปรับตั้งแต่หนึ่งเท่าแต่ไม่เกินสองเท่าของค่าเสียหายที่เกิดขึ้นหรือประโยชน์ที่ได้รับ (ไปบังคับให้ทุกคนมีมาตรการได้อย่างไร)

นิติบุคคลตามวรรคสอง ให้หมายความถึงนิติบุคคลที่ตั้งขึ้นตามกฎหมายไทยและนิติบุคคลที่ตั้งขึ้นตามกฎหมายต่างประเทศที่ประกอบธุรกิจในประเทศไทย

บุคคลที่มีความเกี่ยวข้องกับนิติบุคคลตามวรรคสอง ให้หมายความถึง ลูกจ้าง
ตัวแทน บริษัทในเครือ หรือบุคคลใดซึ่งกระทำการเพื่อหรือในนามของนิติบุคคลนั้น ไม่ว่าจะมิอำนาจ
หน้าที่ในการนั้นหรือไม่ก็ตาม (ดูทำนองเดียวกับ ม.๒๐๓)

ควรมีบทบัญญัติเพื่อให้เปิดเผยข้อมูลหรือลงโทษบุคคลที่ได้รับประโยชน์จากการ
บุคคลอื่นทำธุรกรรมกับรัฐโดยไม่มีเหตุอันจะอ้างได้ตามกฎหมาย

ในกรณีที่ศาลต่างประเทศมีคำวินิจฉัยหรือทำสัญญาประนีประนอม โดยมีข้อเท็จจริง
ปรากฏว่าเจ้าหน้าที่ของรัฐมีส่วนในการทุจริตด้วย ให้ใช้คำวินิจฉัยหรือสัญญาประนีประนอมนั้นรับฟัง
เป็นพยานหลักฐานได้โดยไม่จำเป็นต้องสอบสวนเพิ่มเติม แต่ไม่ตัดสิทธิผู้ถูกกล่าวหาที่จะนำ
พยานหลักฐานมาสืบทักล้าง (เวลาเขียนต้องระวังให้ดี เพราะในคดีนั้นตัวผู้ถูกกล่าวหาอาจไม่ใช่เป็น
จำเลยในคดีนั้น (อาจต้องนำไปไว้ตอนต้น ๆ)

มาตรา ๒๐๘ ผู้ใดขัดขวางกระบวนการยุติธรรมตามพระราชบัญญัติประกอบ
รัฐธรรมนูญนี้ หรือกฎหมายที่เกี่ยวข้องกับการป้องกันและปราบปรามการทุจริต ในการสอบสวนหรือ
ไต่สวน ฟ้องร้อง หรือดำเนินคดี เพื่อมิให้เป็นไปด้วยความเรียบร้อยถ้าเป็นการกระทำอย่างหนึ่งอย่าง
ใดดังต่อไปนี้ต้องระวางโทษจำคุกไม่เกินสิบปีหรือปรับไม่เกินสองแสนบาทหรือทั้งจำทั้งปรับ

(๑) ให้ขอให้หรือรับว่าจะให้ทรัพย์สินหรือประโยชน์อื่นใดแก่ผู้เสียหายหรือพยาน
เพื่อจูงใจให้ผู้นั้นไม่ไปพบเจ้าพนักงานผู้มีหน้าที่และอำนาจเกี่ยวข้องกับการป้องกันและปราบปราม
การทุจริตพนักงานสอบสวนพนักงานอัยการหรือไม่ไปศาลเพื่อให้ข้อเท็จจริงหรือเบิกความหรือเพื่อให้
ข้อเท็จจริงหรือเบิกความอันเป็นเท็จหรือไม่ให้ข้อเท็จจริงหรือเบิกความในการดำเนินคดีแก่ผู้กระทำ
ความผิด

(๒) ใช้กำลังบังคับขู่เข็ญ ช่มชู้ ช่มขืนใจ หลอกหลวง หรือกระทำการอันมิชอบ
ประการอื่นเพื่อมิให้ผู้เสียหายหรือพยานไปพบเจ้าพนักงานผู้มีหน้าที่และอำนาจเกี่ยวข้องกับการ
ป้องกันและปราบปรามการทุจริตพนักงานสอบสวนพนักงานอัยการหรือไม่ไปศาลเพื่อให้ข้อเท็จจริง
หรือเบิกความหรือเพื่อให้ผู้นั้นให้ข้อเท็จจริงหรือเบิกความอันเป็นเท็จหรือไม่ให้ข้อเท็จจริงหรือเบิก
ความในการดำเนินคดีแก่ผู้กระทำความผิด

(๓) ทำให้เสียหายทำลายทำให้สูญหายหรือไร้ประโยชน์เอาไปเสียแก้ไขเปลี่ยนแปลง
ปกปิดหรือซ่อนเร้นเอกสารหรือพยานหลักฐานใดๆหรือปลอมทำหรือใช้เอกสารหรือพยานหลักฐาน
ใดๆอันเป็นเท็จในการดำเนินคดีแก่ผู้กระทำความผิด (มีความผิดฐานปลอมเอกสารแล้ว?)

(๔) ให้ขอให้หรือรับว่าจะให้ทรัพย์สินหรือประโยชน์อื่นใดแก่เจ้าพนักงานผู้มี
หน้าที่และอำนาจเกี่ยวข้องกับการป้องกันและปราบปรามการทุจริตเจ้าพนักงานในตำแหน่งตุลาการ
พนักงานอัยการหรือพนักงานสอบสวนหรือเรียกรับหรือยอมจะรับทรัพย์สินหรือประโยชน์อื่นใดเพื่อจูง
ใจให้กระทำการไม่กระทำการหรือประวิงการกระทำอันมิชอบด้วยหน้าที่

(๕) ใช้กำลังบังคับ ขู่เข็ญ ช่มชู้ ช่มขืนใจ หรือกระทำการอันมิชอบประการอื่นต่อเจ้า
พนักงานผู้มีหน้าที่และอำนาจเกี่ยวข้องกับการป้องกันและปราบปรามการทุจริตเจ้าพนักงานใน
ตำแหน่งตุลาการพนักงานอัยการหรือพนักงานสอบสวนเพื่อจูงใจให้กระทำการไม่กระทำการหรือ
ประวิงการกระทำอันมิชอบด้วยหน้าที่ (ดูทำนองเดียวกับ ม.๒๐๓)

มาตรา ๒๐๙ การกระทำความผิดดังระบุไว้ต่อไปนี้อกราชอาณาจักรจะต้องรับโทษในราชอาณาจักร

(๑) เจ้าหน้าที่ของรัฐกระทำความผิดตามที่บัญญัติไว้ในมาตรา ๒๐๒ มาตรา ๒๐๓ มาตรา ๒๐๔ และมาตรา ๒๐๕

(๒) บุคคลสัญชาติไทยกระทำความผิดตามที่บัญญัติไว้ในมาตรา ๒๐๖ และมาตรา ๒๐๗

(๓) นิติบุคคลหรือบุคคลที่เกี่ยวข้องกับนิติบุคคล ตามมาตรา ๒๐๗ กระทำความผิดตามที่บัญญัติไว้ในมาตรา ๒๐๗ (ไปไกลเกินไป?)

~~หมวด ๓๑~~ (หมวด นี้กับหมวด ๑๐ ควรรวมกัน)

บทกำหนดโทษ

(อ่านเนื้อหาข้างในให้ตลอด แล้วรวบรวมบทบัญญัติที่กำหนดให้ ป.ช.หรือเจ้าหน้าที่ของ ป.ช. ต้องทำอะไรบ้าง ถ้าไม่ทำ หรือทำล่าช้า หรือทำผิดหลักเกณฑ์ ต้องมากำหนดโทษด้วย)

มาตรา ๒๑๐ ผู้ใดไม่ปฏิบัติตามคำสั่งของคณะกรรมการ ป.ป.ช. คณะกรรมการไต่สวน และหัวหน้าพนักงานไต่สวนตามมาตรา ๒๔ (๑) และ (๒) หรือไม่ปฏิบัติตามมาตรา ๗๔ ต้องระวางโทษจำคุกไม่เกินหนึ่งปีหรือปรับไม่เกินสองหมื่นบาท หรือทั้งจำทั้งปรับ

มาตรา ๒๑๑ ผู้ใดเปิดเผยข้อความข้อเท็จจริง หรือข้อมูลที่คณะกรรมการ ป.ป.ช. หรือพนักงานเจ้าหน้าที่ได้มาเนื่องจากการปฏิบัติหน้าที่ตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญโดยมิได้รับมอบหมายจากคณะกรรมการ ป.ป.ช. และมีใช่เป็นการกระทำตามที่ราชการหรือเพื่อประโยชน์แก่การตรวจสอบหรือไต่สวนข้อเท็จจริง หรือเพื่อประโยชน์แก่ทางราชการหรือเพื่อประโยชน์สาธารณะ (จะรวมการแถลงของ ป.ช.ด้วยไหม) ต้องระวางโทษจำคุกไม่เกินหนึ่งปี หรือปรับไม่เกินสองหมื่นบาท หรือทั้งจำทั้งปรับ

มาตรา ๒๑๒ ผู้ใดรู้หรืออาจรู้ความลับในราชการเกี่ยวกับการดำเนินการตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญนี้ กระทำด้วยประการใด ๆ ให้ผู้อื่นรู้หรืออาจรู้ความลับดังกล่าว เว้นแต่เป็นการปฏิบัติการตามหน้าที่หรือตามกฎหมาย ต้องระวางโทษจำคุกไม่เกินห้าปี หรือปรับไม่เกินหนึ่งแสนบาท หรือทั้งจำทั้งปรับ

มาตรา ๒๑๓ ผู้ใดยกย้าย ทำให้เสียหาย ทำลาย ซ่อนเร้น เอาไปเสีย ทำให้สูญหาย หรือทำให้ไร้ประโยชน์ซึ่งเอกสารหรือบันทึก ข้อมูล หรือทรัพย์สินที่พนักงานไต่สวน คณะกรรมการไต่สวน หรือคณะกรรมการ ป.ป.ช. ยึดหรืออายัดไว้ หรือที่ตนรู้หรือควรรู้ว่าจะตกเป็นของแผ่นดินตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญนี้ ต้องระวางโทษจำคุกไม่เกินสามปี หรือปรับไม่เกินสามแสนบาท หรือทั้งจำทั้งปรับ (ดูทำนองเดียวกับ ม.๒๐๓)

มาตรา ๒๑๔ ผู้ใดครอบครองหรือรักษาทรัพย์สิน บัญชี เอกสาร หรือพยานหลักฐานอื่นใดที่คณะกรรมการ ป.ป.ช. คณะกรรมการไต่สวน หรือหัวหน้าพนักงานไต่สวน ยึดอายัด หรือเรียกให้ส่งทำให้เสียหาย ทำลาย ซ่อนเร้น เอาไปเสีย หรือทำให้สูญหายหรือทำให้ไร้ประโยชน์ซึ่งทรัพย์สิน บัญชี เอกสาร หรือพยานหลักฐานนั้น หรือยินยอมให้ผู้อื่นกระทำการเช่นนั้น ต้องระวางโทษจำคุกไม่เกินสามปี หรือปรับไม่เกินหกหมื่นบาท หรือทั้งจำทั้งปรับ(ดูทำนองเดียวกับ ม.๒๐๓)

มาตรา ๒๑๕ ผู้ใดขัดขวางการปฏิบัติงานของคณะกรรมการ ป.ป.ช. กรรมการ ป.ป.ช. เลขาธิการคณะกรรมการ ป.ป.ช. คณะกรรมการไต่สวน คณะอนุกรรมการ หัวหน้าพนักงานไต่สวน พนักงานไต่สวน หรือพนักงานเจ้าหน้าที่ ในการปฏิบัติตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญนี้ หรือตามที่กฎหมายอื่นกำหนด ต้องระวางโทษจำคุกไม่เกินหนึ่งปี หรือปรับไม่เกินสองหมื่นบาท หรือทั้งจำทั้งปรับ

ถ้าการขัดขวางการปฏิบัติงานตามวรรคหนึ่ง ได้กระทำโดยใช้กำลังประทุษร้ายหรือขู่เข็ญว่าจะใช้กำลังประทุษร้าย ผู้กระทำต้องระวางโทษจำคุกไม่เกินสองปี หรือปรับไม่เกินสี่หมื่นบาท หรือทั้งจำทั้งปรับ

มาตรา ๒๑๖ บรรดาความผิดตามมาตรา ๒๑๐ มาตรา ๒๑๑ มาตรา ๒๑๒ มาตรา ๒๑๓ มาตรา ๒๑๔ และมาตรา ๒๑๕ ในกรณีที่พนักงานเจ้าหน้าที่เห็นเป็นการสมควรอาจขออนุมัติต่อเลขาธิการคณะกรรมการ ป.ป.ช. หรือผู้ซึ่งเลขาธิการคณะกรรมการ ป.ป.ช. มอบหมาย เพื่อร้องทุกข์ดำเนินคดีกับผู้ที่ทำให้เกิดความผิดต่อพนักงานสอบสวนเพื่อดำเนินคดีต่อไปตามประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญาก็ได้ตามหลักเกณฑ์และวิธีการที่คณะกรรมการ ป.ป.ช. กำหนด (แปลว่าอะไร ถ้าไม่เห็นสมควรก็ไม่ขอ แล้วเลขาธิการก็ทำไม่ได้ อย่างนั้นหรือ)

มาตรา ๒๑๗ ประธานกรรมการ ป.ป.ช. กรรมการ ป.ป.ช. กรรมการไต่สวน พนักงานเจ้าหน้าที่ หรือบุคคลหรือคณะบุคคลที่คณะกรรมการ ป.ป.ช. มอบหมาย ผู้ใดปฏิบัติหน้าที่โดยขาดความเที่ยงธรรม กระทำความผิดฐานทุจริตต่อหน้าที่ หรือกระทำความผิดต่อตำแหน่งหน้าที่ราชการ ต้องระวางโทษสองเท่าของโทษที่กฎหมายกำหนดไว้สำหรับความผิดนั้น (มีโทษอยู่ที่ไหน)

มาตรา ๒๑๘ ผู้ใดแจ้งความเท็จต่อเจ้าพนักงาน ฟ้องเท็จหรือเบิกความอันเป็นเท็จต่อศาลเพื่อจะแก้แค้นบุคคลตามมาตรา ๒๑๗ ให้ได้รับโทษหรือรับโทษหนักขึ้น จะต้องระวางโทษจำคุกตั้งแต่ห้าปีถึงสิบปี และปรับตั้งแต่หนึ่งแสนบาทถึงสองแสนบาท

บทเฉพาะกาล

มาตรา ๒๑๙ ให้ประธานกรรมการ ป.ป.ช. และกรรมการ ป.ป.ช. ซึ่งดำรงตำแหน่งอยู่ก่อนวันที่พระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญนี้ใช้บังคับ ซึ่งได้รับการสรรหาและการแต่งตั้งโดยอาศัยคุณสมบัติตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต พ.ศ. ๒๕๔๒ และที่แก้ไขเพิ่มเติม ยังคงดำรงตำแหน่งอยู่ต่อไปจนกว่าจะถึงคราวออกตามวาระ หรือ

ดำรงตำแหน่งต่อไปจนครบเก้าปี โดยไม่นำบทบัญญัติมาตรา ๒๑๖ และมาตรา ๒๑๘ แห่งรัฐธรรมนูญ มาใช้บังคับ (แก่งจ้งเลย ออกกฎหมายยกเว้น รธน ก็ได้)

ในกรณีที่ตำแหน่งดังกล่าวว่างลงก่อนถึงคราวออกตามวาระหรือมีอายุครบกำหนด เจ็ดสิบปีบริบูรณ์ตามที่รัฐธรรมนูญและกฎหมายบัญญัติ ให้ดำเนินการสรรหาประธานกรรมการ ป.ป.ช. หรือกรรมการ ป.ป.ช. ตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญนี้ต่อไป (แก้ไขเหมือน กกต.)

ให้ประธานกรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตแห่งชาติและกรรมการ ป้องกันและปราบปรามการทุจริตแห่งชาติซึ่งดำรงตำแหน่งอยู่ในวันก่อนวันที่พระราชบัญญัติประกอบ รัฐธรรมนูญนี้ใช้บังคับ บรรดาที่มีคุณสมบัติและไม่มีลักษณะต้องห้ามตามรัฐธรรมนูญ ยังคงอยู่ใน ตำแหน่งต่อไปจนกว่าจะครบวาระตามที่กำหนดในพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วย การป้องกันและปราบปรามการทุจริต พ.ศ. ๒๕๔๒ หรือพ้นจากตำแหน่งตามมาตรา ๑๔

ประธานกรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตแห่งชาติและกรรมการป้องกัน และปราบปรามการทุจริตแห่งชาติซึ่งยังคงอยู่ในตำแหน่งต่อไปตามวรรคหนึ่ง ถ้าเป็นผู้ซึ่งได้รับ การสรรหาจากคณะกรรมการสรรหาตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและ ปราบปรามการทุจริต พ.ศ. ๒๕๔๒ ให้ถือว่าเป็นกรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตแห่งชาติ ซึ่งได้รับการสรรหาจากคณะกรรมการสรรหาตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญนี้ และถ้าเป็น ผู้ซึ่งได้รับการสรรหาจากที่ประชุมใหญ่ศาลฎีกาตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วย การป้องกันและปราบปรามการทุจริต พ.ศ. ๒๕๔๒ ให้ถือว่าเป็นกรรมการป้องกันและปราบปรามการ ทุจริตแห่งชาติซึ่งได้รับการคัดเลือกจากที่ประชุมใหญ่ศาลฎีกาตามพระราชบัญญัติประกอบ รัฐธรรมนูญนี้

(มาจาก ม. ๗๐ ร่าง พรป. กกต.)

มาตรา ๒๑๙/๑ ภายในสิบห้าวันนับแต่วันที่พระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญนี้ ใช้บังคับ ให้ศาลรัฐธรรมนูญและองค์กรอิสระที่มีใช้คณะกรรมการ ป.ป.ช. แต่งตั้งและส่งชื่อผู้แทนให้ สำนักงานเลขาธิการวุฒิสภาเพื่อประกอบเป็นคณะกรรมการสรรหาตามที่บัญญัติไว้ในรัฐธรรมนูญ เมื่อพ้นกำหนดเวลาตามวรรคหนึ่งแล้ว หากศาลรัฐธรรมนูญหรือองค์กรอิสระใดยังไม่อาจแต่งตั้งผู้แทน ได้ หรือในกรณีที่ไม่มีผู้นำฝ่ายค้านในสภาผู้แทนราษฎร ให้คณะกรรมการสรรหาปฏิบัติหน้าที่ต่อไปได้ โดยให้ถือว่าคณะกรรมการสรรหาประกอบด้วยกรรมการสรรหาเท่าที่มีอยู่ แต่ไม่เป็นการตัดสิทธิ ศาลรัฐธรรมนูญหรือองค์กรอิสระที่จะแต่งตั้งผู้แทนมาในภายหลัง การแต่งตั้งดังกล่าวไม่มีผลให้ การดำเนินการของคณะกรรมการสรรหาที่ได้ดำเนินการไปแล้วต้องเสียไป

ภายในสิบห้าวันนับแต่วันพ้นจากระยะเวลาตามวรรคหนึ่ง ให้คณะกรรมการสรรหา พิจารณาและวินิจฉัยว่าประธานกรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตแห่งชาติและกรรมการ ป้องกันและปราบปรามการทุจริตแห่งชาติซึ่งดำรงตำแหน่งอยู่ในวันก่อนวันที่พระราชบัญญัติประกอบ รัฐธรรมนูญนี้ใช้บังคับผู้ใดขาดคุณสมบัติหรือมีลักษณะต้องห้ามตามรัฐธรรมนูญหรือไม่

ในกรณีที่คณะกรรมการสรรหาไม่มีความวินิจฉัยว่าประธานกรรมการป้องกันและ ปราบปรามการทุจริตแห่งชาติและกรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตแห่งชาติผู้ใดขาด คุณสมบัติหรือมีลักษณะต้องห้ามตามรัฐธรรมนูญ ให้ประธานกรรมการป้องกันและปราบปรามการ ทุจริตแห่งชาติและกรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตแห่งชาติผู้นั้นพ้นจากตำแหน่งตั้งแต่นั้น วันถัดจากวันที่คณะกรรมการสรรหาไม่มีความวินิจฉัย

คำวินิจฉัยของคณะกรรมการสรรหาให้เป็นที่สุด

ในกรณีที่ประธานกรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตแห่งชาติพ้นจากตำแหน่งตามวรรคสี่ เมื่อวุฒิสภาให้ความเห็นชอบบุคคลซึ่งได้รับการสรรหาหรือคัดเลือกแล้ว ให้ผู้ซึ่งได้รับความเห็นชอบจากวุฒิสภาและกรรมการการเลือกตั้งซึ่งยังอยู่ในตำแหน่งตามมาตรา ๒๑๙ ประชุมร่วมกันเพื่อเลือกกันเองให้คนหนึ่งเป็นประธานกรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตแห่งชาติและแจ้งให้ประธานวุฒิสภาทราบเพื่อดำเนินการต่อไป

(มาจากมาตรา ๗๑ ร่าง พรป. กกต.)

มาตรา ๒๑๙/๒ ให้คณะกรรมการสรรหาตามมาตรา ๒๑๙/๑ ดำเนินการสรรหาผู้สมควรได้รับการแต่งตั้งเป็นผู้ดำรงตำแหน่งในคณะกรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตแห่งชาติตามจำนวนที่พ้นจากตำแหน่งตามมาตรา ๒๑๙/๑ วรรคสี่ และให้สรรหากรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตแห่งชาติเพิ่มขึ้นอีกสองคนเพื่อให้ครบจำนวนตามมาตรา ๖ ทั้งนี้ ภายในสามสิบวันนับแต่วันที่มิคำวินิจฉัยตามมาตรา ๒๑๙/๑

ในกรณีที่ประธานกรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตแห่งชาติหรือกรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตแห่งชาติที่พ้นจากตำแหน่งเป็นผู้ที่ได้รับการคัดเลือกจากที่ประชุมใหญ่ศาลฎีกา ให้ที่ประชุมใหญ่ศาลฎีกาดำเนินการคัดเลือกและส่งชื่อให้คณะกรรมการสรรหาภายในสามสิบวันนับแต่วันที่คณะกรรมการสรรหามีคำวินิจฉัยตามมาตรา ๒๑๙/๑ เพื่อส่งรายชื่อให้วุฒิสภาดำเนินการต่อไปพร้อมกับรายชื่อที่ได้รับการสรรหา

(มาจาก ม. ๗๒ ร่าง พรป. กกต.)

มาตรา ๒๒๐ ให้เลขาธิการคณะกรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตแห่งชาติซึ่งดำรงตำแหน่งอยู่ในวันก่อนวันที่พระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญนี้ใช้บังคับและมีคุณสมบัติและไม่มีลักษณะต้องห้ามตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญนี้ ยังคงเป็นเลขาธิการคณะกรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตแห่งชาติตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญนี้ ทั้งนี้ ตามสัญญาจ้างที่ทำไว้ต่อกัน ซึ่งดำรงตำแหน่งอยู่ก่อน และในวันที่พระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญนี้ใช้บังคับ ยังคงดำรงตำแหน่งต่อไปจนกว่าจะครบตำแหน่งตามวาระที่บัญญัติไว้ในพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยวิธีการป้องกันและปราบปรามการทุจริต พ.ศ. ๒๕๕๒

ในกรณีที่มีปัญหาเกี่ยวกับคุณสมบัติและลักษณะต้องห้ามของเลขาธิการคณะกรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตแห่งชาติตามวรรคหนึ่ง ให้คณะกรรมการ ป.ป.ช. เป็นผู้วินิจฉัย ในการวินิจฉัยให้คณะกรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตแห่งชาติพิจารณาตามแนวทางของคณะกรรมการสรรหาที่วินิจฉัยไว้ตามมาตรา ๒๑๙/๑

(แก้ไขเพิ่มเติม กกต.) (มาจาก ม. ๗๓ ร่าง พรป. กกต.)

มาตรา ๒๒๑ ให้กรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตประจำจังหวัดที่ได้รับการคัดเลือกและแต่งตั้งไว้แล้วตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยวิธีการป้องกันและปราบปรามการทุจริต พ.ศ. ๒๕๕๒ และที่แก้ไขเพิ่มเติม เป็นอันพ้นจากตำแหน่งตั้งแต่วันที่พระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญนี้ใช้บังคับ

(มาจาก ม. ๗๔ ร่าง พรป. กกต.)

ซึ่งยังคงดำรงตำแหน่งอยู่ในวันที่พระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญนี้ใช้บังคับ เป็น
กรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตประจำจังหวัดต่อไปจนกว่าจะครบวาระสี่ปีนับแต่วันที่
ประกาศแต่งตั้ง เว้นแต่เป็นบุคคลซึ่งคณะกรรมการ ป.ป.ช. ให้หยุดปฏิบัติหน้าที่ไปก่อนแล้ว หรือมี
เหตุที่ต้องหยุดปฏิบัติหน้าที่หรือพ้นจากตำแหน่งระหว่างที่ดำรงตำแหน่งอยู่ตามมาตรานี้ และให้
กรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตประจำจังหวัดดังกล่าวปฏิบัติหน้าที่ตามที่คณะกรรมการ
ป.ป.ช. มอบหมาย จนกว่าจะพ้นจากตำแหน่งดังกล่าวหรือครบอายุเจ็ดสิบปีบริบูรณ์ (ให้พ้นจาก
ตำแหน่งไปทันที)

มาตรา ... ข้อสังเกต ของ กรธ. ควรกำหนดบทเฉพาะกาลให้แก่กฎหมาย ปปท.
ให้สอดคล้องกับการแก้ไขอำนาจหน้าที่ที่ได้รับมอบหมายจาก ปปช. ตามมาตรา ๔๘/๒

มาตรา ๒๒๑/๑ บรรดาระเบียบ ข้อกำหนด ประกาศ คำสั่ง หรือมติของ
คณะกรรมการ ป.ป.ช. ที่ออกตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและ
ปราบปรามการทุจริต พ.ศ. ๒๕๔๒ เกี่ยวกับการบริหารงานบุคคล การงบประมาณ และการบริหาร
สำนักงานคณะกรรมการ ป.ป.ช. ซึ่งใช้บังคับอยู่ในวันก่อนวันที่พระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญนี้
ใช้บังคับ ให้มีผลใช้บังคับต่อไปเท่าที่ไม่ขัดต่อรัฐธรรมนูญหรือพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญนี้
ทั้งนี้ จนกว่าจะมีระเบียบ ข้อกำหนด ประกาศ คำสั่ง หรือมติตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญนี้
(มาจาก ม. ๗๕ ร่าง พรป. กกต.)

มาตรา ๒๒๒ ให้สำนักงาน ป.ป.ช. ตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วย
การป้องกันและปราบปรามการทุจริต พ.ศ. ๒๕๔๒ เป็นสำนักงาน ป.ป.ช. ตามพระราชบัญญัติ
ประกอบรัฐธรรมนูญนี้

บรรดาสีทธิ หน้าที่ และความผูกพันใด ๆ ที่สำนักงาน ป.ป.ช. ตามพระราชบัญญัติ
ประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต พ.ศ. ๒๕๔๒ มีอยู่กับบุคคลใดในวัน
ก่อนวันที่พระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญนี้ใช้บังคับ ให้โอนมาเป็นของสำนักงาน ป.ป.ช. ตาม
พระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญนี้ (มาจาก ม. ๗๖ ร่าง พรป. กกต)

บรรดาการดำเนินการใดๆ ที่เกี่ยวกับกิจการ ทรัพย์สิน สิทธิ หนี้สิน ข้าราชการ
ลูกจ้าง และเงินงบประมาณของสำนักงาน ป.ป.ช. ตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วย
การป้องกันและปราบปรามการทุจริต พ.ศ. ๒๕๔๒ และที่แก้ไขเพิ่มเติม ให้ถือเป็นอันใช้ได้และคง
ดำเนินการต่อไป จนกว่าจะเป็นไปตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญนี้ (เขียนให้เหมือน
กฎหมายอื่น)

มาตรา ๒๒๓ ให้โอนบรรดาข้าราชการและลูกจ้างของสำนักงานคณะกรรมการ
การเลือกตั้งตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต
พ.ศ. ๒๕๔๒ มาเป็นของสำนักงานคณะกรรมการ ป.ป.ช. ตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญนี้
และให้ถือว่าสิทธิและประโยชน์อื่นใดซึ่งข้าราชการหรือลูกจ้างดังกล่าวได้รับตามพระราชบัญญัติ
ประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต พ.ศ. ๒๕๔๒ เป็นสิทธิและ
ประโยชน์อื่นใดที่ได้รับต่อไปตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญนี้ เว้นแต่จะมีระเบียบที่ออกตาม
มาตรา .. กำหนดไว้เป็นอย่างอื่น

(มาจาก ม. ๗๗ ร่าง พรป. กกด)

ให้ข้าราชการและลูกจ้างที่โอนไปตามมาตรา ๒๒๓ (๒๒๒???) ดำรงตำแหน่งและได้รับเงินเดือน รวมทั้งเงินประจำตำแหน่งไม่ต่ำกว่าเดิม (ต้องเท่าเดิม ไม่ใช่ไม่ต่ำกว่าเดิม) และให้จัดตำแหน่งเพื่อโอนข้าราชการไปดำรงตำแหน่งใหม่ตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญนี้ ให้แล้วเสร็จภายในเก้าสิบวันนับแต่วันที่พระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญนี้ใช้บังคับ

มาตรา ๒๒๓/๑ ให้การถอดถอนจากตำแหน่งที่ได้ดำเนินการตามหมวด ๕ การถอดถอนจากตำแหน่ง แห่งพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต พ.ศ. ๒๕๔๒ ยังคงมีผลอยู่ต่อไป และให้นับระยะเวลาที่ถูกตัดสิทธิในการดำรงตำแหน่งทางการเมืองหรือในการรับราชการของผู้ถูกถอดถอนจากตำแหน่งนั้นต่อเนื่องต่อไป

มาตรา ๒๒๔ ให้การกระทำความผิดตามมาตรา ๑๐๐ มาตรา ๑๐๓ และมาตรา ๑๒๓/๑ แห่งพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต พ.ศ. ๒๕๔๒ และที่แก้ไขเพิ่มเติม รวมทั้งกฎหมายที่มีการแก้ไขที่บัญญัติให้เป็นความผิดและมีโทษทางอาญา และบรรดาการกระทำความผิดและความผิดที่มีโทษทางอาญา หรือการสั่งให้ทรัพย์สินตกเป็นของแผ่นดินที่เกิดขึ้นตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญดังกล่าว ก่อนวันที่พระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญนี้ใช้บังคับยังคงเป็นความผิดอยู่ต่อไป และยังคงรับโทษต่อไป หรือได้ตัวผู้กระทำความผิดมารับโทษตามกฎหมายตามอัตราโทษที่กำหนดไว้ ในกรณีที่ผู้กระทำความผิดได้รับโทษอยู่ก็ให้รับโทษต่อไปจนกว่าจะครบกำหนดโทษ ตามคำพิพากษาของศาล และให้คำพิพากษาของศาลที่พิพากษาหรือมีคำสั่งโดยอาศัยอำนาจตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต พ.ศ. ๒๕๔๒ และที่แก้ไขเพิ่มเติม ยังคงมีผลใช้บังคับได้จนกว่าจะมีการบังคับคดีเสร็จสิ้น ในกรณีที่มีการดำเนินคดีที่เกิดจากการไต่สวนของคณะกรรมการ ป.ป.ช. หรือคณะกรรมการตรวจสอบการกระทำที่ก่อให้เกิดความเสียหายแก่รัฐ หรือคณะกรรมการอื่นใดที่จัดตั้งขึ้นตามกฎหมายก่อนวันที่พระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญนี้ใช้บังคับ และที่อยู่ระหว่างการไต่สวน หรือมีการวินิจฉัยความผิดหรือฟ้องคดีโดยอาศัยบทความผิดตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต พ.ศ. ๒๕๔๒ และที่แก้ไขเพิ่มเติม และเป็นความผิดตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญนี้ โดยให้ความผิดนั้นยังคงเป็นความผิดอยู่ต่อไป และศาลที่มีอำนาจพิจารณาพิพากษาคดียังคงมีอำนาจพิจารณาพิพากษาคดีและลงโทษผู้กระทำความผิดนั้นได้ (ลองคิดดูว่าจะเขียนสั้น ๆ ให้ได้ผลตามนี้ได้ไหม)

มาตรา ๒๒๕ บรรดาบทบัญญัติใดที่ได้บัญญัติไว้ตามประกาศคณะปฏิรูปการปกครองในระบอบประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุข ฉบับที่ ๓๑ เรื่อง การดำเนินการตามอำนาจหน้าที่ของคณะกรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตแห่งชาติ ลงวันที่ ๓๐ กันยายน พ.ศ. ๒๕๔๙ ที่เป็นเรื่องเดียวกัน หรือที่ขัดหรือแย้งกับพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญนี้ ให้ใช้พระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญนี้แทน (ตรวจดู ฉบับที่ ๓๑ ว่าจะยกเลิกไปเลยได้ไหม)

มาตรา ๒๒๖ ให้ข้าราชการสาขากระบวนการยุติธรรม พนักงานไตสวน และหัวหน้าพนักงานไตสวน ผู้ซึ่งดำรงตำแหน่งตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต พ.ศ. ๒๕๕๒ ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๕๔ และพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต (ฉบับที่ ๔) พ.ศ. ๒๕๕๙ อยู่ในวันก่อนวันที่พระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญนี้ใช้บังคับ เป็นข้าราชการในสาขากระบวนการยุติธรรม พนักงานไตสวน และหัวหน้าพนักงานไตสวน ตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญนี้

ในวาระเริ่มแรก มิให้นำคุณสมบัติของข้าราชการในสาขากระบวนการยุติธรรมที่กำหนดคุณสมบัติไว้เป็นการเฉพาะตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญนี้ มาใช้บังคับกับข้าราชการสำนักงาน ป.ป.ช. ผู้ซึ่งสำเร็จปริญญาตรีทางกฎหมาย และมีความรู้และประสบการณ์อันเป็นประโยชน์ต่อการปฏิบัติงานของคณะกรรมการ ป.ป.ช. และรับราชการในสำนักงาน ป.ป.ช. มาแล้วไม่น้อยกว่าสิบปี ก่อนวันที่พระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญนี้ใช้บังคับ ทั้งนี้ ให้สำนักงาน ป.ป.ช. ดำเนินการคัดเลือกและแต่งตั้งข้าราชการสาขาทั่วไปเข้าสู่ตำแหน่งในสาขากระบวนการยุติธรรมให้แล้วเสร็จภายในหนึ่งปีนับแต่วันที่พระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญนี้ใช้บังคับตามหลักเกณฑ์วิธีการและเงื่อนไขที่คณะกรรมการ ป.ป.ช. กำหนด (ถ้าไม่ถึงไม่เอามาใช้บังคับ ไม่น่าจะมีเหตุผล)

มาตรา ๒๒๗ ในระหว่างที่ยังไม่มีการตราพระราชกฤษฎีกาว่าด้วยเงินเดือนและเงินประจำตำแหน่งตามมาตรา ๑๘๖ ให้ข้าราชการสาขากระบวนการยุติธรรมยังคงได้รับเงินเดือนและเงินประจำตำแหน่งรวมถึงสิทธิประโยชน์อื่น ไม่ต่ำกว่า (เท่าเดิม) ที่ได้รับอยู่เดิมและให้ได้รับเงินเดือนและเงินประจำตำแหน่งตามบัญชีเงินเดือนและเงินประจำตำแหน่งท้ายกฎหมายว่าด้วยข้าราชการพลเรือนจนกว่าจะมีการตราพระราชกฤษฎีกาว่าด้วยบัญชีเงินเดือนและเงินประจำตำแหน่งของข้าราชการสาขากระบวนการยุติธรรมตามมาตรา ๑๘๖ ทั้งนี้ ให้ตราพระราชกฤษฎีกาให้เสร็จภายในหนึ่งปีนับแต่วันที่พระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญนี้ใช้บังคับ (ไม่ต้องเขียนก็ได้ ถ้ามีข้อขัดข้องอยู่เองจะโทษใครได้)

มาตรา ๒๒๘ บรรดาเรื่องกล่าวหา ร้องเรียนเจ้าหน้าที่ของรัฐซึ่งคณะกรรมการ ป.ป.ช. และสำนักงาน ป.ป.ช. ได้รับไว้ก่อนวันที่พระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญนี้ใช้บังคับ และอยู่ระหว่างดำเนินการตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต พ.ศ. ๒๕๕๒ และที่แก้ไขเพิ่มเติม หรือเป็นเรื่องที่กฎหมายอื่นกำหนด หรือเป็นเรื่องที่สืบเนื่องจากการดำเนินการตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญดังกล่าว หรือเรื่องที่ส่งให้หน่วยงานอื่นดำเนินการตามอำนาจหน้าที่ หรือเรื่องที่อยู่ระหว่างพิจารณาสั่งหรือฟ้องคดีหรือเรื่องที่อยู่ระหว่างดำเนินคดีในชั้นศาล ให้เป็นอำนาจหน้าที่ของคณะกรรมการ ป.ป.ช. หรือหน่วยงานอื่น ในการดำเนินการให้เป็นไปตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต พ.ศ. ๒๕๕๒ และที่แก้ไขเพิ่มเติม หรือกฎหมายอื่น โดยให้การดำเนินการที่กระทำมาแล้วเป็นอันใช้ได้และยังคงใช้บังคับ ตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญนี้ต่อไป (เขียนสั้น ๆ เพียงว่า การดำเนินการของ ป.ป.ช. เดิมเป็นการดำเนินการของ ป.ป.ช. ใหม่?)

มาตรา ๒๒๙ ในกรณีที่ผู้ถูกกล่าวหาหรือจำเลยหลบหนีไประหว่างถูกดำเนินคดีหรือระหว่างการพิจารณาของศาล หรือจำเลยหลบหนีไปในระหว่างต้องคำพิพากษาถึงที่สุดให้ลงโทษที่มีโทษจำคุก นับระยะเวลาที่ผู้ถูกกล่าวหาหรือจำเลยหลบหนีรวมเป็นส่วนหนึ่งของอายุความนั้น ให้นำหลักเกณฑ์การมีโทษจำคุกตาม มาตรา ๗๔/๑ แห่งพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต พ.ศ. ๒๕๔๒ ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต (ฉบับที่ ๓) พ.ศ. ๒๕๕๘ มาใช้บังคับโดยต่อเนื่องตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญนี้ (เขียนให้สอดคล้องกับ ม. ๔๕)

มาตรา ๒๓๐ กรอบระยะเวลาจับหรือไม่รับคำกล่าวหาตามมาตรา ๕๙ และการไต่สวนข้อเท็จจริงตามมาตรา ๖๐ ให้มีผลใช้บังคับกับเรื่องที่มีการกล่าวหาต่อคณะกรรมการ ป.ป.ช. ตั้งแต่วันที่พระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญนี้ใช้บังคับ (ควรเขียนเร่งรัดเรื่องที่กำลังด้วย) อาจแยกเป็นเรื่องสำคัญ ก็ให้รับทำ เรื่องไม่สำคัญก็ให้ส่งเจ้ากระทรวงไปพิจารณา

สำหรับเรื่องกล่าวหาที่อยู่ระหว่างการดำเนินการของคณะกรรมการ ป.ป.ช. ก่อนวันที่พระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญนี้ใช้บังคับให้คณะกรรมการ ป.ป.ช. เร่งรัดการดำเนินการให้แล้วเสร็จโดยเร็ว

มาตรา ๒๓๑ บรรดาการดำเนินการใดๆ ที่คณะกรรมการ ป.ป.ช. คณะอนุกรรมการ พนักงานไต่สวน พนักงานเจ้าหน้าที่ บุคคลหรือคณะบุคคล ที่กระทำไปตามบทบัญญัติแห่งพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต พ.ศ. ๒๕๔๒ และที่แก้ไขเพิ่มเติม ก่อนวันที่พระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญนี้ใช้บังคับ ให้เป็น อันใช้ได้ และให้ดำเนินการต่อไปตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญนี้และให้คณะกรรมการ ป.ป.ช. มีอำนาจส่งเรื่องให้หน่วยงานที่เกี่ยวข้องกับการป้องกันและปราบปรามการทุจริตดำเนินการต่อไป เว้นแต่คณะกรรมการ ป.ป.ช. จะให้ดำเนินการเป็นอย่างอื่น (ถ้าจะเขียนก็ควรเขียนในลักษณะให้ไปถึงเรื่องมาจากอนุกรรมการ หรือส่งเรื่องให้ ปปท หรือเจ้ากระทรวงดำเนินการเอง)

มาตรา ๒๓๒ บรรดาบัญชีแสดงรายการทรัพย์สินและหนี้สินและเอกสารประกอบที่เจ้าหน้าที่ของรัฐได้แสดงไว้ตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต พ.ศ. ๒๕๔๒ และที่แก้ไขเพิ่มเติมและอยู่ระหว่างการตรวจสอบ ให้เก็บไว้เป็นข้อมูลการตรวจสอบ ในกรณีที่คณะกรรมการ ป.ป.ช. เห็นสมควร อาจกำหนดหลักเกณฑ์และวิธีการที่จะดำเนินการตรวจสอบบัญชีทรัพย์สินและหนี้สินและเอกสารประกอบที่ยื่นไว้ หรือจะมีมติให้ดำเนินการอย่างไรก็ตามที่เห็นสมควรก็ได้ หรือจัดเก็บไว้หรือเมื่อพ้นกำหนดห้าปีแล้วจะทำลายเสียก็ได้ ในกรณีที่ปรากฏมูลความผิดจากการตรวจสอบทรัพย์สินว่ามีทรัพย์สินเพิ่มขึ้นผิดปกติหรืออรัญญาผิดปกติ และกรณีที่เกิดการตรวจสอบตามบัญชีที่ค้างอยู่จะต้องมีการดำเนินคดีตามกฎหมายให้ดำเนินการตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญนี้

ในกรณีที่ผู้ยื่นบัญชีเป็นผู้ซึ่งต้องยื่นบัญชีตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญนี้ และได้ยื่นบัญชีไว้แล้ว ให้ถือว่าเป็นการยื่นบัญชีตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญนี้ (ถ้าเขียน มาตรา ๒๒๘ ดี ๆ มาตรานี้ก็อาจไม่ต้องเขียน)

มาตรา ๒๓๓ ให้บรรดาระเบียบ ข้อบังคับ ประกาศ คำสั่ง หรือการดำเนินการอื่นใด ตามรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย หรือพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกัน และปราบปรามการทุจริต พ.ศ. ๒๕๔๒ และที่แก้ไขเพิ่มเติม ซึ่งใช้บังคับอยู่ก่อนหรือในวันที่ พระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญนี้ใช้บังคับยังคงใช้บังคับได้ต่อไปเท่าที่ไม่ขัดหรือแย้งกับ บทบัญญัติแห่งพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญนี้จนกว่าจะได้มีระเบียบ ข้อบังคับ ประกาศ คำสั่ง หรือการดำเนินการอื่นใดตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญนี้

ผู้รับสนองพระบรมราชโองการ

นายกรัฐมนตรี

หมายเหตุ : -เหตุผลในการประกาศใช้พระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญฉบับนี้ คือ โดยที่มาตรา ๒๓๔ ของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย บัญญัติให้คณะกรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตแห่งชาติ มีหน้าที่และอำนาจได้สวนข้อเท็จจริงและมีความเห็นกรณีมีการกล่าวหาว่าผู้ดำรง ตำแหน่งทางการเมือง ตุลาการศาลรัฐธรรมนูญ ผู้ดำรงตำแหน่งในองค์กรอิสระ หรือผู้ว่าการตรวจเงินแผ่นดินกรณีมีพฤติการณ์ร่ำรวยผิดปกติ ทุจริตต่อหน้าที่ หรือจงใจปฏิบัติหน้าที่หรือใช้อำนาจขัดต่อบทบัญญัติแห่งรัฐธรรมนูญหรือกฎหมาย หรือฝ่าฝืนหรือไม่ปฏิบัติตามมาตรฐานทางจริยธรรมอย่างร้ายแรง หรือ ได้สวนและวินิจฉัยว่าเจ้าหน้าที่ของรัฐร่ำรวยผิดปกติ กระทำความผิดฐานทุจริตต่อหน้าที่ หรือกระทำความผิดต่อตำแหน่งหน้าที่ราชการ หรือความผิดต่อตำแหน่งหน้าที่ในการยุติธรรม รวมทั้งมีอำนาจสอบสวน กรณีเจ้าหน้าที่ของรัฐผู้จัดทำโครงการหรืออนุมัติหรือจัดสรรเงินงบประมาณ แจกต่อคณะกรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตแห่งชาติโดยรู้ว่ามี การดำเนินการอันเป็นการฝ่าฝืนบทบัญญัติของรัฐธรรมนูญมาตรา ๑๔๔ และมีหน้าที่และอำนาจในการตรวจสอบและเปิดเผยผลการตรวจสอบทรัพย์สินและหนี้สินของผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมือง ตุลาการศาลรัฐธรรมนูญผู้ดำรงตำแหน่งในองค์กรอิสระ ผู้ว่าการตรวจเงินแผ่นดิน และเจ้าหน้าที่ของรัฐ รวมทั้งมีหน้าที่และอำนาจอื่นที่บัญญัติไว้ในรัฐธรรมนูญหรือกฎหมาย และเพื่อให้สอดคล้องกับบทบัญญัติและเจตนารมณ์ของรัฐธรรมนูญ รวมถึงอนุสัญญาสหประชาชาติว่าด้วยการต่อต้านการทุจริต ค.ศ. ๒๐๐๓ และมาตรฐานสากลซึ่งต้องมุ่งหมายให้มีการจัดการทุจริตและประพฤติมิชอบทุกรูปแบบ และมาตรา ๒๒๐ กำหนดให้มีหน่วยงานที่รับผิดชอบงานธุรการ ดำเนินการและอำนวยความสะดวก เพื่อให้องค์กรอิสระบรรลุภารกิจและหน้าที่ตามที่กำหนดไว้ในรัฐธรรมนูญ กฎหมาย และเป็นไปตามมติหรือแนวทางที่คณะกรรมการ ป.ป.ช. กำหนด โดยให้มีหัวหน้าหน่วยงานคนหนึ่งซึ่งแต่งตั้งโดยความเห็นชอบของคณะกรรมการ ป.ป.ช. เป็นผู้รับผิดชอบการบริหารงานของหน่วยงานนั้นรับผิดชอบชั้นตรงต่อคณะกรรมการ ป.ป.ช. ทั้งนี้ ตามที่กฎหมายบัญญัติ จึงจำเป็นต้องตราพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญนี้

ข้อเสนอแนะของ สปช.

๑. วิธีการทำงาน ปัจจุบัน ปปช.เป็นทั้ง ปปช. และประธานอนุกรรมการไต่สวน จึงควรกำหนดให้ ปปช.มีหน้าที่วินิจฉัยความผิด ส่วนการไต่สวนควรเป็นหน้าที่ของสำนักงาน แล้วเอามาให้คณะกรรมการไต่สวน แต่ต้องกำหนดเวลา ๑๕๐ วัน
๒. เรื่องประพจน์มิชอบ ควรให้ผู้บังคับบัญชาดำเนินการ ส่วนการไต่สวนควรมอบให้หน่วยงานที่เกี่ยวข้อง เช่น DSI หรือ ปปท
๓. สำนักงาน ปปช.จังหวัด ส่วนกรรมการประจำจังหวัด เห็นว่าไม่มีความจำเป็น
๔. ความล่าช้าระหว่างการทำงานของ ปปช. กับ อสส ควรต้องฟ้องภายใน ๙๐ วัน
๕. ควรมีการบูรณาการ กับหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง เป็นคณะกรรมการบูรณาการ

การสรรหา วาระ และการดำรงตำแหน่ง และหน้าที่ของ ปปช. (ศรีรัตน์)

๑. กรรมการสรรหาที่มาจากองค์กรอิสระ อยากรู้ประกาศให้ประชาชนทราบ
๒. คนที่ได้รับการสรรหาเป็น ปปช. ควรประกาศให้ประชาชนทราบก่อนเสนอวุฒิสภา
๓. กรรมการ ปปช.เดิม ให้คณะกรรมการสรรหาเป็นผู้วินิจฉัย

การปฏิรูปบทบาทหน้าที่ของ ปปช.

๑. ควรมีอำนาจไต่สวน วินิจฉัยชี้ขาด (ขอให้มีคำวินิจฉัยส่วนบุคคลด้วย)
๒. การมอบอำนาจการไต่สวน ควรมอบเลขาธิการ แล้วให้เลขาธิการมอบต่อ
๓. ควรมีองค์กรบริหารงานบุคคล ซึ่งมาจากหลากหลาย
๔. การไต่สวน
  - (ก) ถ้า เจ้าหน้าที่ ปปช.ถูกร้องเรียน อยากรู้หน่วยงานอื่นเป็นคนไต่สวน
  - (ข) การปกปิดบัญชีทรัพย์สิน ควรให้หยุดปฏิบัติหน้าที่
  - (ค) การมอบหมายให้องค์กรอื่น ควรเป็นหัวหน้าส่วนราชการขึ้นไปที่อยู่ในอำนาจของ ปปช.
  - (ง) ควรห้ามหน่วยงานทำการประชาสัมพันธ์เพื่อประโยชน์ของพรรคหรือการเมืองของใคร
  - (จ) ถ้าท้องถิ่น ผ่าฝืนมาตรฐานจริยธรรมอย่าร้ายแรง ให้ถูกดำเนินการด้วย
  - (ฉ) ให้อัยการดำเนินงานให้แล้วเสร็จภายใน ๑๘๐ วัน
  - (ช) การจูงใจยื่นบัญชีเท็จ ขอให้ ปปช.ฟ้องคดีตัวเอง
  - (ซ) พนักงานไต่สวนต้องทำให้แล้วเสร็จภายใน ๑๘๐ วัน ขยายได้ ๒ ครั้ง ๆ ละ ๙๐ วัน ถ้าเกินเวลาก็มีผิดวินัย
  - (ฌ) การคุ้มครองพยาน ปปช.ต้องดำเนินการภายใน ๓๐ วัน
  - (ญ) คนร้อง และเจ้าหน้าที่ ปปช.มักถูกฟ้องหมิ่นประมาท หรือละเลยไม่ปฏิบัติหน้าที่ ควรมีบทบัญญัติคุ้มครอง
  - (ฎ) ถ้าข้อมูลแล้ว ให้คนถูกกล่าวหาหยุดปฏิบัติหน้าที่
  - (ฏ) ให้ ปปช.มีหน้าที่โดยตรงที่จะขอเอกสารจากต่างประเทศไทย

การปฏิรูปองค์กร

- (๑) อยากรู้ให้แยก สำนักงาน ออกจาก ปปช.??? (สงสัยเข้าใจผิด)

- (๒) ควรมี ปปช.ภาค แต่จะมีจังหวัดหรือไม่สุดแต่ความจำเป็น
- (๓) องค์กรกลางบริหารงานบุคคล ควรมีคนหลากหลาย
- (๔) อยากให้ ปปช.ได้รับงบประมาณ เป็นร้อยละ โดยไม่ต้องผ่านสภา

มาตรการป้องกันการทุจริต

- (๑) เรื่องที่ส่งไปให้หน่วยงานอื่น ควรมีการกำหนดหลักเกณฑ์วิธีการที่ชัดเจน
- (๒) การให้ ปปช.เข้าไปแทรกแซงการตรวจสอบของหน่วยงานอื่น ควรมีหลักเกณฑ์ที่ชัดเจนมิฉะนั้น จะก่อให้เกิดปัญหาได้
- (๓) ควรมี clearing house สำหรับการปราบปรามการทุจริต เพื่อบูรณาการ เพราะการทุจริตมีการเชื่อมโยงทั้งในและต่างประเทศ การร้องเรียนก็มีจำนวนมาก ก็เพราะมีหลากหลายหน่วยงานที่อำนาจซ้ำซ้อนกัน มีข้อ เสนอ ๕ ประการ
- (ก) ความล่าช้าของการดำเนินการ ความขัดแย้งของการดำเนินการ มักจะอ้างว่า การทำงานของหน่วยงานอื่น เป็นอุปสรรคต่อการทำงานของตน เพราะการขาดการบูรณาการ และระบบฐานข้อมูลไม่เชื่อมโยงกัน มาตรการในการปราบปราม ไม่สอดคล้องกับกระบวนการทุจริต

- (๑) ควรบูรณาการยุทธศาสตร์การป้องกันและปราบปราม โดยจัดตั้งกลไกที่มีลักษณะพิเศษ โดยให้เป็นหน่วยงานกลาง
- (๒) ตรา กม.รองรับให้ทุกองค์กรทำงานร่วมกันได้ ไม่ว่าจะมีการเปลี่ยนแปลงรัฐบาลอย่างไร
- (๓) เป็นหลักประกันว่ารัฐบาลทุกชุดจะต้องรับผิดชอบตามกฎหมาย (ได้ยกร่างกฎหมายเป็นหมวดหนึ่งของ พรป.ปปช.เสนอมาแล้ว

ข้อเสนอของอดีต ปปช. (วิชา)

- ๑. ควรให้สามารถเชิญเจ้าหน้าที่ของแต่ละองค์กรมาร่วมกันได้ส่วนได้ เช่น ถ้า สตง.ตรวจสอบแล้วสงสัยว่าจะทุจริต อาจเชิญ ปปช.ไปร่วมกันตรวจสอบ
- ๒. การตรวจสอบในลักษณะ Preventive Investigation เพื่อสอบสวนก่อน แล้วส่งคำเตือน
- ๓. อำนาจในการตรวจธุรกรรมอยู่ในมือ ปปช. ปปช.ยังไม่มีอำนาจนี้ (ประสาท พงษ์สุวรรณ)
- ๔. อำนาจการตรวจธุรกรรมเป็นสิ่งจำเป็น เพราะต้องพึ่ง ปปช.
- ๕. ความเป็นอิสระ ควรมีอิสระในการของงบประมาณ ด้วยการกำหนดเปอร์เซ็นต์ของเงินงบประมาณ
- ๖. การดำเนินการกับผู้บังคับบัญชาที่ปล่อยปละละเลยไม่ดำเนินการกับผู้ใต้บังคับบัญชาการที่ทำผิดหรือมีเหตุอันควรสงสัยว่ากระทำความผิด (ตามคำสั่ง คสช. ปี ๒๕๕๗)

ข้อเสนอแนะของอธิบดีอัยการ (นายยรรยง พิทยพันธุ์)

- ๑. สำนวนคดีของสำนักงาน ป.ป.ช. บางครั้งมีความไม่สมบูรณ์และบางครั้งมีข้อเท็จจริงที่ไม่ปรากฏชัดเจนในหลายประเด็น แต่ตามกฎหมาย ป.ป.ช. มีได้กำหนดให้พนักงาน

อัยการผู้ดำเนินคดี ทำการสอบสวนหรือแจ้งข้อจัดส่งหลักฐานใดๆ ได้ แต่กฎหมายเพียงกำหนดให้ ตั้งข้อไม่สมบูรณ์ แล้วส่งสำนวนไปยังอัยการสูงสุดเพื่อแจ้งข้อไม่สมบูรณ์เพื่อตั้งคณะกรรมการร่วม ซึ่งข้อกำหนดในกฎหมายดังกล่าวนี้จะเป็นความยุ่งยากล่าช้า เพราะต้องโอนสำนวนคดีซึ่งมาจากทั่วประเทศไปให้อัยการสูงสุดเพียงท่านเดียวพิจารณาตั้งคณะทำงาน ซึ่งอัยการสูงสุดจะมีปริมาณงานจำนวนมากศาลที่จะรอวินิจฉัยดำเนินการ จึงเป็นเรื่องที่ไม่อาจคาดหวังได้ในการทำงานและ ผู้ดำเนินการจะทำงาน ไปเท่าที่พยานหลักฐานที่ได้มา ในประเด็นนี้ จึงเห็นว่า ควรให้พนักงานอัยการผู้ดำเนินคดีมีอำนาจสอบสวนเพิ่มเติม โดยการสอบสวนเพิ่มเติมนี้ควรดำเนินการเฉพาะผ่านทางเจ้าหน้าที่ ป.ป.ช. หรือเจ้าหน้าที่สำนักงานตรวจเงินแผ่นดินในเขตพื้นที่รับผิดชอบเท่านั้น ทั้งนี้ เพื่อความชัดเจนแน่นอนในการสืบหาพยานหลักฐาน และป้องกันการกระทำที่เป็นทุจริตโดยเจ้าหน้าที่ ป.ป.ช. และสำนักงานตรวจเงินแผ่นดินจะต้องดำเนินการให้เสร็จสิ้นภายในระยะเวลาอันรวดเร็ว

๒. สำนวนคดีของสำนักงาน ป.ป.ช. ที่จัดส่งมาเพื่อฟ้องนั้น ได้ปรากฏว่า แต่ละสำนวนคดีได้ดำเนินการอย่างล่าช้า โดยปรากฏว่าในหลายสำนวนได้ดำเนินการเป็นเวลานานับ ๑๐ ปี อันถือเป็นการกระทำไม่เป็นธรรมของผู้เกี่ยวข้อง ซึ่งในสำนวนนี้ สำนักงาน ป.ป.ช. ได้แก้กฎหมายให้หยุดอายุความไว้ หากผู้ถูกกล่าวหาหลบหนีระหว่างถูกดำเนินคดี อันเป็นการกระทำที่เป็นสองมาตรฐาน หากผู้ถูกดำเนินคดีส่วนหนึ่งอยู่ในอำนาจการดำเนินการสอบสวนของสำนักงาน ป.ป.ช. ในประเด็นนี้ เห็นว่าควรมีกรอบระยะเวลาให้สำนักงาน ป.ป.ช. ดำเนินการสอบสวนให้เสร็จสิ้นในเร็ววัน นับแต่การรับดำเนินการและควรมีมาตรฐาน การป้องกันการวิ่งเต้นเบี่ยงเบนคดีและการเก็บเรื่องไว้ในลักษณะปกปิดไม่ดำเนินการ โดยปรากฏตามเอกสารที่แนบมาฝ่ายผู้เสียหายที่ร้องทุกข์กล่าวโทษ ไม่อาจทราบผลการดำเนินการเนื่องจาก สำนักงาน ป.ป.ช. ได้เก็บเรื่องเงียบงันไว้นานถึง ๗ ปี เศษ แต่ไม่มีผลการดำเนินการใดๆ ให้ผู้ร้องทุกข์ทราบทั้งๆ ที่ผลการดำเนินการในส่วนที่เกี่ยวข้อง เป็นต้นว่าการดำเนินการทางวินัย ได้ดำเนินการจนเสร็จสิ้นโดยล่องจากราชการ และการดำเนินการคดีชั้นศาลปกครองก็ได้มีคำพิพากษาถึงที่สุดไปนานแล้ว จนฝ่ายผู้เสียหายต้องเข้าแจ้งความซ้ำอีกครั้ง เนื่องจากเข้าใจว่ายังไม่มีการร้องทุกข์หรือการลักลอบทั้งเรื่องเสีย

๓. ควรกำหนดให้สำนักงาน ป.ป.ช. รับดำเนินคดีเฉพาะเรื่องกล่าวหาที่มีทุนทรัพย์สูง มิใช่เลือกรับดำเนินการดีเล็กลง หรือคดีที่มีข่าวเท่านั้น แต่หลีกเลี่ยงคดีที่มีข้อยุ่งยาก โดยกลับมอบคดีให้พนักงานสอบสวนพื้นที่ดำเนินการ

๔. ควรกำหนดให้มีสำนักงาน ป.ป.ช. ประจำภาคขึ้น โดยให้มีภารกิจการสอบสวนดำเนินคดีการสืบสวนและการควบคุมตัวดำเนินคดี เพราะในปัจจุบันการสอบสวนทั้งหมดยังอยู่ที่ ส่วนกลางและการควบคุมตัวมาดำเนินคดีนั้น เจ้าหน้าที่ ป.ป.ช. ได้ดำเนินการมาจากส่วนกลางทั้งสิ้น อันเป็นความยุ่งยากและเป็นการยากที่จะดำเนินการให้ลุล่วงเพราะเหตุผู้ถูกกล่าวหาและ พยานหลักฐานบุคคลได้อยู่กระจัดกระจายต่างพื้นที่กันทุกภาคพื้นที่ของประเทศโดยยุบสำนักงาน ป.ป.ช. จังหวัดที่แทบจะไม่มีความสามารถดำเนินการใดๆ ได้เลย ให้มารวมศูนย์ดำเนินการอย่างมีประสิทธิภาพเกิดประโยชน์สูงสุดแก่ราชการและป้องกันการเข้าไปยุ่งเกี่ยว ใกล้ชิดกับกลุ่มข้าราชการ ผู้ใหญ่และกลุ่มการเมืองในเขตพื้นที่แต่ละจังหวัด

๕. ในผลการวินิจฉัยของคณะกรรมการ ป.ป.ช. ที่ลงมติในส่วนวินัยของข้าราชการ นั้น ควรจะมีขั้นตอนการกลั่นกรองโดยเจ้าพนักงานที่เกี่ยวข้องโดยให้มีผลทางวินัยต่อเมื่อได้มีการรับดำเนินคดีฟ้องของพนักงานอัยการหรือได้มีการยื่นฟ้องต่อศาลแล้ว เพราะการใช้อำนาจโดยไม่มีการกลั่นกรองหรือการใช้อำนาจเบ็ดเสร็จก็อาจเกิดเหตุวิบัติอาภาทขึ้นได้ในอนาคต และควรกำหนดให้ชัดเจนในกฎหมายในกรณีพนักงานอัยการไม่รับดำเนินคดีหรือศาลคดีทุจริตและประพฤติมิชอบมีคำพิพากษายกฟ้อง

๖. หากพนักงานอัยการผู้เป็นหัวหน้างานดำเนินคดีพิจารณาแล้วเห็นว่าข้อเท็จจริงปรากฏอย่างชัดเจนว่าผู้ถูกกล่าวหาไม่ได้กระทำความผิดก็ควรให้มีการสั่งคดีไปตามระบบโดยแจ้งคำสั่ง

ไม่รับดำเนินคดีไปยังสำนักงาน ป.ป.ช. หากสำนักงาน ป.ป.ช. ไม่แย้งคำสั่งไม่รับดำเนินคดีก็ให้ข้อกล่าวหาเป็นอันยุติ แต่หากสำนักงาน ป.ป.ช. แยกความเห็นให้สำนักงาน ป.ป.ช. ดำเนินคดีไปด้วยตนเองหรือจะส่งให้สำนักงานอัยการสูงสุดหรือสำนักงานอื่นใด เช่น สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกาชี้ขาด เนื่องจากคณะกรรมการ ป.ป.ช. มิได้ทำการสอบสวนด้วยตนเองในทุกเรื่องและบางครั้งกลับถือความเห็นของเจ้าหน้าที่ ป.ป.ช. ที่รับแต่งตั้งพนักงานไต่สวนได้เสนอความเห็นขึ้นมา แต่พยานหลักฐานกลับไม่ครบถ้วน หรือสอบสวนข้อเท็จจริงไม่ครบประเด็น

๗. ให้พนักงานอัยการ ผู้ดำเนินคดีมีอำนาจแจ้งดำเนินคดีกับผู้กระทำความผิดที่เกี่ยวข้องที่ตรวจพบได้ มิใช่ถือเอาเพียงตามที่คณะกรรมการ ป.ป.ช. กำหนด หรือความเห็นของพนักงานไต่สวนเท่านั้น ทั้งนี้ เพื่อร่วมกันดูแลความยุติธรรมและผลประโยชน์ของรัฐ

๘. การกักตัวผู้ถูกกล่าวหาเป็นพยานของสำนักงาน ป.ป.ช. ควรกระทำโดยมีเหตุผลโดยชัดเจนมิให้ช่วยเหลือผู้กระทำความผิดที่ปรากฏหลักฐานที่ชัดเจนและจำนนต่อหลักฐานหรือกระทำการกักตัวบุคคลที่เป็นตัวการสำคัญ ทั้ง ๆ ที่มีพยานหลักฐาน พยานเอกสาร หรือพยานบุคคลที่สามารถเอาผิดต่อบุคคลดังกล่าวได้

๙. ควรกำหนดกรอบระยะเวลาการดำเนินคดีของพนักงานอัยการเป็นต้นว่า ให้มีคำสั่งดำเนินคดีให้เสร็จสิ้น ภายใน ๖ เดือน และขยายเวลาได้แต่ครั้งไม่เกิน ๓ เดือน และไม่เกิน ๓ ครั้ง แต่ทั้งนี้ ควรมีบทเฉพาะกาลของข้อกำหนดในส่วนนี้อย่างน้อย ๑ ปี เพื่อความพร้อมในการบริหารงานบุคคลของสำนักงานอัยการสูงสุด

๑๐. ควรมีข้อกำหนดให้ส่วนราชการที่เกี่ยวข้องดำเนินการทางแพ่งฟ้องยึดทรัพย์แก่ผู้กระทำความผิดด้วย

